

KURUMSAL

OCAK - MART / JANUARY - MARCH 2025 ■ SAYI ISSUE 68

www.tkyd.org.tr

yatırımcı

TÜRKİYE KURUMSAL YATIRIMCI YÖNETİCİLERİ DERNEĞİ TARAFINDAN ÜÇ AYDA BİR YAYINLANIR

**TKYD 4. PORTFÖY YÖNETİMİ ZİRVESİ
"YATIRIM FONLARININ YÜKSELİŞİ"**

**PORTFÖY YÖNETİMİNDE
2025 TRENDELERİ**

Borçlanma Araçları Fonları

**BEFAS ile BES Katılımcıları
Geleceklerini Şekillendirmeye Devam Ediyor**

**Sürdürülebilirlik ve
Kripto Varlık Okuryazarlığı**

Fon Varlık Dağılım Detayları

Risk-Getiri Analizi

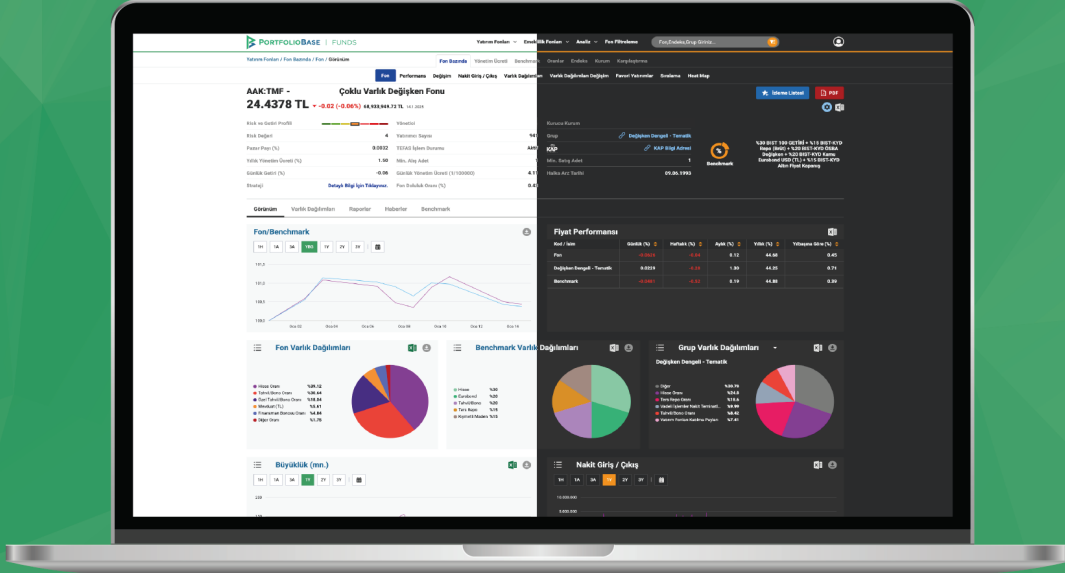
Aynı Tür Fonların Kıyaslanması

Fonların Favori Yatırımları

Emeklilik Fonları Kıyas Grup Analizi

Varlık Seçim ve Durasyon Karşılaştırması

Kurum Pazar Payı ve Yönetim Ücretleri Karşılaştırma

FONLARIN TEK ADRESİ PORTFOLIOBASE UYGULAMASI YENİLENDİ!

info@rasyonet.com

Değerli Okurlar,

Portföy yönetimi sektörü yatırımcıların artan ilgisi ve finansal okuryazarlığın da artmasıyla ciddi büyüme göstererek 2024 yılında GSYH'nın %17,3'üne ulaştı. Geldiğimiz bu noktayı çok önemsiyoruz, ancak gelişmiş ülke ekonomileri ile kıyaslandığında gidilecek daha çok yol var, bizler bu yola adım adım ve istikrarlı bir şekilde yaklaşıyoruz.

Sektörümüzün bugünkü büyüklüğe ulaşmasında en önemli dönüm noktalarından biri Türkiye Elektronik Fon Alım Satım Platformu'nun (TEFAS) 2015 yılında Takasbank tarafından devreye alınmasıdır. Bu vesileyle TEFAS'ın 10. Yaşını kutluyor ve nice yaşlar diliyoruz.

"Yatırım Fonlarının Yükselişi" teması ile 29 Kasım 2024 tarihinde düzenlediğimiz ve hem sektörümüzün hem de paydaşlarının yoğun ilgileri ile tamamlanan 4.Portföy Yönetimi Zirvesi'nin geniş bir özetine dergimizde yer verdik. Dergimiz için Bireysel Emeklilik Fon Alım Satım Platformu'nun (BEFAS) gelişimi ve 2024 yılı verilerini Takas İstanbul Piyasalar Direktörü Zehra Zeynep Öçal hazırladı. Sürekli sayfamız olan BES&OKS için de BNP Paribas Cardif Acente Sigortacılığı ve Banka Sigortacılığı Genel Müdür Yardımcısı Gökhan Sertsöz makalesiyle katkıda bulundu.

Yeni yıl ilk sayısının geleneksel CEO Anket ve Türkiye Ekonomisi için portföy yönetimi şirketleri ekonomistlerinin beklentilerinin yer aldığı dosyaların yanı sıra 2025 yılı için öne çıkabilecek Borçlanma Araçları Fonları'na ilişkin bir derlemeye de yer verdik.

Sermaye Piyasası Kurulu Başuzmanı Doç. Dr. Yener Çoşkun, "Sürdürülebilirlik ve Kripto Varlık Okuryazarlığı" başlıklı makalesi ile, Risk Yönetimi sayfamızda ise Prof. Dr. Burak Saltoğlu "Bireysel Emeklilik Fonlarında Risk ve Getiri Performansı" başlıklı çalışmasıyla katkıda bulundular.

Yabancı Konuğumuz, özellikle emeklilik sistemindeki reformlarla gündemde olan Polonya olurken, Polish Chamber of Funds and Asset Management (IZFiA) Başkanı Małgorzata Rusewicz sorularımızı içtenlikle cevapladı.

Fintech sayfalarımızda yine en son gelişmeler ve yeni ürünler kapsamlı yazılarla yer alıyor. Stratejist sayfamız İş Portföy Baş Stratejisti Dr. İrem Talaslı tarafından hazırlandı: "2025 Yılı İkinci Trump Döneminin Belirsizlikleri ile Başlıyor."

Fon Dünyası yazılarında dünyadan, birbirinden farklı içerikleri sayfamıza taşıdık. Finans Tarihi'nde Ocak ayından tarihte ilgi çekici gerçekler yer alırken, kapsamlı bir koleksiyonun tamamının eş zamanlı olarak kamuya paylaşılması bakımından Türkiye'de ilk olma özelliğini taşıyan Mudo'nun kurucusu Mustafa Taviloğlu'nun yarım asırlık koleksiyon sergisini de Sanat sayfamızda okuyabilirsiniz.

Yeni yılınızı kutlar, keyifli okumalar dilerim.

Yağız ORAL

TKYD BAŞKANI

Portföy yönetimi sektörü yatırımcıların artan ilgisi ve finansal okuryazarlığın da artmasıyla ciddi büyüme göstererek 2024 yılında GSYH'nın %17,3'üne ulaştı.

KURUMSAL yatırımcı

www.tkyd.org.tr

TÜRKİYE KURUMSAL YATIRIMCI YÖNETİCİLERİ DERNEĞİ TARAFINDAN ÜÇ AYDA BİR YAYINLANIR

Türkiye Kurumsal Yatırımcı Yöneticileri Derneği
adına İmtiyaz Sahibi H. Halim Çun

Sorumlu Müdür
Dr. Cüneyt Demirkaya

Editör
Güzin Övünç
guzinovunc@tkyd.org.tr

Yayın Kurulu
H. Halim Çun
Burcu Tokar
Cansu Gedik
Ceren Angılı
Sedef Çiloğlu

Danışma Kurulu
Yağız Oral
Alim Telci
Burak Sezercan
Cenk Kaan Dürüst
Emrah Yücel
Fevzi Öztürk
G. Yaman Akgün
Mehmet Ali Ersarı
Müge Peker
Nilgün Şimşek Ata
Oğuz Kösebay
Okan Alpaya
Tevfik Eraslan

Reklam Müdürü
Selin Sözer Kaya
selinkayar@kyd.com.tr

Yayın Türü
Yaygın, süreli. Kurumsal Yatırımcı TKYD'nin
üç ayda bir yayınlanan sektörel yayın organıdır.

Yönetim Adresi
KYD Bilgi Yönetimi ve İletişim A.Ş.
İş Kuleleri Kule:2 Kat:8, 34330 4.Levent
İstanbul - Türkiye
Tel: +90 212 279 03 99 Fax: +90 212 279 07 44 www.kyd.com.tr

İTALİK Ajans Yayıncılık Reklam ve Matbaa
Grafik Tasarım ve Baskıya hazırık
Yeşim Karakoç
Tel: 0212 321 21 71
www.italikajans.com

Kapak Fotoğrafı
Oğuz Büktel - Tuz Gölü'nde Günbatımı

Baskı
Şekil Ofset
Tel: 0212 565 77 01

TKYD Kurumsal Yatırımcı dergisi, TKYD tarafından yatırımcıları bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu dergide yer alan her türlü haber, bilgi ve yorumlar; güvenilir olduğuna inanılan kaynaklar tarafından hazırlanmıştır, yatırım tavsiyesi değildir. Araştırma raporları, değerlendirmeler, atıflar, çeviriler ve istatistikî verilerden derlenmiştir. Dergide yer alan tüm yazılar ve içeriklerinden yazarları sorumludur. Bilgilerin hata ve eksikliğinden ve ticari amaçla kullanılmasından doğabilecek zararlardan TKYD Kurumsal Yatırımcı dergisi sorumlu değildir. Dergide yer alan yazılar izin alınmadan ve kaynak gösterilmeden hiçbir şekilde kullanılamaz.

İÇİNDEKİLER

10 TKYD'den
4. Portföy Yönetimi Zirvesi

20 TAKASBANK
BEFAS ile BES Katılımcıları Geleceklerini Şekillendirmeye Devam Ediyor
Zehra Zeynep ÜÇAL / Piyasalar Direktörü / Takasbank

22 TÜRKİYE EKONOMİSİ
Ekonomistlerden 2025 Yılı Türkiye Tahminleri

26 BES & OKS
BES Hızla Yaşlanan Ülkemizde İkinci Bir Emeklilik Fırsatı Sunuyor
Gökhan SERTSÖZ / Genel Müdür Yardımcısı / BNP Paribas Cardif Emeklilik

28 TÜRKİYE YATIRIM FONLARI PİYASASI
Portföy Yönetimi Sektörü
Ceren ANGLI / Pazarlama ve Stratejik Planlama Bölüm Müdürü / Yapı Kredi Portföy

CEO ANKETİ
Portföy Yönetiminde 2025 Trendleri

32

40 SEKTÖR ANALİZİ
Borçlanma Araçları Fonları
Eyyüp PAR / Kıdemli Portföy Yöneticisi / QNB Portföy
Gaye VURAL DERAN / Yurt İçi Borçlanma Araçları Fonları Grup Müdürü / Yapı Kredi Portföy
Mert BAŞOĞLU / Portföy Yöneticisi / Yapı Kredi Portföy
İlhan TİMUR / Genel Müdür Yardımcısı / Nural Portföy
Emrah AYRANCI / CIO / Ak Portföy

44 RİSK YÖNETİMİ
Bireysel Emeklilik Fonlarında Risk ve Getiri Performansı
Prof. Dr. Burak SALTÖĞLU / Boğaziçi Üniversitesi Öğretim Üyesi Risktürk Kurucu Ortağı

46 EĞİTİM
Sürdürülebilirlik ve Kripto Vartık Okuryazarlığı
Doç. Dr. Yener COŞKUN / Başuzman Sermaye Piyasası Kurulu

48 FON YÖNETİMİ

Yapı Kredi Portföy Üçüncü Hisse Senedi Fonu (HYSF) (BIG)
Şule FERAH / Portföy Yöneticisi / Yapı Kredi Portföy
Fazlı TAŞKENT / Yurt İçi Hisse Senetleri Fonları Grup Müdürü / Yapı Kredi Portföy

49 YAŞAM DÖNGÜSÜ FONLARI

AMAFÖRE Emeklilik Fonları Araştırma Ödülü
Dr. Seda PEKSEVİM Kurucu ve Yönetici Direktör / Pensión Research and Consulting

52

YABANCI KONUK

Polonya'da Emeklilik Fon Piyasası Geçen Yıl %637 Büyüdü
Małgorzata RUSEWICZ / President / Polish Chamber of Funds and Asset Management (IZFA)

50 STRATEJİST

2025 Yılı İkinci Trump Döneminin Belirsizlikleri ile Başlıyor
Dr. İrem TALASLI / Baş Stratejist / İş Portföy

54 FINTECH

Magnus: Yatırım Sektöründe Yapay Zeka Destekli Risk Yönetimi: Magnus AI Portfolio Insights
Dr. Esra ULAŞAN / Co-Founder & CEO / Magnus AI

İnfina: İnfina Yazılım'ın Başarıyla Yönettiği Zorlu Proje: TÜRİB Ürün Piyasası Aracı Kurumları Otomasyon Projesi
Dilek ÖZTÜRK / Proje Direktörü / İnfina Yazılım
Çiğdem ALEV / Proje Grup Direktörü / İnfina Yazılım

Rasyonet: Yatırım Fonları ve Teknolojinin Kesişim Noktası: "PortfolioBase"
Gökçen YUMURTACI / Fon Piyasaları Ürün Yöneticisi / Rasyonet

60 FİNANS TARİHİ

Paranın Tarihinden Seçili Ocak Ayı Anekdotları
Ali PERŞEMBE / Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı / Saha Rating

67 KONFERANS AJANDASI

70 KİTAP KÖŞESİ

Hazırlayan: İlayda ARI

76 SANAT

Tavilolu Koleksiyonu ile Yarım Asırlık Serüven

84 ALTERNATİF FONLAR

Alternatif Yatırım Fonları Bülteni - 2024 4. Çeyrek
RE-PIE Portföy Yönetimi A.Ş.

62 FON DÜNYASI

Fon Dünyasından Haberler
Halim ÇUN / Yönetim Kurulu Başkan Vekili / İnevo Portföy

68 YATIRIMCI KİTAPLIĞI

Derleyen: Levent GÜRSES

74 FİNANS ve YAŞAM QNB Portföy Desteğiyle İlk Türk Güney Kutbu'nda

EFAMA

- 78 Avrupa Yatırım Fonları 2024 Üçüncü Çeyrek Görünümü
- 80 Küresel Yatırım Fonları 2024 Üçüncü Çeyrek Görünümü
- 82 EquityRT: Türkiye Ekonomisinin 2024 Yılı Portresi

TÜRKİYE SEKTÖR VERİLERİ

- 88 FON TRENDLERİ 2024 4. ÇEYREK
- 92 YATIRIM VE EMEKLİLİK FONLARINDA 2024
- 95 YATIRIM VE EMEKLİLİK FONLARINDA 2024 4. ÇEYREK

FON KURULUŞLARI, PYS FAALİYET İZNI, BİRLEŞME, SERMAYE ARTIŞI, ŞUBELER

- Natura Gayrimenkul ve Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi AŞ** Birinci Proje Gayrimenkul Yatırım Fonu ve Natura Gayrimenkul ve Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi AŞ İkinci Proje Gayrimenkul Yatırım Fonu, Natura Gayrimenkul ve Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi AŞ Birinci Girişim Sermayesi Yatırım Fonu, Natura Gayrimenkul ve Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi AŞ Birinci Enerji Kar Payı Ödeyen Girişim Sermayesi Yatırım Fonu kuruluşlarına izin verildi.
- Albaraka Portföy Yönetimi AŞ**'nin 180.000.000 TL olan çıkarılmış sermayesinin 400.000.000 TL'ye artırılmasına izin verilmesi talebi olumlu karşılandı.
- Zurich Yaşam ve Emeklilik AŞ**'nin kurucusu olduğu Zurich Yaşam ve Emeklilik AŞ Dengeli Değişken Emeklilik Yatırım Fonu, Zurich Yaşam ve Emeklilik AŞ Katkı Emeklilik Yatırım Fonu, Zurich Yaşam ve Emeklilik AŞ Para Piyasası Emeklilik Yatırım Fonu, Zurich Yaşam ve Emeklilik AŞ Standart Emeklilik Yatırım Fonunun kuruluşlarına izin verildi.
- Bulls Portföy Yönetimi AŞ**'ne faaliyet izni ile portföy yöneticiliği ve yatırım danışmanlığı yetki belgesi verildi.
- Foneva Portföy Yönetimi AŞ**'nin unvanının, Fonmap Portföy Yönetimi AŞ olarak değiştirilmesi ve işletme adı olarak "Fonmap Portföy" ifadesinin kullanılmasına izin verildi.
- Akfen Gayrimenkul Portföy Yönetimi AŞ**'nin unvanının; faaliyet konularının girişim sermayesi yatırım fonlarının kurulması ve yönetilmesi faaliyetini de kapsayacak şekilde "Akfen Gayrimenkul ve Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi AŞ" olarak değiştirilmesi amacıyla Şirket esas sözleşmesinin tadiline izin verildi.
- Allbatross Portföy Yönetimi AŞ**'nin "Huzur Mahallesi Azerbaycan Caddesi Skyland İş Merkezi D Blok Kapı No:D4/3 Daire No:304 Sarıyer/İSTANBUL" adresinde irtibat bürosu açmasına izin verildi.
- 50.000.000 başlangıç sermayeli **Dias Portföy Yönetimi AŞ** unvanlı portföy yönetim şirketinin kuruluşuna izin verildi.
- 50.000.000 başlangıç sermayeli **Golden Global Portföy Yönetimi AŞ** unvanlı portföy yönetim şirketinin kuruluşuna izin verildi.

- Oragon Gayrimenkul ve Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi AŞ**'nin 29.000.000 TL olan çıkarılmış sermayesinin 32.000.000 TL'ye artırılmasına izin verildi.
- Allianz Hayat ve Emeklilik AŞ**'nin Allianz Hayat ve Emeklilik AŞ HSBC Fon Sepeti Emeklilik Yatırım Fonu'nun kuruluşuna izin verilmesi ve fonun paylarının Kurul kaydına alınması talebinin olumlu karşılanmasına karar verildi.
- İsra Gayrimenkul ve Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi AŞ**'nin 40.000.000 TL olan çıkarılmış sermayesinin 70.000.000 TL'ye artırılmasına izin verildi.
- İdealist Gayrimenkul ve Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi AŞ**'ne, münhasıran gayrimenkul ve girişim sermayesi yatırım fonları kurmak ve yönetmek ile sınırlı olmak üzere faaliyet izni ve portföy yöneticiliği yetki belgesi verildi.
- BNP Paribas Cardif Emeklilik AŞ** Sürdürülebilirlik Fon Sepeti Emeklilik Yatırım Fonu'nun kuruluşuna izin verilmesi ve fonun paylarının Kurul kaydına alınması talebi olumlu karşılandı.
- Piramit Portföy Yönetimi AŞ** İlaç ve Kimya Girişim Sermayesi Yatırım Fonu'nun katılma paylarının ihracına ilişkin ihraç belgesi onaylandı.
- Argeus Gayrimenkul Portföy Yönetimi AŞ**'nin unvanının; faaliyet konularının girişim sermayesi yatırım fonlarının kurulması ve yönetilmesi faaliyetini de kapsayacak şekilde "Argeus Gayrimenkul ve Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi AŞ" olarak değiştirilmesi amacıyla Şirket esas sözleşmesinin tadiline izin verildi.
- 50.000.000 TL başlangıç sermayeli **ALB Portföy Yönetimi AŞ** unvanlı portföy yönetim şirketinin kuruluşuna izin verildi.
- 50.000.000 TL başlangıç sermayeli **Meta Portföy Yönetimi AŞ** unvanlı portföy yönetim şirketinin kuruluşuna izin verildi.
- Agesa Hayat ve Emeklilik AŞ**'nin Agesa Hayat ve Emeklilik AŞ Teknoloji Şirketleri Hisse Senedi Emeklilik Yatırım Fonu, Agesa Hayat ve Emeklilik AŞ Sabancı Topluluğu Şirketleri Endeksi Emeklilik Yatırım Fonu ve Agesa Hayat ve Emeklilik AŞ Tarım ve Gıda Sektörü Değişken Emeklilik Yatırım

- Fonu'nun kuruluşuna izin verilmesi ve fonların paylarının Kurul kaydına alınması talebinin olumlu karşılanmasına karar verildi.
- Pardus Portföy Yönetimi AŞ** Birinci Gayrimenkul Yatırım Fonu ve Pardus Portföy Yönetimi AŞ İkinci Gayrimenkul Yatırım Fonu katılma paylarının ihracına ilişkin ihraç belgeleri onaylandı.
- 100.000.000 TL başlangıç sermayeli **DK Portföy Yönetimi AŞ** unvanlı bir portföy yönetim şirketinin kuruluşuna izin verildi.
- Aşağıda unvanlarına yer verilen şemsiye fonların kuruluşuna izin verildi.

Şemsiye Fonun Unvanı

Albaraka Portföy Yönetimi AŞ Gayrimenkul Şemsiye Fonu
İş Portföy Yönetimi AŞ Gayrimenkul Şemsiye Fonu
Oyak Portföy Yönetimi AŞ Gayrimenkul Şemsiye Fonu
BV Portföy Yönetimi AŞ Katılım Şemsiye Fonu
MT Portföy Yönetimi AŞ Borçlanma Araçları Şemsiye Fonu
MT Portföy Yönetimi AŞ Fon Sepeti Şemsiye Fonu
Strateji Portföy Yönetimi AŞ Para Piyasası Şemsiye Fonu
Aktif Portföy Yönetimi AŞ Koruma Amaçlı Şemsiye Fon
Aktif Portföy Yönetimi AŞ Karma Şemsiye Fon
Foneva Portföy Yönetimi AŞ Gayrimenkul Şemsiye Fonu
Pardus Portföy Yönetimi AŞ Gayrimenkul Şemsiye Fonu
RE-PIE Portföy Yönetimi AŞ Gayrimenkul Şemsiye Fonu
RE-PIE Portföy Yönetimi AŞ Girişim Sermayesi Şemsiye Fonu
RE-PIE Portföy Yönetimi AŞ Hisse Senedi Şemsiye Fonu
Deniz Portföy Yönetimi AŞ Gayrimenkul Şemsiye Fonu
Han Varlık Gayrimenkul ve Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi AŞ Gayrimenkul Şemsiye Fonu
Maqasid Gayrimenkul ve Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi AŞ Gayrimenkul Şemsiye Fonu
Piramit Portföy Yönetimi AŞ Gayrimenkul Şemsiye Fonu
Piramit Portföy Yönetimi AŞ Girişim Sermayesi Şemsiye Fonu
Azimet Portföy Yönetimi AŞ Gayrimenkul Şemsiye Fonu
Osmanlı Portföy Yönetimi AŞ Para Piyasası Şemsiye Fonu
RE-PIE Portföy Yönetimi AŞ Borçlanma Araçları Şemsiye Fonu
Deniz Portföy Yönetimi AŞ Girişim Sermayesi Şemsiye Fonu
MT Portföy Yönetimi AŞ Katılım Şemsiye Fonu
MT Portföy Yönetimi AŞ Kıymetli Madenler Şemsiye Fonu
Albaraka Portföy Yönetimi AŞ Girişim Sermayesi Şemsiye Fonu

23. Aşağıda unvanlarına yer verilen portföy yönetim şirketlerinin çıkarılmış sermayelerinin artırılmasına izin verilmesi talepleri olumlu karşılandı.

Portföy Yönetim Şirketinin Unvanı	Mevcut Çıkarılmış Sermaye (TL)	Yeni Çıkarılmış Sermaye (TL)
Has Portföy Yönetimi AŞ	40.000.000	75.000.000
WAM Gayrimenkul ve Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi AŞ	15.000.000	30.000.000
Aura Portföy Yönetimi AŞ	30.000.000	38.600.000

24. Aşağıda unvanlarına yer verilen girişim sermayesi yatırım fonlarının/gayrimenkul yatırım fonlarının kuruluşlarına izin verilmesi ve katılma paylarının ihracına ilişkin ihrac belgelerinin onaylanması talepleri olumlu karşılandı.

Fonun Unvanı
Nurol Portföy Yönetimi AŞ Sekizinci Gayrimenkul Yatırım Fonu
Nurol Portföy Yönetimi AŞ Dokuzuncu Gayrimenkul Yatırım Fonu
Nurol Portföy Yönetimi AŞ Nufon Gayrimenkul Yatırım Fonu
Inveo Portföy Yönetimi AŞ Üçüncü Fintech Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
İstanbul Portföy Yönetimi AŞ Repkon Ventures Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Neo Portföy Yönetimi AŞ Sekizinci Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Neo Portföy Yönetimi AŞ Yedinci Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Rota Portföy Yönetimi AŞ Sirmya Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Rota Portföy Yönetimi AŞ Yeşil Enerji Teknolojileri Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Allbatross Portföy Yönetimi AŞ İkinci Gayrimenkul Yatırım Fonu
Azimet Portföy Yönetimi AŞ Blue World Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Azimet Portföy Yönetimi AŞ Future Climate Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Foneva Portföy Yönetimi AŞ Üçüncü Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Foneva Portföy Yönetimi AŞ Dördüncü Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Nurol Portföy Yönetimi AŞ Beşinci Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Nurol Portföy Yönetimi AŞ Altıncı Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Rota Portföy Yönetimi AŞ Trakya Gelişim Gayrimenkul Yatırım Fonu
Tacirler Portföy Yönetimi AŞ FinAl Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Ziraat Portföy Yönetimi AŞ Turna Özel Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Atlas Portföy Yönetimi AŞ Benesta Proje Gayrimenkul Yatırım Fonu
Hedef Portföy Yönetimi AŞ Birinci Proje Gayrimenkul Yatırım Fonu
Inveo Portföy Yönetimi AŞ Aveon Global Sigorta Özel Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Rota Portföy Yönetimi AŞ Bluesky Yenilenebilir Enerji Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Rota Portföy Yönetimi AŞ Etki Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Rota Portföy Yönetimi AŞ New Rising Ventures Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Yapı Kredi Portföy Yönetimi AŞ Entertech Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
İstanbul Portföy Yönetimi AŞ Content Capital Ventures Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Foneria Portföy Yönetimi AŞ Beşinci Gayrimenkul Yatırım Fonu
Foneria Portföy Yönetimi AŞ Altıncı Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Azimet Portföy Yönetimi AŞ Cosmos Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Azimet Portföy Yönetimi AŞ Çilek Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Azimet Portföy Yönetimi AŞ PowerUp Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
BV Portföy Yönetimi AŞ Farklabs Elektrifikasyon PRE-IPO Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
BV Portföy Yönetimi AŞ İstanbul Sanayi Odası Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Fiba Portföy Yönetimi AŞ Birinci Gayrimenkul Yatırım Fonu
Fiba Portföy Yönetimi AŞ İkinci Gayrimenkul Yatırım Fonu
Neo Portföy Yönetimi AŞ ChargeX Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Neo Portföy Yönetimi AŞ Dokuzuncu Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Nurol Portföy Yönetimi AŞ Onuncu Gayrimenkul Yatırım Fonu
Pardus Portföy Yönetimi AŞ Sekizinci Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Pardus Portföy Yönetimi AŞ Yedinci Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Rota Portföy Yönetimi AŞ Fokus Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Rota Portföy Yönetimi AŞ HighTech Girişim Sermayesi Yatırım Fonu

*Sermaye Piyasası Kurulu Ekim-Aralık 2024 dönemi haftalık bültenlerinden derlenmiştir.

Fonun Unvanı

Rota Portföy Yönetimi AŞ Tarım Teknolojileri Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Atlas Portföy Yönetimi AŞ Göktürk-2 Gayrimenkul Yatırım Fonu
Kalkınma Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi AŞ TÜBİTAK BIGG+ Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Kuveyt Portföy Yönetimi AŞ Birinci Karma Gayrimenkul Yatırım Fonu
Kuveyt Türk Portföy Yönetimi AŞ İkinci Karma Gayrimenkul Yatırım Fonu
Kuveyt Türk Portföy Yönetimi AŞ Kira Sertifikaları Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Kuveyt Türk Portföy Yönetimi AŞ Lonca Hızlandırma Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Rota Portföy Yönetimi AŞ Connected Healthcare Solutions Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Hedef Portföy Yönetimi AŞ Birinci Mastertürk Gayrimenkul Yatırım Fonu
Hedef Portföy Yönetimi AŞ Verim Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Nurol Portföy Yönetimi AŞ Yedinci Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Nurol Portföy Yönetimi AŞ Sekizinci Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Oragon Gayrimenkul ve Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi AŞ Agrega Proje Gayrimenkul Yatırım Fonu
Tacirler Portföy Yönetimi AŞ Birinci Girişim Sermayesi Yatırım Fonu

25. Aşağıda unvanları yer alan fonların katılma paylarının ihracına ilişkin izahnameleri onaylandı.

Fonun Unvanı

Ata Portföy Enerji Değişken Fon
Hedef Portföy Perakende Ticaret Sektörü Değişken Fon
Hedef Portföy Tekstil Sektörü Değişken Fon
Hedef Portföy Turizm ve Seyahat Sektörü Değişken Fon
İstanbul Portföy Birinci Hisse Senedi Serbest Fon (Hisse Senedi Yoğun Fon)
İş Portföy Model Portföy Hisse Senedi (TL) Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Kuveyt Türk Portföy İkinci Para Piyasası Katılım Fonu
Piramit Portföy Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
TEB Portföy Onbeşinci Serbest Özel Fon
Aktif Portföy İkinci Para Piyasası (TL) Fonu
Deniz Portföy Sağlık Sektörü Değişken Fon
Deniz Portföy ABİS Hisse Senedi Serbest Özel Fon (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Deniz Portföy Birinci Katılım Serbest (Döviz) Fon
Kuveyt Türk Portföy Dünya Katılım Bankası Kısa Vadeli Katılım Serbest Fon
Kuveyt Türk Portföy Dünya Katılım Bankası Serbest (Döviz) Fon
Kuveyt Türk Portföy Dünya Katılım Bankası Serbest (Döviz-Avro) Fon
Kuveyt Türk Portföy PY Katılım Hisse Senedi Serbest Özel Fon (Hisse Senedi Yoğun Fon)
MT Portföy Birinci Değişken Fon
MT Portföy İkinci Değişken Fon
MT Portföy Birinci Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
MT Portföy Para Piyasası (TL) Fonu
MT Portföy Birinci Serbest Fon
MT Portföy Birinci Serbest (Döviz) Fon
MT Portföy İkinci Serbest (Döviz) Fon
Neo Portföy Alfa Serbest Fon
Neo Portföy Ahlas Katılım Hisse Senedi Serbest Fon (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Neo Portföy Kapadokya Katılım Hisse Senedi Serbest Fon (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Pardus Portföy Üçüncü Serbest Fon
Pardus Portföy Onbeşinci Hisse Senedi Serbest (TL) Fon (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Ak Portföy Enerji Şirketleri Hisse Senedi (TL) Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Aktif Portföy Borçlanma Araçları Fonu
Atlas Portföy Sentiment Serbest Fon
Azimet Portföy Crassula Hisse Senedi Serbest Özel Fon (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Garanti Portföy Serbest (Döviz-Pound) Fon
Hedef Portföy Birinci Çoklu Varlık Katılım Fonu
Tera Portföy Para Piyasası (TL) Fonu
Yapı Kredi Portföy Üçüncü Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Ziraat Portföy Başak Serbest (Döviz-Avro) Fon

Ziraat Portföy Başak Serbest (Döviz-Amerikan Dolan) Fon
Ziraat Portföy Başak Katılım Serbest (Döviz-Avro) Fon
Ziraat Portföy Başak Katılım Serbest (Döviz-Amerikan Dolan) Fon
Azımut Portföy Banka ve Finans Sektörü Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Deniz Portföy Mutlak Getiri Hedefli Hisse Senedi Serbest Fon (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Hedef Portföy Robotik Teknolojiler Değişken Fon
Hedef Portföy Elektrikli ve Otonom Araçlar Değişken Fon
Nurul Portföy Birinci Değişken Fon
Nurul Portföy Birinci Fon Sepeti Fonu
Nurul Portföy Safir Hisse Senedi Serbest Fon (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Nurul Portföy Lodos Hisse Senedi Serbest Fon (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Tacirler Portföy Denge Katılım Serbest Fon
Ak Portföy Mutlak Getiri Hedefli Hisse Senedi Serbest Fon (Hisse Senedi Yoğun Fon)
BV Portföy Komunale Capital Serbest Fon
Deniz Portföy ARBAU Hisse Senedi Serbest Özel Fon (Hisse Senedi Yoğun Fon)
İş Portföy Misa Serbest (Döviz) Özel Fon
QNB Portföy Robotik ve Blockchain Teknolojileri Serbest Fon
QNB Portföy Kâr Payı Ödeyen Onikinci Serbest (Döviz) Fon
TEB Portföy Alternatifbank Para Piyasası (TL) Fonu
TEB Portföy Onaltıncı Serbest (Döviz) Fon
TEB Portföy TEB Özel Bankacılık Serbest (Döviz) Özel Fon
Yapı Kredi Portföy Ekim 2025 Serbest Fon
Ak Portföy 2027 Serbest (Döviz-Avro) Fon
Ak Portföy 2030 Serbest (Döviz-Avro) Fon
Allbatross Portföy Katılım Serbest (Döviz-Avro) Fon
Deniz Portföy EGD Serbest (Döviz) Özel Fon
Deniz Portföy İmral Serbest (Döviz) Özel Fon
İş Portföy Peras Serbest Özel Fon
İş Portföy Sardunya Serbest (Döviz) Özel Fon
İş Portföy Başak Serbest Özel Fon
İş Portföy Başak Serbest (Döviz) Özel Fon
İş Portföy Peras Serbest (Döviz) Özel Fon
Kuveyt Türk Portföy Para Piyasası Katılım Serbest Fon
Kuveyt Türk Portföy Katılım Emeklilik Birinci Katılım Serbest Özel Fon
Kuveyt Türk Portföy Katılım Emeklilik İkinci Katılım Serbest Özel Fon
Marmara Capital Portföy Katılım Hisse Senedi (TL) Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Neo Portföy Onyedinci Serbest Özel Fon
Oyak Portföy Yönetimi AŞ Birinci Proje Gayrimenkul Yatırım Fonu
Oyak Portföy Yönetimi AŞ İkinci Proje Gayrimenkul Yatırım Fonu
Oyak Portföy Yönetimi AŞ Üçüncü Proje Gayrimenkul Yatırım Fonu
Pardus Portföy Birinci Katılım Fonu
Pardus Portföy Kısa Vadeli Serbest (TL) Fon
Piramit Portföy Altın Fonu
RE-PIE Portföy Yönetimi AŞ Algoritmik Stratejiler Serbest Fon
Qinvest Portföy Agresif Değişken Fon
Tacirler Portföy Regulus Serbest Fon
Tera Portföy Hisse Senedi (TL) Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Yapı Kredi Portföy Tophane Park Serbest (Döviz) Özel Fon
Ak Portföy Şekerbank Para Piyasası (TL) Fonu
BV Portföy Malzeme Teknolojileri Değişken Fon
Hedef Portföy Dengeli Çoklu Varlık Katılım Fonu
Hedef Portföy Atak Çoklu Varlık Katılım Fonu
Hedef Portföy Üçüncü Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun)
İstanbul Portföy Sürdürülebilirlik Hisse Senedi (TL) Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
İş Portföy Mutlak Getiri Hedefli Hisse Senedi Serbest Fon (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Kare Portföy BIST 100 Dışı Şirketler Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Kare Portföy Çoklu Varlık Katılım Fonu

Pardus Portföy Temettü Ödeyen Şirketler Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Pardus Portföy BIST 100 Dışı Şirketler Hisse Senedi (TL) Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Tacirler Portföy Maraton Serbest Fon
Yapı Kredi Portföy 5-15 Yıl Vadeli Serbest (Döviz) Fon
BV Portföy Birinci Hisse Senedi (TL) Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Deniz Portföy İkinci Serbest Özel Fon
Garanti Portföy Enerji Şirketleri Hisse Senedi (TL) Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Garanti Portföy İhracatçı Şirketler Hisse Senedi (TL) Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Garanti Portföy Teknoloji Şirketleri Hisse Senedi (TL) Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Garanti Portföy YKT Serbest (Döviz) Özel Fon
İş Portföy Yirminci Serbest (Döviz-Pound) Fon
MT Portföy BIST Halka Arz Şirketleri Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Nurul Portföy Kısa Vadeli Serbest Fon
Phillip Portföy İkinci Serbest Fon
Yapı Kredi Portföy Uzun Vadeli Borçlanma Araçları Fonu

*Sermaye Piyasası Kurulu Ekim-Aralık 2024 dönemi haftalık bültenlerinden derlenmiştir.

Mevzuat

Sorumlu Yönetim İlkeleri Rehberi Düzenlemesi

Sermaye Piyasası Kurulu'nun 16.02.2024 tarihli kararı ile, portföy yönetim şirketlerinin kurucusu oldukları ve Kurulun III-52.1 sayılı Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar Tebliği hükümleri kapsamında faaliyet gösteren yatırım fonlarına yönelik "Sorumlu Yönetim İlkeleri" düzenlenmiştir.

Kurul Karar Organı'nın 21.11.2024 tarihli kararı ile, portföy yönetim şirketleri tarafından, sorumlu yönetim ilkelerine ilişkin uygulamaların raporlanmasında esas alınacak raporlama standardı belirlenmiş olup, raporlama standardı da dahil olmak üzere konu ile ilgili tüm düzenlemelere ayrı bir rehberde yer verilmesi amacıyla "Sorumlu Yönetim İlkeleri Rehberi" Kurul'un i-SPK.54.1 (21.11.2024 tarih ve 60/1696 s.k.) sayılı İlke Kararı olarak kabul edildi.

Kurumlardan Haberler

BIST Spot Gümüş, BIST Spot Platin ve BIST Spot Paladyum Endeksleri

Borsa İstanbul'da uluslararası piyasalarda oluşan alım satım kotasyonları kullanılarak, 16.12.2024 tarihinden itibaren BIST Spot Gümüş, BIST Spot Platin ve BIST Spot Paladyum Endeksleri hesaplanmaya başlandı.

"BIST Altına Dayalı Endeksler" Kural Seti de halen hesaplanmakta olan BIST Altın, BIST Spot Altın, BIST Altına Dayalı Kira Sertifikası, BIST Altın Tahvil endekslerine ilave olarak yeni hesaplanmaya başlayacak olan endeksleri de kapsayacak şekilde yeniden düzenlenerek, adı "BIST Emtia ve Emtia'ya Dayalı Kıymet Endeksleri Kural Seti" olarak değiştirildi.

Yenilikçilik, Ak Portföy'e 11 Ödül Getirdi

Ali Emrah Ustacı

Strateji, Pazarlama ve İş Geliştirmeden Sorumlu
Bölüm Başkanı, Ak Portföy

Ak Portföy olarak, yenilikçi ve müşteri odaklı yaklaşımımızla sektördeki öncülüğümüzü bir kez daha kanıtlamaktan büyük gurur duyuyoruz. Aldığımız 11 prestijli ödül, finansal yönetimden dijital dönüşüme kadar geniş bir yelpazede gerçekleştirdiğimiz başarıların bir yansımasıdır.

Bu kapsamda, Dijital Portföy Yönetimi ile hem ekosistem geliştiren işbirliklerimiz hem de yeni iş modelleri yaratma konusundaki öncülüğümüz ödüllendirildi. Yönetim ve veriye dayalı inovasyon alanlarındaki liderliğimiz, dijitalleşme yolculuğunda attığımız stratejik adımların gücünü bir kez daha ortaya koydu.

Pazarlama ve müşteri deneyimi süreçlerimiz de başarılarımızı taçlandıran bir diğer alan oldu. En İyi AdTech ve MarTech entegrasyonu, En İyi Dijital Pazarlama Ekibi, Yılın Dijital Dönüşüm Ekibi ve Dönüştüren Pazarlama Stratejisi kategorilerindeki ödüllerimiz, yenilikçi stratejilerimizin sektörde fark yarattığını güçlü bir şekilde vurguladı.

AKPortföy

Ayrıca, Kişiselleştirilmiş Dijital Deneyim ve En İyi Müşteri Deneyimi Ekibi gibi ödüllerimiz, müşteri odaklı yaklaşımımızın değerini bir kez daha teyit etti.

Bu başarılar, yalnızca teknolojiyi kullanma becerimizi değil, aynı zamanda dönüşüm stratejilerimizi yenilikçi bir bakış açısıyla hayata geçirme yeteneğimizi de ortaya koymaktadır.

Bugün yönettiğimiz 200'e yakın fon ile Türkiye'nin en geniş yatırım evrenine sahibiz. Ayrıca, yatırımcı tabanımızın son 5 yılda 7 kat artarak 1,2 milyon kişiye ulaşmış olması, kitlelere hitap eden çözümler geliştirmekteki başarılarımızı görünür kılıyor. IPE Top 500 listesinde dünyanın en büyük 500 portföy yönetim şirketi arasındaki konumumuz ve World Finance tarafından bu yıl 6. kez "Türkiye'nin En İyi Yatırım Yönetimi Şirketi" unvanı ile de teyit ettiğimiz bu başarı, yalnızca bugünün değil, geleceğin yatırımlarını şekillendirme vizyonumuzun bir sonucudur. Ak Portföy olarak, sektördeki liderliğimizi pekiştirmek ve yenilikçi projelerimizle geleceği şekillendirmek için çalışmaya devam edeceğiz.

Ak Portföy Üst Yönetimde Kadın Temsiline İlişkin Bildirge

Özel sektörde Türkiye'nin en büyük portföy yönetim şirketi olarak ekonomimizin gücüne güç, çevreye, dünyaya, topluma, hayata ve yatırımcılarımızın tasarrufuna değer katma misyonumuzu gerçekleştirme yolunda ilerlerken en büyük gücümüzü çalışanlarımızdan alıyoruz.

Toplumsal ihtiyaçlara yönelik yenilikçi çözümler üreterek, çevresel, sosyal ve yönetim kriterlerini iş süreçlerimizin temel parçası haline getirerek uzun vadeli sürdürülebilir bir değer yaratma döngüsü oluşturmayı ve bu doğrultuda toplumsal refah düzeyini artırmayı hedefliyoruz.

Türkiye'nin lider portföy yönetim şirketi olarak, başarılarımızın altında imzası olan farklı alanlarda uzmanlıklara sahip deneyimli ekibimizi büyütme ve beceri çeşitliliğine ve derinliğine sahip güçlü ekiple, meydana getirdiğimiz ortak akılla, farklı ve yenilikçi ürünler geliştirerek sektöre liderlik etmeyi sürdürüyoruz. Çalışma ortamlarımızda, çok sesliliği, eşitlik ve çeşitliliği teşvik ederek toplumsal adaletin yaygınlaşmasına katkı sağlamanın ötesinde en iyi ve en doğru olanın ortaya çıkabileceği bir başarı kültürü üretiyoruz.

Ekibimizi büyütürken toplumsal cinsiyet eşitliği misyonu, çeşitlilik ve kapsayıcılık prensipleri doğrultusunda ilerliyoruz.

Bu çerçevede son bir yıl içerisinde kadın çalışan işe alım oranımızı **%41** olarak gerçekleştirerek, kadın çalışan oranımızı sektörün üzerinde bir büyüme ile **%42**'ye, kadın müdür oranımızı ise **%45**'e yükseltmeyi başardık. 2024 yılında Yönetim Kurulumuza dahil olan kadın üyemizle beraber kadın üye oranımız da **%56**'ya yükseldi.

Yönetim kurulundaki ve üst düzey pozisyonlardaki kadın temsil oranlarını artırma hedeflerimizle paralel olarak, işe alım ve

terfi süreçlerinde çeşitliliği teşvik etmekteyiz; bu kapsamda, şirketimizin insan kaynakları politikalarında, kadın liderlerin desteklenmesi ve liderlik pozisyonlarına hazırlanması öncelikli alanlarımızdan biridir.

Ak Portföy olarak gelecek dönemde sektöre yeni yetenekler kazandırmak üzere kadın çalışanların yanı sıra yeni mezun olmuş çalışanları da ekibimize dahil ederek deneyimli ekibimizin kendi alanlarındaki tecrübelerini aktarmalarına imkan tanımayı ve böylece genç profesyonellerin portföy yönetim şirketlerine olan ilgisini arttırmayı hedefliyoruz.

Ak Portföy olarak çeşitlilik ve kapsayıcılık ilkesine olan bağlılığımız, yalnızca kendi iç süreçlerimizle sınırlı kalmamakta; aynı zamanda yatırım yaptığımız şirketlerin seçiminde de bu ilkelerimizi yansıtmaktadır.

Bu doğrultuda, yatırım portföyümüzde yer alacak şirketlerin belirlenmesi sürecinde, üst yönetimde kadın temsilini artırmaya yönelik çabalarını ve bu alandaki ilerlemelerini dikkatle değerlendirmekteyiz. Ayrıca bu kriterlerin düzenli olarak izlenmesi ve raporlanması konusunda da gerekli mekanizmaları uygulamaya almayı planlıyoruz.

Tasarruf sahiplerinin yatırım yaptıkları fonların; Çevresel, Sosyal ve Yönetimsel sürdürülebilirliğe etkilerinin yatırımcılar tarafından şeffaf olarak görülebilmesi amacıyla, Türkiye'de sürdürülebilirlik notuna sahip fon sayımızı artırmayı ve bu fonların ratinglerini web'e entegre eden ilk şirket olmayı planlamaktayız.

2025 yılında ayrıca bir ilk olarak, **Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları'na (TSRS)** uyumlu olarak entegre raporumuzun da hazırlanmasını hedeflemekteyiz.

Yatırımın geleceğini yaratmak felsefesiyle, tüm faaliyetlerimizi toplumun refahını artıracak şekilde yönlendirmeye devam edeceğiz.

TKYD
TEFAS'ın
10. yaşını
kutluyor!

TEFAS

10
Yaşında!

TEFAS²
İstanbul

Detaylı bilgi için: tefas.gov.tr

 [takasbank](http://takasbank.com.tr)
www.takasbank.com.tr

Takasbank TEFAS mobil uygulamasıyla
Google Play ve App Store'da!

TKYD 4. PORTFÖY YÖNETİMİ ZİRVESİ "YATIRIM FONLARININ YÜKSELİŞİ"

Türkiye Kurumsal Yatırımcı Yöneticileri Derneği (TKYD) tarafından düzenlenen 4. Portföy Yönetimi Zirvesi 29 Kasım 2024 tarihinde başta düzenleyici kurumlar olmak üzere sektörün tüm paydaşlarının yoğun katılımı ile gerçekleştirildi.

Sunumunu Cnbc-e Londra temsilcisi, editör ve moderatör Berfu Güven'in gerçekleştirdiği zirvenin açılış konuşmalarını TKYD Başkanı Yağız Oral ve Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) Başkanı İbrahim Ömer Gönül yaptı.

Zirvede, Türkiye Ekonomisi ve Piyasalarına 2024'ün Ötesine Bakış, Yeni Jeopolitik Senaryolar, Yatırım Fonları Ekosistemi ve İş Ortakları, Portföy Yönetimi Sektöründe "Yeni Temalar" başlıkları altında üç panel düzenlendi. Ana Konuşmacı Prof. Dr. Daron Acemoğlu, video konferans üzerinden 21. Yüzyılın Fırsatları ve Belirsizlikleri başlıklı bir sunum yaptı.

Zirvenin açılış konuşmasında **TKYD Başkanı Yağız Oral**, yatırımcıların artan ilgisi ve finansal okuryazarlığın da artmasıyla sektör büyüklüğünün Ekim 2024 itibarı ile 6 trilyon TL'yi geçerek GSYH'nin %17,3'üne ulaştığını kaydederek, "Bu nedenle zirvemizi bu yıl Yatırım Fonlarının Yükselişi teması ile gerçekleştiriyoruz," dedi.

Avrupa Fon ve Varlık Yönetimi Birliği EFAMA'nın raporlarına göre 2023 sonu itibarı ile Avrupa Portföy Yönetimi Sektörünün 28,5 trilyon Euro büyüklük ile Avrupa GSYH'nin yüzde 138'ine, küresel bakıldığında ise sektörün 108 trilyon Euro büyüklük ile Dünya GSYH'nin % 102'si civarında olduğuna dikkat çeken Oral, "Biz TKYD olarak bu seviyelere yaklaşmayı hedefleyerek, daha gelişmiş ve derinleşmiş sermaye piyasaları ile birlikte ülkemizin finansal

istikrarının artmasına ve ekonomimizin gelişmesine katkı vermeye devam edeceğiz," dedi.

Oral, Kurumsal Yatırımcıların Borsa İstanbul'da işlem gören şirketlerin pay senetlerine yaptıkları uzun vadeli yatırımlar ile Girişim Sermayesi Yatırım Fonları ve Gayrimenkul Yatırım Fonlarının reel sektöre doğrudan, önemli miktarda yatırım yapmaya başladıklarını belirterek, "22 Kasım itibarı ile bu fonların toplam yatırımları 302 milyar Türk lirasına ulaşmıştır," dedi.

Oral'ın verdiği bilgilere göre, kurumsal yatırımcıların pay senetlerine yaptığı yatırım 22 Kasım'da 704 milyar TL'ye, özel sektör tahvillerine yaptığı yatırım 241 milyar Türk lirasına ulaşırken, bu fonların reel sektöre gerçekleştirdiği toplam yatırım ise 944 milyar TL ile önemli seviyelere geldi.

Türkiye'de yatırım yönetiminde küresel piyasalarla birlikte sürdürülebilirliğin öneminin de arttığını kaydeden Oral, "Sektör olarak çevresel, sosyal ve kurumsal yönetim, sürdürülebilirlik temalarına desteklerimiz artarken, çok önemseydiğimiz yeşil dönüşüme önemli düzeyde katkıda bulunmaya devam edeceğiz," dedi.

Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) Başkanı İbrahim Ömer Gönül açılış konuşmasında, kurumsal yatırımcıların; tüm sermaye piyasasının düzenli bir şekilde

büyümesine en büyük katkısı sağladığını belirterek, sermaye piyasasının büyümesinde olmazsa olmaz olarak gördükleri kurumsal yatırımcıların işlemlerin çabuk ve sorunsuz gerçekleşmesi ve piyasanın derinliğinin artması konusundaki önemine işaret etti.

SPK Başkanı Gönül, sektör talepleri ve uygulamada karşılaşılan ihtiyaçlar dikkate alınarak bu yıl içerisinde kurumsal yatırımcıyı etkileyen birçok önemli düzenlemeyi hayata geçirdiklerini kaydetti. Gönül, yatırımcıların hak ve menfaatlerinin korunması ve yönetim sürecinde şeffaflığın artırılması amacıyla dünyada "stewardship" olarak bilinen sorumlu yönetim ilkelerini hayata geçirdiklerini söyledi.

Standart fonların, girişim sermayesi yatırımlarının finansmanında daha etkin bir rol oynaması amacıyla girişim sermayesi yatırım fonlarına yatırım yapabilmelerine imkanı sağladıklarını kaydeden Gönül, serbest fon başvuru süreçlerinin sadeleştirilmesi ve daha etkin şekilde yürütülebilmesi amacıyla Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar Tebliği'nde değişiklikler yaptıklarını, proje gayrimenkul yatırım fonunun kurulmasına ilişkin gerekli düzenlemeleri hayata geçirdiklerini ekledi.

Girişim sermayesi yatırımlarının finansmanında önemli bir yatırım aracı olan girişim sermayesi yatırım fonlarının hızla büyümeye devam ettiğine işaret eden Gönül, "Biz de Girişim Sermayesi Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar Tebliği'nde değişiklikler gerçekleştirdik. Buradaki açıklamalarla yakında sizlere bu konuda yol göstermeye devam edeceğiz," dedi.

Gönül, bu yıl hayata geçirilen Finansal Okuryazarlık Platformu'ndan bahsederek, bu platformun sektöre ve sektörde faaliyet gösteren yönetim şirketlerine önemli katkılar sağlayacağını söyledi.

21. Yüzyılın Fırsatları ve Belirsizlikleri

Nobel Ekonomi Ödülü sahibi Prof. Dr. Daron Acemoğlu, 4. Portföy Yönetimi Zirvesi'ne video konferans üzerinden katılarak "21.

Yüzyılın Fırsatları ve Belirsizlikleri" başlıklı bir sunum yaptı. 21. Yüzyılın "çok çalkantılı" başladığını, çalkantılı devam ettiğini ve bir çok belirsizlik olduğunu kaydeden Acemoğlu, dört ana belirsizlikten bahsederek bunları, yapay zeka, eşitsizlik ve istihdam; yaşlanan nüfus; iklim değişikliği; küresel gerginlikler ve değişimler olarak sıraladı.

Acemoğlu, "Bu dört akımın etkisinin hepsinin odak noktası teknoloji ve aynı zamanda teknolojinin insanlar üzerine olan etkisi ve teknolojinin yönü ve doğru kullanılması. Bunun için de kurumlarımızın ve aynı zamanda beşeri sermayemizin çok doğru şekilde kullanılması lazım," dedi.

YAPAY ZEKA, EŞİTSİZLİK VE İSTİHDAM

Söz konusu belirsizlik ve fırsatları, yapay zeka, eşitsizlik ve istihdam konusu ile anlatmaya başlayan Acemoğlu, dijital çağın neler getireceğinin halen belirsizliğini koruduğunu belirterek, "En önemli unsurlardan bir tanesi paylaşılan büyüme, paylaşılan refah çok daha zor bir hale geldi," diyerek bunun en iyi şekilde Amerika'da gözlemlendiğini belirtti ve grafiklerle anlattı.

Orta tabakanın Amerika'da çökmüş durumda olduğunu ve bunun da dijital teknolojilerle çok yakın bir ilişkisi olduğunu anlatan Acemoğlu, "1940'lar-50'lerde reel olarak senede %2,5 gibi büyüme var ama 1980'den başlayarak çok daha değişik bir tablo ortaya çıkıyor. Eğitimi yüksek olan gruplar özellikle lisans üstü eğitimi ve lisans eğitimi olanlar büyümeye devam ediyor. Onun dışındaki gruplar, neredeyse nüfusun %50'si bir kesim, 2015-2016'ya kadar hiçbir büyüme kayde-

demiyor. Bu da orta tabakanın çökmesi anlamına geliyor. Bu eşitsizlik göstergeleri başka ülkelerde de aynı şekilde devam ediyor," dedi.

Bir eşitsizlik göstergesi olan Gini katsayısına da değinen Acemoğlu, "1980'lerde zaten Amerika diğer ülkelerden daha eşitsiz bir durumdaydı, ama bir Gini katsayısının 0.33 olması aslında çok yüksek bir eşitsizlik değil ama ondan sonra çok büyük bir artış var, 0.40'a kadar geliyor. Diğer Avrupa ülkelerinde daha eşitli bir şekilde başlamalarına rağmen birçoğunda da gayet yüksek bir eşitsizlik artışı var. Yani ülkelerin hepsinde paylaşılan büyüme çok daha zor bir hale geldi. Dijital teknolojilerin bize verdiği umut bu değildi. Bu umudun içinde herkesin üretkenliğinin çok artması vardı ve yapay zeka da bunun devamı olacaktı. Niye öyle olmadı? Bakarsanız aslında bunun bir tek günümüzde değil, tarihte yaşanan bir problem olduğunu görüyoruz," diye konuştu.

Her zaman otomasyon zamanlarında eşitsizliğin bir problem haline geldiğini ifade eden Acemoğlu, "Bunu örneğin endüstriyel devrim zamanında dokuma tezgahlarının getirdiği belirsizlikler, ücret düşüşleri, işsizlikle görebiliriz. Aynı zamanda benim yakın zamanlarda yaptığım araştırmalar 1980'den beri olan ücret artışındaki hız düşüklüğünün de otomasyonla çok ilgili olduğunu gösteriyor," dedi.

Dijital teknolojileri her yerde görüyoruz, üretkenlikte göremiyoruz

Acemoğlu, inovasyon çağında Amerika'da yeni inovasyonların hızının çok artması, özellikle patent sayısının dört katına çıkmasına rağmen son 40 sene içinde birçok açıdan verimliliğin düşük olduğuna dikkat çekti. Toplam faktör verimliliği göstergesini örnek veren Acemoğlu, 1940'lar, 50'ler, 60'lar, 70'lerde Amerikan ekonomisinin %3 civarında olan, bazen %2'ye yaklaşan bir hızda olan verimliliğinin inovasyon çağında yani 1980, 1990, 2000, 2010 yıllarında 0.5'i geçmekte zorlandığını ortaya koyarak, "Yani dijital teknolojileri her yerde görüyoruz, üretkenlikte göremiyoruz," dedi.

İnsanlar olmadığı sürece teknoloji de doğru çalışmıyor

Çözümün teknolojiyi doğru kullanmaktan, dolayısıyla eğitimden geçtiğini belirten Acemoğlu, "Yaptığım araştırmaların gösterdiği ve birçok başka uzmanın da söylediği gibi buradaki en önemli şey teknolojiyi doğru

kullanmak. Beşeri sermayeye yani insanların eğitimine, doğru şeyleri öğrenmelerine ve teknolojiyi doğru kullanmalarına önem vermek. İnsanlar olmadığı sürece teknoloji de doğru çalışmıyor. Amerika'nın üretkenlik probleminin bir açısı da bu yeni teknolojileri çok hızlı ortaya atmasına rağmen doğru bir şekilde iş dünyasına entegre edememesinden kaynaklanıyor," diye konuştu.

YAŞLANAN NÜFUS

Dünyanın Afrika dışındaki her tarafının çok hızlı bir şekilde yaşlandığını yine grafiklerle gösteren Acemoğlu, Türkiye'de ise yaşlanma hızındaki artışla birlikte demografik risklerin daha da fazla olduğuna işaret ederek, "Yaşlanan bir nüfusla beraber Türkiye'de aynı anda erken emeklilik problemi de çok hızlı bir şekilde artmaya başlıyor. Yani Türkiye'de özellikle son 5-6 yıl içinde aktif sigortalı yani çalışan, pasif sigortalıya göre çok azalmaya başladı, çünkü insanlar erken bir şekilde emekliliğe ayrılıyorlar. Bu demografik değişimle tabii ki insanların daha uzun çalışmalarını ya da çalışma hayatlarını daha doğru kullanmaları önemli bir hale gelecek. Türkiye'de buna ters giden bir akım da var," dedi.

Demografik değişimlerin etkileri arasında tüketim tablosunun değişerek, çok aktif olan bir tüketim sisteminin ortadan kalkacak olmasına işaret eden Acemoğlu, "Ama makro ekonomistlerin en çok dert ettiği şeylerden bir tanesi de üretkenlik de düşecek mi? Çünkü genç insanlar yeni şirketler kurmak açısından olsun, inovasyon açısından olsun daha birçok açıdan üretken," dedi.

Yaptığı çalışmaya göre son 30 yılda yaşlanan ülkelerin daha düşük büyümediğini belirten Acemoğlu, "Peki niye makroekonomik beklentilerin tersine bir tablo ortaya çıkıyor? Teknoloji ve yine beşeri sermaye. Demografik değişimi en hızlı geçiren ülkeler, örneğin Güney Kore, Almanya, Japonya aynı zamanda yeni teknolojilere, özellikle robotlara yatırımda bulunuyorlar ve bu robotlar sayesinde özellikle endüstrideki üretkenliklerini yüksek tutabiliyorlar," dedi.

Yaşlanan ülkelerin otomasyon ve yeni teknolojilere daha fazla yatırımda bulunmakla beraber bu yatırımı insanları üretim sisteminin dışına atmak için değil insanlara yardım etmek için kullandıklarına dikkat çeken Acemoğlu, “Örneğin Almanya fabrikalarında yeni bir sistem var. Robotları ortaya çıkarttikları zaman hemen daha önceden robotların yaptığı işleri yapan işçileri daha fazla kalifikasyon gerektiren, daha yetenekli işlere, teknik işlere doğru itmeye başlıyorlar yani yine beşeri sermayeyi doğru kullanma, teknolojiyi doğru kullanmaya vurguda bulunuyorum,” dedi.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

Acemoğlu'nun dikkat çektiğine göre, en iyimser senaryolarda bile eğer gaz salınımını azaltırsak yine de bunun dünyanın ısısına olan etkileri kümülatif olduğu için devam edecek. Bu ısınma devam ettiği sürece bunun üretime etkisi ne olacak? Bunun insanların bazı ülkelerden çıkıp mülteci hale gelmelerine etkisi ne olacak? İklim değişikliğiyle beraber ortaya çıkan yeni teknolojilere, kimlerin daha çok yatırımı olacak ve kimler bu teknolojilerde liderlik rolüne çıkacaklar?

Acemoğlu'nun ortaya koyduğu verilere göre, 2000'lerin ortalarında bile güneş gücüyle ya da rüzgarla elektrik üretmek, kömürle ya da doğalgazla üretime göre çok çok daha pahalıydı. Ama son 20 yıl içinde çok hızlı bir maliyet düşüşü oldu ve şu anda birçok ülke yoğunlaştırılmış ya da güneş pilli elektrik üretimi ya da deniz üstü rüzgar enerjisini kullanması ve özellikle kara üstü rüzgar enerjisini kullanması konusunda fosil yakıt maliyetlerinin altında üretime geçebiliyor. Bu da teknoloji ve beşeri sermaye sayesinde oldu. Bu 2000'lerin ortalarından başlayarak Amerika'da ve başka ülkelerde, özellikle yenilenebilir ürün patentlerinin fosil elektrik enerjisi kullanan patentlere göre yaptığı atakta gözlemlendi. 2010'lardan sonra ise bu akım tersine dönerken, daha çok bu yeni teknolojilere ihtiyaç olmasına rağmen dünyanın her tarafında yenilenen enerjiye olan yatırım beklenenin altında büyüyor ve inovasyon azalıyor. Bunun da nedeni doğalgaz. Amerika'da kaya gazı, Avrupa'da Rusya'dan gelen doğalgaz çok ucuzladı. Birçok şirket yenilenen enerjiye yatırımını maliyet nedeniyle azaltmaya başladı.

Belirsizlikler, teknolojiyi ve insan kaynaklarını doğru kullanan ülkelere yardım edecek

KÜRESEL GERGİNLİKLER, DEĞİŞİMLER

Son olarak dünyada ekonomi düzenindeki değişimlere değinen Acemoğlu, “Bu değişimler 2016'da başladı. Belki daha da önce başladı ama şu anda Donald Trump'ın seçil-

mesiyle beraber çok daha hızlı bir hale gelmekte olduğunu da görebiliyoruz,” dedi.

Sözlerine grafiklerle devam eden Acemoğlu, “Amerikan ithalatında Çin'den gelen mal oranının hızlı bir şekilde düştüğünü görüyoruz, onun yerine Vietnam, Tayvan, Endonezya artıyor. Yani bu birçok insanın şu anda konuştuğu, müttefikler ve en yakın ülkelerin içinden tedarik etme eğilimi,” dedi.

Dünyada tedarik ağının çok değiştiğinin gözlemlendiğini kaydeden Acemoğlu, “Bu da büyük bir belirsizlik getiriyor. Bu belirsizliklerin de yine teknolojiyi ve insan kaynaklarını doğru kullanan ülkelere yardım edeceğini tahmin edebiliyoruz,” dedi.

“Türkiye bu değişimlerin dışında mı? Hayır ve Türkiye bu değişimlere hazır mı? Ne yazık ki ona da ben hayır diyeceğim ve nasıl hazırlanabilecek konusunda konuşacağım,” diyor Acemoğlu, 1989'dan 2001'e kadar Türkiye'deki toplam faktör verimliliği artışının sıfır olarak gerçekleştiğini yine grafiklerle göstererek, 1990'ların Türkiye için kaybedilmiş bir dönem olduğunu altını çizdi. Grafikte, 2001-2006 döneminde yakalanan ivmenin 2006'dan sonra kaybedildiği ve sonrasında da yine toplam faktör verimliliği artışının sıfır olduğunu gösterdi.

Sonuç olarak Türkiye'nin düşük kaliteli büyüme ortaya koyduğunu kaydeden Acemoğlu, bunun da verimliliği artıramamaktan kaynaklandığını belirtti. 2006-2007'ye kadar tekstil, tarım gibi düşük teknoloji ürünleri ihraç edildiğini belirten Acemoğlu, “Türkiye bu dönemde yüksek teknoloji ürünleri üretmiyor ama orta -yüksek teknoloji ürünler, örneğin beyaz eşyalar, elektroniklerde büyük bir artış var ama 2006'dan sonra bakıyorsunuz ki burada hiçbir artış yok. Yani Türkiye 2006'da ne ihraç ediyordu ise aşağı yukarı teknoloji açısından aynı şeyleri ihraç ediyor,” dedi.

Düşük kaliteli büyümenin nedenlerinden bir tanesinin de yeterince teknolojiye, insan kaynaklarına yatırımda bulunmamak olduğunu belirten Acemoğlu, gösterdiği grafikte teknolojiye ve genel makine ve teçhizatla olan yatırımın %10 dolayında, yani hem çok düşük hem de Türkiye'de inşaata olan yatırımın da çok altında olduğunu ortaya koyarak, “Tabii ki böyle bir büyüme tablosuyla ortaya çıkan problem eşitsizlik,” dedi.

Değişen dünya düzeni içinde başarılı olan ülkeler, teknolojiyi doğru kullanan teknolojinin yönünü doğru tespit eden ve buna uygun bir şekilde insan kaynaklarına yatırımda bulunan ülkeler

2000'lerin başlarında eşitsizlikte bazı iyileşmeler olduğunu da yine grafiklerle gösteren Acemoğlu, “Üretkenlik arttığı zaman aynı zamanda ücretlerin arttığını görüyorsunuz. Ücretler tabii ki her zaman üretkenliğin peşinden gelmiyor ama en önemli unsurlardan bir tanesi üretkenliği, verimliliği arttırmadan ücretleri arttırmak çok zor ve bu nedenle de toplam faktör verimliliğinin yavaşladığı ve büyümenin kesildiği zamanda Gini kat sayısının arttığını görüyorsunuz,” dedi.

Acemoğlu, Türkiye'de eğitim konusundaki tespitlerini yine grafiklerle göstererek, “Türkiye'de hem yeterince insanı yüksek eğitime göndermiyoruz ve hem de teknolojiye hazır bir hale getirmiyoruz,” dedi.

Kurumların öneminden de bahseden Acemoğlu, 2008 krizi sonrası kurumsal reformlarda tam tersine bir zayıflama gözlemlendiğini belirtti.

Türkiye'nin sadece ekonomik kurumlarda değil aynı zamanda siyasi kurumlarda da bir zayıflık gösterdiğini kaydeden Acemoğlu şöyle devam etti: “Bunun önemini vurgulamamın nedeni de şu; tabii Türkiye'nin demokrasisi çok önemli ve Türkiye'nin geleceği demokraside ama daha da önemlisi bu benim vurgulamadığım dört akım, dünyayı çalkalayan akımlar ama aynı zamanda gösterdiğim gibi büyük fırsatlar da var. Örneğin yapay zekayı doğru kullanan ülkeler çok daha verimli hale gelecek, belki eşitsizlik probleminde daha iyi yanıtlar vermeye başlayacak. Yaşlanan toplumlar aynı zamanda yeni fırsatlar üretecek, yeni hizmetler gerektirecek ve bunu teknolojiyi ve beşeri sermayeyi kullanan ülkeler çok doğru kullanacaklar. İklim değişikliği için de çok büyük fırsatlar var. Aynı zamanda değişen dünya düzeni içinde başarılı olan ülkeler, teknolojiyi doğru kullanan teknolojinin yönünü doğru tespit eden ve buna uygun bir şekilde insan kaynaklarına yatırımda bulunan ülkeler. Bunların her biri için kurumlar çok önemli. Kurumlar bu yatırımları denetleyecekler ve aynı zamanda toplum içinde bir uyuma ve bir barış sağlayacaklar ki bu fırsatlara doğru bir şekilde yatırımlarda bulunabilelim. Bu açıdan Türkiye'nin önünde çok kısa bir pencere kaldı. 10 belki 20 yıl içinde artık hem kurumların hem beşeri sermayenin iyileştirilmesi lazım, çünkü dünya hızlı bir şekilde değişiyor ve Türkiye nüfusu o genç dinamik potansiyelini kaybetmeye başlayacak. Bu yüzden de ben hala Türkiye'nin potansiyeline gerçekten inanmama rağmen, önümüzde çok çalkantılı zamanlar olduğunu da düşünüyorum.”

Paneli izlemek için:

» Türkiye Ekonomisi ve Piyasalarına 2024'ün Ötesine Bakış, Yeni Jeopolitik Senaryolar

Moderatör:
Murat Yetkin/ Gazeteci, Yazar

Panelistler:

Prof. Dr. Selva Demiralp - Koç Üniversitesi Ekonomi Bölümü, Yapı Kredi Ekonomik Araştırma Kürsüsü Başkanı
Prof. Dr. Mustafa Aydın - Kadir Has Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü
Prof. Dr. Refet Gürkaynak - Bilkent Üniversitesi Ekonomi Bölümü

Gazeteci, yazar Murat Yetkin, dünyada savaşların ya da gerilimlerin yayılma ihtimali olan üç ana bölge olarak; Pasifik, Ortadoğu ve Karadeniz Doğu Havzası'na işaret ederek, Türkiye'nin bu üç sıcak bölgeden ikisi arasında kaldığını söyledi ve "Dünya nereye gidiyor? Biz onun için de ne yapıyoruz?" diye sordu.

Kadir Has Üniversitesi'nden Prof. Dr. Mustafa Aydın, "Türkiye'de medyanın çok popüler bir ifadesi vardır. Bizim alanla ilgili konuşurken, 'dünyada kartlar yeniden karılıyor' denir. Şimdi tam öyle bir dönemden geçiyoruz. Hakikaten dünyada kartlar yeniden karılıyor, fakat kartları karanın kim olduğu çok belli değil," dedi. Düzen ve kural ortadan kalkınca, kuralsız, oynak hareketli ve değişken bir dünyada fırsattan faydalanmak isteyen devletlerin veya fırsattan faydalanmak isteyen liderlerin öne çıktıklarını ifade eden Aydın, ekledi, "Bu tür değişim dönemlerinde uluslararası sistemde veya dünya çapında çatışmaların, gerginliklerin ve savaşların arttığını görürüz. Şimdi tam böyle bir dönemden geçiyoruz."

Yaygın çatışma döneminin dünyanın çoklu krizler sürecinden geçmesinden kaynaklandığını ifade eden Aydın, "En son uluslararası sistemi kurmuş, geliştirmiş, yaşatmış ve bunu kabul ettirmiş olan Amerika Birleşik Devletleri önemli bir zafiyet içerisinden geçiyor... hem ülke içinde ki bunu seçimlerde aday çıkartamamasında, hem de dünyada inanırılığını kaybetmesinde görüyoruz," dedi.

Yetkin'in, "Bu grup ülkelerden çok, her durumun her krizin kendi içinde ayrı müttefikleri ve hasımları olduğu bir

noktaya mı götürüyor?" sorusuna karşılık Prof. Aydın, "Bazı analizciler hakikaten böyle bir kutuplaşmanın oluştuğunu düşünmeye başladılar ve bunu söylüyorlar. Ben onlardan değilim. Ben çoklu bir uluslararası sisteme evrildiğimizi düşünüyorum, yani çok düzeyli çok farklı bölgelerde kendi kurallarıyla çalışan uluslararası alt sistemlerin aynı anda var olacağı ve bunların kendi aralarında da gerginlikler yaşayacakları, buna İngilizcede multipolarity denir, seslerin farklı çıktığı kuralların farklı olduğu, anlayışların, ahlaki değerlerin, uluslararası normların farklılaştığı bölgelerin ortaya çıkmaya başlayacağını düşünmeye başladık," dedi.

Sadece uluslararası sistemde kriz olmadığını belirten Aydın, "2008'de başlayan büyük bir dalga var. Ekonomi ve finansal krizler tüm dünyayı dolaşmaya devam ediyor ve hala kapitalist sistem ve küreselleşme ile bütün dünyaya yayılmış olan model, buna kendi içinde henüz bir çözüm üretilmiş değil. Bu kriz de çok sayıda insanı, dünya çapında özellikle orta sınıfları çok mutsuz kılıyor," dedi.

Dünyanın ciddi bir ekolojik krizle de karşı karşıya olduğuna değinen Aydın, "Bunun bir boyutunda dünyanın yaşlanan nüfusu var, giderek daha yaşlı bir nüfusla beslenmek zorundayız. Türkiye'de de yaşamaya başladık. İkinci boyutunda hareketlenen nüfuslar var...önümüzdeki 20-30 yılın projeksiyonlarında ekolojik katliamlar, ekolojik gelişmeler nedeniyle çok büyük nüfus hareketlerinin olacağına ve Türkiye'nin de bunun ortasında kalacağına dair bir öngörü var," diye konuştu.

Yetkin'in dünya ekonomisindeki beklentilerini sorduğu Prof. Dr. Selva Demiralp de küresel çapta orta sınıfın zaman içerisinde alım gücünü kaybetmesi, temsiliyetini kaybetmesinin bir popülist dalgayı beraberinde getirdiğine işaret ederek, "Dünya çapında genel olarak ben sizin haklarınızı koruyacağım, müesses düzene kafa tutacağım diyen bu güçlü liderlerden bir tanesi de Donald Trump ve her ne kadar neler yapmak istediği konusunda oldukça net ve güçlü sinyaller verse de geçen başkanlık döneminden biz o verilen sinyallerle, gerçekleşenler arasında da bayağı bir fark olduğunu da bildiğimiz için, hala bir belirsizlik faktörü yüksek diyoruz," dedi.

Yetkin'in Trump'ın görevi devraldığına dünya ekonomisine etkilerinin nasıl olacağını sorduğu Prof. Dr. Refet Gürkaynak da, "Trump bu söylediklerini yaparsa gerçekten, o zaman dünyanın geri kalanı ne yapacak diye düşünmek gerekiyor. Özellikle de bu gümrük vergileri tarafında, Amerika 'gümrük vergilerini artırdık' dediyse dünyanın geri kalanı tamam biz de böyle yaşayacak mıyız diyecek? Yoksa bu genel bir ticaret savaşına mı dönecek? Dönerse tam kiminle kimin arasında olacak?" dedi.

Trump'ın gümrük vergisi konusunda asıl hedefinin Çin olduğuna işaret eden Gürkaynak, Çin'in Avrupa'ya dönmesi durumunda bizim ticaret pazarlarımızın da Çin'le rekabet etmek zorunda kalacağına dikkat çekti.

Avrupa para birliği bölgesinin yaşadığı covid daralmasının Amerika'dan çok daha derin olduğuna değinen Gürkaynak, "Amerika daha hızlı büyüdü. Dolayısıyla Amerika ile Avrupa arasındaki gelir farkı gittikçe hızlı bir şekilde açılıyor," dedi.

Yetkin'in, "Türkiye nasıl yolunu bulacak?" sorusunu sorduğu Prof. Aydın, "Türkiye bu krizlerin, karmaşıklığın ortasında duruyor. Dünyanın geleceği ile ilgili iki büyük savaşın ortasında olmamız da zaten bunu gösteriyor. Dolayısıyla böyle bir durumda, Türkiye'nin 1- dünyanın gidişatını anlaması gerekiyor, 2- yakın coğrafyasının gidişatını anlaması gerekiyor, 3- iç siyasetini de bunlara şekil verecek pozisyonda değilse bile en azından gelişmelerden etkilenmeyecek şekilde de şekillendirmesi gerekiyor. Bunların üçünü de aynı anda yapmak gerekiyor ki neredeyse imkansız bir işten bahsediyoruz, çünkü biraz önce söylediğim gibi bir kere uluslararası sistemin nereye gittiğini bilmiyoruz, kuralları bilmiyoruz. Trump gibi bir belirsizlik geldi. Trump'ın tek belirli yönü belirsiz olması, zaten bunu da bir güç unsuru olarak kullanıyor," dedi.

Türkiye ekonomisi konusunda Prof. Demiralp ise, "Merkez Bankası ortodoks, iktisatla tutarlı, çalıştığı ispatlanmış politikalarla faiz artışlarına başladı ve evet doğru yönde ilerliyor, fakat öncelikle yalnız kaldı. İkincisi bir türlü o arzu edilen kredibilite gerçekleşmedi," dedi.

Merkez Bankası'nın elindeki tek aracın faiz olduğuna dikkat çeken Demiralp, "Merkez Bankası yalnız kalıyor,

çünkü neticede enflasyonu para ve maliye politikasıyla düşürecekseniz, bunu talebi dizginleyerek yapıyorsunuz. Özellikle Merkez Bankası'nın elinde tek bir araç var, faiz, onu yükseltecek talebi düşürecek, ama o bunu yaparken maliye politikası biraz daha rahatlıkla, daha genişlemeci politikalar uygularsa ki bizde olan bu. O yaz aylarında konuştuğumuz vergi reformu gelecek, zenginden daha çok vergi alınacak fakirden daha az alınacak ki o zaten gerekli olan ince ayar, çünkü eğer talep esas olarak yüksek gelir kesimlerinin talebi ise ve Merkez Bankası'na bu iş bırakılırsa, politika faiziyle onu yapamazdı ama bir türlü o yüksek gelir kesimlerinin harcama davranışını düşürecek vergi reformu da gelmedi. Hükümet harcamaları yüksek kaldı," dedi.

Yetkin'in, "Atılması gereken adımlar nedir? Niye atılmıyor ve ne yapılması sizce gerekiyor?" sorusuna karşılık Prof. Gürkaynak şunları söyledi:

"Talebi yaratan gelir nerede? O önemli bir soru. Orada şunu hatırlamak gerekiyor talep sadece gelirden gelmiyor, servetten de geliyor. Biz 2021'de korkunç ve ülkenin altını üstüne getiren iktisat politikasıyla sadece zaten kötü olan gelir dağılımı değil, servet dağılımını da iyice korkunç bir hale getirdik. Orada yaratılan servet transferinden korkunç zengin olmuş olan bir grup insan var. O grubun ne kadar büyük olduğunu ben bilmiyorum, fakat belli ki yeterince büyük, çünkü şu anda Türkiye'nin bütün tüketimini sürükleyebiliyor."

Gelir vergisi sisteminin değişmesi gerektiğine tamamen katıldığını belirten Gürkaynak, "Bunun Türkiye'deki geçmiş korkunç olmakla beraber bir tür servet vergilendirmesini de göz önünde tutmak gerektiğini düşünüyorum," dedi.

Panelli izlemek için:

» Yatırım Fonları Ekosistemi ve İş Ortakları

Moderatör:

Emrah Ayrancı, Ak Portföy Yönetimi Genel Müdür Yardımcısı

Panelistler:

Müge Karakurum - SPK Kurumsal Yatırımcılar Dairesi Başkan Yardımcısı
Aslı Koçer - Burgan Bank Birikim Yönetimi Genel Müdür Yardımcısı
Burak Ali Göçer - Garanti BBVA Emeklilik Genel Müdürü
Orkun Barın - Rasyonet Kurucu Genel Müdür

Ak Portföy Genel Müdür Yardımcısı Emrah Ayrancı, 2024 yılının sermaye piyasalarında büyük bir değişimin yaşandığı ve yatırımcıların stratejilerini yeniden şekillendirdiği bir dönem olduğunu belirterek, “Küresel portföy yönetimi pazarı 108 trilyon doları aştı. Türkiye’de de yatırım fonları sektörü oldukça önemli bir yükseliş sergiledi,” dedi.

Ayrancı daha sonra sözü SPK Kurumsal Yatırımcılar Dairesi’nden Müge Karakurum’a vererek, Sermaye Piyasası Kurulu’nun yayınladığı Sorumlu Yönetim İlkeleri Rehberi’nde öne çıkan başlıkları sordu. Karakurum, 16 Şubat 2024 tarihinde sorumlu yönetim ilkeleri düzenlemesini takip eden dönemde bu ilkeleri uygulamayı tercih edecek şirketler tarafından kullanılacak raporlamada esas alınacak şablonun duyurulduğunu belirtti.

Temel olarak Avrupa Fon ve Varlık Yönetimi Birliği (EFAMA) ile uluslararası kurumsal yönetim ağının yayınladığı kodlardan yararlanarak bir ilke seti hazırladıklarını belirten Karakurum, düzenlemenin beş ilke içerdiğini kaydetti. Söz konusu beş ilke kapsamında portföy yönetim şirketlerinin halihazırda yürütmekte olduğu faaliyetlerle ilgili bir sorumlu yönetim perspektifi oluşturmalarının ve bu konuda bir politika duyurmaları ve açıklamalarının beklendiğini belirten Karakurum, bu faaliyetleri izleme faaliyetleri, ihraççılarla yürüttükleri iletişim etkileşim faaliyetleri, yatırım yaptıkları fon portföylerinde bulunan ortaklık paylarının borçlanma araçlarının oy haklarının kullanımı ile ilgili konuların nasıl ele alınacağı, sürdürülebilirlik ve çevresel sosyal kurumsal yönetim faktörlerinin yönetilen fonların yatırım stratejilerine nasıl entegre edilmesinin planlandığı, ilgili paydaşlarla yürütülecek işbirliği faaliyetleri olarak sıraladı.

Düzenlemenin zorunlu olmadığını “uy ya da açıkla” prensibinin geçerli olduğunu da belirten Karakurum, düzenleme kapsamında sadece geniş yetkili portföy yönetimi şirketlerinin yer aldığını kaydetti.

Sorumlu Yönetim İlkeleri Politikası belirleyen şirketlerin 2025 yılında bu konudaki uygulamalarını gerçekleştireceklerini belirten

Karakurum, “2026 yılına geldiğimizde ise en geç Mart ayı başına kadar bu konudaki uygulamaları ile ilgili raporu kamuya açıklamalarını bekliyoruz. Portföy yönetim şirketlerinin bu alandaki duruşları ve bu konuda bir politikalarının olmasının ülkemizin özellikle sürdürülebilirlik alanındaki çalışmalarına da büyük katkı sağlayacağını, portföy yönetim şirketlerinin kurumsal yatırımcıların bu alanlarda çok önemli aktörler olduklarını özellikle tekrar paylaşmak istiyorum,” diye konuştu.

Emrah Ayrancı, Burgan Bank’ın 20’ye yakın portföy yönetimi şirketiyle aktif dağıtım anlaşması kanalıyla çalıştığını belirterek, hızlı büyüyen yatırım fonu iş modelini sordu.

Burgan Bank Genel Müdür Yardımcısı Aslı Koçer, müşterilerini ihtiyaçları açısından tanımaya, beklentilerine, risk profillerine uygun olarak onları doğru ürünle buluşturmaya odaklandıklarını belirterek, “Bunu hiçbir zaman bir dezavantaj olarak da görmedik, hala da olmadığını düşünüyoruz. Çünkü bu tarafsızlık, tüm portföy yönetim şirketlerine ve onların fonlarına eşit mesafede olmak yatırımcıda çok değer bulan bir şey oldu, çünkü herhangi bir ürünü onların önüne koymak yerine ihtiyaçlarını ve beklentilerini risk profilleriyle birleştirdiğimizde birdenbire korkunç zengin bir ürün portföyü sunmuş olduk. Aslında portföylerini çeşitlendirme şansımız çok daha arttı, ürün yelpazesi arttı,” diye konuştu.

Odaklandıkları iki konudan ilkinin finansal okuryazarlık olduğunu kaydeden Koçer, ikinci konunun ise ürün seçimi olduğunu belirterek, portföy yönetim şirketi olmaksızın birçok şirketin ürününü müşterilerine rahatça sunabilmelerinin nedeninin güven olduğunu işaret etti.

Emrah Ayrancı’nın emeklilik fon performanslarını sorduğu Garanti Emeklilik Genel Müdürü Burak Ali Göçer, “BES 2003 yılında kurulmuş bir sistem. Dolayısıyla aşağı yukarı 21 yıldır tıkır tıkır çalışıyor. Türkiye’nin en iyi birikim sistemi, özellikle birikim diyorum, emeklilik demiyorum çünkü birikim gibi çalışıyor. Yani emekliliğini bekleyen insan sayısı çok fazla değil, aynı zamanda bir de yatırım sistemi,” dedi.

Toplamda 1.2 trilyon liralık birikimin ve 17 milyon da müşteriye içeren bir sistem olduğunu ifade eden Göçer, "Türkiye gibi bir sistemde emeklilik tutarı 1.2 trilyon mu olmalı. Gayet tabii çok daha yüksek olmalı, yani Avrupa'daki bu örnekler baktığımızda dev gibi rakamlar görüyoruz," dedi.

Tamamlayıcı emeklilik sistemi devreye girdiğinde 20 milyon yeni müşteri geleceğini söyleyen Göçer, "Yani oradaki bütün SGK'lı insanlar para biriktirir hale geliyor ve bu 21 yıllık BES işi 2-3 senede daha fazla bir fon üretecek hale geliyor. Dolayısıyla da oralarda hala gizli saklı bir sürü potansiyeller duruyor," diye konuştu.

Yatırım danışmanlığa hakkına sahip olunca daha proaktif olduklarını kaydeden Göçer, "Risk profil anketimiz yoktu onu kurduk, risk analizleri yaptık, algoritmik altyapılar kurmaya başladık. Orada fon koçu diye bir adım attık. Şu anda sektörde standart haline de geldi, çok da iyi oldu. Dolayısıyla müşteriye risk profiline, yaşına ve sistemde kalan süresine göre daha proaktif hizmet sunmaya başladık. Dolayısıyla da daha fazla dokunur hale geldik. Bence aksini düşünen varsa tabii paylaşırsa sevinirim ama BES'teki getiri problemini aşmış hissediyorum," dedi.

Daha sonra Rasyonet'i ve sektörün mevcut ve ileriye dönük ihtiyaçları, bunlara yönelik planlarını Rasyonet Kurucu Genel Müdürü Orkun Barın anlattı. Rasyonet'in finansal piyasalara yönelik küresel ölçekte analiz uygulamaları sağladığını belirten Barın, başlangıçta 18 olan kurum sayısının 27 yıllık süreçte 8 ülke, 185 kurum ve 2000'den fazla kullanıcıya ulaştırdıklarını anlattı.

Başarılarındaki en büyük unsurun %97 müşteri devamlılığı olduğunu kaydeden Barın, "Eğer software service hizmeti veriyorsanız, burada %90'ın üzeri çok büyük bir başarı olarak kabul ediliyor. Son sekiz senelik ortalamamız %97 müşteri devamlılığı ki bu bizim için çok çok değerli ve önemli," dedi.

Borsa İstanbul'un analizlerini sunan uygulamalarının şu anda 130'dan fazla ülke ve 120 binden fazla hisse senedinin analiz imkanını sağladığını kaydeden Barın, "Eğer her şeye ihtiyacınız yoksa belli spesifik hisse senedine, fonlara, etf lere, emtiaya yönelik bilgilere ihtiyacınız varsa, bunları biz çok uygun maliyetlerle ve TL bazlı faturalarla müşterilerimize sağlıyoruz ve aslında yurt dışına giden bin dolarları biraz engelliyoruz. Son dönemde de kullanıcı sayımızın artması doğru yolda olduğumuzu da gösteriyor. Yani sadece ihracat yapmıyoruz, aslında paranın ülkede kalmasını da sağlıyoruz," dedi.

Portfolyo Base ürününden bahseden Barın, "Müşterilerden gelen isteklerle bizde fon analizinin yapılabildiği, rakip analizinin yapılabildiği Portfolyo Base'i gerçekleştirdik ve müşterilerimize sunmaya başladık. Bugün de Portfolyo Base'in yeni sürümünü lanse ediyoruz," dedi.

Son dönemde online, anlık emir iletiminin de çok önem kazandığını kaydeden Barın, "Ne mutluyuz ki bugün itibarıyla Türkiye'de yönetilen fonların büyüklüğünün % 92'si risk yönetimimiz tarafından en azından riski ölçülüyor ve yönetiliyor, bu bizim için çok önemli bir nokta," dedi.

Son 10 yıllık dönemde sektörde önemli bir değişim ve büyüme yaşandı

Portföy yönetimi sektöründeki kuvvetli büyüme trendi ile birlikte SPK'nın da düzenlemeler konusundaki çalışmalarını özetleyen SPK Kurumsal Yatırımcılar Dairesi'nden Müge Karakurum, fonlarla ilgili ilk düzenlemenin 1986 yılındaki tebliğle yapılmış olduğunu hatırlatarak, ilk yatırım fonunun kurulduğu 1987'den günümüze kadar olan süreci iki döneme bölerek karşılaştırdı.

Eski Sermaye Piyasası Kanunu'nun 1987 yılından 2015 yılına kadar ki dönemi kapsadığını belirten Karakurum şunları kaydetti: "1987-2015 dönemini eski mevzuat dönemi olarak belirleyebiliriz. Bu dönemin özelliklerine baktığımızda, fon piyasasının banka ve aracı kurumlarının fon kurucusu olduğu bankaların hakimiyetinde olan, fonların ağırlıklı olarak likit fonlardan oluştuğu ve göreceli olarak stabil, sabit bir fon piyasası gözlemliyoruz. Bu dönemde çok fazla bir ilerleme, büyüme kaydedilemiyor. Yeni Sermaye Piyasası Kanunu ile birlikte Avrupa Birliği düzenlemeleriyle de uyumlu şekilde bizim fonların ve portföy yönetim sektörünün kurumsal yapısında çok önemli bir dönüşüm gerçekleşiyor, çünkü fon kurma ve yönetme yetkisi ana faaliyet konusu kolektif portföy yöneticiliği olan portföy yönetim şirketlerine devrediliyor, bankaların ve aracı kurumların sistemdeki rolü ise dağıtıcılık ve portföy saklayıcı hizmeti vermekle yeniden şekillenmiş oluyor."

2015 yılında uygulamaya alınan TEFAS ile birlikte eskiden büyük bankaların hakimiyetinde olan dağıtım kanalımdan kaynaklanan dezavantajların da büyük ölçüde ortadan kaldırılmış olduğunu ifade eden Karakurum, takip eden dönemde 2021 yılında bu defa bireysel emeklilik fonları tarafında BEFAS Platformu'nun devreye girdiğini hatırlattı.

Karakurum, özellikle son iki yıllık dönemde SPK'ya yapılan başvuruların hem sayısında hem çeşitliliğinde çok büyük oranda artış gözlemlediklerini belirterek, "Bu da sektördeki talebin bize büyük ölçüde yansımaları olduğunu gösteriyor. Her zamankinden daha proaktif davranarak düzenlemelerde gerekli güncellemeleri yapma ihtiyacı da oluşuyor," dedi.

Emrah Ayrancı, dijitalleşmenin ve teknolojinin sunduğu hız ve erişilebilirliğin bu dönüşümü güçlendirdiğini belirterek, özellikle dijital platformlar üzerinden yatırım yapma imkanının bireysel yatırımcı sayısında da önemli bir artış sağladığına işaret etti.

Burgan bank'ın dijital çözümlerini anlatan Aslı Koçer, Türkiye'de kendi geleneksel bankacılık yapısından bir dijital banka çıkartmış üç bankadan biri olduklarına dikkat çekerek, "Bir geleneksel Burgan Bank çatısı altında, özel bankacılık, kurumsal ticari bankacılık ve bireysel bankacılık müşterilerimiz şube kanalımdan hizmet alıyorlar. Bir de dijital markamız var: ON. Orada sayısı 1 milyonu aşan bir müşteri kitlemiz var. Bu müşterilerin hiçbir şube teması yok. Dolayısıyla onların yatırım fonlarıyla ihtiyaçları tamamen uçtan uca dijital olmak, o şekilde karşılanmak zorunda," dedi.

Sektörde kurumların yapmakta oldukları dijital çalışmalar konusunda bilgi veren Orkun Barın, "Son dönemde web siteleriyle, mobil uygulamalarla ve bültenlerle bu dijitalleşme sağlanıyor. Tüm aşamalarında müşterilerimize yardımcı oluyoruz. Örneğin anahtar teslim isterseniz baştan aşağı bir web sitesi yaparız bunu sağlayabiliriz ya da belli bir parçasını sağlıyor olabiliriz ya da onun dışında da bir web servisle size istediğiniz fonksiyonlari veya veriyi sağlayarak bu dijitalleşme anlamında katkı sağlıyoruz," dedi.

Emrah Ayrancı'nın yeni kuruluş başvurusu yapan portföy yönetim şirketlerinde SPK'nın öncelikli gördüğü konuları sorduğu Müge Karakurum, en baştan itibaren bu şirketin faaliyete geçtikten sonraki bir 5 yıllık dönemin çok iyi düşünülmüş olması gerekliliğine dikkat çekti. Karakurum, mevzuatta aranan, hem şirketlerin kurumsal kapasitesiyle ilgili hem de mali yükümlülüklerle ilgili dikkate alınması gereken önemli konular olduğunu hatırlattı.

İkinci olarak insan kaynağının önemine işaret eden Karakurum, "Dijitalleşme, sürdürülebilirlik, yeni araçlar derken gerçekten bu dönem gerekliliklerine uygun bir kurumsal kapasiteyle yola çıkmak ve bunları ilk baştan düzgün bir şekilde planlamak gerekiyor," dedi.

Paneli izlemek için:

» Portföy Yönetimi Sektöründe “Yeni Temalar”

Moderatör:
Hülya Türkmen, Garanti BBVA Portföy Yönetimi Genel Müdürü ve
Yönetim Kurulu Başkan Vekili

Panelistler:

Ali İhsan Güngör - Sermaye Piyasası Kurulu Başkan Yardımcısı
Ebru Dildar Edin - %30 Kulübü Türkiye Yönetim Kurulu Üyesi
Sinem Cantürk - KPMG Türkiye Şirket Ortağı, Fintech ve Dijital Finans Lideri
Muhammet Cerit - Misyon Yatırım Bankası Bilgi Sistemlerinden Sorumlu
Genel Müdür Yardımcısı, Misyon Tech Genel Müdürü

Garanti BBVA Portföy Genel Müdürü Hülya Türkmen, büyük bir dönüşüm yaşamakta olan Portföy Yönetimi alanında üç büyük tema olduğunu belirterek, bunları yapay zeka ve algoritmalar, dijital varlıklar ve tokenizasyon ve ESG ve sürdürülebilirlik olarak sıraladı.

Türkmen, KPMG Türkiye Şirket Ortağı Sinem Cantürk'e fon yöneticileri için yapay zeka ve algoritmalar konusunda dikkat edilmesi gereken gelişmeleri ve fırsatları sordu. Cantürk, yeni nesil teknolojiler sayesinde yeni iş modellerinin de ortaya çıkmakta olduğunu belirterek, yapay zeka ve algoritmaların kullanım alanında dört konu başlığının çok dikkat çekici örnek olarak karşılıklarına çıktığını söyledi. Bunlardan bir tanesinin kişiselleştirilmiş portföy yönetimi olduğunu belirterek, uluslararası yapay zeka destekli portföy yönetim platformlarından Wealthfront ya da Betterment'i örnek olarak anlatan Cantürk, “Bu platformlar bireyin bireysel olarak finansal ihtiyacını analiz edip, yapay zeka temelli olarak ona uygun bir portföy yönetimi imkanı sunuyor. Baktığımızda da çok büyük farklar yarattığını, hem müşteri deneyimi, müşteri ihtiyaçlarına beklenen çözümü sunmak hem de kendi avantajları yani kendi değerleri açısından da farklı bir noktaya getirebildiğini görüyoruz,” dedi.

İkinci konu başlığı olarak veri analitiğinin piyasa hareketlerini öngörebilmesi açısından Blackrock'ın Alaattin Platformu'nu örnek veren Cantürk, “Bugün itibarıyla kurumsal yönetim şirketleri 21 trilyon dolarlık bir portföyün yönetiminde Alaattin platformundan faydalanıyor... artık global bir ekonomide olduğumuz için bu anlık dalgalanmaları çok fazla görüyoruz, ama bütün bu anlık dalgalanmalara getiriyi maksimize edip riski en az seviyeye

çekecek şekilde anlık yanıtlar verebiliyor ve de doğru yönlendirmeleri yapabiliyor,” dedi.

Operasyonel verimlilik konusunu da üçüncü başlık olarak belirten Cantürk, “Verinin toplanması, işlenmesi, raporlanması konusunda eğer ki teknolojileri doğru konumlandırabilirsek şirket içinde zaman tasarrufu, maliyet avantajı yaratabilir ve de portföy yönetimi uzmanlarımızı gerçekten olması gerektiği gibi sadece stratejik kararları alma noktasına konumlayabilir,” dedi.

Son bir başlığı da inovatif ürünler ve yeni temaların ortaya çıkması olarak belirten Cantürk, “Uluslararası örneklere de baktığımızda, yapay zeka piyasa trendlerini ve yeni konuları analiz ediyor ve de çok yeni ürünler, fonlar sunabiliyor. Sürdürülebilirlik konusu örnek olabilir, metaverse konusu örnek olabilir, teknoloji fonları örnek olabilir,” diye konuştu.

Hülya Türkmen, kripto varlıklar konusunda SPK'nın çalışmalarını Başkan Yardımcısı Ali İhsan Güngör'e sordu. Güngör, kanunun 2 Temmuz'da çıktığını hatırlatarak, “2 Temmuz'daki kanunun yapısına baktığımızda, bütün blockchain veya kripto varlık evrenini düzenleme iddiasıyla çıkan bir kanun değil ama tüketiciye dokunan -biz epey bir süre bunlara tüketici dedik ama artık yatırımcı dememiz gerekiyor- bunların yatırımcıya dokunan temel tarafı platformlar, burada yapılan işlemler olduğu için, kanunun temel hedefi buradaki platformları düzenlemek, onların saklama alt yapısını belli bir standarda oturtmak ve buna bağlı olarak idari yaptırımlar ve suçlarla ilgili kanun ilkesi gereği bu düzenlemeleri yapmak,” dedi.

Kripto varlıklarda Merkezi Kayıt Kuruluşu gibi merkezi bir yapı olmadığı ve yapı itibarıyla dağıtık olduğuna işaret eden Güngör, "Ama bu dağıtık yapı içerisinde birçok platformun o aşda kontrollerinin kendilerinde olması gereken varlıkları kendi kontrolünde tutmadıklarını, başka bazı yerlerde başka bazı şekillerde tuttuklarını gördük. Buna yönelik olarak da Tübitak ile çalışıyoruz. Varlık kontrolü sizin elinizde olsun ki müşteri varlıklarına herhangi bir şekilde bir zarar gelmesin. Bunun yanı sıra reklam ve promosyonların doğru şekilde yapılması yönünde bir belirlememiz daha oldu," dedi.

Hülya Türkmen, sermaye piyasası araçlarının tokenizasyonu konusunu da Misyon Bank'a yönelterek, platformun detaylarını ve nasıl bir fayda sağlayacağını sordu. Misyon Yatırım Bankası'ndan Muhammet Cerit, tokenizasyonun blokzincir teknolojisini kullanarak varlıkları parçalara ayırdığını belirterek, varlıkların parçalara ayrılmasının dünyanın her tarafından rahatça yatırım yapılabilir olmasını sağlaması yanı sıra blok zincir teknolojisinin getirdiği şeffaflık ve izlenebilirliğe dikkat çekti.

Cerit, 2010 yılından beri bitcoinle başlayan arkasındaki blokzincir teknolojisini, geleneksel finansın ürün hizmetlerini, bu dağıtık dünyaya daha regülatif bir ortamda daha izlenebilir ortamda sunabilecek, değiştirecek olanakların olduğunu fark ettiklerini kaydederek, "Bu kapsamda birbiriyle entegre çalışan ve hem geçmiş bankacılık düzenlemesi, sermaye piyasaları düzenlememiz ve dünyadaki bu alandaki düzenlemeleri de dikkate alarak bir altyapı kurgusu çalışıldı ve bu altyapı şu an bölgeyle, dünyayla rekabet edecek şekilde hazırlandı," dedi.

Artık dijital varlıklar spekülasyon bir yatırım aracından çok gerçekten finans dünyasında bir araç olma noktasında varlıklarını bir noktada ispat ettiler

Dijital varlıkların geleceğinin Türkiye'de nasıl görüldüğü sorusuna karşılık KPMG'den Cantürk, "Dijital varlıklar artık altın çağına doğru girdi. Dolayısıyla çok büyük bir ivmeyle yukarı yönlü hareket ediyor. Dünyanın gidişatı Türkiye'ye de yön verecektir ya da aynı tarafta olduğumuzun göstergesi olacaktır. KPMG'nin de çözüm ortaklarından olan Chainalysis firmasının 2024 raporuna göre son iki yıl içerisinde dünyadaki kripto varlık adaptasyonu %880 oranında arttı. Kullanım noktalarının artması, yaygınlaşması, genel anlamda regüle hale geliyor olması ve müşterilerden ya da tüketicilerden ya da yatırımcılardan gelen talebi ifade ediyor. Son 2 yılda %880'lik bir artış var. Bu bize şunu gösteriyor, artık dijital varlıklar spekülasyon bir yatırım aracından çok gerçekten finans dünyasında bir araç olma noktasında varlıklarını bir noktada ispat ettiler," diye konuştu.

Chainalysis raporunda kripto adaptasyonunun en yüksek olduğu ilk 10 ülke içerisinde Türkiye'nin de olduğunu kaydeden Cantürk, "Bugün itibarıyla çok genç bir nüfusa sahip olmamız, teknolojik yatırımlarımızın, teknolojiye adaptasyonumuzun yüksek olması ve biraz da yüksek enflasyonist bir ortamda yaşıyor olmamız bizim bu alana Türkiye olarak bir dönem daha yüksek hacimler, yüksek işlem adetlerinde işlem yapacağımızı ve yatırım yapacağımızı gösteriyor," dedi.

Portföy yöneticilerine önerilerini dört konu başlığı altında özetleyen Cantürk, bunları sırasıyla tokenizasyon, kripto paralara endeksli yatırım fonları, metaverse ve stable coin olarak belirtti.

Hülya Türkmen, 2024 Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansı (COP 29) hakkındaki izlenimlerini %30 Kulübü Yönetim Kurulu Üyesi Ebru Dildar Edin'e sordu. COP toplantılarına altıncı kez katıldığını belirten Edin, her gittiği COP ile birlikte beklentilerin aşağı geldiğini ifade ederken, 2023 yılında Dubai'de yapılan COP toplantısına dikkat çekerek, özellikle yenilenebilir enerji ve enerji verimliliğine yönelik olarak, toplam kapasitenin 2030 itibarıyla üç katına çıkmasını ve enerji verimliliğinin de iki katına çıkmasının hedeflendiğini kaydetti.

Bir sonraki COP toplantısının Brezilya'da olacağını belirten Edin, "O COP'ta hem 30. olması hem tekrar Brezilya'da olması sebebiyle beklentiler çok yüksek," dedi.

2024'te enerji ile ilgili talep büyümesinin 2/3'ünün hala karbon bazlı enerji kaynaklarından geldiğine dikkat çeken Edin, "Yenilenebilir enerjiye dönecek diyoruz ama hala burada çok ciddi bir karbon var. Ama başka güzel bir gelişme de, geçen sene yapılan toplam enerji yenilenebilir enerji yatırımlarının %60'ının Çin'de yapılmasıdır. Çin, yenilenebilir enerji ve dünyadaki enerji dönüşümünü yapan ülkeler arasında liderliğe doğru gidiyor," dedi.

Türkmen'in "Portföy yönetim şirketlerinin nasıl bir ESG stratejisi benimsemesini önerirsiniz? Regülasyona nasıl destek görebiliriz?" sorusu üzerine Edin, "Bence regülatör ve yapılacak düzenlemeler, sektörler açısından çok belirleyici oluyor. Bunu dünyada da görüyoruz, Türkiye'de de görüyoruz," dedi.

Birleşmiş Milletler Global Compact Türkiye ile birlikte bir Sürdürülebilir Finans Bildirgesi imzalandığını hatırlatan Edin, birçok projede bu sayede yatırımcıların normalde yapmayacağı birçok şeylerin de yapılabilir hale geldiğini kaydetti. Türkiye'de %30 kulübü ile yapılan çalışmaya değinen Edin, "Ne yazık ki Türkiye'deki şirketlerin halka açık şirketlerdeki kadın oranı şu anda %17'lerde. Yönetim kurulunda hala bir tane kadın olmayan şirketlerin oranı %33-34'lerde. Biz SPK'ya "Lütfen gelin bir düzenleme yapın, deyin ki en azından iki tane bağımsız üyeniz var, bir tanesi kadın olsun," diyoruz. Avrupa Birliği bununla ilgili düzenleme yaptı. 2026 itibarıyla Avrupa Birliği'nde yönetim kurulunda kadın oranı en az %33 olacak," dedi.

SPK'dan Güngör, "Şirketler buna gönüllü olduklarında zaten bize gelecekler. 2021'de Paris sözleşmesini imzaladık. Ona bağlı olarak Yeşil Mutabakatı ve Eylem Planını açıkladık. Regülasyona düşen ilk şey bununla ilgili raporlama standartlarını belirlemek oldu. Biz SPK olarak Sürdürülebilirlik Uyum Çerçevesini açıkladık," dedi.

Türkmen'in daha sonra dijital paranın saklanmasıyla ilgili soru üzerine Misyon Yatırım Bankası'ndan Cerit, saklamayla ilgili tüm akreditasyon ve lisanslamayla ilgili tüm çalışmalarını tamamlayarak, alt düzenlemelerle beraber de ilave çalışmalar yapılabilir duruma geldiklerini kaydetti.

Paneli izlemek için:

100 İş Portföy İkinci Para Piyasası (TL) Fonu

Küçük birikimlerle de günlük
faiz kazanma imkânı!

09.00'dan 13.30'a kadar verilecek talimatınızla aynı gün
nakde dönüş imkânı sunan İş Portföy İkinci Para Piyasası
(TL) Fonu TEFAS'a üye tüm banka ve aracı kurumlarda.

BEFAS

Bireysel Emeklilik Fon Alım Satım Platformu

BEFAS ile BES Katılımcıları Geleceklerini Şekillendirmeye Devam Ediyor

Zehra Zeynep ÖÇAL

Piyasalar Direktörü
Takasbank

Bireysel Emeklilik Fon Alım Satım Platformu (BEFAS), 2021 yılında 136 fon ve günlük ortalama 1 milyon TL işlem hacmi ile başladığı yolculuğunda, BES katılımcılarının her geçen yıl artan ilgisi ve farkındalığıyla, 2024 yıl sonu itibarıyla 289 adetlik bireysel emeklilik fon yelpazesine ve günlük ortalama 202 milyon TL işlem hacmine ulaşmıştır.

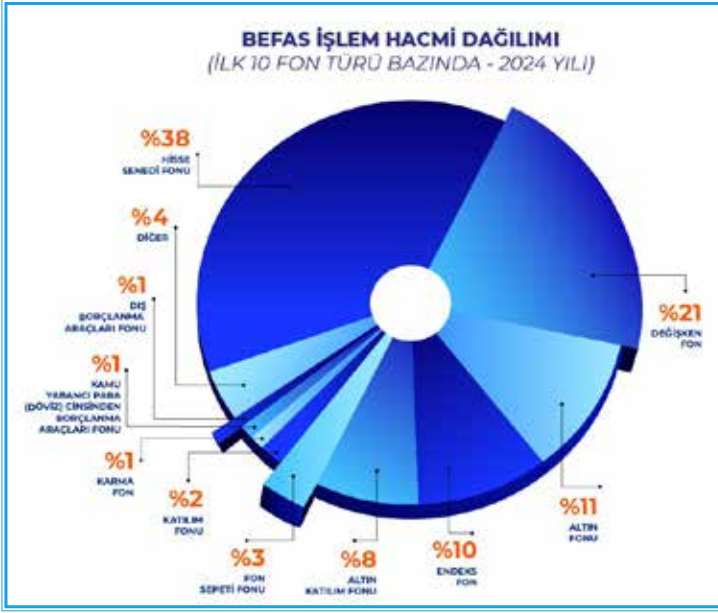
Geçtiğimiz 4 yıl içerisinde emeklilik yatırım fonları toplam portföy büyüklüğü 5 katına çıkarken, bilinirliğinin artmasıyla BEFAS işlem hacmi yaklaşık 400 kat artmış olup, 2024 yılı toplam işlem hacmi 50 milyar TL üzerinde gerçekleşmiştir.

Emeklilik yatırım fonları dünyasındaki büyüme BEFAS işlem hacimlerine olduğu kadar talimat sayılarına da yansımıştır. 2023 yılında 20 bin adet olan günlük ortalama talimat sayısı 2024 yılında %143 artış ile 50 bin adet olarak gerçekleşmiştir.

BEFAS'a iletilen toplam talimat sayısı 12,6 milyon adet olurken, BES katılımcıları tarafından Platform'da en çok işlem gören fon türü %38'lik pay ve 19,2 milyar TL'lik işlem hacmi ile Hisse Senedi Fonu olmuş ve bunu 10,6 milyar TL'lik işlem hacmi ile Değişken Fon türü takip etmiştir.

Bireysel Emeklilik Sistemi (BES) ve katılımcıları için geçtiğimiz yılın önemli kazanımlarından biri, BES birikimlerinin banka kredileri için teminat olarak gösterilmesine olanak sağlayan mevzuat kapsamında yapılan uygulamanın hayata geçirilmesi olmuştur. Bu kapsamda sektör ile yapılan ortak çalışmalar tamamlanarak 3 Haziran 2024 itibarıyla Merkezi Alacağı Devri (Temlik) fonları BEFAS'ta işlem görmeye başlamış ve bu fon türünde 2024 yılı BEFAS işlem hacmi yaklaşık 200 milyon olarak gerçekleşmiştir.

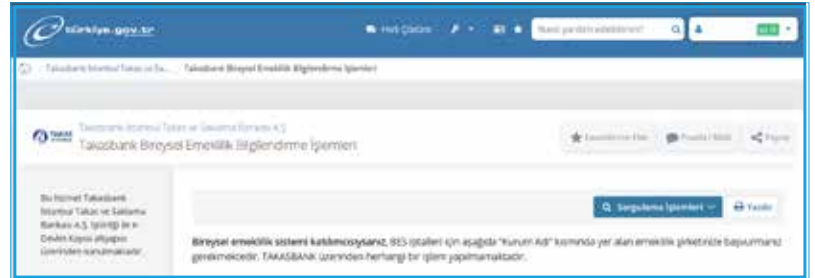
BES katılımcıları BEFAS Platformu'nda işlem gören tüm emeklilik şirketlerinin fonlarına doğrudan erişerek, istedikleri fon çeşitleri arasında seçim yapma özgürlüğü ile bireysel emeklilikte geleceklerini şekillendirmeye devam ederken, Temlik Fonları ile finansman ihtiyaçlarını karşılayabilme esnekliğine de kavuşmuşlardır.

2025 yılı, BEFAS için "büyüme ve gelişim" vizyonunun devam edeceği bir yıl olması hedeflenmekte olup, üyelere gelecek talepler doğrultusunda geliştirmeler ve iyileştirmeler yapılmaya hız kesmeden devam edecektir. Bu kapsamda üyelere gelen talepler dikkate alınarak geliştirilen, BEFAS'ta fiyat bildirim süreçlerine ilave kontrol getirilmesi uygulamaya alınacaktır.

Takasbank Bilgilendirme Sistemi

Takasbank, 20 yılı aşkın bir süredir "Bireysel Emeklilik Sistemi" için saklama hizmeti sunmakta ve katılımcıların fon paylarını izleyebilmesine imkan sağlamaktadır. 2013 yılında başlayan e-Devlet entegrasyonu ile "Takasbank Bireysel Emeklilik Bilgilendirme İşlemleri" üzerinden BES katılımcıları tüm bireysel emeklilik hesaplarını tek bir kaynaktan izleme imkanına ve birçok raporlama seçeneğine sahiptir.

Özellikle BEFAS fonlarını emeklilik planlarına dahil etmiş ve/veya birden fazla şirkette emeklilik planı olan katılımcılar, tüm emeklilik planlarını ve devlet katkısı dahil tüm fon detaylarını Takasbank Bireysel Emeklilik Bilgilendirme İşlemleri'nin altından takip edebilmektedir.

BES katılımcıları e-Devlet bünyesindeki Takasbank Bireysel Emeklilik Bilgilendirme İşlemleri'ne erişerek, Fon Bakiye Raporundan güncel tarih için veya geçmiş tarihli olarak tüm emeklilik şirketlerindeki fon dağılımlarını, fon payı adet ve bakiye bazında görüntüleyebilmektedir. Hesap Hareket Raporu ile yine emeklilik şirketi bazında ve istenilen tarih aralığında, tüm emeklilik şirketleri hesaplarının hareketleri izlenebilmekte, sözleşme bilgileri ve hesap durumu raporları alınabilmektedir.

Ayrıca, isteyen katılımcılar e-Devlet bünyesindeki "Takasbank Bilgilendirme Sistemi" uygulamasına erişim sağlayarak bakiye değişimi, aylık bakiye raporu, aylık hareket raporu ve/veya genel bilgilendirme için SMS ya da e-posta ile bilgilendirme tercihinde bulunabilmektedir. Böylece Takasbank, BES katılımcısı vatandaşlarımıza sahip oldukları BES fonlarına dair tek kaynaktan bilgi edinme ve takip edebilme imkanı sunmaya devam etmektedir.

Fotoğraf: Oğuz Büktel - Baltalimanı sirtları, İstanbul

EKONOMİSTLERDEN 2025 YILI TÜRKİYE TAHMİNLERİ

Kurum ismi	Büyüme%	S/TL Yılısonu	S/TL En Düşük-En Yüksek	€/S Yılısonu	€/S En Düşük-En Yüksek	TÜFE	Cari Açık MLYRS
Ahlatçı Portföy	3	42	35.2-42.5	1.08	1-1.1150	26	12
Aktif Portföy	3	44.5	35-46	1.05	1.03-1.1	28	24
BV Portföy	3	43	35-43			27	20
HSBC Portföy	3.5	43		0.99		30	20
İstanbul Portföy	2.7	43	35.1-43.5	1.05	1.02-1.09	29	25
İş Portföy	3.5	44-45		1.06		28	22
KT Portföy	3	43	35.2-43.5	1.03	0.97-1.08	29	17
NEO Portföy	3.5	42.3	35.6-42.3*	1.06	1.025-1.06*	30.2	14.5
Rota Portföy	2	44		1.05		28.2	17
TEB Portföy	3	42	35.9-42	1.08	1.04-1.08	26	3.5
ORTALAMA	3.02	42.98		1.05		28.14	17.5

*Aylık ortalama

“Enflasyondaki aylık bazda belirgin gerilemenin devam etmesi durumunda politika faizinin kademeli olarak aşağı yönlü bir patikada hareket etmesini bekliyoruz. Ancak, bu süreçte pozitif reel faizi koruma stratejisinin benimseneceğini düşünmekteyiz.”

2024 yılında Türkiye ekonomisinde makro verilerde yakaladığımız toparlanmanın, 2025 yılında da devam edeceğini öngörüyoruz. Kredi derecelendirme kuruluşlarının, rezervlerdeki artış ve cari dengedeki iyileşmenin etkisiyle ülkemizin kredi notu ve görünümüne yönelik pozitif değerlendirmelerinin süreceğine inanıyoruz.

Ayrıca, mali politikaların dezenflasyon sürecine olan desteğinin bu yıl artacağını, yapısal faktörlerin ise dezenflasyon sürecindeki olumsuz etkilerinin görece azalacağını düşünüyoruz. Enflasyondaki aylık bazda belirgin gerilemenin devam etmesi durumunda politika faizinin kademeli olarak aşağı yönlü bir patikada hareket etmesini bekliyoruz. Ancak, bu süreçte pozitif reel faizi koruma stratejisinin benimseneceğini düşünmekteyiz.

Faiz indirim döngüsüne girmiş olsak da sıkı para politikamızı sürdürüyoruz; bu nedenle finansmana erişim koşulları kolaylaşmayabilir. Bu durum, iç talebi belirli ölçüde zayıflatmaya devam edebilir. Ancak, ekonomimizin dengelenme ve sürdürülebilir büyüme hedefleri doğrultusunda bu sürecin kritik bir öneme sahip olduğuna inanıyoruz.

Dinçer Kurt

Ahlatçı Portföy Araştırma Uzmanı

Kıvanç Manzakoğlu ▶ Aktif Portföy Genel Müdür Yardımcısı

“ Türkiye açısından mali disiplinin sağlanması ve enflasyonun tam olarak kontrol altına alınması gereken çok kritik bir yıl olabilir. Döviz kuru dalgalanmaları, dış borç yükü ve artan işsizlik gibi zorluklar ekonominin istikrarını tehdit edebileceğinden yatırımcılar tarafından da yakından takip edilecektir. ”

Geride bıraktığımız 2024 yılında global piyasalarda ana gündem, düşen enflasyon düzeyini takiben gelişmiş ülke merkez bankalarının faiz kararları oldu. Jeopolitik risklerin artmasıyla yüksek dalgali dönemler yaşansa da (gerilimlerin azalmasıyla beraber) küresel risk iştahının yıl boyunca gücünün korunduğunu gördük. ABD’de yaşanan seçim sonrası yeni Başkan Trump’ın ticaret savaşlarını canlandırma söylemleri faiz indirimleri etkisiyle gelen pozitif havayı olumsuz yöne çekebilir mi? en merak edilen soru olarak karşımıza çıkabilir. 2025 yılı hem yurt içi hem de yurt dışı için önemli zorluklar ile fırsatları aynı anda sunabilecek gibi görünüyor. Küresel düzeyde, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde genel ekonomik büyümenin istikrarlı bir şekilde toparlanması bekleniyor. Ancak ticaret savaşları ve jeopolitik riskler ekonomik belirsizlikleri de artırabilir. Türkiye açısından mali disiplinin sağlanması ve enflasyonun tam olarak kontrol altına alınması gereken çok kritik bir yıl olabilir. Döviz kuru dalgalanmaları, dış borç yükü ve artan işsizlik gibi zorluklar ekonominin istikrarını tehdit edebileceğinden yatırımcılar tarafından da yakından takip edilecektir.

Dr. Ali Orhan Yalçınkaya ▶ BV Portföy Ekonomisti

“ TCMB Para Politikası Kurulu’nun indirim sürecini Aralık 2024 itibarıyla başlatmış ve bunu veriye bağlı olarak sürdüreceğini ilan etmiş olması, yılın ikinci yarısı için daha olumlu görünüm sunmaktadır. ”

2023 yılı Haziran ayından itibaren rasyonel politikalara dönüşle birlikte uygulamaya konulan sıkı para politikasının sonuçlarının yavaş da olsa alınmaya başladığı bir yılı geride bırakıyoruz.

2025 yılının ilk yarısının da benzer bir görünüm sergilemekle beraber TCMB Para Politikası Kurulu’nun indirim sürecini Aralık 2024 itibarıyla başlatmış ve bunu veriye bağlı olarak sürdüreceğini ilan etmiş olması, yılın ikinci yarısı için daha olumlu görünüm sunmaktadır.

İbrahim Aksoy ▶ HSBC Portföy Başekonomisti - Strateji Direktörü

“ 2025 sonu için %30’luk enflasyon tahminimizle birlikte, politika faizinin 15 puan düşürülmesini ve %32.50’ye çekilmesini öngörüyoruz. ”

Devam eden güçlü hanehalkı talebi ve faiz indirimlerinin Aralık’ta başlamasıyla birlikte 2025’te büyümenin 2024’ten daha iyi olabileceğini öngörüyoruz. Bu yıl için %3,5 büyüme tahmin ediyoruz. Güçlü hanehalkı talebiyle birlikte cari açığın bu yıl artmasını, 20 milyar dolar (GSYİH’nin %1,4’ü) cari açık oluşmasını bekliyoruz.

2024’ü %44.4 seviyesinde bitiren TÜFE enflasyonunun 2025 yılı sonunda %30’a gerileceğini tahmin ediyoruz. Hizmet enflasyonunda kayda değer bir düşüşün zaman alabileceği olması, reel kesim şirketleri ile hane halklarının enflasyon beklentisinin yüksek seyretmesi, enflasyonda daha önemli bir düşüşü engelleyebilir görünüyor.

2025 sonu için %30’luk enflasyon tahminimizle birlikte, politika faizinin önümüzdeki yıl 15 puan düşürülmesini ve %32.50’ye çekilmesini öngörüyoruz. Merkez Bankası’nın enflasyonla mücadele açısından gerektiğinde TL’ye destek olabileceği görece güçlü rezervlere sahip olması, görece düşük cari açık ve faiz oranlarının yıl ortalamasında görece yüksek kalacak olması olumlu TL görüşümüzün sürmesini sağlıyor. 2025’te, 2024 kadar olmasa da TL’nin reel olarak değer kazanmasını bekliyoruz.

Okan Aydoğdu

► İstanbul Portföy Araştırma Müdürü

“ Genel olarak, yıllık enflasyondaki düşüş eğiliminin sürdüğü, reel faizin korunduğu ve döviz krizi riskinin düşük olduğu bir dönem bekliyoruz. ”

Türkiye'nin makroekonomik ve para politikalarının son yılların en öngörülebilir ve şeffaf dönemini yaşıyoruz. TCMB'nin sürpriz kararlardan kaçınması, 2024 yılının beklentilerimize paralel bir şekilde gerçekleşmesini sağladı. Benzer bir politikanın 2025 yılında da devam edeceğini öngörüyoruz. Genel olarak, yıllık enflasyondaki düşüş eğiliminin sürdüğü, reel faizin korunduğu ve döviz krizi riskinin düşük olduğu bir dönem bekliyoruz.

Türkiye'de iç tüketim talebinde görece bir yavaşlama yaşansa da gayrimenkul ve otomotiv gibi yatırım ve uzun vadeli tüketim varlıklarına olan talebin canlı kalmasını bekliyoruz. Bu talep artışının, yüksek enflasyon beklentisi yerine reel varlıklar artırma eğiliminden kaynaklandığını düşünüyoruz. Ayrıca, yıllık enflasyon beklentilerindeki düşüş eğilimi nedeniyle faizli enstrümanların cazibesini koruyacağını öngörüyoruz.

2025 yılında, enflasyon ve döviz kuru artışları arasındaki farkın daralmasını bekliyoruz. Özellikle 2025'in ikinci yarısında Avrupa ve Çin ekonomilerinde beklenen toparlanmayla birlikte ihracatçı şirketlerin performansında bir dönüş yaşanabileceğini değerlendiriyoruz.

Enflasyon, alım gücü ve talep dengeleri hem bireyler hem de şirketler açısından zorluklar yaratmaya devam ediyor. Ancak, mevcut ekonomik rota, bu zorlukların aşılabileceğine dair umut veriyor.

Hande Şekerci

► İş Portföy Başekonomist

“ Cari açığın 2024 sonuna göre yükselmesini, bütçe açığının ise düşmekle birlikte resmî hedeflerin üzerinde kalmasını bekliyoruz. ”

Türkiye ekonomisinin 2024 yılında %3'ün bir miktar altında büyüdüğünü tahmin ediyoruz. Bu yıl faiz indirimlerinin desteği ile reel büyüme %3,5'e hızlanabilir. Merkez Bankası'nın 2024 yıl sonunda %47,5 seviyesine düşürdüğü politika faizini yıl sonunda %31'e indirmesini bekliyoruz. Yıl boyunca gerçekleşen enflasyona göre reel faizin, yaklaşık 3,5-4 puan civarında belirlenebileceğini düşünüyoruz. Enflasyonun yılı %28 seviyesinde sonlandırmasını bekliyoruz. Cari açığın 2024 sonuna göre yükselmesini, bütçe açığının ise düşmekle birlikte resmî hedeflerin üzerinde kalmasını bekliyoruz. Türkiye açısından 2024 yılı hızlı kredi not artırımlarının yaşandığı bir dönemdi; Ocak ayında bir not artırımını daha gelebilir, fakat bu sene ilave not iyileştirmeleri için dezenflasyon hedefinin başarılı olması ve başka yapısal unsurlarla desteklenmesi gerekiyor. Yılın ikinci yarısından itibaren Türk lirasının sepet kur karşısında nötr bir pozisyona geçmesini bekliyoruz. Küresel yatırım ortamı gelişmekte olan ülkeler için destekleyici olduğu takdirde yabancı yatırımcının bu sene Türkiye piyasalarına ilgi göstereceğini düşünüyoruz.

Dr. Bayram Veli Salur, CFA

► KT Portföy CIO

“ Enflasyon beklentilerinde belirgin bir iyileşme öngörüyoruz ve yıl sonunda enflasyonun %30 seviyesinin altına inebileceğini tahmin ediyoruz. ”

Ekonomik aktivitelerdeki yavaşlamanın 2025 yılında dezenflasyon sürecine katkıda bulunmasını bekliyoruz. Enflasyon beklentilerinde belirgin bir iyileşme öngörüyoruz ve yıl sonunda enflasyonun %30 seviyesinin altına inebileceğini tahmin ediyoruz.

Para politikası cephesinde, politika faizinin kademeli ve dikkatli bir şekilde düşürülmesi bekleniyor. Bu süreçte, reel faizlerin sağlanması hedeflenirken, Türk Lirası'nın reel olarak değer kazanmaya devam edebileceğini düşünüyoruz. Bu bağlamda, para piyasası fonlarının yılın ilk yarısında yatırımcıların ilgisini çekmeyi sürdüreceği değerlendirilebilir.

Enflasyondaki gerilemenin ve öngörülebilirlikteki iyileşmenin, ülke kredi notunda ek artışlara zemin hazırlamasını bekliyoruz. Aynı zamanda, risk primindeki düşüşlerin hisse piyasalarında daha yüksek çarpanlarla fiyatlamalara yol açabileceğini tahmin ediyoruz.

Öte yandan, ABD'de açıklanması muhtemel tarifeler sonrasında Çin ihracat seviyelerini korumak için Türkiye'nin ihracat pazarlarına yönelebilir. Bu durum, Türkiye'nin ihracatını ve ihracata konu ürünlerdeki kâr marjlarını olumsuz etkileyebilir.

ABD'de yeni yönetimin politikaları ve jeopolitik gelişmeler, 2025 yılı için aşağı yönlü riskler barındırıyor da, enflasyon ve kredi risklerinin azalması ekonomik ve piyasa görünümünü açısından önemli fırsatlar sunabilir.

Özlem Derici Şengül ▶ Neo Portföy Ekonomi Danışmanı

“2025 yılının ilk yarısının hem küresel hem de yurt içi faktörler nedeniyle finansal ve reel sektör için dalgalı seyretmesini bekliyoruz. Bunun en önemli nedenlerinden biri Trump'ın ilk 100 günlük uygulamalarının uluslararası ticareti etkileyecek kararları içermesi ve özellikle Çin ve Rusya üzerinden yeni jeopolitik risklerin ortaya çıkma ihtimali.”

2025 yılının ilk yarısının hem küresel hem de yurt içi faktörler nedeniyle finansal ve reel sektör için dalgalı seyretmesini bekliyoruz. Bunun en önemli nedenlerinden biri Trump'ın ilk 100 günlük uygulamalarının uluslararası ticareti etkileyecek kararları içermesi ve özellikle Çin ve Rusya üzerinden yeni jeopolitik risklerin ortaya çıkma ihtimali. Yurt içinde ise; Merkez Bankası'nın para politikasını gevşetme hamlesinin özellikle sanayi sektöründe karşılık bulmasını beklerken, enflasyon üzerinde olumsuz etki yaratma riski içerdiğini düşünüyoruz. Yılın ikinci yarısında ise, Trump politikalarının sindirilmesi, küresel ticaretin - belirsizliğin yarattığı yavaşlığı- üzerinden atması, yurt içinde canlanan ekonomi ve özellikle tahvil piyasasına girmesini beklediğimiz yabancı sermaye ile birlikte piyasalar açısından daha öngörülebilir bir ortam oluşabilir.

Bu doğrultuda; gevşek para politikası nedeniyle enflasyonun %30.0'un altına inmekte zorlanmasını, büyümenin ise aynı nedenle %3.5'i rahatlıkla yakalamasını bekliyoruz. Kur tarafında, yüksek finansman ihtiyacı kur üzerinde baskı oluşturacaktır ancak sermaye girişinin devam etmesi TCMB'nin kontrollü bir yükseliş gerçekleştirmesine olanak tanıyacaktır. Lira'da kontrollü değer kaybının devam etmesini ve USDTRY'nin yılı hafif bir reel değerlenme ile tamamlamasını bekliyoruz.

Özlem Bayraktar Gökşen ▶ Rota Portföy Başekonomist

“Para politikası nezdinde bir faiz indirim süreci başlamış olsa dahi temkinli bir sürecin devam ettirileceğini anlıyoruz. 2025 yılı boyunca PPK toplantı sayısının 12'den 8'e düşürülmesi, faiz koridorunun daraltılması ve TCMB'nin toplantı bazında faiz kararlarının değerlendirileceğini işaret etmesinin indirim sürecinin oldukça kontrollü devam ettirilme amacı taşıdığını düşünüyoruz.”

2025 yılına başlarken “dezenflasyon sürecinin” yine ekonomi politikalarının merkezinde olmaya devam ettiğini görüyoruz. Para politikası nezdinde bir faiz indirim süreci başlamış olsa dahi temkinli bir sürecin devam ettirileceğini anlıyoruz. 2025 yılı boyunca PPK toplantı sayısının 12'den 8'e düşürülmesi, faiz koridorunun daraltılması ve TCMB'nin toplantı bazında faiz kararlarının değerlendirileceğini işaret etmesinin indirim sürecinin oldukça kontrollü devam ettirilme amacı taşıdığını düşünüyoruz. Genel görünümde dezenflasyon sürecine destek veren ana kollarından biri kur olacak gibi duruyor. Burada 2025 yılı boyunca reel değerlenme temasının devam etmesini, ancak ana reel değerlenmenin yılın ilk yarısında olmasını bekleriz. Diğer taraftan dezenflasyon süreci için kritik olan bir başka unsur maliye politikası dinamikleri ve bu nokrada kamu tasarrufunun da politikaların eşgüdümü için kritik önemde olduğunu düşünüyoruz. OVP'de yer alan bütçe açığının GSYİH'ya oranının 2025 yılında %3,1 seviyesine çekilmesinin hangi önlemler çerçevesinde gerçekleşiyor olacağı yakından takip edilecek. Bu noktada özellikle nakit bütçe rakamları da yakından takip ediliyor olacak.

Orçun Singin ▶ TEB Portföy Genel Müdür Yardımcısı

“2025 yılında yurt dışında, yeni ABD hükümetinin yapacağı vergi indirimleri, bütçe harcamaları değişiklikleri gibi ekonomiye ilişkin uygulamalarının, ABD Merkez Bankası FED'in faiz indirimi patikasını ne kadar değiştireceğini takip edeceğiz. Buradaki beklenti değişiklikleri dolaylı olarak gelişmekte olan ülkelere fon akımlarını etkileme potansiyeline sahiptir.”

2025 yılında yurt dışında, yeni ABD hükümetinin yapacağı vergi indirimleri, bütçe harcamaları değişiklikleri gibi ekonomiye ilişkin uygulamalarının, ABD Merkez Bankası FED'in faiz indirimi patikasını ne kadar değiştireceğini takip edeceğiz. Buradaki beklenti değişiklikleri dolaylı olarak gelişmekte olan ülkelere fon akımlarını etkileme potansiyeline sahiptir. Yurt içinde ise 2025 yılında enflasyondaki düşüş eğiliminin seyri ve buna bağlı olarak TCMB faiz indirimi patikasını takip edilecektir. 2025 yılında bütçe maliye politikalarının da destek vermesi ile enflasyon tarafındaki düşüş eğiliminin devam etmesini ve yıl sonunda %26 seviyesine kadar gerilemesini bekliyoruz. Bu süreçte ekonomik büyümenin dengeli bir şekilde devam etmesinin sağlanması amacıyla TCMB tarafından da faiz indirimlerinin yapılmasını ve 2025 yıl sonunda politika faizinin enflasyonla paralel bir şekilde %30'a inmesini beklemekteyiz. Bu etkilerle büyümenin de %3 seviyesinde gerçekleşmesini bekliyoruz.

BES

hızla yaşlanan ülkemizde ikinci bir emeklilik fırsatı sunuyor

Tamamlayıcı Emeklilik Sistemi (TES),
emeklilik için yapılan tasarruf tutarını
3'e katlayacak potansiyele sahip

Gökhan SERTSÖZ

Genel Müdür Yardımcısı
BNP Paribas Cardif Emeklilik

Bireysel Emeklilik Sistemi (BES), devlet katkısı, düzenli birikim sağlama ve enflasyona karşı koruma gibi avantajlarıyla vazgeçilmez bir birikim sistemi haline geldi. Ancak BES, sadece bir birikim aracı değil, hızla yaşlanan ülkemiz için ikinci bir emeklilik fırsatı olarak da öne çıkıyor. Türkiye, 2024 yılında Avrupa'nın en hızlı yaşlanan ülkesi olarak dikkat çekerken, TÜİK'in projeksiyonlarına göre de ülkemizdeki yaşlı nüfus oranı (65 yaş ve üstü) 2050 yılına kadar %22'ye ulaşacak. Dolayısıyla bireylerin emeklilikte yaşam standartlarını korumalarının en önemli yollarından biri de BES olacak. Özellikle, hayatımıza 2025 yılında girmesi beklenen Tamamlayıcı Emeklilik Sistemi (TES) ile sistemin genişlemesi ve tasarruf bilincinin artırılması, finansal hazırlığı pozitif anlamda destekleyecek.

Genel bir değerlendirme yaptığımızda BES'in, güncel katılımcı sayısı ile ülkemizin en geniş tasarruf platformu olmaya devam ettiğini görüyoruz. Emeklilik Gözetim Merkezi'nin verilerine göre, Kasım 2024 sonu itibarıyla Gönüllü BES'te katılımcı sayısı 9,5 milyonun üzerinde, Otomatik Katılım Sistemi (OKS) dahil toplam katılımcı sayısı ise 19 milyonun üzerinde seyrediyor. Hem birikim ve yatırım hem de ek bir emeklilik geliri sahibi olma motivasyonu BES alanında, katılımcı sayısını ve birikim hacmini önemli oranda artırıyor. Dolayısıyla katılımcı adetindeki bu büyüme fon büyüklüğüne de yansıyor. Aynı tarihte BES katılımcılarının fon tutarı 974 milyar TL'ye ulaşırken, devlet katkısı fon tutarı 132 milyar TL'ye yaklaştı. Böylelikle katılımcıların fon tutarının toplam büyüklüğü 1 trilyonu geçti. OKS'de ise katılımcıların fon tutarı, devlet katkısı fon tutarı ile 83 milyar TL'ye yükseldi. BES'in yıl sonunda ise 1,3 trilyon TL üzerinde bir fon büyüklüğüne ulaşmasını bekliyoruz. Ülkemizin üretim yöntemiyle GSYH'nın, 2024 yılının üçüncü çeyreğinde 11,9 trilyon TL olduğu düşünüldüğünde, sektörümüzün fon büyüklüğünde elde etmiş olduğu başarı daha da net gözler önüne seriliyor.

Bu noktada katılımcıların sistemde kalmaya devam etmelerini teşvik etmek amacıyla 2024'te önemli bir uygulamaya adım atıldığını da belirtmemizde yarar var. Katılımcıların, BES birikimlerini alacağı devri yoluyla teminat göstererek, kredi kullandıklarına olanak tanıyan alacağı devri (temlik hakkı) uygulaması Haziran ayı itibarıyla hayata geçirildi. Bu uygulama ile nakde ihtiyacı olan katılımcıların BES'ten ayrılmasına gerek kalmadan devlet katkısı hariç bireysel emeklilik sözleşmelerinden kaynaklı alacaklarının tamamı veya bir kısmının bankalarda teminat olarak gösterilmesine imkân tanındı.

Devletin yüksek teşviği ve yönetmeliklerde yapılan düzenlemeler ile hızlı gelişimini sürdüren BES'in 2025 yılında da katılımcı adeti ve fon büyüklüğünde büyümeye devam edeceğini öngörüyoruz. Bu büyümede özellikle de sektörümüzün gündeminde olan TES'in etkili olmasını bekliyoruz. Halihazırda uygulamada olan Otomatik Katılım Sistemi'nden (OKS) elde edilen tecrübe de TES'e katılım süreçlerinin düzenli bir şekilde takip edilmesine önemli oranda katkı sağlayacaktır. Beklenen düzenleme ile birlikte hem çalışan hem de işverenin katılımı ile yapılan yatırımlar sayesinde emeklilik için gerekli olan birikim seviyelerine ulaşmanın önü açılacak. Şu anda ülkemizde 26 milyon aktif sigortalı çalışan bulunmaktadır. Bu sayının 19 milyonu 4A kapsamında yer almaktadır. TES hayata geçtiğinde, yıllık bazda 200 milyar TL katkının yatırıma dönmesini bekliyoruz. Bu tutar, mevcutta sisteme yönlendirilen tutarın iki katına tekabül etmektedir. Bir başka deyişle TES potansiyel olarak, Türkiye'nin emeklilik için yaptığı tasarruf tutarını üç katına çıkartacaktır. Özetle; tüm bu süreçlerin sonunda başarı ile kurulacak TES'in hem bireylerin emeklilik tasarrufları için hem de ülkemizin makroekonomik dengeleri bakımından çok önemli bir transformasyon sağlayacağını söyleyebiliriz.

Devletin yüksek teşviği ve yönetmeliklerde yapılan düzenlemeler ile hızlı gelişimini sürdüren BES'in 2025 yılında da katılımcı adeti ve fon büyüklüğünde büyümeye devam edeceğini öngörüyoruz. Bu büyümede özellikle de sektörümüzün gündeminde olan TES'in etkili olmasını bekliyoruz.

BNP Paribas Cardif Emeklilik, 500 bin katılımcıya ulaştı

BNP Paribas Cardif Emeklilik olarak, BES alanında yeni sözleşme edinimini arttırarak katılımcı sayısında büyümeye devam ediyoruz. Gönüllü BES ve OKS de dahil olmak üzere yaklaşık 500 bin katılımcıya ulaştık. Katılımcı sayısı özelindeki pazar payımız ise %2,6 olarak gerçekleşti. Kurucusu olduğumuz BES fonları ile de gerek 1 yıllık getiride gerekse 5 yıllık getiri listesinde ön sıralarda yer alma başarısı göstererek, yatırımcılarımızın yüzünü güldürüyoruz.

Örneğin, Hisse Senedi Emeklilik Yatırım Fonu'muz (BPH) gerek 1 yıllık gerekse 5 yıllık getiri listesinde zirvede yer alıyor. Portföyünün en az %80'ini Borsa İstanbul'da kote ortaklık paylarına uzun vadeli yatırmak suretiyle ağırlıklı olarak sermaye kazancı geliri elde etme stratejisiyle yönetilen Hisse Senedi Emeklilik Yatırım Fonu'muz (BPH) 31 Temmuz 2024 tarihi itibarıyla son 5 yılda yüzde 1799 net getiri performansı göstererek, yatırımcısına BIST-100 endeksinin aynı dönemde yüzde 942 olan getirisinin çok üstünde bir getiri sağladı. Son 1 yılda yüzde 99 değer kazanan BPH Hisse Senedi Fonu'muzun yılbaşından 31 Temmuz tarihine kadar geçen süredeki getirisi ise yüzde 67'ye ulaştı.

Altın ve altına dayalı sermaye piyasası araçlarına yatırım yapılan Altın Emeklilik Yatırım Fonu'muzun (BNA) global piyasalardaki altın fiyatları ve kurdaki gelişmelerin etkisi ile 31 Temmuz 2024 tarihi itibarıyla 5 yıllık getirisi ise yüzde 975 olarak

kaydedildi. Bu fonumuz son 1 yılda yüzde 53 getiri sağlarken, yılbaşından 31 Temmuz tarihine kadar geçen sürede ise yüzde 28 değer kazandı.

Dengeli Değişken Emeklilik Yatırım Fonu'muz (BPE) 31 Temmuz 2024 tarihi itibarıyla son 5 yıllık süreçte yüzde 808 getiri ile fonun eşik değeri olan 1 aylık KYD mevduat endeksinin yüzde 174 olan getirisini önemli oranda aşarak yatırımcısının yüzünü güldürdü. Fonumuzun getirisinde başarılı ve zamanlı varlık sınıfı seçimi önemli rol oynadı. Bu fonun son 1 yıllık getirisi yüzde 62, yılbaşından 31 Temmuz tarihine kadar olan getirisi ise yüzde 39 olarak gerçekleşti.

Son dönemde başarısıyla öne çıkan bir başka fon ise ilk pay satışı 05.01.2022 tarihinde gerçekleşen Teknoloji Sektörü Değişken Emeklilik Yatırım Fonu'muz (BZY) oldu. Piyasaya sunduğumuz yaklaşık 2 buçuk yıllık süreçteki başarısıyla rakipleri arasından sıyrılan BZY Fonu'muz yatırımcısına, 05.01.2022 tarihinden 31.07.2024 tarihine kadar olan dönemde yüzde 274, son 1 yıllık süreçte yüzde 65, yılbaşından 31 Temmuz tarihine kadar olan dönemde ise yüzde 42 getiri sağladı.

BNP Paribas Cardif Emeklilik olarak, katılımcılarımıza sunduğumuz tüm fonların yönetimini yakından takip ederek, kullanıcılarımızın fon getirisi ile ilgili düzenli bilgilendirilmesini sağlıyoruz. 2025 yılında da Türkiye'deki benzerleri arasında ilk sıralarda yer alma başarısını gösteren fonlarımızla, yatırımcılarımızın birikimlerine kattığımız değeri arttırmayı hedefliyoruz.

Portföy Yönetimi Sektörü

Portföy yönetimi sektörü, 2024 yılında iki katın üzerinde büyüyerek 3,1 trilyon TL'den 6,9 trilyon TL büyüklüğe ulaştı. En fazla büyümeyi yatırım fonları pazarı gerçekleştirdi ve seneyi 4,6 trilyon TL büyüklük ile bitirdi.

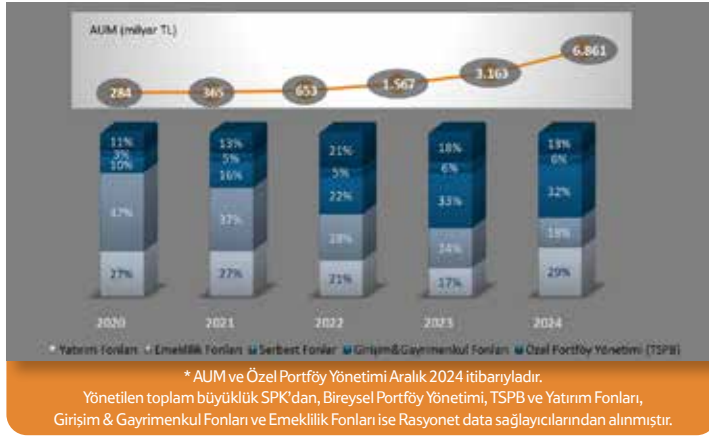
2024 yılında en fazla giriş alan iki tür oldu. Bunlardan ilki, 845 milyar TL ile her çeyrekte düzenli büyüyen para piyasası ve kısa vadeli tahvil bono fonları olurken, bir diğeri özellikle 1. ve 3. çeyrekte giriş alarak 592 milyar TL'ye ulaşan serbest (döviz) fonlar oldu. Para piyasası ve kısa vadeli tahvil bono fonları toplam 1,4 trilyon TL büyüklüğe ulaşırken, serbest (döviz) fonlar yaklaşık 1,5 trilyon TL oldu.

2024 yılında yatırım fonlarının toplam pazardaki ağırlığı yüzde 17'den yüzde 32'ye yükselirken, serbest fonların ağırlığı aynı seviyelerde kaldı. Emeklilik fonlarındaki büyümeye rağmen yatırım fonlarındaki yüksek büyüme nedeniyle emeklilik fonlarının pazardaki ağırlığı yüzde 18'e düştü.

Ceren ANGILI

Bölüm Müdürü
Pazarlama ve Stratejik Planlama
Yapı Kredi Portföy

2024 Yılında Fon Pazarı, Para Piyasası ve Serbest (Döviz) Fonlar ile Büyüdü

Belirli varlıkların 31 Aralık 2024 itibarıyla değişimleri aşağıdaki şekilde gerçekleşti:

	29.12.2023	31.12.2024	Değişim
USD/TRY	29,4766	35,3585	20,0%
EUR/TRY	32,5389	36,5878	12,4%
TRY Sepet	31,0078	35,9732	16,0%
EUR/USD	1,1036	1,0353	-6,2%
BİST 100 Endeksi	7.470	9.831	31,6%
TL 2 Yıllık Gösterge Tahvil*	36,51%	37,17%	66 baz puan
TL 10 Yıllık Gösterge Tahvil*	23,69%	27,19%	350 baz puan
10 Yıllık UST	3,8600%	4,5770%	72 baz puan
S&P 500 Endeksi	4.770	5.882	23,3%
Nasdaq 100 Endeksi	16.826	21.012	24,9%
Altın (USD/Ons)	2.063	2.624	27,2%

* Reuters Jenerik Endeksi verileridir.

2024 yılında, MKK verisine göre elinde yatırım fonu tutan yatırımcı sayısı 1 milyon kişinin üzerinde artarak yaklaşık 5,5 milyon kişiye ulaştı. Yatırım fonlarına ilk kez yatırım yapan yeni yatırımcılar pazara giriyor. Geçtiğimiz sene yatırım fonları pazarı yüzde 159 büyüyerek toplam 4,2 trilyon TL büyüklüğe ulaştı ve pazara 1,7 trilyon TL net giriş oldu. Serbest (döviz) fonlar ve para piyasası fonları en fazla giriş sergileyen fon türleri oldu ve bu fonlar toplam girişin yüzde 84'ünü oluşturdu.

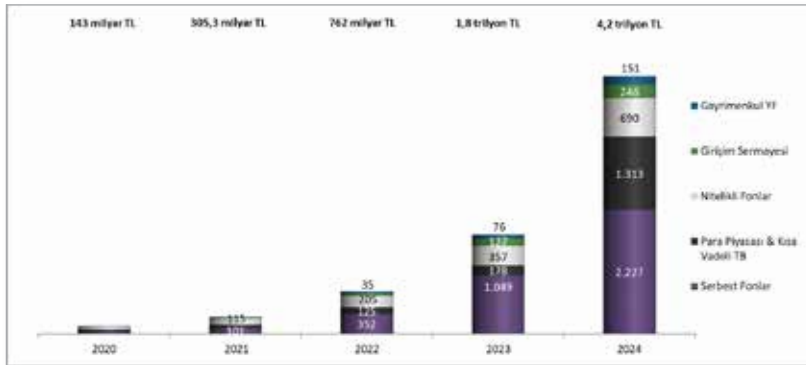
Fon türleri bazında yatırım fonu alan kişi sayısına baktığımızda ise fonun 1,1 milyon yeni yatırımcı ile 3,6 milyon kişiye ulaştığını ve para piyasası fonlarıyla da yatırımcı sayısının arttığını görüyoruz. Bu fonları takiben, hisse senedi fonlarına da 883 bin yeni yatırımcı katılarak neredeyse 2 milyon kişinin hisse senedi fonlarında olduğunu görüyoruz. Katılım fon türlerinde de 300 bin kişilik artış ile toplam 800 bin yatırımcının yatırım yapmış olduğu dikkat çekiyor.

Fon pazarında yılbaşından bu yana, girişim sermayesi fonlarında 63 milyar TL çıkış ve gayrimenkul fonlarında 32 milyar TL giriş gerçekleşti. Bu fon türlerinin toplamı yaklaşık 400 milyar TL oldu. Valörlü fonlara 148 milyar TL giriş olurken, serbest fonlara 720 milyar TL ve para piyasası fonlarına 814 milyar TL giriş ile yatırım ve serbest fonlar pazarı toplam 4,2 trilyon TL büyüklük ile 2024 yılını kapattı.

Serbest fonlar, para piyasası ve kısa vadeli tahvil bono fonları geçen senenin en çok talep gören türleri olurken hisse senedi ve katılım fonlarına olan ilgi de dikkat çekici oldu. Geçmiş yıllardaki net girişler ile kıyasladığımızda bu sene özellikle bu iki fon türünde artan bir ilgi olduğunu söylemek mümkün. Katılım fonlarında net giriş 64 milyar TL oldu, bu girişin yarısı para piyasası katılım fonları diğer yarısının ise altın temalı katılım fonları olduğu dikkat çekiyor. Hisse senedinde ise girişler yaklaşık 44 milyar TL ile yerli hisse senedi fonlarına oldu.

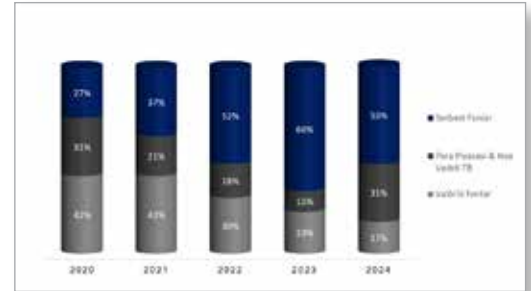
Fon türlerinin toplam büyüklükteki ağırlıklı değişimine baktığımızda, 2024 yılında para piyasası fonlarının büyümesi ile hemen hemen her türün ağırlığının azaldığı görülüyor. Serbest fonlar yüzde 66'dan 63'e gerilerken, para piyasası ve kısa vadeli tahvil bono fonları yüzde 11'den 31'e yükseldi. Bundan sonraki dönemde piyasa gelişmelerini takip ederek, farklı türlerin artışını gözlemlediğimiz bir döneme geçebilir ve yeni yatırımcıların yatırım fonları pazarında farklı fonlara yöneleceklerini görebiliriz.

FON PAZARI GELİŞİMİ

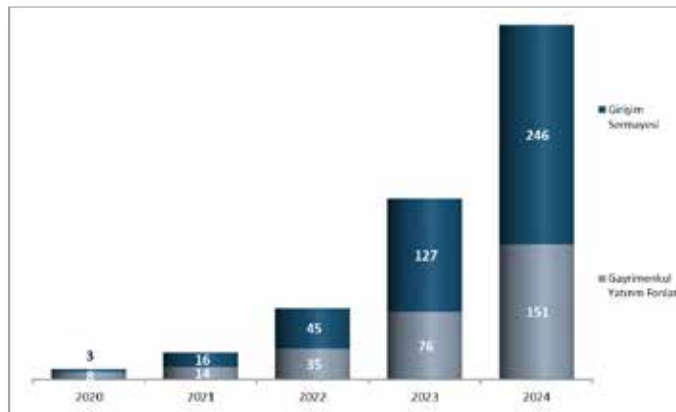
*Grafik Rasyonet verileri ile düzenlenmiştir.

FON PAZARI TÜR BAZINDA DEĞİŞİM

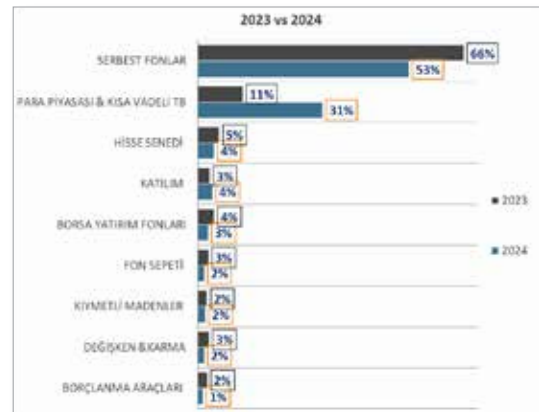

*2020 yılı Serbest fon büyüklükleri Takasbank'tan alınmıştır.

GİRİŞİM SERMAYESİ & GAYRİMENKUL YATIRIM FONLARI DEĞİŞİMİ

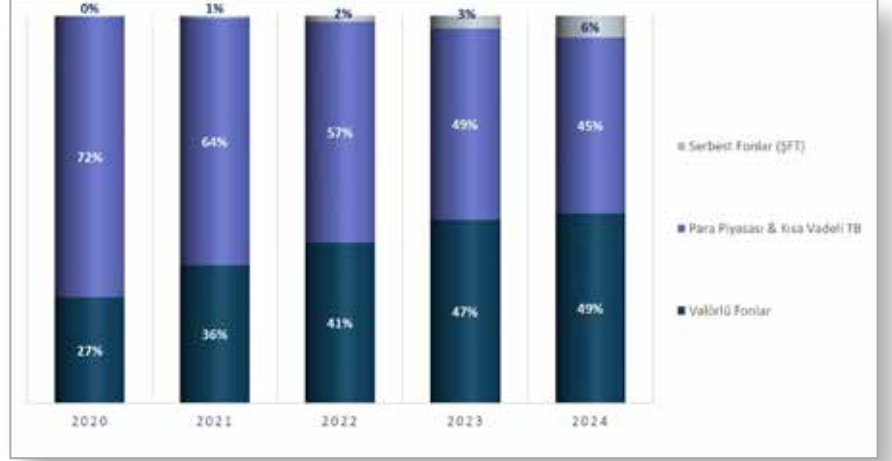

TÜR BAZINDA YATIRIM & SERBEST FONLAR DAĞILIMI

2024 yılının sonunda serbest fonlardaki yatırımcı sayısı (KBSS) yüzde 143 artarak, 232 bin kişiden 563 bin kişiye yükseldi. Bu oransal artış ile diğer fon türlerine göre nisbeten daha az bir yatırımcıya sahip olmasına rağmen, bu fon türünün toplam içindeki ağırlığı da arttı. Yatırım fonlarındaki toplam yatırımcı sayısı yüzde 42 artarken, hisse senedi yaklaşık 2 milyon kişi, katılım fonları 800 bin kişi ve kıymetli madenler fonları 564 bin kişi ile ortalamanın üzerinde artış gösteren türler oldu. En fazla yatırımcı sayısına sahip olan para piyasası fon türü ise 1,1 milyon yatırımcı ile yaklaşık 4,6 milyon kişiye yükseldi.

KBSS Değişimi

Bireysel Emeklilik Fonları Pazarı

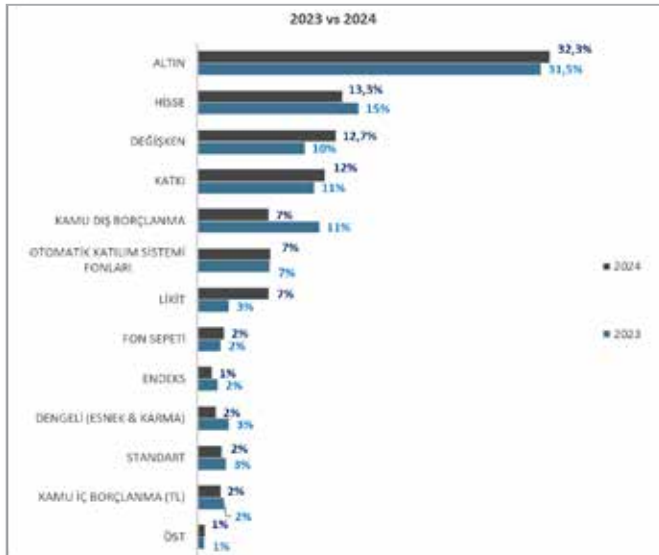
2024 yılında pazar; yüzde 62 büyüdü ve toplam 1,2 trilyon TL büyüklüğe ulaştı.

2024 yılında emeklilik fon pazarına, net 107 milyar TL giriş gerçekleşti. Bu girişlerin yaklaşık 9,7 milyar TL'si otomatik katılım fonlarından, 24 milyar TL'si ise yatırımcı katkı paylarından kaynaklandı. Toplam emeklilik fonları; 1,1 trilyon TL büyüklüğe ulaşırken, otomatik katılım fonları da yaklaşık 82 milyar TL'ye erişti.

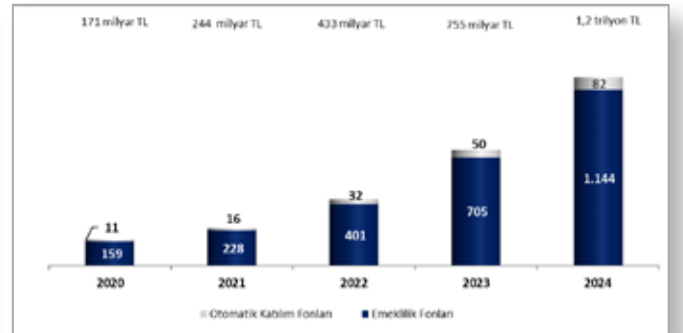
Yılbaşından bu yana emeklilik fon türlerinde, kamu dış borçlanma ile değişken fonlardan çıkışlar ve diğer fonlara girişler olarak da dağılımlardaki pozisyon değişimlerini gördük. **Kamu dış borçlanma** araçlarında yaklaşık 26 milyar TL ve değişken fonlarda 18 milyar TL net çıkış görülürken **hisse senedi fonları, likit ve altın fonlarına** sırasıyla 48 milyar TL, 39 milyar TL ve 28,5 milyar TL giriş oldu.

Toplam büyüklüklere baktığımızda, altın fonlarının hala pazarda en fazla ağırlığa sahip olduğu gözüküyor. Değişken, katkı ve likit fonlarının ise ağırlığını artırdığı dikkat çekiyor.

Tür Bazında Pazar Payı

Emeklilik Fonları Pazar Gelişimi

* Aksi belirtilmediği takdirde bu analizde kullanılan finansal veriler Reuters, yatırım ve emeklilik fonları pazarı ile ilgili veriler ise Rasyonet veri sağlayıcıları tarafından sağlanmıştır.

RePie
PORTFÖY

Alternatif Yatırım Fonları Sektör Lideri

91 Milyar TL
Portföy Büyüklüğü

100+
Yatırım Fonu

%24*
Pazar Payı

in x @ /repieportfoy

repieportfoy.com

*15.01.2025 Alternatif yatırım fonları kategorisi, Rasyonet verilerine göre.

PORTFÖY YÖNETİMİNDE 2025 TRENDLERİ

Ülkemizin önde gelen portföy yönetim şirketlerinin CEO'ları geleneksel anketimize katılarak, Türkiye'nin istikrarlı büyüme için ihtiyaç duyduğu uzun vadeli finansman kaynağının sağlanmasında portföy yönetiminin katkısının artarak devam edeceği mesajını verdiler.

Fotoğraf: Oğuz Büktel - Gelidonya Burnu, Antalya.

Yağız ORAL
Teb Portföy

Uluslararası standartlarda bir portföy yönetimi anlayışıyla yatırımcı temasını artırmak sektörün gelişimine öncülük edecektir. Bu çerçevede hızlı, doğru ve etkin iletişim ile dijitalleşmenin yanı sıra artan finansal okuryazarlık, yatırımcı sayısındaki artış ve ihtiyaçlarına yönelik yenilikçi, stratejik ürün geliştirme büyük önem taşımaktadır. ”

Portföy yönetimi ve yatırım fonları sektörü için belirleyici faktörler neler olacak?

Portföy yönetimi sektörü ve yatırım fonları için makroekonomik ve jeopolitik koşullar, yönetilen varlıkların performansları, yasal düzenlemeler ve rekabet ortamı temel belirleyici faktörler olarak öne çıkmaktadır.

2025 yılında, yönetilen varlıkların performansı açısından hem küresel ekonomilerde hem de yurtiçinde faiz indirim beklentileri ile büyüme ve enflasyon patikaları yakından takip edilecek. Uluslararası ticari faaliyetlerdeki düzenlemeler, Çin ekonomisindeki toparlanma, Avrupa'daki siyasi gelişmeler ve başta Ukrayna-Rusya savaşı ile Orta Doğu'daki jeopolitik olaylar, sektör üzerinde etkili olmaya devam edecek. Bütün bu gelişmeler varlık fiyatları ile beraber ülkemize gelecek yabancı fon akımlarının büyüklüğünü, yerli yatırımcı tercihlerini ve dolayısıyla sektörümüzü de yakından etkileyecek.

Mevduat ve yatırım fonu gibi finansal enstrümanlar üzerindeki vergi oranlarındaki yasal düzenlemeler, geçen yıl olduğu gibi bu yıl da yatırımcı tercihleri ve sektörümüz için belirleyici faktörlerden bir diğeri olacak.

Son yıllarda yerli yatırımcılar arasında finansal okuryazarlık ve yatırım fonlarına yönelik ilgi giderek artıyor. Bu durum sektör büyümesine olumlu katkı sağlarken, artan bilgi ve ihtiyaç düzeyi, yaratıcı ürün çeşitliliği ile doğru strateji ve ürünün doğru zamanda hayata geçirilmesinin önemi daha da artırıyor. Finansal okuryazarlığın artması, artan şirket ve fon sayısı ile beraber

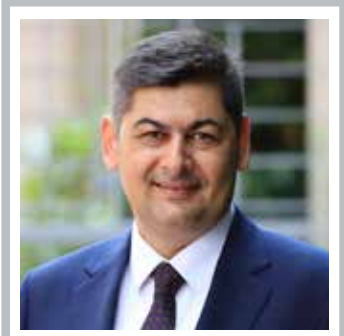
rekabet ortamının zorlaşması sektörün gelişmesi üzerinde önemli rol oynamaya devam edecek.

Hangi fon stratejileri öne çıkacak?

Türk Lirası'nın değer kaybı yaşadığı yıllarda, dövizle endeksli yabancı hisse senetleri, yabancı/dış borçlanma araçları ile kıymetli maden ve emtia fonları yatırımcıların ilgisini yoğun şekilde çekti. Makroekonomik politika değişiklikleri sonrası ise Türk Lirası bazlı fonlar ön plana çıktı ve bunun devam edeceğini düşünüyoruz. Ekonomik iyileşmeler, faiz indirim beklentileri ve ülke risk priminin düşmesi ile beraber potansiyel yabancı yatırımcı ilgisinin artabileceği olmasıyla hisse senedi fonlarının ön planda kalmasını, enflasyon ve faiz hadlerindeki düşüş ile beraber yurtiçi borçlanma araçları fonlarının da bu yıl iyi performans göstermesini bekliyoruz.

Sektörün gelişimine hangi alanlar liderlik edecek?

Orta-uzun vadeli istikrarlı bir sektör büyümesi için doğru misyon ve vizyon yine vazgeçilmez olacak. Uluslararası standartlarda bir portföy yönetimi anlayışıyla yatırımcı temasını artırmak sektörün gelişimine öncülük edecektir. Bu çerçevede hızlı, doğru ve etkin iletişim ile dijitalleşmenin yanı sıra artan finansal okuryazarlık, yatırımcı sayısındaki artış ve ihtiyaçlarına yönelik yenilikçi, stratejik ürün geliştirme büyük önem taşımaktadır. Doğru risk yönetimi ve sürdürülebilir getiri ile fon performanslarının yatırımcıları tatmin etmesi ise sektör gelişiminde önemli bir rol oynamaya devam edecek.

Burak SEZERAN
İş Portföy

Artan çeşitlilik, yatırım danışmanlığına olan ihtiyacı beraberinde getirmektedir. Bu kapsamda teknolojinin sunduğu imkânlarla robo danışmanlık hizmetlerinin yatırımcılara sunulması, yatırım fonlarına olan ilgiyi artıracaktır. Bu alanda bizim de bu yıl içerisinde hayata geçireceğimiz önemli projelerimiz olduğunu belirtebilirim.”

Portföy Yönetimi ve Yatırım Fonları Sektörü için Belirleyici Faktörler Neler Olacak?

2025 yılında küresel gelişmeler açısından, ABD'deki yeni yönetimin uluslararası ticaret politikaları, göçmen politikası, şirket regülasyonları ve mali politika değişiklikleri kritik olacaktır. Bir yandan da Rusya-Ukrayna arasındaki savaşın akıbeti ve Orta Doğu'daki gelişmeler takip edilecektir. Bununla birlikte Çin'in rekabet gücünü korumaya ve ekonomisini canlandırmaya yönelik adımlarının önemli olacağı değerlendirilmektedir. Ancak, dünyada çok kutuplu bir yapıya doğru geçiş beraberinde sanayiler, ticaret ve tedarik ağları, finans akımları ve kurmacı politikaları eşliğinde olumlu yönde ayrışmasına kesin gözüyle bakılmaktadır. Bu doğrultuda, ABD'nin ekonomi politikalarında benimseyeceği tahmin edilen stratejiler, güçlü bir ABD doları ve enflasyonda katılık ihtimalini de ortaya çıkarmaktadır. Fed'in faiz indirimlerini yavaşlatacak olan bu senaryoya karşın, Avrupa'da düşük büyüme ve hızlı düşen enflasyon görünümü daha hızlı faiz indirimlerine kapıyı açmaktadır. Gelişen ülkeler açısından bakıldığında, genel olarak küresel risk algısından ziyade, kendilerine özgü makroekonomik kırılganlıklarına ya da güçlü alanlarına bağlı olarak sermaye çekebilecekleri öngörülmektedir.

Bu anlamda Türkiye ekonomisi olumlu ayrışma potansiyeli olan ülkeler arasında yer almaktadır. Enflasyonun %30'un altına gerilediği, buna paralel olarak TCMB'nin politika faizini %30'a yaklaştırdığı ancak her hâlikârda enflasyonun üzerinde belirlendiği bir senaryo baz alınmaktadır. Reel faizin pozitif seyretmesi ekonominin bir süre daha potansiyel altında büyüyeceğine işaret etmekle birlikte, yılın ikinci yarısında sınırlı bir canlanma olası görünmektedir. TCMB'nin güçlü bir rezerv birikimiyle geride bıraktığı 2024 yılının ardından rezerv artışının sürmesi beklenmektedir. GSYH'ye oranla %1'in altına inen cari açığın 2025 yılında artması beklense de tarihsel olarak düşük seviyelerini sürdürmesi öngörülmektedir. Bütçe açığında ise resmi hedeflere göre GSYH'ye oranla düşüş planlanmaktadır. Tüm bunlar, kredi notu artışlarının sürebileceğini, risk priminin düşüşü eşliğinde yabancı yatırımcı ilgisini oluşturabileceğini düşündürmektedir.

Son yıllardaki enflasyonist ortam, yatırımcıların tasarruflarını koruma ihtiyacını artırırken, yatırım fonlarına olan ilgiyi de yoğunlaştırdı. Finansal okuryazarlığın artması, dijitalleşme ve bilgiye kolay erişim imkânları sayesinde yatırım fonları hakkında farkındalık yükseldi. Yatırım fonlarıyla ilgili mevzuatın güçlendirilmesi ve konjoktüre uygun yeni ürünlerin yatırımcı ile buluşması sektördeki büyümeyi hızlandırdı. SPK verilerine göre, Portföy Yönetim Sektörü 2024 yılı Kasım sonu itibarı ile sene başına kıyasla %106 büyüme ile 6,5 trilyon TL'yi geçmiş durumda. Bu büyüklüğün yaklaşık 4,4 trilyon TL'si sadece yatırım

fonlarına ait. 2025'te de yatırım fonları için son yıllarda itici güç oluşturan faktörlerin etkili olacağını ve sektörün hızlı büyüme ivmesini koruyacağını düşünüyorum. Ekonomi konjoktörü nasıl şekillenirse şekillensin günümüzde, sektörün büyümesi ve yatırım fonlarının çeşitliliğinin artması ile her türlü piyasa koşullarına yatırım fonları ile kolayca uyum sağlamak mümkün hale geldi. Daha önceki yıllarda kur artışı, hisse senetleri ve altın gibi varlıkların fiyatları yatırım fonlarının getirilerini olumlu etkileyerek enflasyon karşısında kazanç sağlamlarına olanak tanırken, TCMB'nin sıkı para politikası eşliğinde 2024 yılı ağırlıklı olarak para piyasası ve serbest fonların yatırımcı tarafından yoğun ilgi gördüğü bir yıl oldu. 2025'te de dünyada ve Türkiye ekonomisinde yaşanan gelişmelere uygun yatırım fonu rotasyonları ile sektörümüzün büyümeye devam etmesi mümkün olabilecektir.

Her ne kadar son yıllarda yatırım fonlarındaki büyüme sektörün ana itici gücü olsa da bir yandan da Bireysel Emeklilik Sistemi (BES) katılımcıları ve bu kapsamdaki fonlar da büyümeye devam ediyor. Bu eğilimin 2025 yılında da korunmasını bekliyorum.

Hangi Fon Stratejileri Öne Çıkacak?

2024 yılını geçmiş birkaç yıldan ayıran en önemli özellik para piyasası fonlarının uzun bir aradan sonra yeniden yatırımcılara getiri potansiyeli sunmasıdır diyebiliriz. Bildiğiniz gibi mevduat faizlerinde yatırımcı segmenti bazlı uygulamalar mevcutken, para piyasası fonları tüm yatırımcılarına aynı oranda tatmin edici getiri imkânları sağlamaktadır. TEFAS'a açık olan IOO kodlu İş Portföy İkinci Para Piyasası (TL) Fonumuz 2024 yılında yatırımcısına %62,02'lik bir getiri sağlamıştır. Risksiz olarak kabul edilen ve likit olan para piyasası fonlarının böyle bir getiriyi yakalamış olması bu fonların yatırımcı tarafından da neden yoğun bir ilgi gördüğünü açıklamaktadır. 2024 yılına yaklaşık 150 milyar TL ile başlayan para piyasası fonları, 2024 yılında 31.12.2024* tarihi itibarıyla 1.25 trilyon TL büyüklüğe ulaşmıştır. Biz Merkez Bankası'nın faiz indirmesini beklese de bu indirimin hem kademeli olmasını hem de faizin enflasyonun üzerinde kalmaya devam etmesini bekliyoruz. Bu nedenle de yatırımcılar para piyasası fonlarına 2025 yılında ilgi göstermeye devam edecektir. Ek olarak, enflasyonun daha ikna edici seviyelere gerilemeye başladığı ve Merkez Bankası'nın faiz indirim sürecine girdiği dönemler genellikle belirli vadelerdeki borçlanma araçlarının getiri potansiyelini artırmaktadır. Bu kapsamda, borçlanma araçları fonlarına da ilginin artması beklenebilir.

Sene sonu için BİST 100 hedefimizi 16.500 olarak belirlemiş durumdayız. 2024'te Türkiye'nin kredi notunda kredi derecelendirme kuruluşlarından gelen olumlu değerlendirmeler, ülke risk priminde yaşanan iyileşmeler ve düşen faiz seviyeleri ile birlikte yabancı yatırımcıların tercih ettiği doğru sektör ve şirket seçimleriyle hisse senedi piyasasında 2025 yılında getiri fırsatları olabileceği kanaatindeyim. Ayrıca hisse senedi yoğun fonlarda bilindiği gibi stopaj muafiyeti uygulanmaktadır.

Türk lirasının istikrarlı seyrinin devam etmesine dair öngörümüz paralelinde, TL cinsi yatırımların 2024'te olduğu gibi 2025 yılında da öne çıkmasını bekliyorum. Bununla birlikte, portföylerini döviz cinsinden değerlendirmek isteyen yatırımcılar için eurobond yatırımı yapan serbest döviz fonları iyi bir alternatif oluşturmaya devam etmektedir. Altın ve yurt dışı hisse senedi yatırımlarına dayalı fonların ise geçmişe oranla daha sınırlı oranlarda portföylerde yer aldığını görebiliriz.

Yatırımcıların değişen konjoktüre uygun bir şekilde yatırımlarını şekillendirmelerine yardımcı olmak için, her ay, çeşitli risk gruplarına uygun fon dağılım önerilerimizi web sitemiz, İş'te Fon mobil uygulamamız ve sosyal medya hesaplarımız üzerinden paylaşıyoruz. Yatırımcılar, bu önerilerden faydalanarak portföylerini kendileri şekillendirebilir ya da içerikleri portföy yöneticilerimiz tarafından piyasa koşullarına göre düzenli olarak güncellenen fon sepeti fonlarımızdan risk algılarına uygun olanları seçip yatırım yapabilirler.

Küresel piyasalarda artık aynı varlık grupları içinde dahi ciddi getiri farklılıkları olabilmektedir. Bunun en güzel örneği ABD'de hisse senedi piyasalarında teknoloji ve teknoloji sektörü dışı sektörlerdeki getirilerin makasının açılmasıdır. Bu doğrultuda da yatırım stratejilerini belirli bir varlık sınıfına odaklamak yerine, belirli temalara dayalı olarak kurgulayan tematik yatırım fonları açısından 2025 yılında bir fırsat olabileceğini düşünüyorum. Şirketimizin öncülerinden biri olduğu tematik yatırım fonları bir yandan portföy çeşitlendirmesine yardımcı olurken, bir yandan da teknoloji, tarım, yeşil enerji, sürdürülebilirlik gibi dünyadaki yapısal dönüşüm alanlarındaki büyüme potansiyelini, kolay erişilebilen bir finansal yatırım aracına dönüştürmektedir.

Sektörün Gelişimine Hangi Alanlar Liderlik Edecek?

Girişim ve gayrimenkul yatırım fonlarına, özellikle kurumsal yatırımcıların ilgisinin artmaya devam edeceğini düşünüyorum. Burada atılan yeni adımlardan birisi olan Proje Gayrimenkul Yatırım Fonları güvenli şekilde gayrimenkul projelerine yatırım şansı taniyacak. Türkiye'deki girişimcilik ekosisteminin gelişmesiyle girişim sermayesi yatırım fonlarının çeşitliliği artacak ve mevzuat güçlendikçe yeni fonlar ortaya çıkacaktır. Ayrıca, şirketlerin ve ailelerin servet yönetiminde verimlilik sağlayan özel portföy yönetimi hizmetlerinin önem kazanacağını öngörmekteyiz. Özel portföy yönetimi hizmetinin bir parçası olan serbest fon türündeki fonların bu kapsamda ilgi görmesini bekliyorum. Artan çeşitlilik, yatırım danışmanlığına olan ihtiyacı beraberinde getirmektedir. Bu kapsamda teknolojinin sunduğu imkânlarla robo danışmanlık hizmetlerinin yatırımcılara sunulması, yatırım fonlarına olan ilgiyi artıracaktır. Bu alanda bizim de bu yıl içerisinde hayata geçireceğimiz önemli projelerimiz olduğunu belirtebilirim. Yatırımcıların sadece fon dağılım önerisi almakla kalmayıp, bu önerinin otomatik olarak portföylerine uygulandığı yeni bir hizmet modeliyse profesyonel yatırım desteğini tabana yaymayı ve hizmet standardımızı bir adım öteye taşımayı planlıyoruz.

*Kaynak: Rasyonet 31.12.2024

Egemen ERDEN
QNB Portföy

2025 yılında da sektörün gelişiminde yine en önemli adım yatırımcıların finansal okur yazarlık seviyesinin artmasıdır. Bununla birlikte daha bilinçli yatırım kararları alacak olan yatırımcılar, sektördeki rekabeti arttıracaktır. Rekabet ile birlikte artan ürün çeşitliği de yatırımcıya daha geniş bir yatırım yelpazesi sunacaktır. ”

Portföy yönetimi ve yatırım fonları sektörü için belirleyici faktörler neler olacak?

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), para politikası faiz oranını Haziran 2023'te %8,5'ten Mart 2024'te %50'ye kademeli olarak yükselterek o tarihten bu yana bu seviyede tutmuştur. Ayrıca, kredilerdeki büyüme limitleri, kredi genişlemesini ılımlı seviyelerde tutarak kredi erişilebilirliğini kısıtlamıştır. TCMB'nin enflasyon eğilimindeki iyileşmelere, fiyatlama davranışına bağlı olarak faiz düşürme döngüsüne başlaması beklenmektedir. Aralık ayı ile birlikte atılan 250 baz puanlık ilk adımla birlikte faiz indirim döngüsünün başladığını düşünüyoruz.

2025 yılı fon stratejileri, gerek yurtdışı ve gerekse yurtiçi makro-ekonomik politikaların yakından takibiyle çizilecektir. Özellikle yurtdışı enflasyonun düşüşünde sağlanan başarı ve akabinde gelecek olan faiz indirimlerinin büyüklüğü ve süreciyle ilgili konular fon stratejilerinde önem arz edecektir. Bunlara ek olarak uygulanan politikadaki başarı, not artırımlarını tetikleyerek yabancı fon akımlarının gelmesini sağlayacaktır. Uygulanan "Ortodoks" politikalar sayesinde geçmiş yıllara kıyasla global piyasalarla olan bağımlı çok daha fazla arttığından yaşanan tüm jeopolitik gelişmeler dahil ECB ve FED'in politikaları 2025 yılında daha sıkı takip edilecektir. Hiç şüphesiz Trump'ın uygulayacağı politikalar, sadece FED'in faiz indirim sürecine olan etkileri açısından değil biz dahil tüm dünya ekonomisi açısından önem arz edecektir.

Hangi fon stratejileri öne çıkacak?

Enflasyonda görülen iyileşmeyle birlikte faiz indirimi döngüsüne gireceğimiz 2025 yılında reel faizlerde bir miktar gerileme olsa da faiz getirili fonların bu sene de cazip olmasını bekliyoruz. Ancak 2025 yılında 2024'te çok tercih edilen para piyasası fonlarının yanı sıra borçlanma araçları fonlarının da ön plana çıkmasını öngörüyoruz. Bu tarz fonlar arası ayırma portföy yöneticilerinin vade ve tahvil seçiminden kaynaklanacak olup burada profesyonel yönetimin önemi daha da ortaya çıkacaktır. Öte yandan 2024 yılında Türkiye'nin kredi notu üç kredi derecelendirme kuruluşu tarafından yatırım yapılabilir seviyenin iki not altına yükseltilmiştir. Kredi notu artışındaki temel etken, Türk lirasına olan yerli ve yabancı yatırımcı güvenini destekleyen ve enflasyonun düşmesine neden olan "Ortodoks" para politikasına kararlı dönüş olmuştur. Sıkı para durumu cari açığa keskin düşüşe neden olurken, brüt ve net rezervlerin artışı dış kırılganlıkların hızlı bir şekilde toparlanmasına neden olmuştur.

Kur tarafında gelecek yıla ilişkin beklentilerimiz TCMB'nin ölçülü faiz indirimleri ile birlikte sıkı duruşunu sürdürmesi ve Türk lirasındaki reel değerlenmenin 2024 yılına kıyasla azalarak devam etmesini içermektedir. İktisadi faaliyetin enflasyon yaratmayan

potansiyel düzeyinden farkı olarak tanımlanan çıktı açığının, iç talepte dengelenme ile yılın ilk yarısında negatif bölgede kalarak enflasyondaki düşüşe katkı sağlaması ve cari dengeyi iyileştirmeye devam etmesi beklenmektedir. Maliye politikasının ekonomideki dengelenme sürecine katkı vermesi ve Orta Vadeli Programda öngörülen bütçe dengelerinde iyileşme yaşanması öngörülmektedir. Tüm bu unsurların enflasyonda görülecek iyileşme ile birlikte kredi risk primini düşürmesi, potansiyel not artışlarını desteklemesi ve Eurobond fiyatlamalarını olumlu etkilemesi beklenmektedir. Yerel faktörler eurobond portföyleri açısından pozitif bir görünüme işaret etmektedir. Eurobond'ların dışında, TL'deki reel değerlenmenin azalarak da devam etmesini beklediğimiz 2025 yılında döviz cinsi olan fonlara ilginin daha az olacağını düşünüyoruz. Düşen enflasyon ve faizlerin şirket karlılıkları ve değerlemesi üzerinde yaratacağı olumlu etkiyle birlikte TL hisse senedi fonlarının özellikle 2025 yılının ikinci yarısından itibaren geçen yıla kıyasla daha fazla tercih edileceğini öngörmekteyiz.

Sektörün gelişimine hangi alanlar liderlik edecek?

2025 yılında portföy yönetimi ve yatırım fonları sektörünün genel hatlarıyla odaklanacağı konular arasında teknolojik gelişmeler, sürdürülebilir ve sosyal sorumluluk odaklı konular, dijital varlıkların yükselişi, kişileştirilmiş yatırım danışmanlığı, ekonomik ve jeopolitik gelişmeler, artan finansal okuryazarlık ve yatırımcı bilinci bulunmaktadır.

Sektörü etkileyen teknolojik gelişmelerin başında hiç şüphesiz yapay zekâ ve makine öğrenmesi gelmektedir. Yapay zekâ ve makine öğrenmesi sayesinde veriler daha kolay ve doğru bir şekilde analiz edilerek piyasa trendlerini tahmin etme konusunda ilerleme kaydedilmiştir. Yatırımcılar, algoritmaların yardımıyla daha hızlı ve doğru kararlar alan fonlara da yeni yeni yatırım yapma imkânı bulmaya başlamışlardır. 2025 yılında bu fonların sayılarının artmasını beklemekteyiz. Öte yandan dijital varlıkların yükselişini 2025 yılında daha fazla görmeye başlayacağımızı düşünüyoruz. Kripto paralar ve blockchain teknolojisi yatırım dünyasında daha fazla yer tutmaya başladı. Bu varlıklara dayalı fonlar hiç şüphesiz sektörün gelişimine ve ürün çeşitliğine önemli bir katkıda bulunacaktır. Bu varlıkların fon içerisinde alternatif yeni ürün olarak yatırımcıya sunulması, bu ürünlerin şahsi alımlara kıyasla yüksek volatilitésinin yarattığı risklerden yatırımcıyı korumaktadır.

Geçmiş yıllarda da çokça vurgulanan ve 2025 yılında da sektörün gelişiminde yine en önemli adım yatırımcıların finansal okur yazarlık seviyesinin artmasıdır. Bununla birlikte daha bilinçli yatırım kararları alacak olan yatırımcılar, sektördeki rekabeti arttıracaktır. Rekabet ile birlikte artan ürün çeşitliği de yatırımcıya daha geniş bir yatırım yelpazesi sunacaktır.

Gökçen Yaman AKGÜN
Ziraat Portföy

2025 yılına girdiğimizde her ne kadar geçtiğimiz yılın sonunda faiz indirimleri başlamış olsa da faiz indirimlerinin enflasyonun seyrine dayalı olarak kademeli devam edeceğini öngördüğümüzden, yılın ilk yarısında yine faize duyarlı ürünlerin yatırımcının odağında olmasını bekliyoruz. ”

Portföy yönetimi ve yatırım fonları sektörü için belirleyici faktörler neler olacak?

Yurtiçi piyasalar açısından 2025 yılı dezenflasyon sürecinin devam edeceği, politika faizinin kademeli olarak indirileceği bir yıl olacak. İçerde dengeli bir ekonomik aktivite beklenirken global piyasalarda gelişmiş piyasa merkez bankalarında faiz indirimlerinin sınırlı da olsa devam edeceği bir yıl bizi bekliyor. Genel olarak portföy yönetimi sektöründe merkez bankalarının atacağı adımların belirleyici olacağını söyleyebiliriz. TCMB'nin sıkı duruşu ile Türk Lirasının güçlü seyredeceği bu dönemde yine TL varlıklara yatırım yapan fonlar yatırımcının odak noktası olmayı sürdürecektir. Yabancı para varlıklar tarafında önemli bir ivme beklememek ile beraber ABD seçimleri sonrası FED tarafından atılacak adımlar, fon yöneticilerinin stratejilerini belirlemede yine önemli bir faktör olacaktır.

Hangi fon stratejileri öne çıkacak?

Geçtiğimiz yıl faizlerin yüksek seyretmesinden dolayı daha çok sabit getirili ürünlerin ön plana çıktığını, özellikle kısa vadeli likit ürünlerin yatırımcılar tarafından daha çok tercih edildiğini gördük. Bu bakımdan 2024 yılında sektördeki büyümenin önemli bir kısmı para piyasası fonları ile döviz serbest fonlardan geldi. 2025 yılına girdiğimizde her ne kadar geçtiğimiz yılın sonunda faiz indirimleri başlamış olsa da faiz indirimlerinin enflasyonun seyrine dayalı olarak kademeli devam edeceğini öngördüğümüzden, yılın ilk yarısında yine faize duyarlı ürünlerin yatırımcının odağında olmasını bekliyoruz. 2024 yılına nazaran sabit getirili ürünlerde vadelerde bir miktar uzama görebiliriz, para piyasası yatırım fonları cazibesini bir miktar daha korusa da bir miktar borçlanma araçları fonlarına doğru yönelim beklenebilir. Hisse senetleri tarafında yılın ikinci yarısında faizlerdeki düşüşün daha da belirginleşmesi, şirketler özelinde enflasyon muhasebesinin etkilerinin azalması ve ekonomik programa olan güvenin artması ile olası yabancı girişleri endeksi destekleyici olacaktır. Parasal sıkılaşmasının azalacak olması ile büyüme görünümünün kademeli olarak iyileşiyor olması da borsamız açısından olumlu olacaktır. Dolayısı ile 2025 yılı stratejilerin Türk Lirası ürünlerde hisse senetleri ve sabit getirili ürünlerde daha dengeli

bir portföy yapısı gözetilerek oluşturulması gerektiğini düşünmekteyiz.

Sektörün gelişimine hangi alanlar liderlik edecek?

Portföy yönetim sektörü son yıllarda güçlü bir büyüme trendi gösteriyor. Bu büyümede finansal okur yazarlığın artması, teknolojinin sektöre adaptasyonu ile portföy yönetim hizmetlerine erişimin artması ve sektöre yeni giren oyuncular ile ürün yelpazesinin artması ve daha geniş kitlelere ulaşım önemli rol oynamıştır. Türkiye'nin ekonomik yapısı nedeniyle geleneksel ürünlerin yine sektörü domine edeceğini düşünmekteyiz ancak bunun yanı sıra girişim sermayesi ve gayrimenkul fonları gibi alternatif ürünlerin de büyümeyi desteklemesini beklemekteyiz. Öte yanda teknolojinin beslediği arbitraj fonları, algoritmik fonlar ve Borsa Yatırım Fonları gibi ürünler 2025 yılında daha fazla ilgi görebilir ve bu ürünlerin sayısının artmasını beklemekteyiz.

Mehmet Ali ERSARI
Ak Portföy

2025'te, uzun vadeli yatırımlarla ekonomik büyümeye katkı sağlarken, aynı zamanda teknoloji odağında daha sürdürülebilir ve çevik bir portföy yönetim sektörünün yapı taşlarını hep birlikte oluşturmayı sürdüreceğiz. ”

Ak Portföy olarak çeyrek asırdır alanında uzman sermaye piyasaları profesyonellerinden oluşan ekibimizle sektörümüzü ve ülkemizi daha ileri taşıma heyecanı ile çalışıyoruz. 850 milyar TL'ye varan varlık hacmimizle özel sektörde Türkiye'nin en büyük portföy yönetim şirketi olarak, liderliğimizin getirdiği sorumlulukla toplumuza değer katmayı hedeflerken, sektörümüzün uluslararası ölçüklere ulaşması için dönüşümün de öncülüğünü üstleniyoruz. 2024 yılı boyunca gösterdiğimiz performans ve uluslararası çapta başarıların temelinde bu anlayışla hayata geçirdiğimiz stratejik atılımlar ve yenilikler yer alıyor.

Bugün yönettiğimiz 200'e yakın fon ile Türkiye'nin en geniş yatırım evrenine sahibiz. Ayrıca, yatırımcı tabanımızın son 5 yılda 7 kat artarak 1,2 milyon kişiye ulaştığı olması, kitlelere hitap eden çözümler geliştirmekteki başarılarımızı görünür kılıyor. IPE Top 500 listesinde dünyanın en büyük 500 portföy yönetim şirketi arasındaki konumumuz ve World Finance tarafından bu yıl 6. kez "Türkiye'nin En İyi Yatırım Yönetimi Şirketi" unvanı ile de teyit ettiğimiz bu başarı, yalnızca bugünün değil, geleceğin yatırımlarını şekillendirme vizyonumuzun bir sonucudur.

Eş zamanlı olarak bu yolculukta teknolojinin sunduğu olanakları finansal çözümlerle birleştirerek, yatırımcılarımıza her zaman en iyiyi sunma gayretiyle çalışıyoruz. 2024 yılında Akbank Mobil üzerinden sunduğumuz dijital portföy yönetimi hizmetimiz, bu çalışmalarımızın en güçlü örneklerinden biri oldu. Ayrıca, B2B iş modelinden B2C modeline geçerek, müşterilerimizle daha yakın ilişki kurmayı hedefledik. Bu doğrultuda, yatırımcılarımızı daha iyi anlamak ve onlara daha kişiselleştirilmiş çözümler sunmak amacıyla dijital platformlarımızı sürekli geliştiriyoruz. Yurt içi ve yurt dışındaki teknoloji danışmanları ve çözüm ortaklarımızla birlikte çalışarak hem teknolojik altyapımızı hem de organizasyonel becerilerimizi yeniliyor ve kapasitemizi artırıyoruz.

Temel stratejimizi belirlerken; yatırımcılarımızın değişen ihtiyaç ve beklentilerini

anlayan ve yenilikçi ürünlerle bu ihtiyaçları karşılayan bir şirket olmayı hedefledik. Bu kapsamda, teknoloji devlerinden yenilenebilir enerjiye, sağlıktan turizme, fintek ve blokzincirinden elektrikli ve otonom araç teknolojilerine kadar "Yatırımın Geleceği" çatısı altında farklı temalarda ürünler geliştirerek yatırımcılarımıza sunduk. Yatırımın Geleceği Fon Ailesi, yaklaşık 400 bin yatırımcı ile tasarruf sahiplerinden müthiş bir teveccüh gördü.

2024 yılı, sermaye piyasalarında büyük bir değişimin yaşandığı ve yatırımcıların stratejilerini yeniden şekillendirdiği bir dönem oldu. Küresel portföy yönetimi pazarının 120 trilyon doları aştığı bu süreçte, Türkiye'deki yatırım fonları sektörü de son derece hızlı bir büyüme sergiledi. Sektörün 6,5 trilyon TL'yi aşan büyüklüğü, yatırımcı ilgisinin ne kadar yüksek olduğunun en güçlü ispatı.

Yatırım fonları özelinde, %150'nin üzerinde büyüme oranıyla 4,5 trilyon TL'yi geçen pazar büyüklüğü, Türkiye'deki yatırımcıların güvenilir ve kazançlı yatırım araçlarına yöneldiğinin açık bir göstergesi oldu. Benzer şekilde, fonlardaki yatırımcı sayısı 10 milyona ulaştı ve tekil yatırımcı sayısı da 5 milyonu aşarak bu alanda dinamik bir büyüme yaşandı. Özellikle bireysel yatırımcıların sayısındaki artış, yatırım fonlarının kitlesel bir yatırım aracı haline gelmesinde ve daha geniş bir kesimin portföy yönetimine erişiminde etkili oldu. Özellikle dijital platformlar üzerinden yatırım yapma imkânı, bireysel yatırımcı sayısının artışında önemli bir rol oynadı.

Yenilikçi ve sürdürülebilir çözümler geleceği şekillendirecek

Ak Portföy olarak, 2025'in küresel piyasalar açısından dönüştürücü ve yenilikçi bir yıl olacağına inanıyoruz. Geçmiş yıllarda küresel piyasaların geçirdiği dönüşüm, bizi her zamankinden daha çevik, yenilikçi ve sürdürülebilirlik odaklı bir geleceğe hazırlıyor. Bu doğrultuda hedefimiz, yatırımcılarımızın ihtiyaçlarından ve sektörel trendlerden hareketle yeniliklere imza atmaya ve dö-

nüşümün ve gelişimin liderliğini yapmaya devam etmek.

Bu hedefle 2025'te, uzun vadeli yatırımlarla ekonomik büyümeye katkı sağlarken, aynı zamanda teknoloji odağında daha sürdürülebilir ve çevik bir portföy yönetim sektörünün yapı taşlarını hep birlikte oluşturmayı sürdüreceğiz. Geleceğin finansal sektörünün sermaye piyasaları ve teknolojinin kesişim noktasında doğmakta olduğunu görüyoruz. Bu dönüşümde teknolojiyi, yatırımcıların ihtiyaçlarını anlamak ve karşılayabilmek açısından kaldiraç olarak kullanmaya devam edeceğiz.

Dönüşüme odaklanırken, aynı zamanda sürdürülebilirlik alanında da sektörde öncü yaklaşımlarımızı sürdürüyoruz. Geleceğin Yatırımları Fon Ailesi'nin üyelerinden Alternatif Enerji, Sağlık Sektörü, Elektrikli ve Otonom Araç Teknolojileri, Tarım ve Gıda Teknolojileri ve Yeni Teknolojiler Fonumuz, Türkiye'de ilk kez uluslararası kuruluşlar tarafından ESG kapsamında notlandırılan fonlar oldu. Bu çalışmalarımızla birlikte, tasarruf sahiplerinin daha önce yatırım yapma imkânı bulamadıkları ve yatırım yapmaya istekli oldukları temaları, fonlar aracılığıyla kolayca yatırım yapılabilecek şekilde kurgulamaya devam edeceğiz.

Geleceğin inşasında sermaye piyasalarının rolü büyük önem taşıyor. Biz de gücümüzü ve enerjimizi, ülkemizin ve sermaye piyasalarımızın geleceğine inanmaktan ve yatırımcılarımızın ihtiyaçlarına uygun çözümler geliştirme heyecanımızdan alıyoruz. Bu doğrultuda, dünya standartlarında yeni nesil ürün ve hizmetler geliştiriyoruz. Böylece, zaman içinde ülkemizde tasarruf sahiplerinin birçok yeni varlık sınıfına kolayca yatırım yapabilmesini mümkün kılan rakipsiz bir ürün gamı ve yatırım fonu çeşitliliği yarattık.

2025 yılında da tasarruf sahiplerimizin beklenti ve ihtiyaçlarını odağımıza alarak, yatırım yönetimini kolaylaştırarak, geniş kitlelerin gelecek hayallerini gerçeğe dönüştürecek yenilikçi ürün ve hizmetler sunmaya devam edecek, bizleri ve yatırımcılarımızı heyecanlandıran fırsatları bir değer aracına dönüştürmeyi sürdüreceğiz.

Müge PEKER
Yapı Kredi Portföy

Önümüzdeki süreçte küresel ekonomik belirsizlikler ve düşük faiz ortamı, yatırımcıları alternatif getiri arayışına yönlendirebilir. Bu nedenle geleneksel yatırım araçlarının dışında kalan teknoloji, blockchain, robotik, elektrikli araçlar gibi tematik, alternatif yatırım fonlarına ilgi artabilir. Ayrıca geleceğin unicorn'larına ve büyüme potansiyeli yüksek şirketlerine yatırım imkânı sunan girişim sermayesi yatırım fonlarının sayısının ve büyüklüklerinin de artmasını bekliyoruz. ”

Portföy yönetimi ve yatırım fonları sektörü için belirleyici faktörler neler olacak?

Türkiye'nin istikrarlı büyüme için ihtiyaç duyduğu uzun vadeli finansman kaynağının sağlanmasında portföy yönetiminin katkısı artarak devam ediyor. Portföy yönetim sektörü olarak son yıllarda hızlı bir büyüme yaşıyoruz. Sektörün yönetimi altındaki varlıklar 2020 yılında 365 milyar TL, Aralık 2023 itibarıyla ise 3,2 trilyon TL iken 2024 Kasım ayı itibarıyla 6,5 trilyon TL'ye ulaştı. Bu yükselişin 2025 yılında da devam etmesi bekleniyor.

Portföy yönetimi sektörünün yönetimindeki varlıklardan özellikle yatırım fonlarında artış olduğu dikkat çekiyor. 2023 yılında toplam yönetilen varlığın %50'si yatırım fonlarından oluşurken Kasım 2024 itibarıyla bu oran %63'e yükseldi. MKK verisine göre 2023 yılı sonunda yatırım fonlarına yatırım yapan kişi sayısı 4,4 milyon kişi iken 2024'te 5,5 milyon kişiye yükselmiş olmasının sektör anlamında çok önemli bir göstere olduğunu düşünüyoruz. Özellikle bireysel yatırımcıların yatırım fonlarına ilgisi giderek artıyor. Aralık 2023'te 1,6 trilyon TL olan yatırım fonları büyüklüğü, 2024 Kasım sonunda 4,2 trilyon TL'ye ulaştı. Ürün çeşitliliğinin ve teknolojik imkanların genişlemesi sayesinde finansal okuryazarlığın yükseldiğini ve tasarruf sahiplerinin tasarruflarını, büyüklüğüne bakmaksızın farklı varlık gruplarındaki fonlara yönlendirdiğini görüyoruz. Sektörümüzün GSYH içindeki payı da yüzde 16'lara ulaşmış durumda.

Finans teknolojilerindeki hızlı gelişmeler, portföy yönetimi ve yatırım fonları sektöründe de etkisini göstermeye devam ediyor. Yapay zekâ, robo-danışmanlık ve blockchain gibi teknolojilerin kullanımı artıyor. Bu teknolojik gelişmeler sektörün verimliliğini artırırken yeni iş modelleri de yaratıyor.

Öte yandan Sermaye Piyasası Kurulu (SPK), sektörün sağlıklı ve güvenli bir şekilde gelişmesi için düzenlemeler yapmaya devam ediyor. Örneğin bu kapsamda 2 Temmuz'da Kripto Varlık Düzenleme Kanunu yürürlüğe girdi. Bu gelişmeyi takiben yatırım ve emeklilik fonlarının da kripto varlıklara yatırım yapması yönünde yapılacak bir düzenlemenin hem sektöre hem de yatırımcılara katkı sağlayacağını öngörüyoruz.

Küresel ekonomideki belirsizlikler ve jeopolitik riskler, yatırımcıların risk algısını etkileyerek portföy yönetimi ve yatırım fonları sektörünü de etkiliyor. Bu belirsizliklerin 2025'te de devam etmesi bekleniyor ve sektördeki oyuncuların daha dikkatli ve esnek stratejiler izlemesinin gerekliliği öne çıkıyor.

Sonuç olarak, 2025 yılında portföy yönetimi ve yatırım fonları sektörü büyümesini sürdürürken; düzenlemelere uyum, teknolojik gelişmeler ve küresel belirsizlikler gibi faktörler de sektörün dinamiklerini şekillendirecek.

Hangi fon stratejileri öne çıkacak?

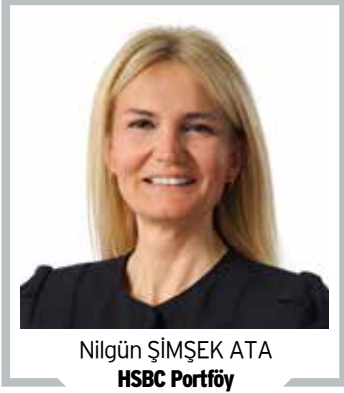
Yapı Kredi Portföy olarak, 2025 yılında takip edilecek en önemli konu hem global piyasalar hem de yerli piyasalarda enflasyon ve faiz gelişmeleri olacak. Bu gelişmeler ile beraber sabit getirili enstrümanlara yatırım yapan fonlar ve hisse senedi fonlarının ön planda olacağı bir sene olacağını düşünüyoruz. 2024 yılının özellikle ikinci yarısında yüksek talep gören para piyasası fonlarına da talep devam edecek olup, yatırım vadesi daha uzun ve risk algısı düşük/orta seviyede olan yatırımcıların tahvil bono fonlarında, daha uzun vade ve orta/yüksek risk seviyeli yatırımcıların ise hisse senedi fonlarına talep gösterebileceğini düşünüyoruz. Diğer yandan yatırımcıların varlık alokasyonu ile portföy çeşitlendirmesi prensibini benimsemelerini dile getirmeye devam ediyoruz.

Buna ek olarak finans teknolojilerindeki hızlı gelişmeler ve yapay zekâ uygulamaları fon stratejilerinde daha çok rol almaya başlıyor. Yatırımcılar nezdinde robo-danışmanlık gibi teknolojilerin artan kullanımını gözlemliyoruz. Önümüzdeki süreçte küresel ekonomik belirsizlikler ve düşük faiz ortamı, yatırımcıları alternatif getiri arayışına yönlendirebilir. Bu nedenle geleneksel yatırım araçlarının dışında kalan teknoloji, blockchain, robotik, elektrikli araçlar gibi tematik, alternatif yatırım fonlarına ilgi artabilir. Ayrıca geleceğin unicorn'larına ve büyüme potansiyeli yüksek şirketlerine yatırım imkânı sunan girişim sermayesi yatırım fonlarının sayısının ve büyüklüklerinin de artmasını bekliyoruz.

Sektörün gelişimine hangi alanlar liderlik edecek?

2024 yılında yurtdışı borçlanma araçlarına yatırım yapan serbest (döviz) fonlar, para piyasası ve kısa vadeli tahvil bono fonlarında güçlü bir büyüme trendi gözlemledik. Kısa vadede para piyasası fonlarında büyümenin sürebileceğini düşünürken, borçlanma araçları fonları ve yerli ve yabancı hisse senedi fonlarının da önümüzdeki yıl potansiyel barındırdığını söyleyebiliriz.

Diğer yandan sektördeki dijitalleşme ve pazarlama aktivitelerinin artması ile daha çok yatırımcıya erişerek finansal okuryazarlığa sağlanan katkı ile her geçen gün portföy yönetimi sektörüne olan ilginin artacağını ve yatırımcı tabanının büyüyeceğini öngörüyoruz.

Nilgün ŞİMŞEK ATA
HSBC Portföy

Vergi teşvik ve düzenlemeleri, özellikle bireysel yatırımcıyı kolektif yatırım araçlarına yönlendirme sürecinde çok önemli bir faktör. Yatırımların kurumsal yatırımcılar vasıtası ile yerine getirilmesi hem sektörün sağlıklı büyümesine vesile olacaktır, hem de ülkemizin istikrarlı büyümesi için ihtiyaç duyduğu uzun vadeli finansman kaynağının oluşmasını sağlayacaktır. ”

Portföy yönetimi ve yatırım fonları sektörü için belirleyici faktörler neler olacak?

2025 yılında sektörümüz ve yatırım fonları için en belirleyici ve sermaye piyasalarına yön verecek faktörlerin başında, küresel arenada gelişen politik belirsizlikler ve jeopolitik riskler gelmektedir. Onu yerel ekonomimizdeki seyir ve dezenflasyon sürecinin nasıl ve hangi hızda gelişeceği takip edecektir. ABD’de Trump’ın başkanlık görevini resmi olarak devralmasının ardından nasıl politikalar uygulayacağı önemli bir belirsizlik yaratıyor. Özellikle gümrük tarifelerinin hangi oranda uygulanacağı hem dünya ticaret hacmi hem de enflasyon görünümü açısından önemli riskler barındırıyor. Bunun yanı sıra ABD’nin dezenflasyon sürecini nasıl yöneteceği ve FED’in nasıl bir faiz paketi izleyeceği takip edeceğimiz faktörler olacaktır. ABD’nin yanında Fransa ve Almanya’da gözlemlenen siyasi belirsizlik, Avrupa piyasaları için risk teşkil ediyor. Aynı zamanda Çin’in 2024 yılı boyunca attığı adımların enflasyonu yükseltmede ve iç talebi toparlamada etkili olamadığı görülüyor. Son aylarda mali politika duruşunu gevşetmesi pozitif olarak algılansa da Çin ekonomisindeki belirsizlik 2025 yılının ilk aylarında da devam edebilir. Yeni yılın fırsatlarına baktığımızda ise ABD ve Avrupa merkez bankalarının faiz indirimleri, küresel finansman üzerindeki sıklığı gevşetici etki yaratacaktır. Ayrıca Trump’ın çeşitli sektörlerde yapacağı vergi indirimleri de piyasaları destekleyebilir. Son olarak Çin’in finansal piyasaları ve iç tüketimi desteklemek için atacağı adımlar da Asya piyasaları başta olmak üzere küresel piyasalarda fırsatlar doğurabilir.

Yurtiçinde de enflasyon patikasının seyri ve TCMB’nin bu gelişmeler ışığında nasıl bir politika izleyeceği finansal piyasalar açısından en önemli belirleyici faktör olacaktır. Enflasyon hedefinin tutturulması veya hedefin altında gerçekleşmesi ve makro görünümdeki iyileşmelerin, yabancı yatırımcıların genel olarak Türk finansal varlıklarına ilgilerinin artmasını sağlamasıyla sektörün büyümesi ve çekim merkezi olması için belirleyici faktörlerden biri olacaktır.

Hangi fon stratejileri öne çıkacak?

İçeride dezenflasyonla beraber TCMB planlandığı gibi faiz indirimleri gerçekleştirirse hisse senetleri ve tahviller yatırımcısına sermaye kazancı yaratacaktır. Bunların yanında reel faiz pozitif

bölgede kalacağı için mevduat ve para piyasası fonları gibi kısa vadeli TL faiz de bu yıl olduğu gibi öne çıkmaya devam edecektir. Enflasyon ile mücadelenin kararlı bir biçimde devam edeceğini göz önünde bulundurduğumuzda, 2024 yılında olduğu gibi, dövizin reel getirisinin TL getirisinin altında seyretmesini bekleyebiliriz.

Döviz cinsi yatırımlarda ise eurobondlar iyi bir alternatif olmaya devam ediyor. Uygulanan makroekonomik program CDS’teki gerilemeyi desteklemeye devam edebilir, bu da eurobondların faiz geliri yanında sermaye kazancına olanak sağlayacaktır. 2025 yılında da TL ağırlıklı portföylerin öne çıkması beklenirken, TL yatırımları dengeleme amaçlı eurobond fonlarından faydalanılabileceğini düşünüyoruz.

Yurtdışında ise yarı iletken ve yapay zeka ile ilgili yatırımlar bu sektördeki şirketlerin kâr büyümelerini desteklemeye devam edecektir. Ancak özellikle ABD’de 12 aylık beklenen F/K oranının geldiği seviyelere bakıldığında yatırımcıların daha temkinli olacakları bir yıl olabilir.

Sektörün gelişimine hangi alanlar liderlik edecek?

Faizlerin düşmesine bağlı olarak yerli yatırımcıların yeniden hisse senedi piyasalarına ve hisse senedi fonlarına iştah göstereceğini düşünüyoruz. Uygulanan makroekonomik program, ülke risk primini kademeli olarak düşürmeye devam ediyor. Makro görünümün düzelmesi ile yabancı yatırımcıların genel olarak Türk finansal varlıklarına ilgilerinin artmasını bekliyoruz. Burada uygulanan vergi teşvik ve düzenlemeleri, özellikle bireysel yatırımcıyı kolektif yatırım araçlarına yönlendirme sürecinde çok önemli bir faktör. Yatırımların kurumsal yatırımcılar vasıtası ile yerine getirilmesi hem sektörün sağlıklı büyümesine vesile olacaktır hem de ülkemizin istikrarlı büyümesi için ihtiyaç duyduğu uzun vadeli finansman kaynağının oluşmasını sağlayacaktır.

QNB Portföy Borçlanma Araçları Fonu

FI3

Birikimlerinizi sabit getirili menkul kıymetlerde değerlendirmeyi ve/veya faiz dalgalanmalarından faydalanarak ilave getiri sağlamayı amaçlıyorsanız

QNB Portföy Borçlanma Araçları Fonu (FI3)
tam size göre!

BORÇLANMA ARAÇLARI FONLARI

2025 yılında faizlerdeki düşüş beklentilerine paralel olarak ön plana çıkabileceği tahminleriyle TEFAS'ta işlem gören TL cinsi uzun-orta vade ve ÖST borçlanma araçları fonları yöneticilerinin, hem bu beklentilere hem de fonların yönetimine ve stratejisine yönelik değerlendirmelerine yer verdik.

Eyyüp PAR

Kıdemli Portföy Yöneticisi
QNB Portföy

QNB Portföy Borçlanma Araçları Fonu

“Faiz indirim döngüsünden pozitif etkilenecek fonlar arasında Borçlanma Araçları Fonlarının ilk sıralarda yer almasının süpriz olmayacağı kanaatindeyiz”

Merkez Bankası'nın faiz indirimlerine 2025'te devam edeceği ön görüşüyle, DİBS fiyatlarında yukarı yönlü hareketlerin yüksek olacağı beklentisindeyiz. Bu nedenle fonumuzu DİBS ağırlıklı yönetmeyi tercih ederken, yüksek iç verime sahip ÖST'leri de göz ardı etmiyoruz.

Merkez Bankası Mart 2023'te başlattığı faiz artırım döngüsünü, Mart 2024'te politika faizini %50 zirvesine çıkararak sona erdirdi. Ardından takip eden sekiz aylık süre zarfında faizi sabit tutan Merkez Bankası, Aralık 2024'te 250 puanlık indirim giderek politika faizini %47.50 olarak belirledi. Atılan bu adımı aynı zamanda bir indirim döngüsünün başlangıcı olarak düşünüyor, 2025 yılında faiz indirimlerinin devam etmesini bekliyoruz.

Faiz indirim döngüsünden pozitif etkilenecek fonlar arasında Borçlanma Araçları Fonlarının ilk sıralarda yer almasının süpriz olmayacağı kanaatindeyiz. Mevcut durumda ellerinde DİBS (Devlet İç Borçlanma Senedi) bulunduran fonların, getiri eğrisinin tüm (özellikle kısa ve orta) vadelerde aşağı kayması sonucunda pozitif etkilenmesini bekliyoruz. Ayrıca içerisinde ÖST (Özel Sektör Tahvili) bulunduran fonların da mevcut faiz seviyesine nazaran yüksek iç verime sahip olmaları nedeniyle ön plana çıkmalarını ön görüyoruz.

Merkez Bankası'nın faiz indirimlerine 2025'te devam edeceği ön görüşüyle, DİBS fiyatlarında yukarı yönlü hareketlerin yüksek olacağı beklentisindeyiz. Bu nedenle fonumuzu DİBS ağırlıklı

Yönetmeyi tercih ederken, yüksek iç verime sahip ÖST'leri de göz ardı etmiyoruz.

Mevcut ekonomi politikasının enflasyon konusunda başarıya ulaşması durumunda hali hazırda ters (kısa vadeli getiriler uzun vadeli getirilerden daha yüksek) olan getiri eğrisinin faiz indirimleriyle birlikte yavaş yavaş normalleşmesini bekliyoruz. Bu normalleşme yaşanırken ilk etapta tüm getiri eğrisinin aşağı doğru hareket etmesini, ardından enflasyon beklentilerindeki iyileşmeyle birlikte eğrinin dikleşmesini bekliyoruz. Bu nedenle fonun vade yapısını ağırlıklı olarak kısa (0-2 yıl) ve orta (2-5 yıl) vadeli kıymetlerden oluştururken, uzun vadeli kıymetleri de buldukları seviye itibarıyla beğeniyor ve taşıyoruz.

Son olarak Fon içerisine belirlediğimiz kriteri sağlayan yüksek getirili ÖST'leri de dahil etmekten kaçınmıyoruz. Bu kriterlerin başlıcaları ÖST'nin vadesi, ihracıcısının hangi sektörde bulunduğu, bilançodaki borçluluk oranı, borçların vade dağılımı vs.dir. 2025 yılında da benzer kriterleri göz önünde tutmaya devam etmekle birlikte, faiz indirim döngüsünden pozitif etkilenmek adına vade yapısını bir miktar daha ön plana çıkartıyoruz.

Gaye VURAL DERAN

Yurt İçi Borçlanma Araçları Fonları Grup Müdürü
Yapı Kredi Portföy

Mert BAŞOĞLU

Portföy Yöneticisi
Yapı Kredi Portföy

Yapı Kredi Portföy Borçlanma Araçları Fonu

“Borçlanma Araçları Fonlarının düşen faiz ortamında cazip bir varlık sınıfı haline geleceğini öngörüyoruz”

2025 yılına yönelik ekonomik projeksiyonlara ek olarak, beklentiler dâhilinde gerçekleşen yüzde 30 asgari ücret artışı sonrasında, faiz indirim patikasına girilmesine kesin gözüyle bakılıyor. Enflasyonda ciddi bir bozulma olmadığı sürece faiz indirimlerinin sene boyunca devam etmesinin, sabit getirili menkul kıymetlere olan talebi artıracaklarını ve bu araçların performansını destekleyeceğini öngörüyoruz. Bu noktada Borçlanma Araçları Fonlarının hem risk/getiri dengesi hem de likidite açısından önemli bir seçenek olarak ön plana çıkacağını düşünüyoruz. Bireysel ve kurumsal yatırımcılar, yüksek faiz ortamında mevduat gibi alternatiflere yönelebiliyor. Bu durumda Borçlanma Araçları Fonlarının düşen faiz ortamında cazip bir varlık sınıfı haline geleceğini öngörüyoruz.

Yapı Kredi Portföy Borçlanma Araçları Fonu (YOT) toplam değerinin en az yüzde 80’ini devamlı olarak kamu ve özel sektör borçlanma araçlarına yatırıyor. Fon özelinde, 2024 senesinde yüksek faizden maksimum şekilde yararlanabilmek için TLREF’e endeksli tahviller ağırlıklı olarak tercih edildi. 2024 yılının son çeyreğinde ise enflasyonda yavaşlamanın görülmesi ve faiz indirim beklentilerinin erken fiyatlanmasıyla birlikte sabit getirili tahvillerin ağırlığı fonumuzda artırıldı.

Yapı Kredi Portföy Borçlanma Araçları Fonu (YOT)’nun karşılaştırma ölçütünde vadeye dair bir kısıtlama yer almazken, karşıla-

tırma ölçütü ortalama vadesi 540 gün olarak hesaplanıyor. YOT fonunun vadesi, Aralık ayı sonu itibarıyla 580 gün ile karşılaştırma ölçütüne paralel seyrediyor. Başta Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) para politikası ve enflasyon olmak üzere tüm ekonomik gelişmeler yakından takip ediliyor ve fonun durasyonu buna göre azaltılıp artırılıyor.

Özel sektör tahvil ihraçlarına yatırım yaparken öncelikli olarak ihraççı şirketin kredi riski, kredi derecelendirme notu ve güncel finansalları analiz ediliyor. Risk/getiri maksimizasyonu da göz önünde bulundurularak uygun bulunan Özel Sektör Tahvilleri’ne yatırım yapılıyor.

Faiz oranlarındaki düşüş ile birlikte 2025 yılının, Borçlanma Araçları Fonları için bir dönüşüm ve büyüme fırsatı sunacağı bir yıl olarak şekillenmesi, kuvvetle muhtemel görünüyor. Bu süreçte TLREF’e endeksli tahvillerin iç veriminde düşüş, orta-uzun vadeli sabit kuponlu tahvillerde ise daha yüksek getiri potansiyeli beklenebilir. Bu beklenti paralelinde fon durasyonu artırılabilir. 2025 yılında, özellikle orta ve uzun vadeli tahvillerdeki fiyat dalgalanmalarından korunmak için piyasa dinamiklerinin yakından takibi, aktif portföy yönetimi ve risk optimizasyonu; fonun performansında belirleyici olacaktır.

YOT fonunun vadesi, Aralık ayı sonu itibarıyla 580 gün ile karşılaştırma ölçütüne paralel seyrediyor. Başta Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) para politikası ve enflasyon olmak üzere tüm ekonomik gelişmeler yakından takip ediliyor ve fonun durasyonu buna göre azaltılıp artırılıyor.

Nurol Portföy Borçlanma Araçları Fonu

“2025 yılında faizlerin, enflasyonla mücadele nedeniyle piyasa beklentilerinden daha yüksek seyretmesini bekliyoruz. Bu nedenle, yılın ilkyarısında değişken faizli özel sektör tahvillerine yatırım yapmaya devam edeceğiz”

İlhan TİMUR

Genel Müdür Yardımcısı
Nurol Portföy

2024 yılında NJR-Nurol Portföy Borçlanma Araçları Fonu, %62,52'lik getiri ile kendi kategorisinde yılı birinci tamamlamayı başardı ve 2,3 milyar TL büyüklüğe ulaştı. Bu başarıda, ağırlıklı olarak değişken faizli özel sektör tahvillerine yapılan yatırımların doğru bir tercih olması büyük rol oynadı.

Merkez Bankası'nın sıkı duruşunun 2024 yılının tamamında devam etmesini beklediğimizden, ağırlıklı olarak değişken faizli özel sektör tahvillerine yatırım yapmayı uygun bulduk. Beklediğimiz gibi yapışkan enflasyon yılın sonuna kadar Merkez Bankası'na faiz indirimi için yeterli alan yaratmadı.

2025 yılında faizlerin, enflasyonla mücadele nedeniyle piyasa beklentilerinden daha yüksek seyretmesini bekliyoruz. Bu nedenle, yılın ilk yarısında değişken faizli özel sektör tahvillerine yatırım yapmaya devam edeceğiz. Piyasada sabit faizli tahvilin iyimser fiyatlandığını gözlemliyoruz ve bu alanda temkinli olmayı sürdürüyoruz. Enflasyon gerçekleşmelerini ve Merkez Bankası'nın duruşunu yakından takip ederek stratejimizi sürekli gözden geçiriyoruz.

Araştırma ekibimizin kapsamlı analizleri doğru tahvil ve bonoları seçmemize olanak tanıyor. 2025

stratejimizde, bir yıldan kısa vadeli değişken faizli özel sektör bonolarını tercih edeceğiz. Ayrıca, iyi getirili varlığa dayalı menkul kıymetlere ve belirli ölçüde değişken faizli devlet tahvillerine de portföyümüzde yer vermeyi planlıyoruz.

Stratejik ve titiz yaklaşımımızla, 2025 yılında da 2024 yılında olduğu gibi yatırımcılarımız için güçlü ve istikrarlı bir getiri sağlamayı hedefliyoruz.

Merkez Bankası'nın sıkı duruşunun 2024 yılının tamamında devam etmesini beklediğimizden, ağırlıklı olarak değişken faizli özel sektör tahvillerine yatırım yapmayı uygun bulduk.

BES –AVO Ageda Hayat ve Emeklilik Özel Sektör Borçlanma Araçları Fonu

“Kredi risk analizimizi derinleştirerek, portföyümüzde sabit getirili özel sektör tahvillerine daha fazla yer vermeyi, böylece çeşitliliği artırırken getiriyi de optimize etmeyi hedefliyoruz.”

Emrah AYRANCI

CIO
Ak Portföy

TCMB'nin faiz indirim döngüsüne girdiği bir döneme şahit olacağız; ancak bu süreçte, özellikle ABD kaynaklı küresel piyasa dalgalanmalarının da artabileceğini öngörüyoruz. TCMB'nin enflasyonla mücadelede ilerleme kaydedeceğini ve gerçekleşen enflasyon patikasını göz önüne alarak yıl boyunca faiz indirim döngüsünü koruyacağını düşünüyoruz.

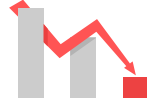
2024 yılı boyunca, özellikle Mart ayındaki seçimlerden önce makroekonomik trendleri doğru analiz etmemiz ve yatırım kararlarını bu analizlere uygun şekilde optimize etmemiz, fonun öne çıkmasında kritik bir rol oynadı. Bu süreçte, sabit getirili özel sektör ihraçları yerine uzun vadeli TLREF'e endeksli özel sektör tahvillerine ağırlık vererek faiz hareketlerini aktif bir şekilde yönettik, risk-getiri dengesini ön planda tutarak yatırımcılarımızın beklentilerini karşılamayı başardık. Bu disiplinli ve öngörülü yaklaşım, fonumuzun sürdürülebilir bir değer yaratmasına olanak sağladı.

TCMB'nin faiz indirim döngüsüne girdiği bir döneme şahit olacağız; ancak bu süreçte, özellikle ABD kaynaklı küresel piyasa dalgalanmalarının da artabileceğini öngörüyoruz. TCMB'nin enflasyonla mücadelede ilerleme kaydedeceğini ve gerçekleşen enflasyon patikasını göz önüne alarak yıl boyunca faiz indirim döngüsünü koruyacağını düşünüyoruz.

Bu doğrultuda, kredi risk analizimizi derinleştirerek, portföyümüzde sabit getirili özel sektör tahvillerine daha fazla yer vermeyi, böylece çeşitliliği artırırken getiriyi de optimize etmeyi hedefliyoruz. Aynı zamanda değişken piyasa koşullarına karşı esnek bir strateji benimsemeye devam edeceğiz. Disiplinli risk yönetimi anlayışımız ve yatırımcı odaklı yaklaşımımızla, 2025 yılında da fonun performansını üst seviyede tutmayı amaçlıyoruz.

Yurt içinde enflasyonla mücadeleyi önceliklendiren ekonomi politikamızın sonuçlarını görmeye başladık. TCMB'nin yakından takip ettiği enflasyon trendi ve beklentilerinde iyileşme belirginleşiyor. Bu doğrultuda, TCMB'nin faiz indirim döngüsünü yıl boyunca korumasını bekleriz. Ancak, bu dönemde gerekli makro ihtiyati önlemler ile sıkı parasal duruş desteklenecek ve TL'deki reel değerlenme önemini koruyacaktır. Yatırımcılar, bu yıl da risk algılarına göre portföylerinde TL varlıkları öne çıkarabilir. Özellikle yılın ilk yarısında para piyasası fonlarına ilgi canlı kalabilir. Faiz indirimi süreci ile beraber, yılın ikinci yarısında özel sektör tahvili taşıyan fonlara yönelim beklenebilir. Yatırımcılar, orta-uzun vadeli bir bakış açısı ile yurt içi hisse senetlerine de portföylerinde yer verebilir.

Portföylerde çeşitlendirme her zamanki önemini korurken, sürdürülebilir ve uzun vadeli bir yatırım stratejisi benimsemek de önemli. Geçtiğimiz yıllarda olduğu gibi; sabırlı, disiplinli ve risk-getiri dengesine odaklanmış bir yaklaşım benimseyen yatırımcıların, 2025 gibi dinamik bir yılda fırsatları değerlendirebileceğini düşünüyoruz.

Bireysel Emeklilik Fonlarında Risk ve Getiri Performansı

Türkiye’de yaptığımız çalışmalarda, risk profillerinin gerçek portföy risk seviyesiyle ilişkisinin oldukça düşük olduğu gözlemlenmiştir.

Prof. Dr. Burak SALTOĞLU

Boğaziçi Üniversitesi Öğretim Üyesi
Risktürk Kurucu Ortağı

Bireysel Emeklilik fonlarının yönetim performansı, özellikle 2008 global krizi sonrası önemli bir konu haline gelmiştir. Bu dönemde, müşterilerin risk profillerine uygun olmayan portföylerin satışı sonucu çok sayıda müşteri mağdur olmuştur. Kriz sonrasında, risk profil anketleri genellikle zorunlu tutulmuş ve portföy yönetiminde risk-getiri ilişkisini dikkate alan bir yaklaşım geliştirilmeye çalışılmıştır. Bu yazıda, bireysel portföy yönetimi müşterileri üzerine yaptığımız çalışmaların sonuçlarını kullanarak, sektörün genel durumunu değerlendirip bazı geliştirme önerileri sunmak istiyoruz.

Risk Profil Anketleri ve Bireysel Portföy Yönetimi Danışmanlığının Mevcut Durumu

Bireysel emeklilik fonlarında, risk profil anket sonuçlarının kullanımına yönelik çalışmalar oldukça sınırlıdır. 2015 yılında OECD ülkelerindeki BES şirketleri üzerinde yapılan bir araştırma, çarpıcı sonuçlar ortaya koymaktadır. Araştırmaya göre, gelişmiş ülkelerde uygulanan risk profillemeye anketleri bile yeterince iyi hazırlanmamış ve sorular yeterince açık değildir. Ayrıca, tüm risk profillerinin %27.8’inde kötü ifade edilmiş sorular bulunmakta ve bu anketlerin %75’inde keyfi ağırlıklandırmaya sahip puanlama modelleri kullanılmaktadır. Bu durum, düzenleyici otoritelerin anket sonuçlarını daha dikkatli analiz etmesi ve bunları yatırımcı kararlarıyla uyumlu hale getirmesinin önemini vurgulamaktadır.

Türkiye’de BES Müşterilerinin Risk Profilleri ve Yatırım Kararları

Türkiye’de yaptığımız çalışmalarda dikkat çekici ve farklı bul-

gulara ulaşılmıştır. Öncelikle, risk profillerinin gerçek portföy risk seviyesiyle ilişkisinin oldukça düşük olduğu gözlemlenmiştir. Bu bulgu, yapılan diğer küresel çalışmalarda da doğrulanmaktadır. BES şirketlerinin, müşteriler hakkında sahip oldukları verileri daha etkin kullanarak risk tercihlerini daha iyi anlamaları gerekmektedir. Mevcut durumda, anket sorularına verilen yanıtlar ile BES müşterilerinin yatırım tercihleri arasında belirgin bir bağlantı bulunmamaktadır. Bu durum, anket sorularının risk profili belirlemedeki etkinliğinin sorgulanmasını ve iyileştirilmesini gerektirmektedir.

Daha Eğitimli Müşteriler Daha İyi Yatırım Kararı Alabiliyor mu?

60.000’e yakın bireysel yatırımcı verisi incelendiğinde, 2008-2013 döneminde eğitim seviyesi yüksek olan yatırımcıların, riske göre düzeltilmiş getirilerinin eğitim seviyesi düşük olanlardan daha düşük olduğu görülmüştür. Lisans, yüksek lisans ve doktora derecesine sahip yatırımcıların getirileri aldıkları riski karşılamamıştır. Bu ilginç bulgunun temel nedeni, ilgi-

Fotoğraf: Oğuz Büktel - Meke Gölü, Konya Karapınar.

li dönemde yüksek seyreden yerel reel faizlerin, borsa gibi riskli fonlardan daha iyi getiri sağlamasıdır. “Uzun vadede borsa getirisi daha yüksek olur” argümanı bu dönemde geçerli olmamış ve para piyasası fonları daha iyi performans göstermiştir. Fonlarını daha seyrek değiştiren, eğitim seviyesi düşük yatırımcılar bu dönemde avantaj elde etmiştir. 2014 sonrasında BES fonlarının farklı varlıklarla çeşitlendirilmesi bu bulguları değiştirmiştir.

Erkekler Kadınlardan Daha İyi Yatırım Kararı Alabiliyor mu?

Araştırmalarımızda, erkeklerin mutlak getiri açısından daha başarılı oldukları; ancak, riske göre düzeltilmiş getirilerde kadın yatırımcıların öne çıktığı gözlenmiştir. Bu bulgu, küresel çalışmalarla uyumludur. Kadın yatırımcılar, aşırı riskli fonlardan kaçınmakta, daha az fon değişikliği yapmakta ve dengeli portföy seçimleriyle dikkat çekmektedir.

Neler Yapılabilir?

Görece düşük fona sahip geniş müşteri kitlesinin risk ve getiri tercihlerini daha iyi anlamak adına kapsamlı veri analizleri gerçekleştirilmesi büyük fayda sağlayacaktır. Bu kapsamda, düzenleyici otoritelerin BES müşterilerinin portföy tercihleri ve fon getirilerinin performansını büyük veri teknolojileriyle izleyerek sektörün genel görünümünü ortaya koyma çabaları son derece değerlidir.

Son yıllarda, fonların daha esnek yapılandırılması ve döviz ile altın gibi enstrümanlara yatırım yapılabilmesi, müşteri memnuniyetini artıran önemli adımlar arasında yer almıştır. Ancak, sektörün sürdürülebilir bir şekilde gelişmesi için müşterilerin ihtiyaçlarını daha iyi anlamak ve onları doğru şekilde yönlendirmek kritik bir gereklilik olarak öne çıkmaktadır.

BES Yatırımcılarına Yapay Zeka Destekli Hizmet Sunulabilir mi?

Yapay zeka, bireysel müşterilerin risk profillemesini daha etkin ve hassas bir hale getirebilir. Sektördeki tüm kurumların

birleştirilmiş verilerinin kullanılmasıyla, müşteri risk profilleri daha doğru bir şekilde modellenebilir ve bu sayede sektör genelinde standart ve etkili bir risk profillemesi oluşturulabilir.

Ayrıca, farklı risk tercihleri doğrultusunda özelleştirilmiş robo-yatırım danışmanlığı hizmetleri sunmak mümkündür. Bu tür teknolojik yenilikler, şirketlerin müşterilerini daha iyi anlamalarını ve onlara daha doğru yönlendirmeler yapmalarını sağlayarak sektöre önemli bir değer katacaktır.

Sonuç

BES müşterilerinin risk algısını ölçen testler, küresel ölçekte önemli sorunlarla karşılaşmaktadır. Anket sorularının uygun şekilde seçilmesi, yanıtların doğru analiz edilmesi ve soru ağırlıklarının düzenlenmesi birçok ülkede yetersiz kalmaktadır. Bu sorunların çözümünde makine öğrenmesi ve yapay zeka teknolojileri önemli bir rol oynayabilir.

Özellikle küçük birikime sahip yatırımcıları daha iyi anlamak, sektörde daha etkili portföy yönetimi sağlamak açısından kritik öneme sahiptir. Bu tür yenilikçi yöntemlerin uygulanması, BES sektörünün şeffaflığını artırırken müşteri odaklı hizmet sunumunu da geliştirecektir.

Kaynaklar

Brayman, S., Finke, M., Bessner, E., Grable, J., Griffin, P. & Clement, R., 2015, *Current practices for risk profiling in Canada and review of global best practices, Study prepared for the Investor Advisory Panel of the Ontario Securities Commission*, https://www.osc.ca/sites/default/files/2021-02/iap_20151112_risk-profiling-report.pdf

Kuzubaş T U, Saltoğlu B, 2024, *Survey-based measures of risk attitudes and portfolio risk: Evidence from pension participants*

Journal of Behavioral and Experimental Finance 43, 100973

Sürdürülebilirlik ve Kripto Varlık Okuryazarlığı

Ülke olarak sürdürülebilirlik bilgisinin içselleştirilmesi sürecinde ise henüz öğrenme eğrisinin çok başlarında. Bu bağlamda yatırımcılara da sürdürülebilirliğin temel ilkelerinin ve bunun sermaye piyasaları ile ilişkisinin sabırla anlatılması gerekiyor.

Doç. Dr. Yener COŞKUN

Başuzman
Sermaye Piyasası Kurulu

Varlık getirisinin enflasyondan (ya da ölçüt endeks getirisinden) arındırılarak reel olarak takip edilmesi, yatırım tercihlerinin yaşam döngüsünün gerektireceği biçimde kısa-uzun dönemli dilimler için geliştirilmesi veya yatırım kararlarının belirsizlik koşulları ve risk iştahına göre belirlenmesi daha sağlıklı yatırım kararları alınmasını destekler mi? Elbette destekler. Ama iki ön şartın yerine getirilmesi kaydıyla: yatırım kararlarının rasyonel ve bilgiye dayalı bir sürece dayanması gerekiyor.

Finansal Bilgi Düzeyi, Eğitim Düzeyi ve Tamah

Yatırım yönetiminde kararların sezgiye değil bilgiye dayalı olarak alınması ve yatırımın sağlam bir psikolojisi ile yönetilmesi hayati önemde. Zira yatırımcıların finansal konularda daha bilgili ve akılcı olması sadece bireysel refahı-mutluluğu olumlu yönde etkilemekle kalmıyor, toplumsal serveti de etkiliyor.

Ancak akılcı yatırım kararları alınabilmesi sürecinde bazı sorunlarımız var. İlki, genel eğitim düzeyi. Eğitim düzeyi azaldıkça yatırım bilgi ve becerisi de azalıyor. İkincisi, insan doğasının ve belki de yaşanan ekonomik iklimin/kültürün bir sonucu olarak, dengesiz ve sabırsız bir karar alma sürecine yol açabilmesi. Bu durum hemen ve çok kazanmak isteyen, üstelik bunu aşırı risk alarak tamahkâr biçimde yapmaya çalışan bir anlayışın ortaya çıkmasına neden olabiliyor. Hal böyle olunca ameliyat parasını ya da sattığı yegâne evinin parasını borsa işlemlerine konu edenlerle karşılaşılabilir. Bilgisayarını satın borsaya "giren" kişiyde.

Temel Finans Konularını Herkes Biliyor Mu?

Bu tür aşırı riskli işlemleri sadece finansal bilgisi ve yatırım tecrübesi yetersiz kişiler yapıyor diye düşünüyorsanız, "okumuş çocukların" nice finansal başarısızlıkları olduğunu hatırlatmak isterim.

Finansal bilgi sahipliği, ya da popüler ifadesiyle, finansal okuryazarlık sanılan aksine aslında çoğumuzun meselesi. Konuya bir diğer uçtan bakacak olursak, finans sektörünün en beyaz yakalı için de bu tespitlerin geçerli olduğu konular var. Örneğin yönettiği kurumsal portföyün performansını uluslararası standartlara göre ölçen ve sunan kaç portföy yöneticisi ile karşılaştınız? Yoksa performans sunumu

denen şey; bir önceki günün varlık değerinin ekran görüntüsünü bir sonraki gün sonu değeri ile kıyaslamaktan ibaret değil miydi? Peki, karşılaştırma ölçütü olmadan sunulan BES hesabındaki getirinin nisbi başarımını nasıl anlamak gerekir? Performans sunum sistemleri(?), nakit giriş çıkışlarının performans üzerindeki etkilerini nasıl izlediğine ilişkin açıklamalar yapıyor mu? Ortalama yatırımcı bu hiç de sofistike olmaması gereken konular hakkında finans medyasına bakarak bilgi alabilir diye düşünebilirsiniz. Tabi bilgi kirliliğinden yolunu kaybetmezse. Malum, bu mecralarda, altına risksiz yatırım aracı denebiliyor, konut (=elma) getirisi ile finansal araç (=armut) getirileri karşılaştırılabilir.

Finansal Cehalet Büyük Bir Dert

Aslında beyaz-mavi yakalı, okumuş-okumamış başımız finansal cehalet ile fena halde dertte. İşin kötüsü, bu derdin hepimizi allak bullak eden bir yerel belirsizlik ortamında yaşanıyor olması. Örneğin bizim aylık enflasyonumuzu yıllık enflasyon olarak yaşadığı için krize girdiğini düşünen nice ülke var.

Ortalama finansal bilgi sahibi bir kişi için bu kavramlarla baş edip, psikolojiyi yönetip, bir de üstüne akılcı kararlar almak zaten yeterince zor iken, son zamanlarda klasik finansal araçlardaki/konulardaki bilgi yetersizliğine rahmet okutacak nur topu gibi iki konumuz daha oldu: sürdürülebilirlik ve kripto varlıklar. Finansal bilgi birikiminin henüz çok yetersiz olduğu bu konulara biraz daha yakından bakmak gerekiyor.

Sürdürülebilirlik Okuryazarlığı

Sürdürülebilirlik krizi, özellikle 2000'li yıllar sonrasında tüm dünyanın üzerinde politika üretmeye çalıştığı önemli bir küresel meseleye

Fotoğraf: Oğuz Büktel - Perşembe Yaylası, Aybastı-Ordu.

dönüştü. Devlet, kurum ve birey davranışları bu krize çare üretmeye çalışan çevresel (E), sosyal (S) ve yönetimsel (G) ilkeler çerçevesinde biçimlendirilmeye çalışılıyor. Sürdürülebilirlik (ve ESG) şirket değerinin de yeni anahtarlarından biri. Bu konudaki ilk Türkçe kitap olan “ESG - Sürdürülebilirlik Krizinin & Şirket Değerinin Yeni Anahtarı Mı?” başlıklı çalışmamda ¹ bunu uzun uzadıya tartışıyorum.

Dünyada giderek artan önemine karşın, sürdürülebilirlik ülkemizde ancak son yıllarda konuşulur hale geldi. Sermaye piyasalarının penceresinden bakıldığında da, ülkemizdeki finansal varlıkların fiyatlanmasında sürdürülebilirliğin değere etkili unsurlardan biri haline geldiğini söylememiz güç. Bunun şirket yönetimlerinin yaklaşımı ve piyasa dinamikleri kadar, finansal varlık yatırımcılarının konu hakkındaki bilgi ve bilinç düzeyi ile de bir bağı olsa gerek. Örneğin yatırımcıların şirket genel kurullarında sera gazı salımlarının azaltılması için protesto yaptıklarına henüz şahit olmadık. Bildiğimiz kadarıyla borsamızda sürdürülebilirlik aktivizmi yapan serbest fon ya da yatırım fonu yok. Etkili finansal aktivizm yapan başka bir paydaş grubu da yok. İşin kötüsü bunların ne olduğu da pek bilinmiyor.

Sürdürülebilirliğe yönelik kamusal politikalar ve şirketlerimizin sürdürülebilirlik ile bağı önümüzdeki yıllarda zorunlu olarak gelişecek. Ancak ISO 1000 şirketlerinin ne kadarı gerçek bir sürdürülebilirlik politikasına sahip, sürdürülebilirlik raporu yayınlıyor ve bunların kalitesi nedir diye baktığımızda, yatırımcıdan önce şirketler kesiminin bu işe eğilmesi gerektiğini de anlıyoruz.

Kıscası sürdürülebilirlik bilinçlenme ve bilgilenenmenin kol kola girmesi gereken bir konu. Ülke olarak sürdürülebilirlik bilgisinin içselleştirilmesi sürecinde ise henüz öğrenme eğrisinin çok başlarındayız. Bu bağlamda yatırımcılara da sürdürülebilirliğin temel ilkelerinin ve bunun sermaye piyasaları ile ilişkisinin sabırla anlatılması gerekiyor.

Kripto Varlık Okuryazarlığı

Son yıllarda önemi artmasına karşın bilgi düzeyinin çok düşük olduğu bir diğer konu ise kripto varlık yatırımları. Ülkemizin kripto varlık dünyasında kendine özgü bir yeri var. Zira Türkiye, ilginç bir şekilde, kripto varlıklara yönelik yüksek bir işlem ve varlık hacmine sahip. Özellikle Covid-19 küresel salgını sürecinde, hisse senedi piyasası ile birlikte, kripto varlık yatırımları da ülkemizde önemli bir ivme kazandı. Ancak kripto varlık yatırımları iki önemli açmazı barındırıyor. İlki bu işlemlerin ve finansal aracılık sisteminin düzenleme ve denetim dışı olmasının getirdiği güvensizlik ortamı, ikincisi ise sistemin farklı türdeki yoğun riskli yapısının tam olarak kavranamaması.

Bilindiği gibi ülkemiz kripto varlıklara yönelik bir düzenleme süreci içinde. Ancak, kripto varlık piyasasının son derece karmaşık olduğu dikkate alındığında, düzenleme ve yatırımcı korunması konusundaki etkinliğin düzenleme ile beraber hemen ortaya çıkmasını beklemek güç görünüyor.

Bu nedenle piyasa katılımcılarının kripto varlıkların risklerine yönelik yeterli bilgi sahibi olmasının önemi daha da artıyor. Zira kripto varlıklar, geleneksel finansal sistemin dışında faaliyet gösteren yeni bir alan sunuyor, ancak, bu varlıkların karmaşıklığı ve volatilitesi, yetersiz kripto varlık okuryazarlığı ile birlikte ciddi finansal kayıplara neden olma riskini barındırıyor. Kripto piyasalarında yaygın olan ponzi sistemine dayalı dolandırıcılıklar, bireylerin bilgi eksikliğinden yararlanıyor.

Öğrenmek Gerekıyor...

Alvin Toffler ile birlikte dünyanın en ünlü gelecek bilimcilerinden biri olarak kabul edilen John Naisbitt “bilgi içinde boğulmamıza rağmen bilgi açlığı çekiyoruz” diyor. ² Yatırımcıların, özellikle de finans bilgisi ve öngörü becerisi sınırlı, ancak hayalleri büyük olanların, kendi bilgi yetersizliklerinin farkında olması çok önemli. Ne var ki standart gibi görünen nice finansal konudaki bilgi yetersizliği yetmezmiş gibi, finans dünyası yatırımcıları sürekli olarak yeni konularla tanıştırmaya devam ediyor. Bu defa bilgi yetersizliği açısından öne çıkan sürdürülebilirlik ve kripto varlık yatırımı konuları ise yaygın etkileri nedeniyle önem kazanıyor. Başta yatırımcılar, sivil toplum örgütleri ve düzenleyici kurumlar olmak üzere, finans piyasası paydaşlarının her iki kavramın daha doğru biçimde anlaşılmasını destekleyecek çalışmalar içinde olması gerekiyor.

Sürdürülebilirliğe yönelik kamusal politikalar ve şirketlerimizin sürdürülebilirlik ile bağı önümüzdeki yıllarda zorunlu olarak gelişecek.

1. <https://www.scalakitapci.com/esp> 2. <https://www.forbes.com/sites/robertbtucker/2021/09/20/what-john-naisbitt-taught-me-about-the-future/>

Şule FERAH

Portföy Yöneticisi
Yapı Kredi Portföy

Fazlı TAŞKENT

Yurt İçi Hisse Senetleri Fonları Grup Müdürü
Yapı Kredi Portföy

Yapı Kredi Portföy Üçüncü Hisse Senedi Fonu (HYSF) (BIG)

Yapı Kredi Portföy Üçüncü Hisse Senedi (TL) Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon); Koç Holding, Sabancı Holding, Anadolu Grubu, İş Bankası, OYAK, Doğan ve Alarko gibi Türkiye'nin önde gelen iş gruplarının bünyesindeki ortaklıkların paylarına yatırım yapmak isteyen yatırımcılar için tasarlandı. Bu bakış açısıyla yatırımcıların beğenisine sunulan fon, toplam değerinin en az yüzde 80'ini devamlı olarak bu şirketlerin iştirak ortaklık paylarına yatırıyor. Fon portföyü oluşturulurken Türkiye'nin önde gelen şirketlerine ve bu şirketlerin son dönemde ortalama üstü büyüme trendi gösteren ve önümüzdeki süreçte de büyüme göstermesi beklenen, büyürken marjlarını koruyabilen ve iyileştirebilen, borçluluğu az, nakit akış kaynağı ana operasyonları olan, serbest nakit akımı üretimi güçlü, yatırım verimliliği yüksek, nakit dönüşüm hızı yüksek ve tüm bu parametreler doğrultusunda değer vadeden iştirak ortaklık paylarına yatırım yapıyor.

Ülkemizde uzun yıllardır operasyona devam eden, farklı iş kollarında yürütülen faaliyetler sayesinde bünyelerinde ciddi bir bilgi birikimi barındıran büyük grup şirketleri; yakın Türkiye tarihi boyunca çeşitli makroekonomik konjonktürlerde üstün performans göstermeyi başardı. Bu doğrultuda BIG fonu, yatırımcılarına Yapı Kredi Portföy Yöneticileri ve Araştırma Bölümü analistlerine belirlenen kriterlere göre büyük grup şirketlerine yatırım yapma imkanını sağlıyor.

Yapı Kredi Portföy Üçüncü Hisse Senedi Fonu; temel analize dayalı olarak, söz konusu bu grupların iştirak portföylerinde ön plana çıkan şirketleri konsantre bir biçimde taşıyarak kıstas ölçütü üzerinde getiri elde etmeyi hedefliyor. Portföy yöneticileri makro analizler yaparak, global ve yerel ekonomik gelişmeler doğrultusunda piyasa görüşü oluşturuyor. Bu analizlerin yanı sıra sektörel yönelimler, halka açık şirketler özelindeki gelişmeler ve beklentiler de hisse seçimi ve yatırım stratejisini oluştururken dikkate alınan unsurlar arasında yer alıyor. Bu öngörüler doğrultusunda kısa, orta ve uzun vadeli, yönlü yani "market directional" veya yönsüz yani "market-neutral" gibi yatırım stratejileri uygulanıyor. Fon uygulayacağı bu stratejilerde, yatırım amaçlı olarak ve/veya riskten korunma amaçlı olarak kaldıraç yaratan işlemlerden faydalanabiliyor.

Fon karşılaştırma ölçütü; yüzde 90 BİST 500 Getiri Endeksi ve yüzde 10 BİST – KYD Repo (Brüt) Endeksi olarak karşımıza çıkıyor. Fonun risk değeri zaman içerisinde değişiklik gösterebilmekte olup 6. seviyede bulunuyor. Fon alımları 13.30'a kadar verilen talimatlarda t+1 fiyatı ile t+1'de hesaba geçerken satımlarda yine t+1 fiyatıyla t+2'de gerçekleşiyor.

AMAFORE Emeklilik Fonları Araştırma Ödülü

Meksika Emeklilik Tasarruf Fonu Yöneticileri Birliği (AMAFORE) ve Meksika Özerk Teknoloji Enstitüsü (ITAM) tarafından 2024 yılında emeklilik fonları alanında bir araştırma ödülü düzenlendi. Ödülü, 'Meksika'daki emeklilik sistemi için hedef tarihli yeni bir fon modeli geliştirilmesi' başlıklı projeye Pensi3n Research and Consulting Kurucusu Dr. Seda Peksevim ile VITALIS Risk Müdürü Roberto Carcache-Flores kazandı.

Dr. Seda PEKSEVİM

Kurucu ve Yönetici Direktör
Pensi3n Research and Consulting

Araştırma Konusu

2019 yılında, Meksika'daki zorunlu bireysel emeklilik sistemindeki standart fonlara yönelik önemli bir reform gerçekleştirilmiştir. Bu reform, çoklu fon modelinden tek bir hedef tarihli fon (target-date fund) modeline geçişi hedeflemiştir.

Yaşam döngüsü fonları olarak da bilinen hedef tarihli fonlar, çalışanların tasarruflarını doğum tarihlerine göre belirlenen bir fona yönlendirerek, yaş ilerledikçe portföydeki hisse senedi oranını otomatik olarak azaltmayı amaçlamaktadır. Amerika'da uzun süredir kullanılan hedef tarihli fonlar, 50'li yaşlara kadar katılımcıların portföylerinde yaklaşık %90-%100 oranında hisse senedi alokasyonunu önermektedir. Öte yandan, Meksika gibi farklı demografik yapıya ve volatil piyasalara sahip bir ülkede bu modelin uygulanması, genç yatırımcıların erken yaşlarda büyük finansal kayıplara yaşamasına neden olabilir. Bu nedenle, Meksika'daki hedef tarihli fonların ülkenin yapısına özgü demografik ve finansal koşullara göre modellenmesi büyük önem taşımaktadır.

Bu araştırma, Meksika'nın demografik yapısı ve finansal piyasa dinamiklerini dikkate alan yeni bir hedef tarihli fon modeli geliştirmeyi amaçlamaktadır. Çalışmada, Meksika'daki stokastik beşeri sermaye yapısı (çalışanların gelir akışlarının belirsizlikler ve risklerle ilişkilendirildiği bir model) ve finansal belirsizlikler göz önünde bulundurularak, yatırımcılar için optimal portföyler oluşturulmuştur. Ayrıca, geliştirilen yeni fon modelinin performansı, standart hedef tarihli fonlar, '100-yaş' yatırım stratejisi ve diğer standart portföy modelleri ile karşılaştırılmıştır.

Çalışmanın Önemli Bulguları

Çalışma sonuçları aşağıdaki şekilde özetlenebilir:

- Stokastik beşeri sermayenin hisse senetleriyle pozitif korelasyonu, hedef tarihli fonların modellenmesinde kritik bir rol oynamaktadır.
- Stokastik beşeri sermaye ile hisse senedi getirileri arasındaki pozitif korelasyon %30 seviyesine ulaştığında, portföydeki optimal hisse senedi ağırlığı belirgin bir şekilde azalmaktadır.
- Stokastik beşeri sermaye ile hisse senedi getirileri arasındaki negatif korelasyon arttıkça, her yaş grubu için optimal hisse senedi oranı yükselmektedir.
- Önerilen hedef tarihli fonlar, geleneksel yatırım stratejilerine kıyasla daha yüksek emeklilik birikimi sağlamanın yanı sıra, özellikle olumsuz makroekonomik ve finansal koşullarda daha üstün bir performans sergilemektedir.

Çalışma bulguları, Meksika'daki demografik ve finansal risklerin entegre edilmesiyle optimize edilen hedef tarihli fonların, Amerika'da sunulan ve genellikle sadece yaşa göre modellenen standart hedef tarihli fonlardan oldukça farklı bir portföy yapısına sahip olması gerektiğini göstermektedir. Sonuçlar, beşeri sermaye riskinin hisse senetleriyle olan korelasyonunun önemine de dikkat çekmektedir. Örneğin, inşaat sektöründe çalışan bir yatırımcının portföyündeki hisse senetlerinin inşaat sektöründe çalışan bir beşeri sermayesi ile hisse senedi getirileri arasında güçlü bir pozitif korelasyona neden olabilir. Bu durumda, yatırımcıya sunulacak hedef tarihli fonların yapısının, standart hedef tarihli fonlardan önemli ölçüde farklı olması beklenmektedir.

Türkiye'deki Emeklilik Sistemi için Önemli Çıkarımlar

Çalışmadan, Türkiye'deki emeklilik sistemine yönelik çıkarılabilecek önemli sonuçlar aşağıdaki şekilde sıralanabilir:

- Meksika örneğinde olduğu gibi, Türkiye'deki hedef tarihli fonların modellenmesinde de beşeri sermaye riski ve volatil piyasa yapısı dikkate alınmalıdır. Makroekonomik ve finansal riskler, genç yaşlarda hisse senedi ağırlığı yüksek portföylerde ciddi kayıplara yol açabileceğinden, optimal portföy yapısı demografik ve finansal risklere göre şekillendirilmelidir.
- Çalışma, stokastik beşeri sermayenin hisse senetleriyle olan korelasyonunun portföy optimizasyonunda önemli bir faktör olduğunu vurgulamaktadır. Bu doğrultuda, Türkiye'deki emeklilik sistemi katılımcıları için beşeri sermaye riski sektör bazında analiz edilebilir. Bu modelleme, Türkiye'de daha kişiselleştirilmiş hedef tarihli fonların geliştirilmesine olanak tanıyabilir.
- Çalışma, Meksika için önerilen hedef tarihli fonların geleneksel yatırım stratejilerine kıyasla daha yüksek emeklilik birikimi sağladığını göstermektedir. Benzer şekilde, Türkiye için de demografik ve finansal risklere göre modellenen hedef tarihli fonların yatırım performansı ve potansiyel avantajları değerlendirilebilir.
- Türkiye'de demografik ve finansal risklerin entegre edilmesiyle modellenen hedef tarihli fonlarda, hisse senedi ve bono yatırımlarına ek olarak gayrimenkul yatırımlarının da portföy optimizasyonuna dahil edilmesiyle daha etkin sonuçlar elde edilebilir.

2025 Yılı İkinci Trump Döneminin Belirsizlikleri ile Başlıyor

Dr. İrem TALASLI

Baş Stratejist
İş Portföy

Hem ABD politikaları kaynaklı belirsizlikler hem de yılın ilk çeyreğinde ABD faizlerinde yüksek seyir beklentisi Gelişmekte Olan Ülkelere (GOÜ) olan sermaye akımlarının sınırlı kalmasına yol açabilir.

G eride bıraktığımız 2024 yılı küresel olarak seçimler ve jeopolitik gelişmelerin finansal piyasalar üzerinde etkili olduğu, enflasyon ve para politikası kararları etrafında şekillenen bir yıldır. 2025 yılına ise ABD'de yönetimin Cumhuriyetçi Parti'ye geçmesi nedeniyle kapsamlı şekilde değişmesi beklenen politika uygulamalarının yarattığı belirsizliklerle başlıyoruz. Söz konusu belirsizlikler arasında Donald Trump'ın 20 Ocak'ta başlayacak ikinci başkanlık döneminde özellikle gümrük tarifelerinde hangi hızda ve ne kadar artış yapılacağı ve muhatap ülkelerin nasıl karşılık vereceği, küresel ticaret ile ekonomik aktivite açısından en önemli husus olarak gündemin üst sıralarında yer alıyor.

2024 yılına başlarken yapılan ABD ekonomisindeki yavaşlamanın ne ölçüde olacağı tartışmalarına karşın, özellikle yurt içi tüketimin etkisiyle ABD ekonomik büyümesi öngörülerden çok daha güçlü bir performans sergiledi. Fed Para Politikası Kurulu üyelerinin Aralık ayı projeksiyonlarına göre 2024'te %2,5 olması beklenen ABD ekonomik büyümesinin 2025 yılında %2,1'e yavaşlayacağı tahmin ediliyor. Ancak, kurumlar vergisi oranlarındaki ayarlamaların yanı sıra birleşme-satın almalar, rekabet ve anti-tröst alanlarındaki regülasyonlarda gevşeme gibi iş ortamını destekleyeceği öngörülen ikinci Trump dönemi adımlarına ek olarak ABD'de

üretim faktörlerinin yüksek verimliliği nedeniyle, ABD büyüme tahminleri üzerindeki riskler yukarı yönde görünüyor.

Avrupa'da 2025 yılında ekonomik büyümenin 2024 yılında başlayan yavaş dipten dönüş eğilimini sürdürmesi bekleniyor. Yine de ECB tarafından %1,2 olarak tahmin edilen Euro Bölgesi 2025 yılı büyümesine ulaşılabilmesi ve orta vadede Avrupa ekonomisinin küresel rekabet gücünü koruyabilmesi için yapısal reformlara ihtiyaç var. Özellikle Almanya ekonomisinin içinde bulunduğu durgunluktan kurtulabilmesi için faktör verimliliğini artırıcı yatırımları destekleyici maliye politikalarının önemli olduğu değerlendirilmekte. Bu kapsamda, Almanya'da 23 Şubat tarihinde yapılması planlanan erken genel seçimler sonrasında kurulacak hükümetin bütçede teknolojik dönüşüm ve yatırımlar için daha fazla kaynak ayırması piyasalar açısından olumlu bir sinyal olacaktır. Fransa'da ise yüksek olasılıkla yılın ikinci yarısında erken genel seçim yapılacak olması, yüksek bütçe açıkları nedeniyle kredi derecelendirme kuruluşlarının takibinde olan ülkeye yönelik risk iştahını olumsuz etkiliyor.

Dünyanın en büyük ikinci ekonomisi olan Çin'in 2024 yılında %5 olan büyüme hedefinin gerisinde kaldığı tahmin ediliyor. 2025 yılında ise ekonomik büyümenin yavaşlamaya devam edeceği öngörülmekte. Çin ekonomisindeki ivme

kaybının durdurulması için yurt içi tüketimin artırılmasının yanı sıra konut sektöründeki atıl konut stoku problemi ve konut fiyatlarındaki düşümlere karşı önlem alınması, inovasyon odaklı yatırımların desteklenmesi, 2025 yılında ılımlı şekilde gevşek para politikası ile proaktif maliye politikaları uygulamayı taahhüt eden Çin Hükümeti'nin ekonomik ajandasının öncelikli hedefleri. 2018 yılındaki ABD ile Çin arasında başlayan ticaret savaşları dönemine yönelik araştırma¹ sonuçları Çinli firmalara uygulanan %1'lik gümrük tarife artışının, Çin'in ABD'ye olan ihracatında %4,16 azalışa neden olduğuna, dünyanın kalanına yapılan ihracatı ise %0,97 artırıcı etkisi bulunduğu ve Çin ihracatı üzerindeki toplam etkisinin ise %0,83 daraltıcı yönde olduğuna işaret ediyor. Bu kapsamda ekonominin mevcut yapısal dinamiklerine ek olarak ABD gümrük tarifelerindeki artışlar Çin büyümesi üzerinde ek baskı yaratma potansiyeli taşıyor. Ancak, Çin devlet politikalarının yüklü teşviklerle kısa vadede söz konusu olumsuz etkileri azaltma potansiyeli olduğunu da not etmek gerekiyor.

Küresel sermaye akımları açısından 2025 yılında ABD'de faizlerin seyri ve jeopolitik gelişmelerin belirleyici olmasını bekliyoruz. ABD'de göçmen politikalarının sıkılaştırılması istihdam maliyet artışları kanalından, gümrük tarifelerinin artırılması ithal edilen mal fiyat artışları ile ekonomik büyümeyi destekleyen politikalar ise talep kanalından enflasyonist etki yaratma potansiyeli taşıyor. Bu bağlamda para politikası kararlarında temkinli olunacağını altını çizen Fed'in, 2025'in ilk çeyreğinde politika faizini sabit tutması bekleniyor. Para politikasındaki sıkı duruş, kısa vadeli faizlerde yüksek seyre neden olurken ABD kamu borçluluğu/GSYİH oranının artış eğiliminin hızlanarak devam etmesi riski orta ve uzun vadeli tahvillerde baskı yaratıyor. Bu çerçevede hem ABD politikaları kaynaklı belirsizlikler hem de yılın ilk çeyreğinde ABD faizlerinde yüksek seyir beklentisi Gelişmekte Olan Ükelere (GOÜ) olan sermaye akımlarının sınırlı kalmasına yol açabilir.

Yılın ilk çeyreğinde ABD piyasalarının seyri büyük ölçüde yurt içi politika adımlarına bağlı ancak genel olarak değerlendirildiğinde ABD tahvillerinde kısa vadeli pozisyonların daha ön planda olması bekleniyor. Hisse senedi piyasalarında ise iş ortamının iyileştirici politika adımları beklentileri ve teknoloji şirketlerine yönelik olumlu öngörülerin sürmesi destekleyici

olsa da hisse senedi değerlemelerinin tarihsel ortalamaların üzerindeki seyri pozisyon alınırken temkinli olunması gerektiğine işaret ediyor. Değerli metaller açısından jeopolitik riskler halen altın için destekleyici bir unsur. Ancak, ABD faizlerinin yılın ilk çeyreğinde yüksek kaldığı bir konjonktürde altın açısından kısa vadede yukarı yönlü potansiyelin sınırlı olduğu değerlendirilmekte.

Türkiye'de dezenflasyonun devamı ile yıllık TÜFE enflasyonunun birinci çeyrek sonu itibarıyla %40'ın altına gerilemesi olası görünüyor. Bu bağlamda TCMB'nin Aralık ayında başladığı faiz indirimlerine birinci çeyrekte devam etmesi bekleniyor. Faiz indirimlerine karşın Merkez Bankası'nın sıkı para politikası duruşunun korunacağı mesajı kapsamında, reel faizlerin TL cinsi yatırım iştahını destekleyecek seviyelerde kalacağı öngörülmekte. Makroekonomik göstergelerde iyileşmenin devam etmesi ve dış finansman risk görünümündeki olumlu seyir ile Türkiye CDS primlerinde gerilemenin 2025 yılında da devam etmesi bekleniyor. Bu bağlamda sırasıyla Ocak ayının 24 ve 31'indeki Moody's ve Fitch'in kredi notu değerlendirmeleri de yakından takip edilecek. 2024 yılında reel olarak Türk lirasındaki değerlenme enflasyon hedeflemesinin önemli sac ayaklarından biri oldu. 2025 yılında da dezenflasyonun öngörüldüğü şekilde devam etmesi için TL'nin reel olarak istikrarlı seyretmesi bekleniyor. Yurt içi tahvillerde faiz indirimlerinin yaratacağı sermaye kazançlarına ek olarak TL'de istikrarlı seyrin devamı beklentileri ile yabancı yatırımcı alım ilgisinin sürmesi bekleniyor. Yurt içi hisse senedi piyasalarında yurt içi faizlerdeki gerileme, makroekonomik göstergeler ile kredi risk görünümünde iyileşmenin devam edeceği beklentileri hisse senetlerinde alım ilgisini artırabilir. Ancak, yabancı yatırımcı açısından hem ABD'nin küresel ticaret savaşlarına yönelik belirsizlikler, hem de Orta Doğu'da yüksek seyretmeye devam eden jeopolitik risklere ek olarak uzun vadeli ABD tahvil faizlerinin yüksek seyri, 2025'in ilk çeyreğinde hisse senedi piyasasına yönelik sermaye girişlerini baskılama potansiyeli taşıyor.

¹How Did the 2018 U.S.-China Trade War Affect China's Exporters?, Nisan 2025, <https://sccei.fsi.stanford.edu/china-briefs/how-did-2018-us-china-trade-war-affect-chinas-exporters>

Polonya'da emeklilik fon piyasası geçen yıl %37 büyüdü

Małgorzata RUSEWICZ

President
Polish Chamber of Funds and
Asset Management (IZFiA)

Polonya yatırım fonları piyasası, emeklilik sisteminin (PPK) katkıları, 2025 yılında sektörü belirleyecek faktörler konusunda Polonya Fon ve Portföy Yönetimi Odası Başkanı **Małgorzata Rusewicz**, Kurumsal Yatırımcı'nın sorularını cevaplandırdı.

Polonya ekonomisinde yatırım fonlarının yapısı ve rolünü anlatır mısınız? Son emeklilik reformu sektörün gelişimine nasıl katkıda bulundu?

Polonya sermaye piyasası hala gelişmekte ve Polonya ekonomisi için giderek daha önemli hale gelmektedir. İki ana fon türünden oluşur. İlk tür sermaye piyasası fonlarıdır. Bu tür fonlar hisse senetlerine, tahvillere ve diğer sermaye piyasası araçlarına yatırım yapar ve bireysel müşterileri hedefler. Sermaye piyasası fonlarının varlıklarının değeri Kasım 2024'te 266 milyar PLN'yi (2.25 trilyon TL) aştı. İyi yatırım performansı ve yüksek girişler sayesinde bu pazar bu yıl %26 büyüdü.

Yatırım fonlarının ikinci kategorisi ise özel piyasa fonlarıdır. Hal-ka açık olmayan finansal araçlara, alacaklara ve gayrimenkullere yatırım yapan fonlardır. Büyük işletmelere ve profesyonel, daha varlıklı yatırımcılara yöneliktir. Özel piyasa fonları, 109 milyar PLN değerinde (923 milyar TL) varlığa sahiptir. Toplamda, Kasım 2024 sonunda tüm yatırım fonu piyasasının varlıklarının değeri 375 milyar PLN (3.2 trilyon TL) olarak gerçekleşti.

Son yıllarda Polonya yatırım fonu piyasasına tahvil fonları hakim olmuştur. Ne yazık ki, Polonya'daki bireysel yatırımcılar genel-

likle düşük risk toleransı gösterirler ve çoğunlukla daha düşük oynaklığa sahip fonları tercih etme eğilimindedirler. Tahvil fonlarının varlıklarının değeri şu anda 152 milyar PLN (1.3 trilyon TL) tutarındadır ve bu da sermaye piyasası fonlarındaki payın %57'sini oluşturmaktadır. Buna karşılık, hisse senedi fonlarının varlık değeri 39 milyar PLN (330 milyar TL) tutarındadır.

Kasım 2024 sonunda tüm yatırım fonu piyasasının varlıklarının değeri 375 milyar PLN (3.2 trilyon TL) olarak gerçekleşti.

2019 yılında uygulamaya konulan ve Çalışan Sermayesi Planlarını (Lehçe PPK) oluşturan reformun rolünü vurgulamak çok önemlidir. PPK, emeklilik tasarruflarının çalışanlar, işverenler ve devlet tarafından ortaklaşa biriktirildiği uzun vadeli bir tasarruf programıdır. Program gönüllülük esasına dayalıdır, ancak her

dört yılda bir tekrarlanan bir otomatik kayıt mekanizması içerir. Gelecek için bu ek tasarruf şeklinde, tanımlanmış tarih fonları kullanılır. Çalışan için katkılar hem çalışan hem de işveren tarafından yapılır. Ek olarak, devlet de her katılımcının hesabına teşvik olarak katkıda bulunur. Bu çözüm, yani işveren ve devletten gelen katkılar sayesinde, katılımcı ek kaldıraç elde eder ve bu da çok cazip getiri oranlarına dönüşür. Son 48 ayda, fonlara bağlı olarak getiri oranları %18 ile %45 arasında değişmiştir. PPK fon piyasası çok dinamik bir şekilde gelişiyor ve yalnızca bu yıl %37 büyüyerek 26 milyar PLN'ye (221 milyar TL) ulaştı.

» 2025 yılında yatırım fonu sektörünün seyrini belirleyecek ana faktörler nelerdir? Bu, IZFiA'nın faaliyetleri için ne anlama geliyor?

Polonya'nın, diğer Avrupa ülkeleri gibi, önümüzdeki yıllarda yatırım fonu endüstrisinin gelişimini etkileyecek bir dizi zorlukla karşı karşıya olduğunu düşünüyorum. Enflasyon ve merkez bankalarının faiz oranlarına ilişkin politikası gibi faktörler, sermaye ve tahvil piyasaları ve dolayısıyla yatırım fonlarının performansı üzerinde doğrudan bir etkiye sahip olacaktır. İstikrar kazanan enflasyon hisse senedi piyasalarını destekleyebilirken, daha yüksek faiz oranları kısa vadeli tahvil fonlarını ödüllendirecektir. Ayrıca, oynaklığı artırabilecek ve dolayısıyla defansif fonların çekiciliğini artırabilecek jeopolitik riskleri (örneğin Ukrayna'daki savaş veya Asya'daki gerilimler) de hesaba katmalıyız. ABD başkanlık seçimleri ve Donald Trump'ın ESG veya genel olarak anlaşılan jeopolitik ile ilgili diğer eylemleri, bir bütün olarak Avrupa için önemsiz değildir. Ayrıca, portföy yönetimi sektöründe, fonların daha fazla adaptasyon gerektirmesi ve bir işi yürütmek için artan harcamalar gerektirebilecek düzenleyici değişiklikler de her zaman göz önünde bulundurulmalıdır. Robotizasyonun artan önemi, müşteri hizmetlerinin dijitalleşmesi, yatırımlarda yapay zekanın benimsenmesi gibi devam eden teknolojik süreçler de daha yüksek harcamaları zorunlu kılıyor. Aynı zamanda, büyük, uluslararası kurumlardan gelen artan rekabeti ve bireysel yatırımcıların ETF türü ürünlere artan ilgisini hissediyoruz. Tüm bu faktörlerin sektörümüz üzerinde bir etkisi olacak ve daha küçük işletmeleri rekabetçi kalabilmek için niş stratejiler veya birleşmeler aramaya zorlayabilir. Bu nedenle, 2025 yılının, kuruluşumuzun yatırım fonları için düzenleyici ve teknolojik ortamı

şekillendirmedeki proaktif rolünü sürdürmesini gerektireceğini düşünüyorum.

Enflasyon ve merkez bankalarının faiz oranlarına ilişkin politikası gibi faktörler, sermaye ve tahvil piyasaları ve dolayısıyla yatırım fonlarının performansı üzerinde doğrudan bir etkiye sahip olacaktır.

» ESG faktörlerini yatırım kararlarına dahil etmek hakkında ne düşünüyorsunuz?

Yatırım kararlarında ESG faktörlerinin önemini koruduğuna ve değişmeyeceğine inanıyorum, ancak son küresel olaylar, özellikle Ukrayna'daki savaş ve etkileri, özellikle ESG'deki "E" harfi açısından belirli çevresel gerekliliklerin yeniden değerlendirilmesi ihtiyacını vurgulamaktadır. Buna ek olarak, tüm süreci geciktiren Avrupa düzenleyici çözümlerinin hala tanımlanmamış ayrıntıları vardır. Büyük ABD'li oyuncuların ESG'ye yaklaşımları açısından değişen yaklaşımları da önemlidir. Bu nedenle bugün bu konuda net bir cevap olmadığını düşünüyorum.

Yatırım kararlarında ESG faktörlerinin önemini koruduğuna ve değişmeyeceğine inanıyorum, ancak son küresel olaylar, özellikle Ukrayna'daki savaş ve etkileri, özellikle ESG'deki "E" harfi açısından belirli çevresel gerekliliklerin yeniden değerlendirilmesi ihtiyacını vurgulamaktadır.

Yatırım Sektöründe Yapay Zeka Destekli Risk Yönetimi: Magnus AI Portfolio Insights

Yatırım sektöründe risk yönetimi, yalnızca uyum sağlama ve raporlama ile sınırlı kalmamakta; aynı zamanda yatırım karar süreçlerine entegre olarak stratejik bir rol üstlenmektedir. Magnus'un sunduğu **AI Portfolio Insights** çözümü, yatırım profesyonellerine bu süreçleri hızlandırarak stratejik karar alma sürecini kolaylaştıran yenilikçi bir çözüm sunmaktadır. Bu çözüm, AI ve büyük dil modelleri (LLM'ler) kullanarak risk yönetiminde önemli verimlilik artışları sağlamakta, kritik verilere hızlı ve etkili bir şekilde ulaşılmasını mümkün kılmaktadır.

Dr. Esra ULAŞAN

Co-Founder & CEO
Magnus AI

Magnus AI Portfolio Insights

Büyük Dil Modelleri: Bu sistem, portföylerdeki risk değişikliklerini hızlı ve verimli bir şekilde tespit etme ve analiz etme olanağı sunar. Kullanıcılara her sabah portföylerdeki kritik risk faktörlerini özetler ve risk değişikliklerinin temel nedenlerini açıklayan özetler sunar.

Otomatik Risk Ayırıştırma: Sistem, portföylerdeki risk unsurlarını faktör maruziyetleri, volatilité ve korelasyon bazında ayırıştırarak detaylı çıkarımlar yapar.

Etkileşimli Yapay Zeka Ajanı: Kullanıcılara doğrudan soru-cevap imkanı sağlar. Doğruluk ve akıcılığı birleştirerek, kullanıcı sorularına anlamlı ve kapsamlı yanıtlar üretir, derinlemesine analizler sağlar. Standart risk metriklerini kullanarak portföy analizlerini sadeleştirir ve hızlandırır. Kullanıcılar, örneğin, aşağıdaki gibi sorular sorarak portföyleriyle ilgili ayrıntılı bilgiler alabilir:

• “Negatif aktif beta faktör maruziyeti olan tüm portföyleri göster.”

- “Son ay içinde bu portföydeki momentum riski katkısı ne oldu?”
- “Son ay içinde takip hatası %X’in üzerinde olan portföyleri listele.”
- “Faiz oranı artışı, piyasa düşüşü gibi stres testi senaryoları altında beklenen kayıpları %X’i aşan portföyleri listele.”

Portföy Gruplarına Göre Analiz: Takip edilen portföy veya portföy gruplarındaki tarihsel risk metriklerindeki olağandışı ve önemli değişiklikleri, AI destekli özetler ve görsellerle sunarak risk değişiklikleri hakkında bilgilendirir.

Bu tür sorular, genellikle saatler sürebilecek analizleri saniyeler içinde tamamlar ve yatırım profesyonellerine zaman kazandırır. Magnus AI Portfolio Insights, hızlı ve erişilebilir analiz talepleriyle şekillenmekte olup ve kullanıcıların bu taleplerini karşılamada yardımcı olmak için tasarlanmış bir yeniliktir. Bu teknoloji, günlük iş süreçlerini hızlandırır ve risk verilerinin daha hızlı analiz edilmesini sağlayarak yatırım kararlarında daha etkin kullanılmasını sağlar.

magnus

Portfolio Insight Agent Portföyünüzün Gizli Ajanı!

Piyasa verileri, temel metrikler, makroekonomik göstergeler ve kapsamlı araştırmalar üzerinde gerçek zamanlı içgörüler sağlayan akıllı bir portföy içgörü modülü!

Portföyünüzdeki olağandışı ve önemli değişiklikleri tespit eder, piyasa duyarlılığını ölçer ve elde edilen içgörülerle harekete geçirilebilir yatırım kararları almanıza olanak tanır.

Bizi takip edin!

getmagnus.com

Daha fazlası için
QR kodu taratın:

Dilek ÖZTÜRK

Proje Direktörü
Infina Yazılım

infina

Infina Yazılım'ın Başarıyla Yönettiği Zorlu Proje: **TÜRİB Ürün Piyasası Aracı Kurumları Otomasyon Projesi**

Çiğdem ALEV

Proje Grup Direktörü
Infina Yazılım

Borsanın Yeni Platformu ve 7 Ürün Piyasası Aracı Kurumu (ÜPAK) Entegrasyonu ile Türkiye'de Yeni Bir Dönem Başladı

Infina Yazılım olarak, 13 Ocak 2025 tarihinde TÜRİB (Türkiye Ürün İhtisas Borsası) ELÜS Piyasası'nda önemli bir dönüm noktasına imza atmış bulunuyoruz. Türkiye'deki tarım sektörünün gelişimine ve sermaye piyasalarındaki menkul kıymet çeşitliliğine katkı sağlamak amacıyla başlatılan bu büyük projede, Infina Yazılım olarak 21 ay süren yoğun bir çalışma sürecinin ardından, TÜRİB ve 7 ÜPAK (Ürün Piyasası Aracı Kurumu) için tüm yazılım altyapısını, mobil uygulamalarını ve gerekli entegrasyonları başarıyla tamamlayarak hizmete sunduk. Bu proje, sadece Infina için değil, ülkemiz adına da büyük bir önem taşıyor.

Proje Paydaşları

Projeye, TÜRİB Merkez Ürün Piyasası Aracı Kurumu, 6 Bölgesel Ürün Piyasası Aracı Kurumu dahil toplamda 7 ÜPAK, TÜRİB, TMO (Toprak Mahsulleri Ofisi), MKK, Takasbank, Saklamacı Kurum özelliği taşıyan 12'den fazla banka, lisanslı depolar ve veri yayıncı şirketleri üzere toplamda 20'den fazla paydaş katıldı.

Bölgesel ÜPAK'lar:

Ticaret Borsalarının ortaklığıyla kurulan Bölgesel ÜPAK'lar, Infina Yazılım tarafından geliştirilen Mobil ve İnternet şube uygulamaları ile son kullanıcıya ulaşarak, projenin amaçlarından biri olan ELÜS piyasasının derinleşmesine önemli katkılar sağlayacaktır.

Akdeniz ÜPAK A.Ş.
Anadolu ÜPAK A.Ş.
BorsaKonya ÜPAK A.Ş.
ELÜSMarket ÜPAK A.Ş.
Marmara ÜPAK A.Ş.
Mezopotamya ÜPAK A.Ş.

Proje Yönetiminin Önemi

Proje paydaşlarının sayıca fazla olması ve entegrasyon yoğunluğu nedeniyle, PMO ekibimiz tarafından Proje Yönetiminden ziyade Program Yönetimi olarak ele alındı ve planlandı. Tüm projelerinin geliştirme ve test çalışmalarının eş anlı sürdürülmesi gerektiğinden zaman yönetimi açısından zorlayıcıydı. Titiz bir planlama, koordinasyon ve dikkat gerektirdi. **Programın başarıya ulaşması, projelerdeki çıktılardan ziyade bütünün yaratacağı faydaya odaklanılmasıyla mümkün oldu.**

Ürünlerin son teknolojiler ile geliştirilmesi ve testlerin otomasyonlar ile sürdürülmesi zaman yönetimini kolaylaştırdı. Proje bir "ilk" olması sebebiyle kapsam olarak birçok değişikliğe uğradı. Geliştirme süreçlerinin Agile metodlar ile ilerletilmesi, proje sürecindeki değişen kapsam ve ihtiyaçlara kolay uyum sağlanmasını destekledi.

Her biri konusunda uzman tasarım, analiz, altyapı, yazılım ve test ekiplerimiz ile projeyi başarıyla tamamlayarak, 2.500 adet ELÜS kıymetinin güncel olarak işlem görmesini ve ilk işlem haftasında 500 milyon TL'lik işlem hacmine ulaşılmasını başardık. Bunun yanı sıra, emir adedi 10.000'i geçti ve işlem hacminin önümüzdeki dönemde daha da artması beklenmektedir.

Proje Yönetim Ofisinin Yeni Yapılandırılması ve Başarıları

Proje sürecindeki en büyük destekçilerimizden biri de şirket için yeni yapılandırılan Proje Yönetim Ofisi (PMO) oldu. PMO, henüz yeni olmasına rağmen bu büyük projenin yönetiminde büyük bir başarı gösterdi. Proje yöneticilerimiz ve ekiplerimiz, zorlu süreçleri etkin bir şekilde yönetti ve tüm paydaşlarla güçlü bir iletişim kurarak, her aşamada hızlı ve doğru kararlar almayı başardı.

Infina Yazılım organizasyonunda yeni yapılandırılan PMO, proje yönetimi süreçlerinde bir standart oluşturmayı ve tüm projelerde yüksek verimlilik sağlamayı hedefliyor. Bu projede elde edilen başarı, PMO'nun kurumsal yetkinliklerinin ve güçlü liderliğinin bir göstergesi olarak değerlendiriliyor.

TÜRİB'de Vadeli İşlemlerin Uygulanması da Değerlendiriliyor

Projenin bir diğer önemli yönü, TÜRİB'de işlem yapacak tüm finansal kurumların 2026 sonuna kadar emirlerini 7 ÜPAK üzerinden iletecek olmalarıdır. Ayrıca, güncel uygulamada işlemler spot olarak yapılırken, vadeli işlemlerin de kısa süre içinde başlatılması değerlendirilmektedir. Bu gelişme, ülkemizdeki tarım sektörünü birçok açıdan güçlendirecek ve sermaye piyasalarındaki çeşitliliği artırarak ekonomik büyümeye katkı sağlayacaktır.

Infina Yazılım olarak, bu büyük projenin sorunsuz bir şekilde hayata geçişine katkı sağlamış olmanın gururunu yaşıyoruz. Infina Yazılım'ın güçlü teknoloji birikimi ve tüm proje ekibinin özverili çalışmalarının bir sonucu olarak, TÜRİB ELÜS Piyasası ve 7 ÜPAK Entegrasyonu projesi, başarılı bir şekilde hayata geçirildi.

En güncel teknolojilerin kullanıldığı ve sektöre değer katacak yeni haberlerimizi sizlerle paylaşmaya devam edeceğiz.

Tarım Piyasalarında GÜÇLÜ - DİJİTAL ALTYAPI

TÜRİB'de işlem yapmaya yetkili
7 Ürün Piyasası Aracı Kurumu'nun tüm uygulama yazılımı
Infina tarafından geliştirilmiştir.

Yatırım Fonları ve Teknolojinin Kesişim Noktası: “PortfolioBase”

Gökçen YUMURTACI

Fon Piyasaları Ürün Yöneticisi
Rasyonet

Türkiye’de portföy yönetim sektörü, son yıllarda yaşanan hem yerel hem de küresel gelişmelerin etkisiyle önemli bir büyüme ve dönüşüm sürecinin içinde bulunuyor. Yatırımcı sayısının artması, finansal ürün çeşitliliğinin zenginleşmesi ve dijitalleşmenin sektöre entegrasyonu, sektörü daha erişilebilir ve dinamik bir hale getirdi.

Tasarruf sahiplerinin başta yatırım fonları olmak üzere sermaye piyasalarına artan ilgisiyle 2024 yılı da portföy yönetim sektörü açısından büyümenin ve değişimin yaşandığı önemli bir yıl olarak kayıtlara geçti. Teknolojik gelişmeler yatırım yönetiminde yepyeni alanlar açarken, bu kapsamda özellikle tematik fonlarla birlikte teknoloji odaklı ve sürdürülebilirlik fonlarına yönelik talebin de sektöre canlılık kazandırdığı dikkat çekti.

Türkiye portföy yönetimi sektörünün yönettiği toplam varlıklar 2024 sonu itibarıyla 6 trilyon TL’yi aştı ve böylece dört yılda yüzde 1600’e yakın bir büyüme kaydetti. Bu durum yatırımcı ilgisinin ne kadar yüksek olduğunun da en güçlü ispatı.

	2020	2021	2022	2023	2024	Büyüme
YÖNETİLEN PORTFÖY BÜYÜKLÜĞÜ (TL)	364,598,938,928	653,076,731,621	1,566,646,326,211	3,162,634,602,345	6,075,236,763,847	1566.28%

Kaynak:Sermaye Piyasası Kurulu Portföy Yönetim Şirketleri Portföy Değerleri (2024 yılı Ekim Sonu)

Portföy Yönetiminde Veri Analiz Uygulamalarının Rolü

Portföy yönetimi şirketlerinin teknolojiyi hangi alanlarda etkin kullandığını incelersek; ağırlıklı olarak yatırım aşamasında, data ve risk yönetiminde, portföylerin optimizasyon süreçlerinde ve raporlama alanlarında kullandığını görüyoruz. Bu alanlarda teknoloji, operasyonel riskleri minimize ederken, şirket içinde önemli bir zaman tasarrufu sağlıyor, analiz ve raporlamanın daha detaylı ve verimli bir şekilde yapılmasına da olanak sağlıyor.

Teknolojik dönüşümde, teknolojiyi, piyasa trendlerini tahmin etmek, yatırımcıların ihtiyaçlarını anlamak ve karşılayabilmek açı-

sından kullanmak isteyen portföy yönetimi şirketleri olduğu için, sermaye piyasaları ve teknolojinin kesişim noktasında bulunan Rasyonet, PortfolioBase Fon Analiz Uygulaması’nı güncelledi.

Rekabetin çok yoğun olduğu ve neticesinde rakip analizinin de önem kazandığı portföy yönetimi sektöründe, fonların varlık dağılımlarının, varlık seçimlerinin, durasyonlarının karşılaştırmalı olarak takip edildiği PortfolioBase “Varlık Dağılım Analizi”, portföy yönetim şirketlerine önemli bir zaman tasarrufu ve değer sunuyor. PortfolioBase’in Excel Add-in fonksiyonları da analizlerin kullanıcı ihtiyaçlarına göre çeşitlendirilmesine yardımcı oluyor.

Tematik Fonlarda Doğru Kıyas Önemli

Türkiye’de birçok yeni tematik fon kurulurken bu fonların doğru şekilde sınıflandırılması ve kıyas gruplarının oluşturulması önem kazanmıştır. Bu nedenle PortfolioBase ürünümüzde tüm yatırım fonlarının yatırım stratejileri, risk profilleri ve odaklandıkları yatırım temaları dikkate alınarak tematik fonlar sınıflandırılmış ve adil bir karşılaştırmanın yapılması sağlanmıştır. Ayrıca değişken ve fon sepeti fon türleri de risk değerleri ve stratejileri neticesinde “temkinli”, “atak” ve “agresif” fon kategorileri olarak ayrıştırılarak yeni kıyas grupları oluşturulmuştur.

Serbest fonların ise para piyasası, kısa vadeli, hisse senedi yoğun, döviz, arbitraj ve algoritmik fonlar olarak sınıflandırılması, serbest fonların daha detaylı ve verimli bir şekilde performans analizlerinin yapılmasına olanak sağlamıştır.

PortfolioBase ile Yatırım Fonlarında Risk ve Performansı Doğru Analiz Edin

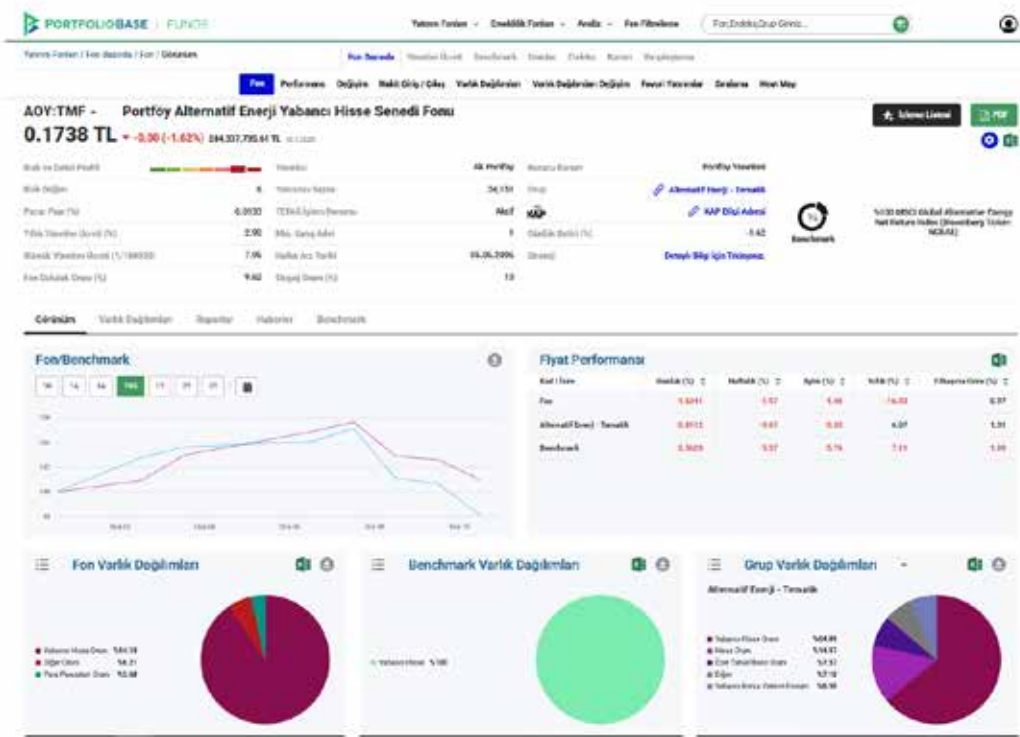
Piyasada yatırım trendlerini, durasyon tercihlerini ve yoğunlaşma risklerini izlemeye yardımcı olan PortfolioBase “Favori Yatırımlar Analizi”, herhangi bir fonun hangi yatırımlarda rekabetten ayrışarak excess risk taşıdığını analiz etmeye de olanak sağlamıştır.

Portföy yönetim sektörünün varlık seçimi ve varlık dağılımlarında hangi yönde hareket ettiğini gösteren varlık dağılımı değişim analizleri, fon yönetim sektörünün varlık türü trendlerinin izlenmesine yardımcı olmaktadır.

Yatırım fonlarının performans ve risk hedeflerine uyumlu yönetilip yönetilmediğini, mevduat üstü getiri hedefi beklentisini karşılayıp karşılamadığını PortfolioBase “zenginleştirilmiş oranlar” ile analiz etmek mümkündür. Fonların türlerine göre stopaj oranları ve mevduatın vergi oranları tarihsel olarak dikkate alınarak, tüm yatırım fonlarının mevduat eşlenik oranları hızlıca karşılaştırılabilir duruma gelmiştir.

Tüm fonların tarihsel stopaj oranlarına PortfolioBase Excel Add-in fonksiyonları ile ulaşılabilir.

Belirli bir tarih aralığında, fon fiyatının ulaştığı en yüksek değerden en düşük değere düşmesi sonucu yüzdelik kaybı gösteren “Draw-down Analizi”, fonun maruz kalabileceği nakit çıkışını likit varlıkları ile karşılama kapasitesini hesaplayan “Likidite Oranı”, fonun aldığı riskin iyi huylu olup olmadığını gösteren “Bilgi Rasyosu” ile zenginleştirdiğimiz performans ve risk oranlarından öne çıkanlardır.

PortfolioBase ile Emeklilik Fonları Kıyas Grup Analizleri

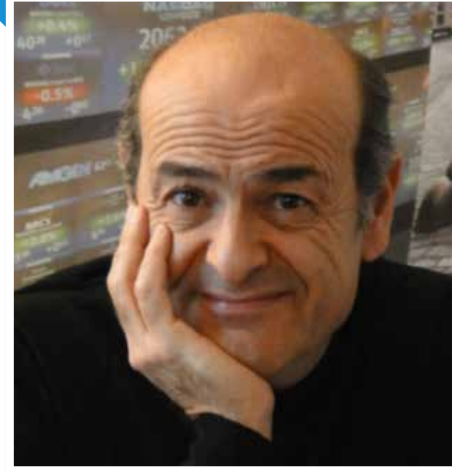
Emeklilik Fonları Performans Değerlendirme Sistemine uygun olarak geliştirdiğimiz “Emeklilik fonları kıyas grubu analizlerimiz” ile Emeklilik Gözetim Merkezi tarafından açıklanan kıyas gruplarını takip etmek ve her kıyas grubu için performans analizlerini günlük olarak gerçekleştirmek mümkündür. İlgili mevzuata göre “üç yıllık performans değerlendirme döneminde, performansı en az iki yıl “göreceli yetersiz” olduğu tespit edilen fonların portföy yöneticisi, fon kurucusu olan emeklilik şirketi tarafından değiştirilecektir,” kuralına uygun olarak geliştirdiğimiz, 3 yıllık sonuçları toplu olarak

gösteren liste ile hangi fonların portföy yöneticisinin değiştirilme ihtimalinin olduğunu da anlık takip etme imkanı bulunmaktadır.

Yatırım fonları ve teknolojinin kesişiminde önemli gelişmeler yaşanırken, Türkiye’deki portföy yönetimi sektörü hızlı bir büyüme ve dönüşüm sürecinde. Teknolojik yenilikler, yatırım fonlarının analizi ve performans takibi gibi alanlarda portföy yönetimi şirketlerine zaman kazandıran araçlar sunuyor. Tam da bu noktada PortfolioBase, yatırımcıların fonları doğru analiz edebilmesi için fonların yatırım stratejilerini, risk profillerini ve performans hedeflerini net bir şekilde inceleme olanağı sağlıyor.

Paranın Tarihinden Seçili

OCAK AYI ANEKDOTLARI

Ali PERŞEMBE

Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı
Saha Rating

30 OCAK 1647

İskoç Presbiteryenleri ellerinde tutsak bulunan İngiltere, İskoçya ve İrlanda kralı I. Charles'ı 9 ay süren müzakerelerden sonra İngiliz Parlamento'suna £100,000'e sattılar (bugünün £16 milyonu).

25 yaşında (1625) tahta çıkan I. Charles, 1649 yılında idam edilene dek hüküm sürdü. Stuartlar sülalesindendi ama İskoçya kralı olan babasına İngiltere tahtı da geçince İngiltere'ye taşındı. 9 ay İspanya'da kalıp Habsburg hanedanının prensesi Maria Anna'yla evlenmeye çalıştı ama beceremeyince Fransa'nın Bourbon prensesi Henrietta Maria ile evlendi.

Hep parlamentoya dalaştı, çünkü mutlak güç istiyordu. Savaşlardan vergilere, her türlü konuda kendi bildiğini okuyup milletin kafasının taşını attırdı. Bir Katolikle evli olması ve İngiliz kilisesini desteklemesi de yenilikçilerin, püritenlerin, İskoçların ve protestanların kafasını bozdu.

İskoçya ve İngiltere parlamentosunun ordularıyla savaştığı iç savaşı kaybedip İskoçlara teslim oldu. İskoçlar 9 ay boyunca İngiliz parlamentosuyla müzakere yaptılar ve sonun-

da £100,000 ve daha sonra biraz daha ödeme karşılığında kralı İngilizlere sattılar. Bir yıl sonra kaçıp yine İskoçlarla anlaşma yaptı. Anlaşmaya göre, İngiltere'de de presbiteryenizmin serbest bırakılması karşılığında İskoçlar İngiltere'ye saldırıp fethedeceklerdi. Olmadı, çıkan ikinci iç savaşta yenildiler ve kral yargılanmaya başladı.

Yargı sırasında bile hiç bükülmedi, hep kralın mutlak güce sahip olduğunu savundu. Bu inat da onu idam sehпасına götürdü. Vatana ihanet, cinayet, yağmacılık, yakıp yıkma ve ganimetçilikten suçlu bulundu. Hırsları yüzünden 300 bin kişi ölmüştü (ülke nüfusunun %6'sı). Kafası uçurulduğunda 49 yaşındaydı. İdam edilen tek İngiltere kralı o.

28 OCAK 1958

Lego, o meşhur kalıplarının patentini aldı. O gün yapılan bir kalıp bugünküyle hâlâ uyumlu. Şirket aslında 1932 yılında üretime başladı. Bildiğimiz o birbirine kenetlenen kalıplar ise 1949'dan beri var.

Lego, Danimarkalı marangoz Ole Kirk Christiansen'in atölyesinde hayata geçti. Lego sözcüğü Danimarkaca "iyi oyna" anlamına gelen leg godt sözcüklerinin harflerinden oluşuyor. Aslında o kalıpları Ole Kirk keşfetmedi. Keşfeden İngiliz Hilary Fisher Page idi ama Lego'nun keşfini "ödünç" aldığını keşfedemeden öldü. Şirketinin ismi Kiddicraft idi. Lego sonunda (1981) Kiddicraft'tan üretim hakkını satın aldı. 2002'de de aynı kalıpları üreten Çinli "Coko"yu mahkemeye verip kazandı. Coko hem faaliyeti durdurdu hem de resmi olarak özür diledi.

Lego bugün dünyanın en büyük oyuncak firması ve küresel oyuncak devleri arasında Çin'de üretmeyen seyrek üreticilerden biri (ikinci Japon Bandai Namco, üçüncü Amerikan Fisher-Price ve dördüncü Barbie'nin üreticisi Amerikan Mattel). Lego'nun fabrikaları Danimarka, Macaristan ve Çek Cumhuriyeti'nde. 6 tane de eğlence parkı var (Legoland).

27 bin kişi çalıştırıyor, yılda £9 milyarlık satış yapıyor. Her yıl Noel zamanında saniyede 28 lego seti satılıyor. Lego aynı zamanda dünyanın en büyük otomobil lastiği üreticisi (ama mini). Yılda 400 milyon lastik satıyor. Dünyada 650 milyar lego parçası var (adam başı 80 tane). Yan yana dizseniz aya 15 defa gider gelirsiniz.

60 ayrı renkte 3.500 farklı lego parçası var ama üretilen her 1 milyon parçadan sadece 18'i kalite kontrolünden geçmiyor. Herhalde bu kaliteden olacaktır ki, çocuklar yılda 5 milyar saati legolayla oynamaya ayırıyorlar.

30 OCAK 2000

Tam da internet balonu patlamaya yaklaşmışken, 17 nokta.com şirketi, 34. Amerikan Futbolu sezon finali Super Bowl yayınlanırken ekrana çıkacak televizyon reklamları için saniyede \$73 bin, toplamda \$38 milyon harcadılar. İşin garibi, bunların üçü, daha maç bitmeden, büyük ölçüde bu reklamlara harcadıkları paralar yüzünden iflase başvurdu.

31 OCAK 2004

TL'den altı sıfır atılması ve Türkiye Cumhuriyeti devleti para biriminin Yeni Türk Lirası olmasını öngören yasa, Resmi Gazete'de yayımlandı. Böylece o gün 1.342.700 TL olan merkez bankası döviz satış kuru 1,3427'ye eşitlenmiş oldu. İşin garibi, aradan onca yıl geçti, memleketin yarısı simide hâlâ 10 milyon, piyangoya 1 katrilyon diyor.

29 OCAK 2014

Google başına dert olan Motorola Mobility'nin akıllı telefon işini \$2,9 milyara Lenovo'ya satmaya karar verdi. Halbuki Motorola'ya daha iki yıl önce kendi tarihinin en büyük şirket satın almasını yaparak \$12,4 milyar ödemişti.

FON DÜNYASINDAN HABERLER

Halim ÇUN

Yönetim Kurulu Başkan Vekili
Inveo Portföy

Meksika fon piyasasının %53'ünden fazlası BBVA, BlackRock ve Santander'in elinde

AMIB

Meksika'daki yatırım fonu piyasası sağlam, büyüyor ve belirsizlik zamanlarında direnç gösterdi; ancak, birkaç yönetici arasında oldukça yoğunlaşmış olmayı devam ediyor.

Meksika Menkul Kıymetler Araçları Birliği'nin (AMIB), Eylül raporundaki bilgiler, Meksika pazarındaki en büyük altı fon yöneticisinin, piyasanın yaklaşık %75'ini elinde tutarken, kalanın 24 yönetici arasında dağıldığını gösterdi.

AMIB verilerine göre, Meksika pazarının en büyük iki yöneticisi olan BBVA ve BlackRock, tek başına toplam pazarın %43,35'ini elinde tutuyor. Çift haneli pazar payına sahip diğer yönetici olan Santander Asset Management (SAM) da eklendiğinde, bu üç aracı arasındaki yoğunlaşma %53,27'ye ulaşıyor.

Meksika sistemi 30 yatırım fonu yöneticisinden oluşmakta; Eylül sonu itibarıyla, bu yöneticiler yıllık %18,15'lik bir artışı temsil eden toplam 6.591.023 müşteriye hizmet vermekteydi.

AMIB ayrıca, Meksika pazarının şu anda 634 fona sahip olduğunu, toplam varlıkların ise 4.129 trilyon peso (\$211.74 milyar) olduğunu ve Eylül ayı itibarıyla yıllık %24.92'lik bir büyüme oranına sahip olduğunu belirtti.

AJ Bell'e göre pasif fonlar yüksek performanslarını Muhteşem Yediye borçlu

İngiltere'nin en büyük yatırım platformlarından AJ Bell'in yedi ana hisse senedi sektöründeki aktif fonlara bakan ve performansı ortalama pasif alternatifle karşılaştıran en son "Yönetici Makineye Karşı-Manager versus Machine" raporu Aralık ayında yayınlandı.

AJ Bell'in yatırım analizi başkanı Laith Khalaf, raporun, aktif hisse senedi yöneticilerinin yalnızca üçte birinin son 10 yılda pasif bir alternatiften daha iyi performans gösterdiğini ortaya koyduğunu belirterek, "2024'te bugüne kadar, görünüşte orta halli olan bu başarıyı yakalayanların oranı sadece %31. İster kısa vadeye bakın, ister uzaklaşın ve daha geniş bir perspektiften bakın, resim aktif yöneticiler için kasvetli olmaya devam ediyor ve hasarın büyük bir kısmının verildi-

ği yer etkili Küresel ve Kuzey Amerika sektörleri," dedi.

%10,5'lik getirisi küçümsenecek bir şey değil ve en rekabetçi nakit oranlarının sunduğunun iki katı," dedi.

Khalaf yaptığı değerlendirilmede, 2024'ün sadece ilk 11 ayında, ortalama bir ABD takipçi fonunun (tracker fund) %27,6 getirisi sağladığına dikkat çekerek, "İngiltere, ABD ile karşılaştırıldığında yaya kalmış görünebilir, ancak 2024'te şimdiye kadar tipik bir İngiliz takipçi fonun

Khalaf'a göre, aktif fonların bu performansa ayak uydurmakta zorlanmasının nedeni pasif fonların Muhteşem Yedi (Magnificent Seven) olarak adlandırılan teknoloji hisselerine daha fazla yatırım yapmasıydı. Aktif bir ABD hisse yöneticisinin pasif bir fon ile eşleşebilmek için portföyünün üçte birini, Apple, Microsoft ve Nvidia'nın her birinde %6'nın üzerinde üç ayrı hisse senedi pozisyonu da dahil olmak üzere Muhteşem Yedi hisse senetlerinde tutması gerekiyor.

Khalaf'ın verdiği bilgilere göre, küresel sektördeki aktif fonların yalnızca %17'si, son on yılda karşılaştırılabilir bir takipçi fondan daha iyi performans gösterdi ve bu, 2021'de Yöneticiye Karşı Makine raporu başladığından bu yana en düşük bulgu oldu. ABD borsası şu anda küresel takipçi

fonları tarafından takip edilen temel gösterge endekslerin %70'ini oluşturuyor, ancak küresel olarak yatırım yapan aktif yöneticiler, tek bir piyasaya bu kadar yüksek bir ağırlık verme konusunda temkinli davranıyorlar. Ortalama bir küresel hisse senedi yöneticisi şu anda portföyünün %59'unu ABD hisse senetlerinde tutuyor, ancak bu hala tipik takipçi fonunun yaklaşık %10 altında. ABD'den getiriler dünyanın geri kalanından çok daha etkileyici olduğunda, bu zayıf pozisyon gerçekten aktif yöneticileri yaraladığı yerden vuruyor.

Khalaf'a göre, aktif yöneticilerin pasif meslektaşlarına göre tek sıkıntısı performans değil. Aynı zamanda para akışı mücadelesini de kaybediyorlar. Son üç yıl, fon akışları açısından aktif yöneticiler için benzeri görülmemiş bir hezimete tanık

oldu. AJ Bell'in Investment Association verileri üzerinden yaptığı analize göre, 2022'nin başından bu yana aktif fonlardan 105 milyar sterlin çekildi ve pasif fonlara 48 milyar sterlin yatırım yapıldı. Aktif fonlardan çıkış, 2024 para çekme işlemlerinin geçen yılki rekor çıkışların hemen altında gelecek olması nedeniyle, yalnızca minimal azalma belirtilerini gösteriyor.

“Yatırımcılar, yalnızca performansları değil, basitlikleri ve düşük maliyetleri nedeniyle pasif fonlara çekiliyor,” diyor Khalaf, “Pasif fon satışlarındaki artışın bir yerde sona ermesi gerektiğini varsaymak mantıklı, ancak bu noktadan hala çok uzakta olabiliriz,” diye uyarısını yapıyor.

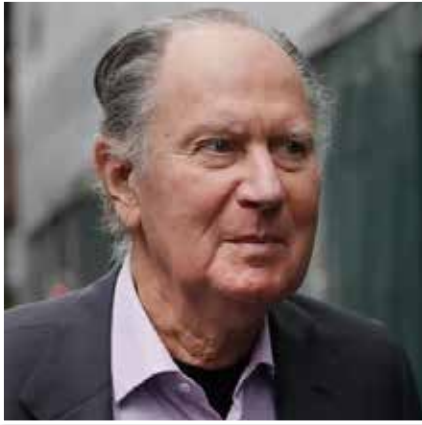
Investment Association üyelerinin yönettiği fonların %24'ü şu anda takipçilerden oluşuyor. Ancak Morningstar'a

göre, ABD'de pasif fonlardaki varlıkların değeri geçen yıl ilk kez aktif fonları geride bıraktı. Başka bir deyişle, fon varlıklarının %50'den fazlası pasif olarak yatırıldı.

Khalaf şöyle devam diyor: “ABD'de endeks yatırım mega trendi başladı, bu nedenle İngiltere yatırım endüstrisinin nereye varabileceğine dair anlamlı bir yol haritası belirliyor. Başka bir deyişle, yakın zamanda aktif yönetimde bir canlanma üzerine oynamayın.” (www.ifamagazine.com)

Dev yatırım şirketi TPG'nin kurucularından David Bonderman hayatını kaybetti

Eski bir avukat olarak, dev yatırım şirketi TPG'nin kurucu ortağı olan ve kurumsal Amerika'yı yeniden şekillendiren karmaşık anlaşmalarla tanınan David Bonderman “Bondo” 11 Aralık 2024'te 82 yaşında vefat etti.

1963 yılında Washington Üniversitesi'nden Rus çalışmaları bölümünden mezun olan Bonderman, Daha sonra Harvard Law Review'un bir üyesi olduğu Harvard Hukuk Fakültesi'ne devam etti ve 1966'da mezun oldu. Harvard'dayken, bir yıllık araştırma ve keşif için ABD dışına seyahat etmesine sponsor olan bir Sheldon Bursu ile ödüllendirildi. Bu zamanı Mısır ve Orta Doğu'ya seyahat etmek için kullandı ve burada İslam hukuku okudu ve Arapça'yı akıcı hale getirdi. Bu deneyim, onu, 300'den fazla öğrenci için dünya çapında seyahate sponsor olan bir program olan mezun olduğu Washington Üniversitesi'nde Bonderman Burslarını oluşturmaya ve bağışlamaya yöneltti.

Harvard Hukuk Fakültesi'nin ardından Bonderman, 1968-69'da Başkan Lyndon Johnson'ın yönetimi sırasında Sivil Haklar Bölümü'nde ABD Başsavcısı'nın Özel Asistanlığını yaptı. Antitröst, menkul kıymetler hukuku, şirketler hukuku, iflas ve tarihi koruma konularında uzmanlaştığı Arnold & Porter hukuk firmasına katılmadan önce Güney'de ırk ayrımcılığıyla ilgili birçok davayı başarıyla yürüttü.

Bonderman, Robert Bass ile de Arnold & Porter'da tanıştı. Teksas Ulaştırma Bakanlığı ile olan bir anlaşmazlıkta Bass'ı başarılı bir şekilde temsil eden Bonderman, Bass tarafından aile yatırım işini yönetmesi teklifini aldı. Bonderman'ın Bass'a “Bob, yatırım hakkında hiçbir şey bilmiyorum” dediği ve Bass'ın ona “Ben de bilmiyorum, ama birlikte çözebiliriz” dediği anlatılıyor. Bu teklifle Bass Group'un Operasyon Direktörü olan Bonderman, 38 yılı aşkın bir süredir iş ve yatırım ortağı olan Jim Coulter ile de orada tanıştı. 1992'de Bass'tan ayrıldılar ve Continental Airlines'ı iflastan kurtarmak için cesur bir teklifte bulundular. 1993 yılında, bu başarılı teklifi yaptıktan sonra Bonderman, Coulter ve Bill Price TPG'yi kurdu. Continental'e yapılan 66 milyon dolarlık yatırım, 10 kat kâr sağladı ve TPG'nin farklılaştırılmış yatırım yaklaşımının bir göstergesi oldu.

Bonderman bir keresinde TPG'nin oluşumu ve kültürü hakkında konuşurken şunları söyledi: “Bir aile şirketinden çıktık. Yatırım bankacılığı dünyasında hiç zaman geçirmiş kıdemli insanımız yoktu ve bu bize olaylara farklı bir bakış açısı ve farklı kültürel konumlandırma kazandırdı. Riske farklı bir bakış açınız var. Hayatın neyle ilgili

olduğuna dair farklı bir bakış açısına sahipsiniz ve bu, diğer insanların yapmadığı şeyleri yapmamıza izin verdi.” Bonderman ortakları ile birlikte TPG'yi üç kişilik bir yatırım ofisinden, yönetimi altında yaklaşık 240 milyar dolarlık varlık ve dünya çapında 28 ofisi olan halka açık bir küresel alternatif varlık yöneticisine dönüştürdü.

TPG'de geçirdiği yıllar boyunca, Bonderman'ın yenilikçi düşüncesi onu havayolu ve bankacılık sektörlerinin yeniden yapılandırılmasından teknoloji ve sağlık hizmetlerine yapılan büyük yatırım dalgalarının öncüsü olmaya kadar birçok büyük endüstri dönüşümünün merkezine yerleştirdi. Bonderman şaşırtıcı derecede geniş ve çeşitli bir yatırım özgeçmişi oluşturdu ve özel sermaye tarihindeki en iyi bilinen, karmaşık ve yenilikçi işlemlerden bazılarının mimarıydı. Kariyeri boyunca dokunmadığı ve keşfetmediği çok az sektör kaldı.

Ancak başarıları Bonderman'ı hiç değiştirmediydi. Her zaman meraklı biriydi ve fikirleri hakkında bilgi edinmek için sürekli olarak genç girişimcilerle buluşuyordu. Ve onu dünyanın dört bir yanına götüren ve iş, spor, müzik, hayırseverlik, çevre, koruma ve akademik topluluklar arasında dostluklar kuran olağanüstü, bir dizi ilgi alanına ve arayışa sahipti.

Nadiren odadaki en yüksek sesli kişi olmakla birlikte çoğu zaman en zekisi olan Bonderman, bir keresinde kişisel gücünün, “Bir şey hakkında çok fazla şey bilmemek ama iyi bir karar verecek kadar bilmek” olduğunu söyleyecek kadar da alçakgönüllüydü. (www.tpg.com)

BlackRock, servet yatırımcıları için özel piyasalar platformu kurdu

BlackRock, Avrupa'daki servet yatırımcıları için her zaman yeşil kalan bir özel piyasalar platformu kurdu. Yeni Avrupa Uzun Vadeli Yatırım Fonu (Eltif) 2.0 çerçevesi kapsamında servet müşterilerine alternatif yatırımlara her zaman yeşil, çoklu fonlara yatırım imkanları sağlayan ilk platform olma özelliğini taşıyor.

BlackRock®

Avrupa Uzun Vadeli Yatırım Fonu (ELTIF), Avrupa Yeşil Anlaşması'nı ve diğer öncelikli alanları teşvik eden yatırımlar da dahil olmak üzere, topladıkları sermayeyi reel ekonomideki uzun vadeli yatırımlara yönlendiren Alternatif Yatırım Fonları (AIF) için bir pan-Avrupa rejimi ve ELTIF 2.0, 10 Ocak 2024 tarihinden itibaren yürürlüğe girdi.

Platform, yeni Eltif 2.0 mevzuatından yararlanarak özel sermaye, çoklu alternatifler, altyapı, özel tahvil ve gayrimenkul para akışlarına erişim sağlamayı amaçlıyor. Platform ayrıca Orta Doğu ve Asya Pasifik'teki servet yatırımcıları için de erişilebilir olacak.

BlackRock'ın baş ürün sorumlusu Stephen Cohen yeni platformu, "Amacımız, servet müşterileri için özel pazarlara erişimde devrim yaratmaktır. ELTIF 2.0 mevzuatı altında her zaman yeşil kalan bu platformu açarak, kurumsal kalitede alternatifleri daha geniş bir yatırımcı yelpazesi için erişilebilir hale getirme konusunda yeni bir çığır açıyoruz," diyerek tanımladı.

Platformun ilk fonları BlackRock Private Equity Fund (BPE) ve the Multi-Alternative Growth Fund (MAG) oldu. BPE, doğrudan ortak yatırım ve ikincil yatırımlar yoluyla satın alma ve büyüme fırsatlarını hedefleyerek, endüstri sektörlerine ve şirket aşamalarına yatırım yapıyor. MAG ise ayrıca coğrafyalar ve sektörler arasında da yatırım yapacak. Özel sermaye, özel tahvil, reel varlıklar ve fırsatçı yatırımlarda pozisyon alacak.

Preqin'e göre, küresel alternatif pazarının 2030 yılına kadar 30 trilyon doları aşması bekleniyor. BlackRock Yatırım Enstitüsü'nün (BII) araştırması, bazı yatırımcıların özel piyasalarda %20'ye varan portföy tahsislerinden yararlanabileceğini gösteriyor.

BlackRock Haziran 2024 itibarıyla mevcut dört ELTIF fonunda 1.4 milyar Euro'luk müşteri sermayesini yönetiyordu.

Trump, Girişimci David Sacks'ı Beyaz Saray Yapay Zeka ve Kripto "Czar"ı olarak atadı

ABD Başkanı seçilen Donald Trump, eski PayPal Operasyon Direktörü David Sacks'ın "Beyaz Saray Yapay Zeka ve Kripto Czar" olarak atadığını açıklayarak, ABD politikasını elden geçirmeye yönelik bir başka adım attı.

Trump, sosyal medya sitesi Truth Social'daki bir gönderide, "Czar" kelimesinin resmi bir unvan olup olmadığını söylemeden Sacks için, "Kripto endüstrisinin istediği netliğe sahip olması ve ABD'de gelişebilmesi için yasal bir çerçeve üzerinde çalışacak," dedi.

Kripto czar ve Trump'ın yeni yönetimindeki Menkul Kıymetler ve Borsa Komisyonu (SEC) ve Emtia Vadeli İşlemler Ticaret Komisyonu başkanları gibi diğer yetkililerin, yeni oluşturulan bir kripto danışma konseyi ile birlikte ABD'nin dijital para birimi politikasını yeniden şekillendirmesi bekleniyor.

Sacks eş-kurucu ve ortağı olduğu bir girişim sermayesi fonu olan Craft Ventures'ı 2017'de kurmuştu.

Yirmi yılı aşkın bir süredir başarılı bir kurucu ve yatırımcı olan Sacks, teknoloji alanındaki en ikonik şirketlerden bazılarını kurmakta ve bunlara yatırım yapmakta. Şimdiye kadar Affirm, AirBnB, ClickUp, Eventbrite, Facebook, Houzz, Lyft, OpenDoor, Palantir, Postmates, Reddit, Slack, SpaceX, Twitter, Uber ve Wish dahil olmak üzere 20'den fazla unicorn yatırımı yaptı.

Sacks, teknoloji endüstrisine ilk olarak 1999 yılında, daha sonra PayPal olarak yeniden adlandırılan erken aşama girişimi Confinity'ye katıldığında dahil oldu. Şirketin ilk ürün lideri ve ardından COO'su olarak görev yapan Sacks, ürün yönetimi

ve tasarımı, satış ve pazarlama, iş geliştirme, uluslararası, müşteri hizmetleri, dolandırıcılık operasyonları ve İK dahil olmak üzere şirketin birçok kilit ekibini kurdu ve yönetti. Ürünü, Palm Pilots'ta para göndermekten web üzerinden e-posta ile para göndermeye dönüştürdü ve iş modelini tanıttı. Şirket 2002 yılında Nasdaq'ta halka arz edildi. PayPal daha sonra eBay tarafından satın alındı ve sonunda halka açık bir şirket haline geldi.

Sacks, 2008 yılında, tüketici büyüme taktiklerini kurumsal yazılımlara uygulayan ilk SaaS girişimlerinden biri olan kurumsal işbirliği şirketi Yammer'ı kurdu. Yammer'ın viral yaklaşımı, onu tarihin en hızlı büyüyen SaaS startup'larından biri haline getirdi ve yalnızca dört yılda sekiz milyon kurumsal kullanıcıyı aştı. Yammer'ın Kurucusu/CEO'su olarak Sacks, şirketi yaklaşık 60 milyon dolarlık satış rakamına ve 500 çalışana ulaştırdı. Temmuz 2012'de Microsoft, Yammer'ı 1.2 milyar dolara satın aldı. SaaS'taki en hızlı unicorn çıkışlarından biri olmaya devam ediyor. (www.craftventures.com)

▲ Küresel hedge fonlar risk yönetimi harcamalarını artırıyor

Beacon Platform Inc. tarafından hazırlanan küresel bir rapora göre, hedge fonları, düzenleyici zorluklarla ilgili endişeler arttıkça risk yönetimi harcamalarını artırıyor. Beacon'ın araştırmasında ankete katılan ve ABD, İngiltere, Almanya, İsviçre, Fransa, İtalya, İsveç, Norveç ve Asya'yı kapsayan ve 901 milyar dolarlık kolektif varlığa sahip hedge fon yöneticilerinin %99'u, fonlarının önümüzdeki iki yıl içinde risk yönetimi harcamalarını artıracığını belirtti.

Açık ve varlıklar arası portföy analitiği ve risk yönetimi platformu Beacon'ın çalışmasına göre, özellikle katılımcıların %56'sının ifadesiyle maliyetler %20 veya daha fazla artacak. Çalışmada, çoğu yöneticinin düzenleyici zorlukların üstesinden gelebilme konusunda endişeli olduğu da ortaya konuldu: yaklaşık %56'sı önümüzdeki üç yıl içinde bunun daha zor hale geleceğine inanırken, %39'u baskının azalmasını bekliyor. Ayrıca, üst düzey yöneticilerin, Yatırım Analizi veya Portföy Yönetimi'ndeki emsallerine (%38) kıyasla düzenleyici zorlukların yoğunlaşacağına (%73) inanma olasılığı neredeyse iki kat daha fazla.

Önemli bir başka bulgu şeffaflığın önemli bir konu olarak ortaya çıkmasıydı: Ankete katılanların %90'ı müşterilere ve yatırımcılara sağlanan şeffaflığın iyileştirilmesi

gerektiğini kabul ederken, %23'ü büyük ölçüde iyileştirilmesi gerektiğini belirtti. Düzenleyiciler, artan veri şeffaflığının birincil itici güçleri olarak görülürken, sektör örgütleri ve hedge fonların kendileri de daha fazla şeffaflığı teşvik ediyor.

Bir başka çarpıcı bulgu da, genel olarak, hedge fonların kendi risk yönetim sistemlerinden memnun oldukları, ancak belirli endişe alanları ortaya koymaları oldu: yaklaşık %33'ü sistemlerinin gecikme süresi (kabul edilebilir bir sürede karmaşık hesaplamalar yapma yeteneği) açısından yalnızca ortalama düzeyde olduğunu söyledi, %30'u bunları yalnızca doğruluk (pazara göre fiyatlama ve tüm ürünler için endüstri standardı modelleri kullanma yeteneği) açısından ortalama olarak değerlendirdi. %5 ise zayıf olduklarını belirtti.

Ek olarak, yaklaşık %22'si sistemlerini şeffaflık açısından yalnızca ortalama ve %6'sı zayıf veya çok zayıf olarak derecelendirdi. %26'dan fazlası sistemlerinin ortalama esneklik oranına sahip olduğunu belirtirken, %2'si onları zayıf olarak

nitelendirdi. Sistemlerini zayıf olarak değerlendirenlerin %82'si önümüzdeki 12 ay içinde bunları değiştirmeyi planlarken, %65'i zayıflıkları telafi etmek için ek sistemler kullanacak.

Sistemlere yapılan yatırımlar, onları yapan fonlar için sonuç verdi: Son iki yılda fonlarında risk görünürlüğünün arttığını bildirenlerin yaklaşık %55'i bunu teknolojiye yapılan yatırımın artmasına bağlarken, %47'si uzman üçüncü taraf sağlayıcılara atfetti.

Bu bulgular ışığında, Beacon Platform Inc. Ürün Başkanı Asset Tarabayev şunları kaydetti: "Düzenleyici zorluklar arttıkça ve müşteriler daha fazla şeffaflık talep ettikçe, araştırmamız hedge fonların bu endişeleri gidermeye hazırlandığını gösteriyor. Fonlar, hem yatırımcılar hem de düzenleyiciler için şeffaflığı artırmak amacıyla modern risk yönetimi ve portföy analitiği sistemlerinin gelişmiş raporlama yeteneklerinden yararlanmayı amaçladığından, harcamaların sektör genelinde artması bekleniyor. Teknolojide lider fonlar, analitik modellerin şeffaflığını artırarak, uyumluluk sürelerini hızlandırarak ve risk limitleri ve maruziyetlerin gerçek zamanlı görünümünü sunarak bu gelişmiş teknik yeteneklerden zaten yararlanıyor." (www.beacon.io)

▲ Vanguard, eski yatırım fonu platformunu 2025'in sonuna kadar kapatacak

Vanguard Group, bireysel yatırımcılar için eski yatırım fonu platformunu 2025 yılı sonuna kadar kapatmayı planlıyor. Şirket, web sitesinde eski platformdaki hesapları Vanguard Aracılık hesaplarına "yükselttiğini" ve gelecek yılın sonuna kadar eski hizmete erişimi kaldıracağını duyurdu.

Şirket, "İleriye dönük olarak, Vanguard ETF'leri, tavsiye tekliflerimiz ve yeni Cash Plus Hesabımız gibi ek yatırım ürün ve hizmetlerine erişim sağlayan modern bir yatırım deneyimi olan Vanguard Aracılık Hesabı platformumuz, Bireysel Yatırımcı müşterilerinin doğrudan Vanguard'a yatırım yapabilmelerinin tek yolu olacak," duyurusunu yaptı.

Duyuruda müşterilerin, hesaplarının Ağustos 2024'ün sonlarından itibaren ve 2025'e kadar sürecek şekilde otomatik

geçiş için uygun hale geleceğinin bildirilmeye başlandığı kaydedildi.

Eski platform yalnızca Vanguard yatırım fonları sunarken, Aracılık platformu ise yatırımcıların Vanguard fonları yanı sıra Vanguard olmayan yatırım fonları, ETF'ler, hisse senetleri, tahviller ve ÖST'lerde işlem yapabildiğini sağlıyor.

The Independent Vanguard Adviser editörü Jeff DeMaso, söz konusu hareketin beklendiğini belirterek, "Uzun zamandır ima edildiği gibi, Vanguard nihayet yatırımcılara onlarca yıldır hizmet veren eski yatırım fonu hesap platformunun fişini çekiyor," diye yazdı.

"Bu hareket şaşırtıcı değil. Vanguard, müşterileri on yıldır, bazen dolar teşvikleriyle eski sistemden aracılık platformuna geçmeye zorluyordu. Örneğin 2023'te Vanguard, hala eski sistemde tutulan her yatırım fonu hesabı için 25 dolarlık ek ücret koymuştu," diyor DeMaso, e-teslimata geçen veya firma varlıklarında 5 milyon doları olan yatırımcıların muaf tutulduğunu belirtti.

Hiçbir şey yapmayan müşteriler için, "Vanguard, beğenseniz de beğenmeseniz de hesabınızı aracılık platformuna geçirecek," diyor DeMaso, yatırımcıların paralarını Fidelity, Schwab veya E-Trade gibi farklı bir sağlayıcıya götürebileceklerini veya hisselerini satarak bir dağıtım talep edebileceklerini ve bunun da vergi etkileri getirebileceğini belirtti.

Temiz enerji geçişini desteklemek için yeni kritik mineraller veritabanı açıldı

A sya Kalkınma Bankası (ADB) ve Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) Sekreterliği, bu minerallerle ilgili şeffaflığı artırmak ve temiz enerji geçişini desteklemek için kritik minerallerin ticaretine ilişkin bir veri tabanı başlattı. <https://critmin.org/> linkinden erişilebilen Veritabanı, ticaret akışları hakkında bilgi sağlıyor, ticaret ağlarının ve uzmanlaşma modellerinin görselleştirilmesine olanak tanıyor ve değer zincirleri boyunca 250 kritik mineral ve ilgili ürünler için tarifeler ve diğer ticaret politikaları hakkında veri derliyor.

ADB ve DTÖ Sekreterliği tarafından 20 Kasım'da Bakü'deki COP29 iklim değişikliği konferansında Ticaret ve Yatırım Evi'nde tanıtılan Kritik Minerallerin Ticareti (TiCM) veritabanı, tek bir yerde güncel kritik mineral ticareti verilerini, ilgili politikaları ve kamuya açık kaynaklara dayalı ticaret modellerinin görselleştirmelerini sağlıyor.

Lityum, kobalt ve nadir toprak elementleri gibi kritik mineraller pillerin, rüzgar türbinlerinin ve elektrikli araçların üretiminde kullanılmakta ve bu da onları temiz enerjiye geçiş için gerekli kılmaktadır. Bu nedenle, 2030 yılına kadar yenilenebilir enerji kapasitesinin üç katına çıkarılması ve enerji verimliliğinin iki katına çıkarılması gibi hedeflerde önemli bir rol oynuyorlar.

ADB ve DTÖ Sekreterliği'nin ortak çabası, değer zincirleri boyunca kritik minerallerle ilgili ticaret ve politikalara ilişkin şeffaflığı artırmayı ve böylece işbirliğini teşvik etmeyi ve politika yapımcılar ve diğer paydaşlar tarafından iyi bilgilendirilmiş karar vermeyi desteklemeyi amaçlıyor. Girişim, temiz enerji geçişi için sürdürülebilir, kapsayıcı ve dayanıklı kritik mineraller tedarik zincirlerinin geliştirilmesine katkıda bulunacak. (www.wto.org)

Metaller ve mineraller için talep tahminleri artıyor Madencilik sektörü talebi karşılayabilir mi?

Baker Steel Capital Managers Pazar Stratejisi Direktörü Cosmo Sturge tarafından Citywire'a yapılan bir değerlendirmede, küresel ekonominin modern toplumu desteklemek ve güçlendirmek için gereken kritik minerallerin kıtlığına doğru hızla ilerlediği kaydedildi.

Sturge, 2030 yılına kadar, gümüşün arzının %100'ü üzerinde bir tahmini kümülatif açlıkla karşı karşıya olduğu, bakırın ise yaklaşık %19'luk bir kümülatif açlıkla karşı karşıya olduğunun tahmin edildiğini kaydederek, "Bu tahmin edilen kıtlıklar, uranyum, lityum ve bakır gibi hayati metal ve minerallerin hem öngörülen gereksinimlerinin artmasından hem de sıkı arzından kaynaklanmaktadır," dedi.

Teknolojik gelişme, insanlığın kritik minerallere olan ihtiyacının merkezinde yer alıyor; yapay zeka ve dijital altyapının kullanıma sunulmasından yeşil enerji geçişine kadar. 'Dördüncü Sanayi Devrimi' olarak adlandırılan, küresel yenilenebilir enerji kapasitesindeki önemli artışın yanı sıra teknolojileri ve dijital altyapıyı etkinleştirmeye yönelik doyumsuz iştahımız, önümüzdeki yıllarda kritik mineraller için talep tahminlerinde artışa neden oluyor.

Sturge, 2030 yılına kadar, yalnızca veri merkezlerinin bakır tüketimini %114 oranında artıracığı tahmin edilirken, en yeni Nvidia çiplerinin giderek daha fazla bakır yoğun hale gelmesinin beklendiğini kaydetti.

ESMA Conference: "Shaping the Future of EU Capital Markets", Paris
<https://www.esma.europa.eu/press-news/esma-news/join-us-esmas-conference-shaping-future-eu-capital-markets-5-february-2025>

**05
Şubat
2025**

**13
Şubat
2025**

Private Capital EU Summit, Londra
<https://events.hedgeweek.com/>

PEI Responsible Investment Forum, New York
<https://www.peievents.com/en/event/responsible-investment-forum-new-york/>

**04-05
Mart
2025**

**25-26
Mart
2025**

ALFI Global Asset Management Conference, Lüksemburg
<https://www.alfi.lu/events/alfi-global-asset-management-conference-2025>

OECD 2025 Global Anti-Corruption and Integrity Forum, Paris
<https://www.oecd-events.org/gacif/en>

**26-27
Mart
2025**

**10-11
Nisan
2025**

2025 Stanford Financial Education Symposium
<https://ifdm.stanford.edu/events/stanford-financial-education-symposium>

FundsTech Forum 2025, The Westin London City
<https://web-eur.cvent.com/event/1e9d46be-73c1-48e4-ade1-c62fb5514379/summary>

**29
Nisan
2025**

**20-21
Mayıs
2025**

Impact Investor Global Summit, Londra
<https://www.peievents.com/en/event/impact-investor-global-summit/>

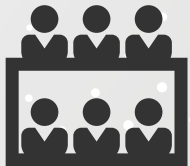
Funds of Future Europe 2025, Londra
<https://events.hedgeweek.com/>

ALFI European Risk Management Conference, Lüksemburg
<https://www.alfi.lu/events/alfi-european-risk-management-conference-2025>

**12
Haziran
2025**

**23-25
Haziran
2025**

Impower FundForum, Monte Carlo
<https://informaconnect.com/impower-fundforum/>

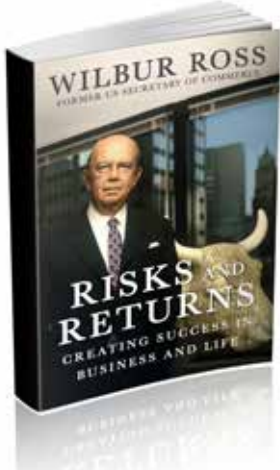

KONFERANS AJANDASI

Hazırlayan: Levent Gürses

Yatırım ve siyaset dünyasının zirvesinden deneyimler, stratejiler...

USA Today ve Publisher's Weekly'nin en çok satanlar listesinde yer alan Riskler ve Getiriler: İş ve Yaşamda Başarı Yaratmak (Risks and Returns: Creating Success in Business and Life) bir Wall Street efsanesinin Ticaret Bakanı olması ve bundan alınacak dersleri dile getiriyor.

Wilbur Ross, 2017'de Başkan Donald Trump'ın Ticaret Bakanı olarak atanmadan önce, Wall Street'teki 55 yıllık kariyeri boyunca "İflas Kralı" olarak ün kazanmıştı. Genellikle Pan Am ve Texa-

co gibi yüksek profilli iflaslarda çalışan Ross, 400 milyar dolardan fazla varlığın yeniden yapılandırılmasına yardımcı oldu ve Bloomberg tarafından küresel finans alanındaki en etkili 50 kişi arasında gösterildi. Ross, Washington'a geldikten sonra eşit derecede zorlu sorunlarla karşılaştı, ancak dört yıl boyunca görevinde kalmayı başardı.

Riskler ve Getiriler: İş ve Yaşamda Başarı Yaratmak, Ross'un zirveye nasıl ulaştığını ve orada nasıl kaldığını açıklıyor. New Jersey, North Bergen'deki mütevazı başlangıçtan yükselen Ross, katı disiplinle basit prensipler uyguladı; bu da okuyucuların kendi başarı arayışlarında uygulayabilecekleri bir şey. Sonuç olarak, Ross'un stratejileri ve müzakere becerileri Kral Charles, Warren Buffett, Carl Icahn, Rothschild ailesi, Steve Wynn, Lakshmi Mittal, Mike Milken ve diğer birçok ünlü kişilikle ilişkilerle yol açtı. Ross ayrıca Oval Ofis'te Başkan Trump ile deneyimlerini de belgeliyor.

İster efsanevi Dakota apartman binasında John Lennon'un komşusu olarak Ross'un deneyimleriyle, ister özel adasında Sir Richard Branson ile kutlama yapmasıyla veya Washington'daki çalkantılı zamanıyla ilgileniyor olun, Riskler Getiriler'in Wall Street, New York ve Palm Beach toplumunun zirvesinde yaşanan bir hayatın ve Trump yönetiminin samimi bir yansıması olduğunu göreceksiniz. Her şeyden önce, kariyer başarısı elde etmeye çalışan herkes, Ross'un hayatından bunu başarmak için gerekli stratejileri ve zihniyeti öğrenecektir.

Yatırım yönetim şirketi Blackstone'un CEO'su, başkanı ve kurucu ortağı Stephen A. Schwarzman,

kitapla ilgili olarak, "Wilbur Ross, zirveye yükselişini anlatan hızlı ve tempolu bir otobiyografi yazdı. Heyecan verici ve öğretici bir okuma" derken, hedge fon Citadel'in kurucusu ve CEO'su Ken Griffin'in yorumu şöyle:

"Wilbur Ross'un Amerika'nın saygın iş adamlarından ve bakanlarından biri olma yolculuğu, kararlılığın, pozitifliğin ve merakın gücünün bir kanıtıdır. Bu kitap, Wilbur'un olağanüstü kariyerinin özünü ve verdiği dersleri özetleyen ilham verici bir anlatı sunuyor."

Fox News'da kıdemli siyaset sunucusu, New York Times listesinde altı çok satan kitabın yazarı Bret Baier ise, "Wilbur Ross, okuyucuyu Wall Street'teki yönetim kurullarına ve Oval Ofis'teki önemli toplantılara götürme konusunda benzersiz bir yeteneğe sahip. Bu, çıkmaya değer bir yolculuk" diyor.

Columbia Üniversitesi emekli profesörü Dr. Mehmet Öz de, "Wilbur Ross, Amerika'yı güçlü getiriler sağlayan ihtiyatlı riskler almaya zorlayan inatçı bir savaşçı. Başarısının sırlarını onun ustalıklı yazılmış otobiyografisinde öğrenin," yorumunu yapıyor.

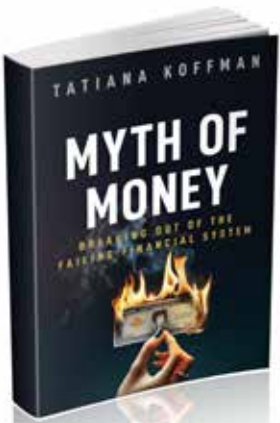
Risks and Returns: Creating Success in Business and Life

Wilbur Ross

Regnery

Eylül 2024, 368 sayfa

Hızla gelişen yeni finansal ekosisteme dair vazgeçilmez bir rehber...

Ünlü finans, kripto ve ekonomi düşünce lideri Tatiana Koffman, Para Efsanesi: Çökmekte Olan Finansal Sistemden Kurtulmak (Myth of Money: Breaking Out of the Failing Financial System) kitabında paranın geçmişi, bugünü ve geleceği ile kripto paraların finans dünyasında dönüştürücü bir güç olarak yükselişi hakkında içgörülü ve bilgilendirici bir bakış açısı sunuyor.

Koffman, ailesinin her şeyini kaybettiği SSCB'nin çöküşüyle başlayan, ardından yeni kariyerinin başlangıcına denk gelen ikinci ipotek krizi ve son olarak COVID-19'un ekonomik sonuçları gibi birçok finansal çöküşe ilk elden tanık oldu. Onun felaket düşüşleri ve hızlı yükselişi, Bit-

coin küresel olarak yerini sağlamlaştıran, finansı yeniden tanımlamaya yönelik bir sistemin erken adımlarını keskin bir gözlem ve anlayışla atmasına vesile oldu.

Yazar, sizin ve diğer yatırımcıların finans dünyasının organizasyon ve yapısında yaşanan tektonik değişimlerde geride kalmaktan nasıl kaçınabileceğinizi ve yeni bir yol çizebileceğinizi açıklıyor. Para Efsanesi, çağdaş finansın gereksiz yere ve kasıtlı olarak aşırı karmaşık gerçeklerinin çoğunu çözerek, önemli nüansları ve faydayı kaybetmeden kavramları basitleştiriyor. Ekonomik kavramları yeniden keşfedecek ve bunları günlük yaşamınız ve yatırım davranışlarınızla ilişkilendirebileceksiniz.

Geleneksel finanstan girişim sermayesi, kripto ve dijital varlıklar alanına doğru yol alan ve fintech hakkında yazan Koffman'ın yolculuğu bizi Doğu Avrupa'dan Kanada'ya, El Salvador'daki Bitcoin Plajı'na, Lübnan, Dubai, Afrika, Necker Adası'na ve tekrar ABD'ye götürüyor. Yol boyunca, yeni dijital çağda ortaya çıkanlar da dahil olmak üzere, parayı çevreleyen mitler hakkında zor kazanılmış dersler paylaşıyor.

Kitabın her bölümü, kişisel anekdotlar, finans, kripto para ve yatırım dünyaları hakkında neredeyse inanılmaz ama yaşanmış gerçekler, Koffman'ın en popüler yazılı eserlerinden alıntılar, konunun kolayca takip edilebilen teknik açıklamaları ve bilgileri perspektife koymana yardımcı olan bir kombinasyon içeriyor.

Kitap boyunca, hikayeleri finansın teknik yönlerinin net açıklamaları ve tartışmalarıyla eşleştiriliyor, kendine özgü netlik sesliye, ilişkilendirilebilir ve kolay sindirilebilir yöntemlerle karmaşık konuların özüne keskin bir şekilde iniyor.

Koffman'ın küresel deneyiminden ve ekonomik çalkantılara ilişkin derin anlayışından edindiği benzersiz bakış açısı, Para Efsanesi'nde finansın geleceği ve kripto para

biriminin servet yaratmak ve korumak için artık güvencemeyeceğimiz bir sistemin yerini alma potansiyeliyle ilgilenen herkes için olmazsa olmaz bir okuma haline getiriyor.

Para Efsanesi, teknolojinin, kripto paranın, finansın, sistemin ve ekonominin çarpıştığı hızla gelişen ekosisteme dair vazgeçilmez bir rehber...

Çok satan kitaplardan Blockchain Revolution'ın yazarı Alex Tapscott, kitabın hem paranın geçmişi, bugünü ve geleceği hakkında iyi araştırılmış ve kısırcı bir inceleme hem de alanında zirveye ulaşmak için zorluklara meydan okuyan birinin son derece kişisel anlamları içerdiğini belirterek, şu yorumu yapıyor:

"Gelecek ekonomik ve finansal sınırlarımız hakkında daha derin bir anlayış kazanmak isteyenler Myth of Money kitabını okumalı. İlgili çekici ve okunması kolay bir kitap..."

Sosyal Girişimci ve Ohio State Üniversitesi Modernizm Konuşmacısı Chris Pan da, "Myth of Money, modern küresel finans sisteminin nasıl çalıştığına (veya çalışmadığına) ve bitcoin'in savaşları nasıl azaltabileceğine ve internet nesli için nihai değer deposu olabileceğine dair adrenalini dolu ve içgörülü bir yolculuk. Bu, ekonomi ders kitaplarından çok daha faydalı olurdu," yorumunda bulunuyor.

Kanada Eski Senatörü Jerry S. Grafstein ise, "Koffman, finansal sistemimizin gizli gerçeklerine ışık tutan derin ve etkili bir kitap yazdı. Çalışmaları hem akıllıca hem de gerekli," diyor.

Myth of Money: Breaking Out of the Failing Financial System

Tatiana Koffman

Wiley

Ekim 2024, 256 sayfa

▲ Fintech'in büyüleyici, öngörülemez ve ilham verici dünyasına önemli bir adım

Fintech uzmanı James da Costa'nın kaleme aldığı, Fintech Savaşları: Teknoloji Titanları, Karmaşık Kripto ve Paranın Geleceği (Fintech Wars: Tech Titans, Complex Crypto and the Future of Money) fintech'in büyüleyici, öngörülemez ve ilham verici dünyasına önemli bir adım atmanızı sağlayacak.

Fintech, nakitsiz ekonomilerden kripto paralara ve hatta iklim kadar hayatımızın her alanına dokunuyor. The Sunday Times'in en çok satanlar listesinde yer alan bu kitap, sürtüşmeler, başarısızlık ve servetle dolu bu büyüleyici dünyanın perdesini aralıyor.

Fintech Savaşları, dünyanın en kazançlı ve en hızlı büyüyen sektörlerinden birine dalıyor. PayPal, Nubank ve Monzo gibi fintech unicorn'larının (tek boynuzlu at) dünyayı dönüştürmesini sağlayan cesur stratejilere, çığır açan yeniliklere ve amansız azme tanık olacaksınız. Reid Hoffman (LinkedIn), Nigel Morris (Capital One) ve Martha Lane Fox (Lastminute.com) gibi nesil kurucularla yapılan röportajları içeren bu kitabın anlatıcıları, piyasa değeri bir trilyon doların üzerinde olan şirketler kurdular.

Bir dijital bankanın kurucusu olarak James da Costa ise, fintech sektörünü içeriden bilenlerinden biri... Milyar dolarlık kuruluşlar inşa etmenin ardındaki çatışmalara ve motivasyonlara büyüleyici bir bakış sunmak için ilişki ağından ve birinci el deneyimlerinden yararlanıyor.

Nubank CEO'su ve Kurucusu David Vélez, "Kitapta belirtilen ilkeler Nubank'ı inşa etmemize yardımcı oldu ve size de yardımcı olacak," diyerek bu kitaba verdiği değeri vurgularken, Threshold Ventures'in ortağı, Planet Labs'da Yönetim Kurulu Direktörü, Stanford'da Öğretim Görevlisi ve Apple'da Dünya Çapında Geliştirici İlişkileri Eski Başkan Yardımcısı olan Heidi Roizen, şöyle diyor:

"Neslimizin en etkili fintech'lerinin birçoğunun kaçırılmayacak bir anlatımı. James da Costa bir performans süperstarı ve bu kitap onun herkese ulaşma ve her şeyde temel öyküyü bulma yeteneğinin bir başka örneği."

Stanford İşletme Yüksek Okulu'nda Örgütsel Davranış Profesörü ve 7 Rules of Power kitabının

yazarı Jeffrey Pfeffer ise, içgörülü ve erişilebilir olan bu kitabın, fintech'e yatırım yapmayı veya çalışmayı düşünenlerin yanında tüm bu abartının ne hakkında olduğunu merak edenler için de olduğunu vurgulayarak şu yorumu yapıyor:

"Finansal teknolojinin evriminin bir tarihi ve çok daha fazlası olan Fintech Savaşları, milyarlarca dolarlık işletmeler kuran karakterlerin ve stratejilerin bazı şaşırtıcı öyküleriyle birlikte stratejik içgörüler sunuyor."

Money Rehab adlı finans podcast'inin sunucusu Nicole Lapin, "James da Costa, PayPal gibi bildiğiniz milyar dolarlık şirketler ve henüz duymadığınız bazı şirketler hakkında içeriden bilgi veriyor. Bu öyküleri alıp herkesin işini başlatmak veya büyütmek için kullanabileceği derslere ayırıyor," yorumunu yapıyor.

Dijital banka Fingo'nun kurucu ortağı ve COO'su olan James da Costa, Stanford Üniversitesi Dijital Ekonomi Laboratuvarı'nda araştırmacı ve Warwick Üniversitesi'nde konuk öğretim görevlisidir. Fintech alanında uzman ve önde gelen bir sestir ve Forbes dergisinin 30 Yaş Altı 30 Kişi ve 35 yaş altı MIT Yenilikçileri listelerinde yer alır. Diana Ödülü sahibidir ve Bill & Melinda Gates Vakfı Kalecilerinden (toplumlarında ve ülkelerinde ilerlemeyi yönlendiren olağanüstü bireylere verilen unvan) biridir.

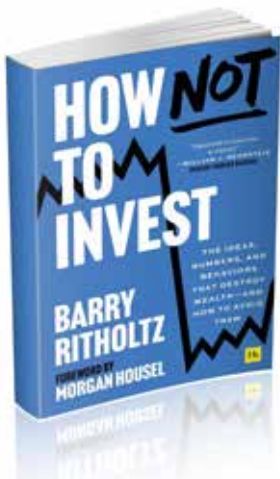
Fintech Wars: Tech Titans, Complex Crypto and the Future of Money

James da Costa

Kogan Page

Ekim 2024, 272 sayfa

▲ Binlerce şeyi doğru yapmanız da birkaç hatayla portföyünüzün çoğunu mahvedersiniz

Yatırımcıların her zaman yaptığı zorlanmamış hatalardan nasıl kaçınacağınızı öğrenebilseydiniz, hayatınızı çok daha zengin ve daha az stresli hale getirirdiniz. Barry Ritholtz'un kaleme aldığı Nasıl Yatırım Yapılmaz: Serveti Yok Eden Fikirler, Sayılar ve Davranışlar - ve Bunlardan Nasıl Kaçılır? (How Not To Invest: The Ideas, Numbers, and Behaviors That Destroy Wealth - and How

To Avoid Them) parayla ilgili hatalarımızı azaltmak için tasarlanmıştır.

Barry Ritholtz, kitabında insanların paralarıyla yaptıkları en yaygın hatalardan kaçınmanıza yardımcı olacak birkaç basit araç ve model gösteriyor. Diyor ki; Binlerce şeyi doğru yapabilirsiniz, ancak tartışılmı hatalardan sadece birkaçını yaparsanız portföyünüzün çoğunu mahvedersiniz. Bunları öğrenin ve diğer yatırımcıların yüzde 98'inden önde olun. Daha az hata yapın, daha fazla paraya sahip olun.

Nasıl Yatırım Yapılmaz, yatırımcıların yaptığı en yaygın hataları ortaya koyuyor. Barry Ritholtz, en zengin ve en hataya eğilimli yatırımcılardan öğrenebileceğimiz dersler de dahil olmak üzere en sevdiği hataları açıklıyor.

Hepimiz hata yaparız. Sezgiye aykırı gerçek şu ki hatalardan kaçınmak, kazanç elde etmekten çok daha önemlidir. Bu kitabın amacı, daha az hata yapmanıza yardımcı olmak ve yaptığınız hataların daha az maliyetli olmasını sağlamaktır.

Barry Ritholtz, Ritholtz Wealth Management LLC'nin kurucu ortağı, başkanı ve baş yatırım sorumlusudur. 2013 yılında kurulan RWM, ülkenin en hızlı büyüyen finansal planlama ve

varlık yönetimi firmalarından biridir. Yılın ETF Yatırımcısı ve Financial Times'in en iyi 300 firmasından biri seçilen RWM, 3.900 aile için 5 milyar dolardan fazla parayı yönetiyor.

İlk piyasa web günlüklerinden biri olan The Big Picture'ı yarattı. Site, yatırımla ilgili her şeyi kapsıyor ve 2003'teki lansmanından bu yana, davranışsal finans ve veri analizi konularında 275 milyon ziyaretçi çekti.

Ritholtz, ayrıca Bloomberg Radyo'daki en uzun süredir devam eden ve en popüler podcast olan "Masters in Business"ın yaratıcısı ve sunucusudur. Bailout Nation adlı kitabı Yılın En İyi İş Kitapları'ndan biri olarak adlandırılmış, Yılın Yatırım Kitabı seçilmiş ve Üstün Gazetecilik dalında Birinci Değişiklik Ödülü'ne layık görülmüştür.

How Not To Invest: The Ideas, Numbers, and Behaviors That Destroy Wealth - and How to Avoid Them

Barry Ritholtz

Harriman House

Kitap:
Yatırım El Kitabı -
Sermaye Pazarları,
Menkul Değerlere Yatırım
ve Portföy Yönetimi
İsbn: 9786057137586
Yazar: Prof. Dr. Mehmet
Şükrü Tekbaş
Editör:
Tuğba Atamtürk,
Dr. Elvan Atamtürk

Senelerdir bana piyasa ve makroyu anlamak için kitap tavsiyesi soruyorlar. Prof. Dr. Mehmet Şükrü Tekbaş'ın bu muhteşem çalışmasını alın, çalışın, ikinci bir kaynağa ihtiyacınız yok diyorum. Şirket değerlemesinden fonlara, sermaye piyasalarımızın nasıl çalıştığından teknik analize: Bu muhteşem çalışmada her gün yeni bir bilgi bulacaksınız.

Şık Ökte

Son 10 yılın ekonomik deneyleri yüksek enflasyona neden olarak halkın satın alma gücünü düşürdü. Birikimlerini enflasyona karşı korumak isteyen Türk halkı geleneksel olarak gayrimenkul, döviz ve altını tercih ederdi. Pandemi ile başlayan 2020 sonrası dönemde hisse senetleri, fonlar ve kripto paralar özellikle genç yatırımcıların daha fazla ilgi alanına girmeye başladı.

Türkiye Sermaye Piyasaları ağır aksak gelişmeye devam ederken, milyonlarca yatırımcı finansal okuryazarlık eksikliği çekiyor ve yeterince yatırım danışmanlığı alamıyor.

Üniversitelerde yatırım finans dersleri ve Sermaye Piyasası Lisans sınavları yeterince pratik değil. Finansal medya içerikleri ve yazılan kitapların çoğu ise yüzeysel denemeler.

Yatırım finans sektörünün bu gelişim sürecinde Prof. Mehmet Şükrü Tekbaş'ın Yatırım El Kitabı adlı referans kitabı önemli bir eksikliği giderdiği için kısa sürede üçüncü baskısını yapıyor. Kendi dilimizde yazılmış bir CFA kitabı kadar değerli bu kitap hem üniversitelerde hem de yatırım finans sektörü çalışanlarına hitap eden eşsiz bir kaynaktır. Üçüncü baskıda sürdürülebilirlik ve ESG gibi yeni konulara yer verilmiş, 15. Bölümün ekinde hisse senedi yatırım stratejilerine dair pratik bilgilere ve ünlü yatırımcılardan örnekler yer verilmiş.

Türk Eğitim Vakfı Yönetim Kurulu Başkanlığı gibi önemli bir görevi yürütürken Yatırım El Kitabı'nı her baskıda güncelleyip genişleten Prof. Mehmet Şükrü Tekbaş'ı Türkiye sermaye piyasalarının gelişimine yaptığı bu eşsiz katkı için tebrik ediyorum.

Mehmet Gerz

Kitap:
Ekonomide ve
Piyasalarda Dalgaları
Yönetmek - Olasılıkları
Avantaja Dönüştürün
İsbn: 9786059248631
Yazar: Howard Marks
Editör: Hakan Feyyat

Ekonomide ve Piyasalarda Dalgaları Yönetmek - Olasılıkları Avantaja Dönüştürün

“Dünyanın en başarılı yatırım yöneticilerinden biri ve mesleğin entelektüel liderlerinden olan Howard Marks yeni bir kitap yazdı. Dalgaları Yönetmek... Akıllıca... Dikkatlice okumak bizi daha iyi yatırımcılar yapabilir ve yatırım sonuçlarını mahveden sık yaptığımız hatalardan koruyabilir.”

Burton G. Malkiel, Wall Street Journal

“Howard Marks'ın Dalgaları Yönetmek konusunda söyledikleri mutlaka okunmalıdır, çünkü bu kitapta anlatılan döngüler önemlidir ve Howard, kendi neslinin efsanevi yatırımcısıdır.”

Ray Dalio, Ortak Yatırım Sorumlusu ve Eş Başkanı, Bridgewater Associates

“Her zaman derim ki, ‘Geleceği anlamak için tarihten daha iyi bir öğretmen bulamayız.’ Howard’ın kitabı bize tarihten neler öğreneceğimizi anlatıyor. Böylece gelecek hakkında daha iyi bir fikir edinebilirsiniz.”

Charlie Munger, Başkan Yardımcısı, Berkshire Hathaway

“Yatırım uzmanlarının çoğu ‘piyasanın zamanlamasını öngöremezsiniz’ derken Dalgaları Yönetmek kitabında Howard Marks, yaşayan bir yatırım efsanesi olarak, sadece piyasanın zamanlamasının mümkün olabileceğini değil, aynı zamanda bunu öngörebilecek karşıt bakış açısına sahip olabileceğinizi de söylüyor.”

Bill Gurley, Ortak, Benchmark

“Dalgalarda Uzmanlaşmak, yalnızca finansal piyasalarda döngülerin nasıl çakıştığını göstermekle kalmıyor, aynı zamanda riski ve fırsatı doğurduğunu da anlatıyor. Howard Marks'ın sade bir dille yazılmış ve uzun yıllara dayanan tecrübeleri, okurların dalgaları kendi lehine çevirmelerine yardımcı olacak.”

Jeffrey Gundlach, Kurucu, DoubleLine Capital

“Piyasada bir düzeltme olup olmayacağından emin değilseniz ya da ‘bu defa farklı’ diye düşünüyorsanız, bir adım atmadan önce bu kitabı okumalısınız.”

Carl C. Icahn, Başkan, Icahn Enterprises

Dönüşmezsek yok oluruz.

Tüm şirketlerin, dijital teknolojilerden faydalanmak için kültürlerini ve zihniyetlerini yeniden inşa etmeleri gerekiyor. Artık bu teknolojileri mevcut yapıya eklemek yeterli değil; onları iş yapma biçiminizin merkezine yerleştirmeniz şart.

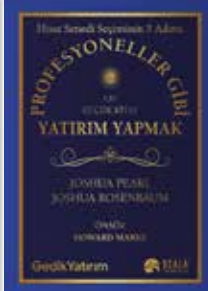
Birçok kitabında dijital bankacılığa dönüşümün yollarını ve dijital devrimin etkilerini ele alan çok satan yazar Chris Skinner, bu kez dijital dönüşümün uygulanmasına odaklanıyor. Yeni kurulan şirketlerin dijitali benimsemesi kolay olsa da, büyük ve geleneksel kurumlar için bu süreç oldukça zordur. Çünkü endüstriyel süreçlerden internet tabanlı yapılara, fizikselden uzaktan erişime, analogdan dijital, her şeyin dönüşmesi gerekir. Bu, yalnızca teknolojik bir değişim değil; aynı zamanda yeni davranış biçimleri, yeni kültürler, yeni organizasyon yapıları

ve sistemler gerektirir. Yüzyıllardır süregelen bir geçmişe ve milyonlarca müşteriye sahip bir kuruluş için bu dönüşüm son derece zorlu bir meydan okumadır.

Bazıları, böylesine köklü bir yapının değişmesinin imkânsız olduğunu düşünürken, diğerleri mevcut bankaların bu değişime ayak uyduramayıp yerlerini daha çevik rakiplere bırakacağını iddia ediyor. Dijital Dönüşüm, bu varsayımları reddederek bankaların nasıl başarılı bir şekilde dijitalleşebileceğini inceliyor. Chris Skinner, dünyanın önde gelen bankalarından beşini - JP Morgan Chase (ABD), BBVA ve ING (Avrupa), DBS ve CMB (Asya) - seçerek bu bankalar ve diğerleriyle yaptığı detaylı analizler ve röportajlarla, dijital dönüşümün derslerini ortaya koyuyor.

Ortaya çıkan Dijital Dönüşüm: Liderlerden Dersler, büyük ve köklü organizasyonlar için dijital dönüşüme nasıl yaklaşılması gerektiğini anlatan kapsamlı bir rehber niteliğinde. Bu dersler, özellikle bankacılık sektörü için tasarlanmış olsa da, internet çağında dönüşüm gerçekleştirmek isteyen her büyük şirket için geçerli ve ilham vericidir.

Dijital bir dünyada var olabilmek için, geleneksel zihniyetler ve iş yapma biçimleri artık yeterli değil. Dijital Dönüşüm, dönüşümün gerekliliklerini ve uygulanabilir yollarını keşfetmek isteyen herkes için bir yol haritası sunuyor...

Dünyanın en büyük yatırımcılarının kaleme aldığı sayısız yatırım kitabı olduğunu biliyoruz. Peki, neden bizim kitabımızı seçmelisiniz?

Hisse senedi yatırımı ister bireysel hesaplarla ister borsa yatırım fonları, yatırım fonları ya da emeklilik planları aracılığıyla yapılsın, hiç olmadığı kadar yaygın. Ancak, bireysel yatırımcıların çoğu hisse senedi seçimiyle ilgili hiçbir eğitim almıyor. Dahası, şimdiye kadar bu konuda gerçekten erişilebilir ve anlaşılır bir rehber sunulmamıştı. Profesyoneller Gibi Yatırım Yapmak İçin Küçük Kitap, bu eksikliği gidermek için yazıldı.

Kitabımızın hisse seçimi yaklaşımı, basitlik ve erişilebilirlik açısından eşsizdir. Gerçek dünyadan alınan örneklerle ve Wall Street profesyonellerinin kullandığı modellerle, yatırım sürecini sistematik bir şekilde, adım adım açıklıyoruz. Amacımız net: Okuyucularımıza, kaliteli hisse senetlerini belirleyip portföylerini risk yönetimi prensipleriyle güvence altına alacak becerileri kazandırmak.

Yatırım süreci genellikle karmaşık ve göz korkutucu olarak algılanır. Ancak kitabımız, bu süreci sadeleştirip herkes için anlaşılır hâle getirmek üzere tasarlandı. Böylece, birçok yatırımcının yaptığı gibi rastgele kararlar vermek yerine, bilgi ve analizle hareket eden bir yatırımcıya dönüşmenizi amaçlıyoruz.

Bir pilotun uçabilmesi için kapsamlı bir eğitim alması gerekir. Bir doktor, tıp fakültesinden mezun olduktan sonra yıllar süren bir ihtisas sürecinden geçmek zorundadır. Profesyonel yatırım danışmanları bile sertifikasyon süreçlerini tamamlamak zorundadır. Ancak, hisse senedi satın almak için hiçbir eğitim şartı yoktur. Rastgele hisse alımı hayatınızı tehlikeye atmasa da finansal geleceğinizi ciddi şekilde riske atabilir.

Bu kitap, yatırım dünyasını anlamak ve bilinçli kararlar vermek için ihtiyaç duyduğunuz rehberi sunuyor. Artık, profesyonel bir yaklaşım benimseyerek yatırımlarınızı daha güvenli ve stratejik bir şekilde yönetebilirsiniz.

Kitap:
Gong Yatırımcı İçin
Çalıyor! - YOKSA O SEN
MİSİN?
İsbn: 9786256478695
Yazar: Mine Uzun,
Mert Yılmaz
Editör: Tuğba Atamtürk

Mine Uzun ve Mert Yılmaz, yıllardır biriktirdikleri deneyimleri ve gözlemleri kullanarak piyasalarda yaşananları, içine düşülen tuzakları öyküleştirerek anlatan harika bir kitap yazmışlar. Kitapta yer alan kişilerin başlarından geçenleri okurken bir yandan piyasada nasıl işlem yapıldığını, nasıl hatalar içine düşüldüğünü en basit şekliyle göreceksiniz, bir yandan da çeşitli finansal kavramları hiç zorlanmadan öğreneceksiniz. Finans piyasalarını merak eden herkese bu kitabı dikkatle okumalarını öneriyorum.

Dr. Mahfi Eğilmez

Piyasayı tanımlarken “arz ile talebin buluştuğu yer” diye kestirip atarız. Ancak arz ve talep edenlerin dönem ile şartlara göre değişen ruh halleri, alışkanlıkları, beklentileri piyasayı oluşturur. Onların işlerini kolaylaştırmak için bulunmuş finansal ürünler ise bahsettiğim ruh durumu ve şartlar sebebiyle bazen çözüm değil sorun haline gelebilir. Bu çalışmanın, finansal

ürünlerin anlaşılması, doğru kullanılması amacına büyük bir hizmet vereceğine inanıyor, sevgili Mine Uzun’a ve Mert Yılmaz’a teşekkür ediyorum.

Prof. Dr. Emre Alkin

Vak’a yöntemiyle konuyu anlatmak hem kişileri konuya çekebilmek hem de derinlemesine tartışabilmek açısından harika bir yöntemdir. Bu yöntem dünyada sık kullanılsa da ülkemizde pek kullanılmıyor. Öyküleştirildiğinde herkes anlatılan öyküde adeta yaşanan olayın bir parçası haline gelebiliyor. Sevgili Mine ve Mert’in kitabında öyküleme yönteminin harika bir şekilde kullanıldığına tanık oluyoruz. Bu yönüyle hem literatüre bir yenilik getirmesi hem de her bir öyküde kendimizi bulabilmemiz, kitabı bir solukta okumamızı sağlıyor. Bu çalışma için her ikisini de en içten dileklerle kutlarım.

Prof. Dr. Burak Arzova

Ekonomi ve finans kavramlarını anlamak hiç bu kadar keyifli ve kolay olmamıştı. Tüketim ve tasarruf alışkanlıklarımızı sorgulamamıza ve finansal okuryazarlığımızı artırmamıza büyük katkı sağlayacak değerli bir çalışma olmuş emeğinize sağlık Mine & Mert.

Prof. Dr. Zeynep Ökten

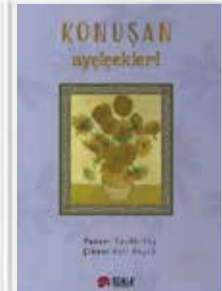
Ekonomi hayatımızın merkezi artık. Siz de benim gibi hem neler olacak diye merak edip, hem de dinlediğinizi bazen anlayamıyor, bazen zor anlıyorsanız, işte bu kitap tam bize göre... Duyduğumuz ama anlayamadığımız her ekonomi kavramını hikaye olarak anlatıyor. Basit, anlaşılır ve akıcı... Okuyunuz... Okutunuz...

Armağan Çağlayan

Neden birikim yapamıyorum?” sorusu kafanızı kurcalıyorsa, bir yandan tasarruf yapmayı sürdürülebilir hale getirmenin mantığını öğrenmek, bir yandan da merak ettiğiniz ama anlam veremediğiniz finansal kavramları su gibi akıp giden bir öyküyle kolayca anlamak istiyorsanız bu kitap tam size göre... Mine Uzun ve Mert Yılmaz, yılların ekonomi ve finans deneyimlerini harika bir dille anlatmışlar. Yeni evlenmiş bir çiftin sürükleyici hikayesi üzerinden, finansal okuryazarlığın ne kadar önemli olduğunu fark edeceksiniz, ekonomiyle ilgili pek çok yanlışlığı ve bir ailenin ekonomik açıdan yapması gerekenleri keşfederken keyif alacaksınız. Ben çok sevdim, eminim siz de seveceksiniz! Bana iyi gelen size de iyi gelsin!

Nur Viral

Kitap:
Konuşan Ayçiçekleri
İsbn: 9786057156839
Yazar: Tervik Taş
Çizen: Aslı Akyüz
Editör: Müge Okur

Kar yağlıyordu. Gökyüzünün koyu mavisinde, gri bulutlar art arda dizilmiş dağlar gibiydi. Rüzgâr vınlıyarak geçiyordu çatılardan. Tatil olduğu halde Baran sokağa çıkamıyordu. Odasında yatağına uzanmış, müzik dinleyerek, babasının duvara astığı Ayçiçekleri tablosuna bakıp hayaller kuruyordu.

Bir süre sonra tablodaki ayçiçeklerinden biri, göz kırpmaya başladı. Baran, yanılıyor muyum acaba diye, ovuşturdu gözlerini ve bir daha inceledi resmi.

“Ama sen bir resimsin!”

“Aldırma, filmlerdeki de resim aslında...”

Kitap: Geçmişten
Günümüze Türk Sermaye
Piyasası ve Borsa - SPK
ve Borsa Başkanlarının
Anlatımıyla
Borsanın Gayriresmi
Tarihi
İsbn: 9786256478985
Yazar: Dr. Berra Doğaner,
Dr. Kazım Kılınc
Yayın Koordinatörü:
Tuğba Atamtürk

Sermaye piyasalarında geniş bir deneyime sahip olan Dr. Berra Doğaner ile gazeteci, akademisyen, Dr. Kazım Kılınc'ın kaleme aldığı "Geçmişten Günümüze Türk Sermaye Piyasası ve Borsa" kitabı tarihsel sürecin ışığında, geleceği aydınlatmak için işin akademik yanını da ihmal etmeden, sermaye piyasalarını bütün boyutlarıyla ele alıyor. Ayrıca sermaye piyasalarımıza damga vurmuş, aldığı kararlarla piyasaları yönlendirmiş önemli kişilerle yaptığı söyleşilerle de deneyimler aktarıyor. Sermaye piyasaları ve borsaya ilgi duyan başta yatırımcılar olmak üzere herkes için öğretici, ilham verici bir kitap.

İbrahim H. Öztıp

Sosyal bilimlerin fen bilimlerinden temel farkının, laboratuvar ortamı ve deney imkânının olmaması olduğu söylenir. Sosyal bilimlerin laboratuvarı, tarihtir. Tarihte gerçekleşmiş olaylara ilişkin söylenenler de söylenmemesi tercih edilenler de aynı derecede öğreticidir. Bu kitap Türkiye'nin yakın dönem sermaye piyasası ve borsa laboratuvarında hangi malzemelerin bulunduğunu anlamak isteyenler için önemli ipuçları sağlıyor. Örnek ve ibret alınacak tarihi olayların idrakine varmak isteyenler için şüphesiz çok yararlı bir eser.

Prof. Dr. Celali Yılmaz

Sermaye piyasasının en duayen isimlerinden Dr. Berra Doğaner ve değerli gazeteci Kazım Kılınc'tan emek ve birikim dolu müthiş bir çalışma. Sermaye piyasasının gerçek tarihini direkt birinci ağızdan yapılan röportajlar ile ortaya koyan, gerek sektör içinde olan tüm kesimlere gerekse sermaye piyasası yatırımcılarına hitap eden, buram buram tarih kokan ve rehber niteliğindeki bu kitabı okurken hem geçmişe gidecek hem de büyük keyif alacaksınız. Bu kitabın sermaye piyasasının gerçek tarihi konusunda en iyi kitaplardan biri olduğuna dair hiç şüpheleniz olmasın...

Prof. Dr. Yusuf Kaderli

1980'lerden itibaren alırsak aslında kısa bir tarihi olan Türkiye Sermaye Piyasası içindeki hızlı gelişmeleri kitabı okuyunca tekrar hatırlıyoruz. Yapılan düzenlemelerde ve kamusal kurumların yönetiminde sektör katılımının sağlanması durumunda çok daha fazlasının, doğru ve verimli şekliyle yapılarak daha ileri bir sermaye piyasasına erişebileceğimizi düşünüyorum. Kitabın yazarları Dr. Berra Doğaner ve Dr. Kazım Kılınc'a şimdiki kuşağın bilgilendirilmesi ve gelecek nesillere ışık tutması bakımından değerli bulduğum bu eserden dolayı teşekkür eder, adil, şeffaf ve katılımcı bir sermaye piyasası özlemimizi yinelerim.

Mehmet Osmanoğlu

ÇOK SATANLAR LİSTESİ

Kitap	Yazar	Yayınevi
Yatırım El Kitabı	Prof. Dr. Mehmet Şükrü Tekbaş	Scala Yayıncılık
Türk Sermaye Piyasası Ve Borsa	Dr. Berra Doğaner, Dr. Kazım Kılınc	Scala Yayıncılık
Gong Yatırımcı İçin Çalışıyor!	Mine Uzun, Mert Yılmaz	Scala Yayıncılık
Türkiye Ekonomisinin Yeni Yüzü	Doç. Dr. Caner Özdurak, Dr. Firuze Simay Sezgin	Scala Yayıncılık
Trend Takipçisi	Michael W. Covel	Scala Yayıncılık
Kapsayıcılık	Dr. Rıza Kadılar	Scala Yayıncılık
Herkes İçin Finans	Paco De Leon	Scala Yayıncılık
Dikkat! Zengin Yapabilir	Cihat E. Çiçek	Üçüncü Göz Yayınları
Finansal Özgürlük	Şebnem Özdemir, Serkan Ünal	Kronik Kitap
Aklımızda Bulunsun	Bülent Eczacıbaşı	Yapı Kredi Yayınları

İlayda Arı
ilayda@scalakitapci.com

QNB Portföy desteğiyle ilk Türk Güney Kutbu'nda

Olimpik sporcu Ali Rıza Bilal, QNB Portföy'ün desteğiyle tarihi bir başarıya imza atarak Güney Kutbu'na tek başına ulaşan ilk Türk oldu. 22 Kasım'da Messner Rotası'nda başladığı ekspedisyonunu, -40°C'lik buz çölünde 51 gün süren mücadele sonunda başarıyla tamamlayana Bilal, yaklaşık 1000 kilometrelik mesafeyi kayakla kat etti. Bilal, tüm yiyecek ve ekipmanlarını 100 kiloluk bir kızakta taşıyarak inanılmaz bir dayanıklılık ve kararlılık örneği gösterdi. Ekspedisyonun ayrıntılarını Ali Rıza Bilal ile konuştuk. ”

Güney Kutbu yolculuğu fikri nasıl oluştu?

Spora başladığım ilk yıllardan itibaren her zaman kendime daha büyük hedefler koyarak sınırlarımı zorladım. Güney Kutbu yolculuğum ise bu sınırları en üst seviyeye taşıdığım bir dönüm noktası oldu. Bu hedef, uzun zamandır içimde taşıdığım bir tutkuydu. Ancak bu yolculuk, yalnızca fiziksel bir mücadele değil; aynı zamanda büyük bir sorumluluğu ve ülkeme duyduğum sevgiyi ifade ediyor.

Bu projeye karar verirken, yalnızca fiziksel dayanıklılığımı değil, mental gücümü de sınamak istedim. Risk yönetimi ve belirsizliklerle başa çıkma becerilerimi sergilemem gereken bu zorlu ekspedisyonda, QNB Portföy yanımda oldu. Destekleri için kendilerine teşekkür ederim.

Bu yolculuktaki en büyük motivasyonum ise gençlere ilham olabilmektir. Onlara büyük hayallerin ve zorlu hedeflerin peşinden gitme cesaretini aşılayabilmek benim için tarifsiz bir değer taşıyor.

Zorlu yolculuğa nasıl hazırlandınız? Yolculukta sizi en fazla zorlayan ne oldu?

Antarktika yolculuğu, dünyanın en ekstrem koşullarında gerçekleşeceği için hazırlık sürecim oldukça kapsamlı ve disiplinli bir programdan oluştu. Özellikle lojistik hazırlıklar, sürecin en kritik aşamalarından biriydi. Antarktika gibi zorlu bir bölgede dışarıdan yardım alma şansı olmadığından, her ekipmanı büyük bir titizlikle seçmem gerekti. Ayrıca, tüm elektronik cihazlarımı çalıştırmak için güneş enerjisi panelleri ve bataryaları en verimli şekilde düzenledim.

Ekspedisyon boyunca her gün, bir önceki günden daha fazla kilometre yürümeyi hedefledim. Ancak bu süreç kolay olmadı; yürümekten dolayı topuklarımda yaralar oluştu, su ihtiyacımı kar eriterek karşıladım ve sık sık güçlü rüzgarlara karşı yürümek zorunda kaldım.

Yolculuk sırasında çeşitli zorluklarla karşılaştım: ocağım bozuldu, batonumun stoperi çıktı, termosumun kapağı kırıldı. Ancak elimden geldiğince hepsini tamir etmeye çalıştım ve bu engellerin üstesinden geldim. Kayağımın bağlaması kırıldığında,

kayağımı ipe sabitleyerek yaklaşık 150 kilometreyi bu şekilde tamamladım.

Hayatta zorluklarla karşılaşmamız kaçınılmazdır; önemli olan, bu sorunları kendi çabamızla çözmeyi öğrenmek.

Yolculuk ne kadar sürdü? Hedefe ulaştığınızdaki duygularınızı anlatır mısınız?

Ekspedisyona hazırlanırken sosyal medyada sık sık takipçilerime söylediğim bir cümle vardı: “Yorulduğumda değil, işimi bitirdiğimde dururum.” Ve tam da öyle oldu. 51 gün süren bu zorlu yolculuğun sonunda Güney Kutup Noktası'na ulaştığımda hissettiğim mutluluğu tarif etmek imkansız. Yaklaşık iki ay boyunca omuzlarımda bana güvenen insanların, ailemin, takipçilerimin, sponsorlarımla ve gençlerin sorumluluğunu taşıdım.

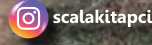
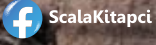
Bu süreçte pek çok aksaklıkla karşılaştım ve hem fizyolojik hem de psikolojik olarak sınanımdım. Ancak hedefime ulaşış “Güney Kutup Noktası'na hoş geldiniz” tabelasını gördüğüm anda, yaşadığım tüm yorgunluğun buna değdiğini anladım. Tüm yolculuk boyunca beni destekleyenlerin varlığı, bu zorlu süreçte kendime olan inancımı güçlendirdi ve daha kararlı adımlarla ilerlememi sağladı.

SCALA Kitapçı
"Dünyanıza değer katar"
30.yıl

her kitap başka bir yolculuk...

scalakitapci.com

YARIŞMAMIZA KATILIN, KİTAP KAZANIN!

Dergimizin Fon Dünyası (Ekim-Aralık 2024 sayısı) yazıları içinde yer alan bilgilerden derlenen aşağıdaki soruların doğru cevaplarını

28 Nisan 2025 tarihine kadar
info@kyd.com.tr adresine ileten

10 okuyucumuza Scala Kitapçı'nın bu sayfada tanıtımı yer alan kitaplarından hediye ediyoruz.

Bol şanslar!

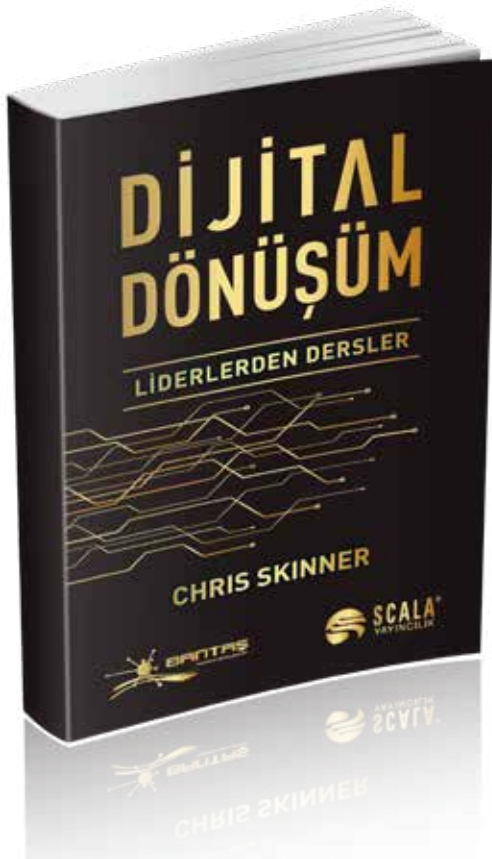
01

Peşin raporuna göre özel servet yatırımcılarının çoğunluğu dünyada hangi bölgede bulunuyor?

02

Küresel Finans Merkezleri Endeksi'ne göre Hong Kong kaçınıcı sırada yer alıyor?

Geniş tanıtım Kitap Köşesi bölümümüzde yer almaktadır.

Taviloğlu Koleksiyonu ile Yarım Asırlık Serüven

her mekânda yeni bir keşif ve hikâyenin peşinde

Mudo'nun kurucusu ve onursal başkanı, iş insanı Mustafa Taviloğlu'nun 1972'den bu yana tutku ve özveriyle büyütmeye devam ettiği Taviloğlu Koleksiyonu'nun yarım asırlık serüvenini sanatseverlerle buluşturan **"Bir Koleksiyoner Hikâyesi"** sergisi 30 Mart tarihine kadar uzatıldı.

Taviloğlu Koleksiyonu'nun 52 yılı aşan serüvenini İstanbul'un 7 önemli kültür mekânında sanatseverlerle buluşturan **"Bir Koleksiyoner Hikâyesi"** sergisi, bu yılın ilk çeyreğinde ziyaretçilerini ağırlamaya devam edecek. Sergi, 30 Mart 2025 tarihine kadar 5 mevcut mekân ve 2 yeni mekânda sanatseverleri bekliyor. Galeri Eyüpsultan, İstanbul Sanat (Haliç Tersanesi), İş Sanat Kibele Sanat Galerisi, Mecidiyeköy Tarihi Likör Fabrikası ve Müze Gazhane'deki sergiler aralıksız olarak ziyaret edilmeye devam etmekte.

Ocak ayı itibarıyla daha önce Artİstanbul Feshane'de sergilenen eserler, The Ritz-Carlton Residences, İstanbul B Blok'taki; MSGSÜ İstanbul Resim Heykel Müzesi'nde sergilenen eserler ise Yapı Kredi bomontiada F Blok'taki yeni mekânlarında sanatseverlerin ziyaretine açıldı.

"Bir Koleksiyoner Hikâyesi", İş Sanat ana sponsorluğunda, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, İBB Kültür Daire Başkanlığı, İBB Miras, Eyüp Belediyesi, Altınmarka, Bilgili Holding ve Doğu Grubu'nun katkıları ve Contemporary İstanbul Vakfı (CIF) iş birliği ile; İstanbul'un önemli sanat mekânlarına yayılan ücretsiz sergiler, Taviloğlu Koleksiyonu'nun tamamını, 903 sanatçının 2412 eserini bir arada görme imkânı sunuyor.

Yarım asrı geçen bir birikimin ürünü olan Taviloğlu Koleksiyonu, pentürden fotoğraf ve videoya, heykelden yerleştirmeye ve dijital işlere; Türk resminin ustalarından günümüzün genç çağdaş sanatçılara Türkiye'nin modern ve çağdaş sanat tarihine dair önemli bir bellek oluşturuyor. Üçüncü on yılında yabancı çağdaş sanatçıları da dahil etmeye başlayan koleksiyon dünya sanatını da takip etmekte.

Taviloğlu Koleksiyonu'nu tüm eserleriyle izleyiciye sunan sergi, her mekânda, koleksiyondaki eserlerin alım yıllarını takip eden onar yıllık dilimlerle bir gezi güzergâhı öneriyor. Sanatçıların kendi dönemlerine özgü estetik anlayışları, teknikleri ve konuları bir araya getirerek, izleyiciye geniş bir görsel yelpaze sunuyor.

Yapı Kredi bomontiada'da yer alan "Yarım Asırlık Serüven" sergisi, Taviloğlu Koleksiyonu'nun kronolojik bir özetini sunuyor. Koleksiyondaki diğer tüm eserler, dört ana tema altında diğer sergi mekânlarında şu şekilde izleyiciyle buluşuyor:

19. yüzyıldan günümüze, insan ve insan yaşamına dair görünüşleri konu alan çalışmaların bir araya getirildiği "Tanıdığımız İnsanlar", 1600'e yakın yapıtla koleksiyonda en geniş yer tutan tema olarak figüre odaklanıyor. Serginin bu bölümü, İş Sanat Kibele Sanat Galerisi'nin yanı sıra Mecidiyeköy Tarihi Likör Fabrikası ve The Ritz-Carlton Residences, İstanbul B Blok'ta görülebilir.

19. yüzyıldan günümüze kamusal alan, kent ve mimarlığı konu alan eserlerin yer aldığı "Yaşadığımız Şehirler" başlığı, Mecidiyeköy Tarihi Likör Fabrikası'nda sergilenmeye devam ediyor. Uzun bir tarihin ve kuşaklar arası bir yelpazenin çevrelediği bu tema altında 300'ü aşkın eser yan yana geliyor.

Ağırlıklı olarak peyzaj konulu eserlerin bir araya getirildiği ve koleksiyonda kapsayıcı bir kavram olan doğayı merkezine alan "İzlediğimiz Manzaralar" başlığı, Haliç Tersanesi'ndeki İstanbul Sanat'ta devam ediyor. Geçmiş ile günümüz, kültür ile doğa arasında bağlantı kuran 400'e yakın eser, sanatçıların yaşadığı dönemin dinamiklerinin belleğe aktarıldığı manzaralar olarak karşımıza çıkıyor.

20. yüzyıldan günümüze soyut sanatın renkli

dünyasını sunan eserlerin yer aldığı "Gördüğümüz Renkler" başlığı ise Müze Gazhane, İş Sanat Kibele Sanat Galerisi ve Galeri Eyüpsultan'da sanatseverlerle buluşmaya devam ediyor. Bu başlık altında bir araya gelen 300'e yakın eser, duyu ve düşüncenin temsili haline gelen soyutlama ile biçimin, rengin, nesnenin özüne inerek yalın, aşkın ve saf duyu deneyimlerine odaklanıyor.

Sanatçılar, dönemler, üsluplar, teknikler ve medyumların çeşitliliği ile dikkat çeken koleksiyonu her detayıyla sunan sergilerin küratörlüğünü Marcus Graf ve Derya Yücel yapıyor. İkili, sergi için hazırladıkları "Koleksiyonerin Hikâyesini Bir Sergi İle Anlatmak" başlıklı yazıda, Taviloğlu Koleksiyonu'nun sanatın bireyin ruhuna ve kimliğine nasıl yansıdığını, kolektif bir bellek oluşturma gücünü ve sanatçının topluma olan derin bağını gözler önüne serdiğini vurguluyor. Graf ve Yücel'in yazısından bir kesiti paylaşıyorum:

"Sergimiz, Türkiye'nin modern ve çağdaş sanat tarihinin bir aynası, bir bellek kaynağı olan bu değerli koleksiyonu kapsamlı bir şekilde tanıtmayı ve bu koleksiyonun sanatsal, kültürel ve tarihsel önemini ortaya koymayı amaçlıyor. Kapsamlı bir koleksiyonun tamamının eş zamanlı olarak kamuya paylaşılması bakımından Türkiye'de ilk olma özelliğini taşıyan bu sergi, yalnızca sanat yapıtı değil aynı zamanda kendi zamanını biriktiren Mustafa Taviloğlu'nun sanat sevgisini, sezgisel beğenilerini ve koleksiyonerlik yolculuğunu izleyicilere aktarırken yarım asırlık bir serüvenin, bir dönemin, bir ülkenin kültürel ve sanatsal evriminin de izini sürüyor.

Bu bakış açısı, serginin küratöryal yaklaşımını da şekillendiriyor. Sergi, koleksiyonu kavramsal bir dizgeyle tarifeden durağan ve sabitlenmiş kronolojik bir bakış yerine, zamanlar arası geçişlerle şekillenen ve temalarla ilişkilenen küratöryal bir kurgu öneriyor. Bu bağlamda oluşan insan/figür, mekân/kent, doğa/peyzaj ve soyut olarak 4 ana temanın her biri ayrı

alt başlıklar altında ve farklı sergi mekânlarına yerleşiyor. Her tema, koleksiyonun farklı yönlerini, Türkiye ve dünya sanatındaki yerini ve bu temalar üzerinden kültürel ve sanatsal birikimi yansıtıyor.

'Bir Koleksiyoner Hikâyesi: 1972'den Günümüze Taviloğlu Koleksiyonu' sergisi, sanatın bireyin ruhuna ve kimliğine nasıl yansıdığını, sanatın kolektif bir bellek

oluşturma gücünü ve sanatçının topluma olan derin bağını gözler önüne seriyor. Türkiye sanat tarihine adı yazılmış ilk kuşak ressamlardan, geleceğin sanat tarihine eklemenecek yeni nesil genç sanatçılara uzanan koleksiyonda eserlerin her biri başka bir hikâye barındırıyor. Kültürel bir bellek işlevine sahip olan bu sergi, yalnızca bir koleksiyonerin portresini çizmekle kalmıyor, Türkiye'de sanata dair güçlü bir kaynak ve sanat tarihine dair geniş bir sahne ortaya çıkarıyor."

Kişiliğin ve kimliğin yansıması olan, koleksiyonu oluşturan tüm eserler stratejiye değil duyguya, yatırıma değil tutkuya yönelmiş, gözüne inanarak yola çıkmış bir serüveni anlatıyor. Ülkemiz sanatına dair bir bellek olma işlevi de gören bu nadide koleksiyonu, İstanbul'un farklı mekânlarında izlemenizi, incelemenizi ve bu hikâyeyi keşfetmenizi tavsiye ediyorum.

Taviloğlu Koleksiyonu Yöneticisi Neslihan Muratbeyoğlu Aktürk'e ve Taviloğlu Koleksiyonu İletişim Koordinatörü Amber Eroyan'a bu yazıya katkıları ve ilgileri için tekrardan teşekkür ediyorum.

Deha ÇUN

Avrupa Yatırım Fonları 2024 Üçüncü Çeyrek Görünümü

2024'ün 3. çeyreğinde uzun vadeli fon girişleri yavaşlarken para piyasası fonlarına güçlü talep geldi

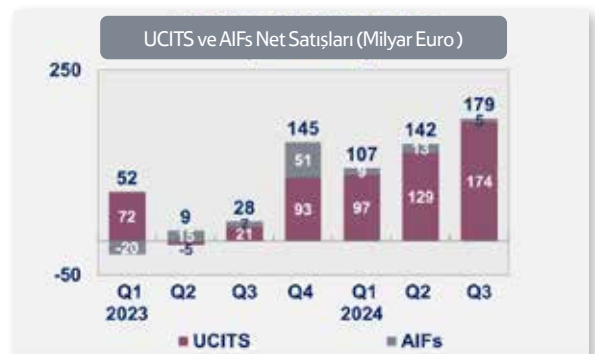
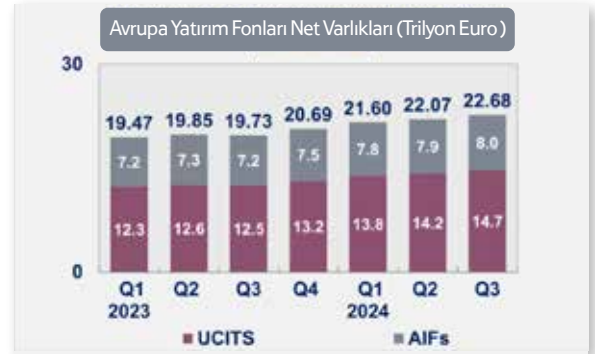
- UCITS ve Alternatif Yatırım Fonları (AIFs) net varlıkları üçüncü çeyrekte **%2.7** arttı.
- Üçüncü çeyrekte UCITS ve AIF'ler, 2024'ün 2. çeyreğindeki **142 milyar Euro**'dan **179 milyar Euro**'ya yükselen güçlü net para girişi yaşadı.

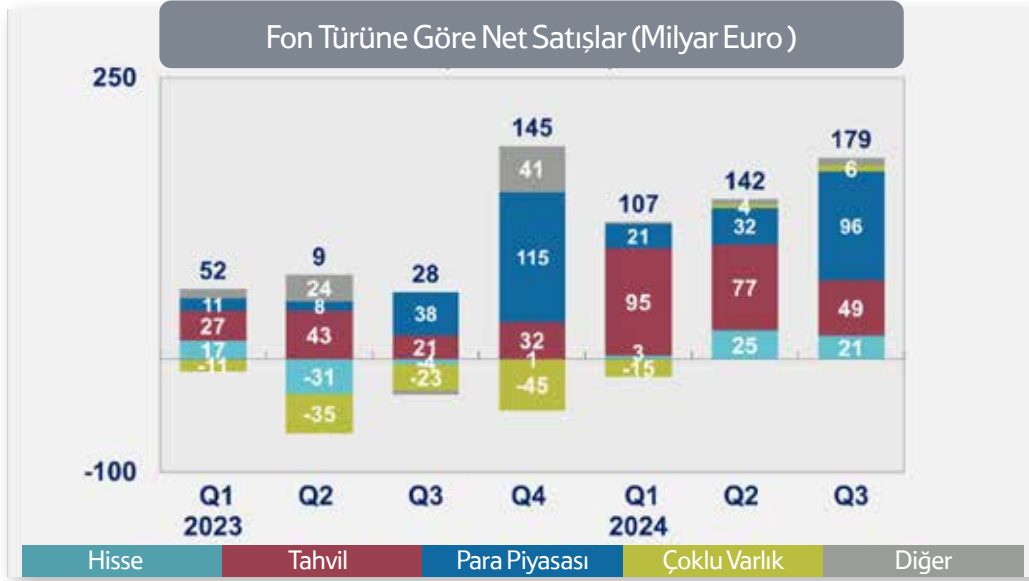
Avrupa Yatırım Fonları ve Portföy Yönetimi Birliği (EFAMA), 2024 yılı üçüncü çeyrek dönem istatistiklerini açıkladı. UCITS ve AIF net varlıkları üçüncü çeyrekte %2.7 artarak 22.68 trilyon Euro oldu.

UCITS ve AIF net varlıkları 2024'ün 3. çeyreğinde %2.7 büyürken, UCITS %3,2 ve AIF'ler %1.8 arttı.

Üçüncü çeyrekte UCITS ve AIF'ler, 2024'ün 2. çeyreğindeki 142 milyar Euro'dan 179 milyar Euro'ya yükselen güçlü net girişler gördü. UCITS'in net satışları 174 milyar Euro'ya ulaşırken, AIF'ler 5 milyar Euro net giriş kaydetti. 2024'ün ilk üç çeyreğinde, UCITS ve AIF'lere toplam net giriş sırasıyla 401 milyar Euro ve 27 milyar Euro olarak gerçekleşti.

Uzun vadeli fonlar, 2024'ün 2. çeyreğindeki 110 milyar Euro'dan 83 milyar Euro'ya gerileyen net giriş kaydetti. Tahvil fonları, 2024'ün 2. çeyreğindeki 77 milyar Euro'dan düşüşle 49 milyar Euro'luk net giriş gördü. Hisse senedi fonları, 2024'ün 2. çeyreğindeki 25 milyar Euro'dan biraz daha düşük olan 21 milyar Euro'luk net giriş çaktı. Çoklu varlık fonları 6 milyar Euro'luk net giriş gördü.

Uzun vadeli fonların net satışları, yatırımcı güveninin faiz oranı döngüsü, yaklaşan ABD seçimlerine ilişkin belirsizlik ve birçok ülkede bütçe açıklarını gidermek için alınacak mali önlemlerden etkilenmesiyle geriledi. Para piyasası fonları ise, 2024'ün 2. çeyreğindeki 32 milyar Euro'ya kıyasla 96 milyar Euro'luk önemli net giriş gördü ve dalgalı zamanlarda 'güvenli liman' yatırım seçeneği statülerini teyit etti.

UCITS ve AIFs Toplam Net Varlıklar, Net Satışlar ve Fon Sayıları, 2024 3Ç - Milyon Euro

	2024 3Ç sonu Net Varlıklar			2024 3Ç Net Satışlar			2024 3Ç sonu Yatırım Fonu Sayıları		
	TOPLAM	UCITS	AIFs	TOPLAM	UCITS	AIFs	TOPLAM	UCITS	AIFs
Avusturya	225,835.0	104,444.3	121,390.7	-182.6	44.0	-226.6	1,992	873	1,119
Belçika	223,703.2	222,284.5	1,418.7	2,385.3	2,376.9	8.4	611	592	19
Bulgaristan	1,620.9	1,456.4	164.5	57.0	55.9	1.2	136	126	10
Hırvatistan	4,118.8	2,963.2	1,155.6	143.0	143.0		159	115	-44
Güney Kıbrıs	6,588.0	630.0	5,958.0	26.0	15.0	11.0	467	31	436
Çek Cumhuriyeti	32,101.8	28,423.3	3,678.5	882.1	782.7	99.4	267	246	21
Danimarka	299,986.0	191,693.0	108,293.0	-515.3	960.0	-1,475.3	955	681	274
Finlandiya	176,981.8	157,886.2	19,093.7	-876.1	810.8	-65.3	500	396	104
Fransa	2,454,941.0	979,423.0	1,475,518.0	4,574.0	5,139.0	-565.0	10,800	3,078	7,722
Almanya	2,803,672.9	539,327.0	2,264,345.9	-1,255.3	3,180.1	-4,435.5	7,820	2,932	4,888
Yunanistan	23,169.1	16,932.3	6,236.7	589.6	589.6		314	303	11
Macaristan	42,553.8	3,491.1	39,062.7	1,094.9	192.1	902.8	582	47	535
İrlanda	4,676,250.0	3,762,414.0	913,836.0	133,744.0	137,410.0	-3,666.0	8,863	5,489	3,374
İtalya	424,267.8	302,352.8	121,915.0	2,704.3	2,707.9	-3.7	2,356	1,127	1,229
Lihtenştayn	135,219.4	35,824.4	99,395.0	606.6	34.4	572.1	2,780	1,362	1,418
Lüksemburg	5,659,544.0	4,618,065.0	1,041,479.0	2,614.0	-450.0	3,064.0	13,723	9,797	3,926
Malta	21,274.5	3,076.9	18,197.6	-330.7	14.9	-345.5	502	114	388
Hollanda	876,526.5	94,857.3	781,669.2	1,030.7	1,251.9	-221.1	1,616	94	1,522
Norveç	200,879.4	184,356.6	16,522.8	4,695.7	2,833.3	1,862.4	743	743	
Polonya	86,180.8	35,478.2	50,702.6	2,552.8	1,667.0	885.8	1,026	269	757
Portekiz	35,261.8	19,402.3	15,859.5	348.6	364.1	-15.5	477	174	303
Romanya	8,294.1	4,559.8	3,734.3	254.3	254.8	-0.4	128	92	36
Slovakya	10,769.2	7,347.7	3,421.4	252.9	161.9	91.0	95	68	27
Slovenya	6,470.0	5,779.2	690.8	117.3	117.3		147	77	70
İspanya	405,882.0	368,598.0	37,284.0	6,611.0	6,380.0	231.0	3,248	2,836	412
İsviçre	640,070.8	613,805.7	26,265.1	3,437.9	3,044.7	393.2	713	600	113
İsviçre	969,699.2	765,643.6	204,055.6	11,645.4	10,831.2	814.2	1,227	1,052	175
Türkiye	127,127.8	94,229.4	32,898.4	16,538.0	16,081.5	456.5	1,986	1,438	548
İngiltere	2,096,494.1	1,502,852.1	593,641.9	-16,126.4	-22,498.1	6,371.7	3,277	2,207	1,070
Avrupa	22,675,483.6	14,667,599.2	8,007,884.4	179,371.2	174,495.7	4,875.5	67,510	36,959	30,551

*Ülke isimleri orijinal tabloya göre sıralanmıştır.

Küresel Yatırım Fonları 2024 Üçüncü Çeyrek Görünümü

Üçüncü çeyrekte hem hisse senedi hem de para piyasası fonlarına daha güçlü talep geldi

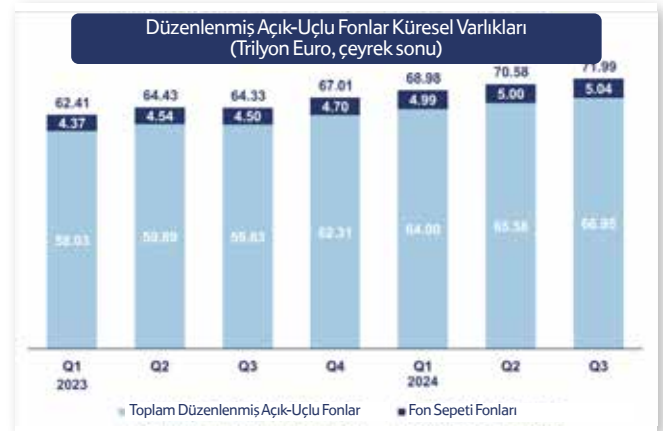
- Küresel açık uçlu yatırım fonlarının net varlıkları yılın ikinci çeyreğinde %2 artarak **71.99 trilyon Euro**'ya çıktı.
- Aynı dönemde yatırım fonlarına toplam **825 milyar Euro** net giriş oldu.

Uluslararası Yatırım Fonları Birliği (IIFA) için Avrupa Yatırım Fonları ve Portföy Yönetimi Birliği (EFAMA) ve ABD Investment Company Institute (ICI) tarafından derlenen ve 46 ülkeyi kapsayan 2024 üçüncü çeyrek sonu istatistiklerine göre, dünya çapında düzenlenmiş açık uçlu fon varlık büyüklüğü 70.58 trilyon Euro oldu.

Küresel olarak düzenlenmiş açık uçlu fon varlıkları, 2024'ün 3. çeyreğinde euro bazında %2 artarak 71,99 trilyon Euro'ya ulaştı. Yatırım fonları, ikinci çeyrekteki 751 milyar Euro'ya kıyasla 825 milyar Euro net giriş kaydetti.

Dünya genelinde yatırım fonlarının ABD doları cinsinden ölçülen net varlıkları, 2024'ün 3. çeyreğinin sonunda 80,6 trilyon ABD dolarına yükseldi. Bu, bir önceki çeyreğe göre %6,7'lik bir artışı temsil etti.

Hisse senedi fon varlıkları %2,6 artarak 2024'ün 3. çeyreği sonunda 32,8 trilyon Euro'ya ulaştı. Tahvil fonu varlıkları %2 artarak toplam 13,2 trilyon Euro oldu. Çoklu varlık fonları %1,2 büyümeye kaydederek 10,6 trilyon Euro'ya çıktı. Para piyasası fonları %0,8 oranında hafif bir büyümeye göstererek 10 trilyon Euro'ya ulaştı. Gayrimenkul fonları ve diğer fonlar da net varlıklarda sırasıyla %0,7 ve %2,7 artış kaydetti. Her fon kategorisi, üçüncü çeyrekte net varlıklarda bir artış kaydetti.

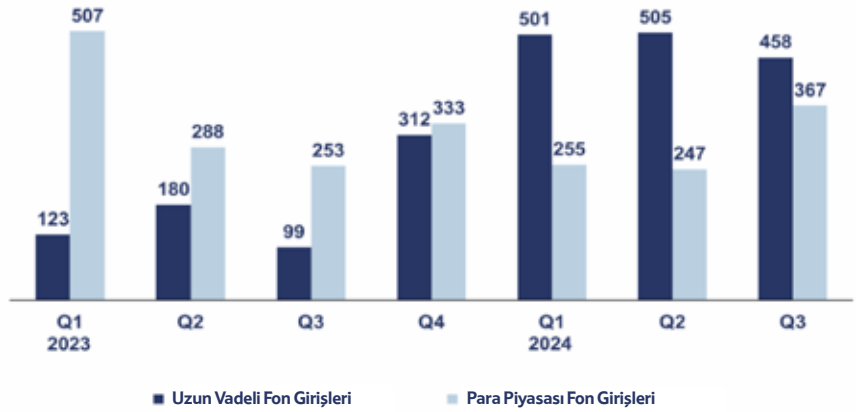

2024'ün 3. çeyreğinin sonunda, hisse senedi fonları dünya çapında düzenlenmiş açık uçlu fon net varlıklarının %45,6'sını oluşturuyordu. Tahvil fonlarının payı %18,3, çoklu varlık fonlarının ise %14,8 olarak gerçekleşti. Para piyasası fonları varlıkları dünya toplamının %13,9'unu temsil ediyordu.

Dünya çapında düzenlenmiş açık uçlu fonların net satışları, bir önceki çeyrekteki 751 milyar Euro'ya kıyasla 2024'ün 3. çeyreğinde 825 milyar Euro'ya ulaştı. Uzun vadeli fonlar, 2024'ün 2. çeyreğindeki 505 milyar Euro'dan 458 milyar Euro'ya geriledi. Para piyasası fonlarının net satışları, 2024'ün 2. çeyreğindeki 247 milyar Euro'dan 367 milyar Euro'ya yükseldi.

Hisse senedi fonlarına girişler 2024'ün 2. çeyreğindeki 116 milyar Euro'dan 230 milyar Euro'ya yükseldi. Tahvil fonları, bir önceki çeyrekteki 395 milyar Euro'dan 224 milyar Euro'ya gerileyen net giriş kaydetti. Buna karşılık, çoklu varlık fonları, toplam 63 milyar Euro'luk net çıkışlar yaşamaya devam etti ve art arda onuncu negatif net satış çeyreğine ulaştı.

Küresel Uzun Vadeli ve Para Piyasası Fonları Para Girişi
(Milyar Euro)

PORTFÖY YÖNETİCİLERİ VE ANALİSTLERİN TERCİHİ “FİNNET ANALİZ EXPERT”

Türkiye Sermaye piyasalarında işlem gören tüm yatırım araçlarının detaylı, geçmiş ve güncel veri setlerinin, 2000'den fazla fonksiyon aracılığıyla hızlı ve excel tabanlı kullanımını sağlayan araştırma ve analiz yazılımıdır.

Hx Hisse Expert
Fe Fon Expert
Te Tahvil Expert
Ve Viop Expert

Me Makro Expert
He Haber Expert
EK Emtia-Kur Expert
Ve Varant Expert

* Pay, Yatırım ve Emeklilik Fonları, Sabit Getirili Varlıklar, Vadeli İşlem ve Opsiyonlar, Makroekonomik veriler, Bist Firmaları, Bankalar, Yatırım Kuruluşları, Portföy Yönetim Şirketleri, Tahvil ve Finansal Varlık İhraç Eden tüm kuruluşların tüm finansal verileri ve daha fazlası...

Türkiye Ekonomisinin 2024 Yılı Portresi

Özge GÜRSES

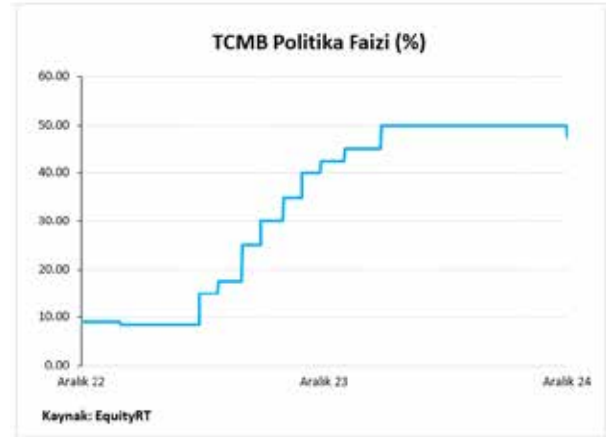
Rasyonet Makro Ürün Yöneticisi
Rasyonet

Türkiye ekonomisi 2024 yılını, 2023 yılı Genel Seçimleri ardından uygulamaya koyulan "ihtiyaca uygun" makro politikaların etkilerini daha fazla hissederek geçirdi. Bu dönemde, ekonomi yönetiminin öncelikleri arasında yer alan enflasyonla mücadele, cari açıkta iyileşme ve kamu maliyesi, izlenen politikalarda başrol oynadı. Uygulanan stratejilerde hedef, yatırımcı güvenini artırmak ve Türk Lirası cinsinden varlıkların değerini yükseltmek oldu. Katedilen mesafeler yurtdışı kredi derecelendirme kuruluşlarından gelen not artırımları ve ülke risk primindeki iyileşme ile somutlaştı. Son verilere göre, Türkiye'nin kredi notu, S&P ve Fitch değerlendirmelerine göre yatırım yapılabilir seviyeden üç basamak, Moody's'e göre ise dört basamak aşağıda bulunuyor. Türkiye'nin 5 yıllık CDS primi ise önemli bir azalma kaydederek tarihsel ortalamalarının altına geriledi ve gelişmekte olan ülkeler ortalamasına yakın bir seviyeye geldi.

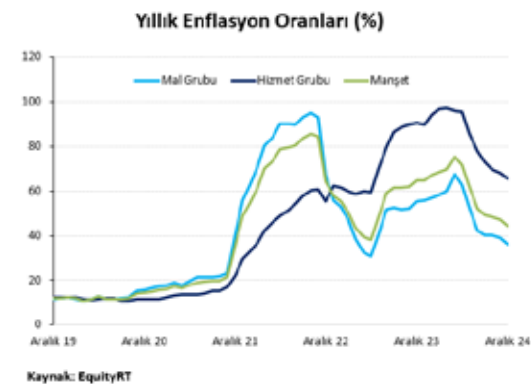
Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), 2023 yılının ikinci yarısından itibaren uyguladığı sıkı para politikasıyla dikkat çekti. Enflasyonla mücadele ve ekonomik dengelerin yeniden tesis edilmesi amacıyla başlatılan faiz artırımı süreci, 2024 yılının Mart ayına kadar devam etti ve politika faizi yüzde 50 seviyesine kadar yükseltildi. Bu karar, enflasyonist baskıları kontrol altına almayı ve piyasalarda güven ortamını yeniden oluşturmayı hedefleyen önemli bir adım olarak öne çıktı. 2024 yılının son çeyreğinde ise enflasyonun yıllık bazda gerilemesinin beklenmesine rağmen, düşüş hızı TCMB'nin tahminlerinin altında kaldı. Yine de yıllık tüketici enflasyonunun yüzde 44,4 seviyesine inmesi, TCMB'nin yıl bitmeden faiz indirimine gitmesine olanak tanıdı. Aralık ayında alınan kararla politika faizi 250 baz puanlık bir indirimle yüzde 50'den yüzde 47,5 seviyesine çekildi.

2025 yılında Merkez Bankası'nın politika duruşunda esneklik sağlarken, temel hedeflerini gözden kaçırmaması kritik önem taşıyor.

Enflasyonla mücadelede kalıcı bir başarı sağlanması, 2025 yılında da Türkiye ekonomisinin temel önceliklerinden biri olmaya devam edecek. Bu konuda önemli zorluklar hala masada. 2025 yılı itibarıyla, 2024 yılının son çeyreğinde gözlemlenen yıllık enflasyondaki kademeli düşüşün sürmesi bekleniyor ancak, bu düşüşün hızı yine beklentilerin gerisinde kalabilir. Hizmet enflasyonundaki yapısal katılık ve piyasa beklentilerinin TCMB tahminlerinin üzerinde seyretmesi, enflasyonla mücadeleyi zorlaştıran başlıca faktörler. Buna ek olarak, tüketici borçlanma maliyetlerindeki artışa rağmen harcamalarda devam eden yükseliş ve hizmet sektörüne yönelik güçlü talep, enflasyonist baskıların sürmesine yol açıyor.

TCMB'nin, özellikle aylık enflasyon verilerini yakından izleyeceğini ve enflasyon belirli bir seviyeye gerileyene kadar faiz indirimi konusunda temkinli bir yaklaşım sergileyeceğini söyleyebiliriz. 2025 yılının sonunda politika faizinin yüzde 30 seviyesine inmesi öngörülsede, enflasyon dinamiklerinde beklenmedik olumsuzlukların veya yeni risk faktörlerinin ortaya çıkması durumunda, TCMB'nin faiz indirimi sürecini durdurması ihtimal dahilinde.

2024'te Cari Denge'de Başlayan İyileşme Devam Eder mi?

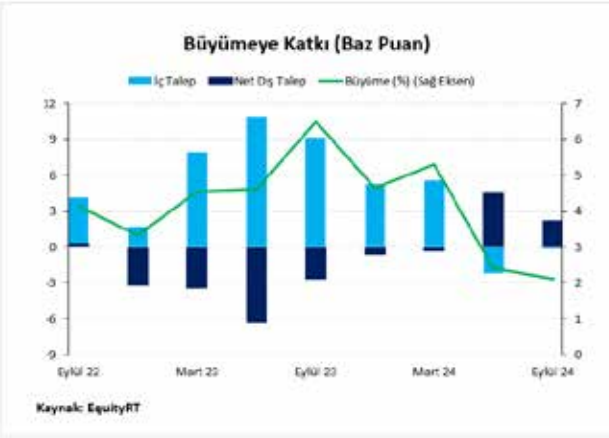
2025 yılı için bir diğer dikkat çeken konu, cari dengeyi iyileştirme çabalarının sürdürülebilirliği. 2024 yılında Türkiye, dengeli büyüme stratejisinin etkisiyle cari açık sorununda önemli bir azalma sağladı. Özellikle

2024 yılının Haziran-Ekim döneminde üst üste beş ay boyunca cari denge fazlası verilmesi, yılı 36,1 milyar dolardan 3,3 milyar dolara düşen bir cari açıkla kapatmaya olanak tanıdı. 12 aylık birikimli verilerde ise cari açık 46 milyar dolardan 7,7 milyar dolara gerileyerek dikkat çekici bir iyileşme gösterdi. İyileşme, enerji ve altın ithalatındaki azalmayla birlikte dış ticaret açığındaki daralma ve turizm gelirlerinin rekor seviyelere ulaşmasından kaynaklandı.

2025 yılı itibarıyla cari açığı iyileşmenin sürdürülebilirliğine dair bazı zorluklar mevcut. Özellikle, 2024'teki iyileşmeye katkı sağlayan enerji ve altın ithalatındaki düşüşün, 2025 yılında daha sınırlı kalması cari dengeyi olumsuz yönde etkileyebilir.

2025 yılı ekonomik görünümü açısından öne çıkan risklerden biri de, ABD yönetiminin Avrupa ülkelerine yönelik uygulamayı planladığı gümrük tarifeleri. ABD'nin gümrük tarifelerine ilişkin henüz netleşmiş bir karar bulunmamakla birlikte, bu belirsizlik, Türkiye'nin ihracat stratejileri ve ekonomik tahminleri üzerinde risk oluşturmaktadır. Avrupa, Türkiye'nin toplam ihracatında önemli bir paya sahip olduğundan, bu bölgedeki büyümenin zayıflaması Türkiye ekonomisi üzerinde olumsuz etkiler yaratabilir. Türkiye'nin ihracat gelirlerindeki olası bir düşüş, cari işlemler dengesini bozarak ekonomik kırılganlıkları artırabilir. Avrupa ekonomisindeki talep daralması, özellikle Türkiye'nin otomotiv, makine ve tekstil gibi Avrupa'ya yoğun ihracat yapan sektörlerini olumsuz etkileyebilir.

Büyüme Dinamikleri Ne Söylüyor?

2024 yılı, Türkiye ekonomisi için büyüme açısından dengelerin yeniden şekillendiği bir dönem oldu. Uygulanan ekonomi politikaları, büyüme hızını önceki yıllara göre belirgin şekilde yavaşlatırken, aynı zamanda büyümenin temel dinamiklerini de değiştirdi. Özellikle dış talep, 2024 yılı itibarıyla büyümeye pozitif katkı sağlamaya başlarken, iç talebin etkisi azalmaya başladı.

2025 yılı için büyüme beklentileri, ekonomik yavaşlamanın devam edeceğini işaret ediyor. 2024 yılının ikinci yarısında gözlemlenen sınırlı büyüme eğiliminin, 2025 yılının ilk yarısında da devam etmesi bekleniyor. Bu süreçte, iç ve dış talebin büyümeye katkı sağlamaya devam etmesi, büyümenin yavaş olsa da sürdürülebilir olmasına yardımcı olacak.

Faiz indirimlerinin sınırlı etkisine rağmen, kredilerdeki artışı kontrol etmek ve iç tüketimi düşük tutmak için makro ihtiyati önlemler devam edecektir.

Küresel ekonomideki yavaşlama ve ülkelerin ticaret politikaları, dış talebin büyümeye katkısını zorlayabilir. Yine de iç tüketimin kontrollü seyretmesi ve dış talebin desteği, daha dengeli bir büyüme kompozisyonuna katkı sağlayabilir.

2024'te atılan adımlar ümit verici olsa da, bu kazanımları korumak ve büyümeyi kalıcı hale getirmek için reformların kararlılıkla uygulanması gerekiyor. Dengeli bir büyüme stratejisi, Türkiye'nin hem küresel koşullara uyum sağlaması hem de kendi iç dinamiklerini güçlendirmesinde kritik olacak.

TÜRKİYE EKONOMİK GÖSTERGELERİ VE FAZLASI...

- KÜRESEL MAKRO VERİLER
- ÇEYREKLİK TAHMİNLER
- EKONOMİK VERİ TAKVİMİ
- EXCEL ADD-IN

Bilgi için: info@rasyonet.com

EquityRT Finansal Analiz Platformu bir Rasyonet ürünüdür.

2024

4.Çeyrek

%43
Büyüme

Gayrimenkul Yatırım Fonları
Gayrimenkul Yatırım Fonları bir önceki çeyreğe göre yaklaşık yüzde 43 artışla 148,2 milyar TL'ye ulaştı.

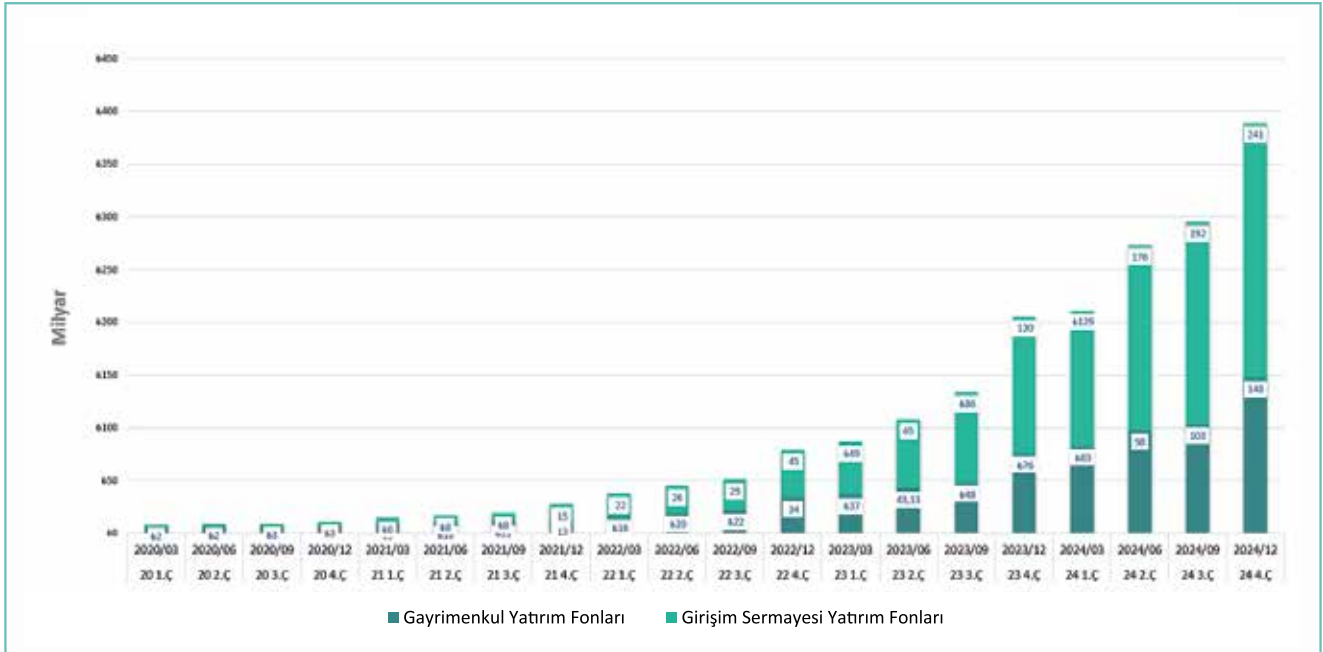
%25
Büyüme

Girişim Sermayesi Yatırım Fonları
Girişim Sermayesi Yatırım Fonları bir önceki çeyreğe göre yüzde 25 artışla 240,7 milyar TL'ye ulaştı.

Türkiye alternatif yatırım fonları piyasası 2024'te yüzde 89 büyüyerek 388 milyar liraya ulaştı. 2020 yılı başında pazar büyüklüğü sadece 8,1 milyar lira seviyesindeydi. GSYF'lerin toplam büyüklüğü yıl başına göre yüzde 86 artarak 240,7 milyar lira, GYF'lerin toplam büyüklüğü de yüzde 95 artışla 148,2 milyar lira seviyelerini gördü. Yüksek faiz ortamında bile büyümesini sürdüren uzun vadeli yatırımların önemli adresi alternatif yatırım fon pazarındaki büyümenin, 2025'de düşük faiz ortamında hızlanacağına yönelik beklentiler arttı.

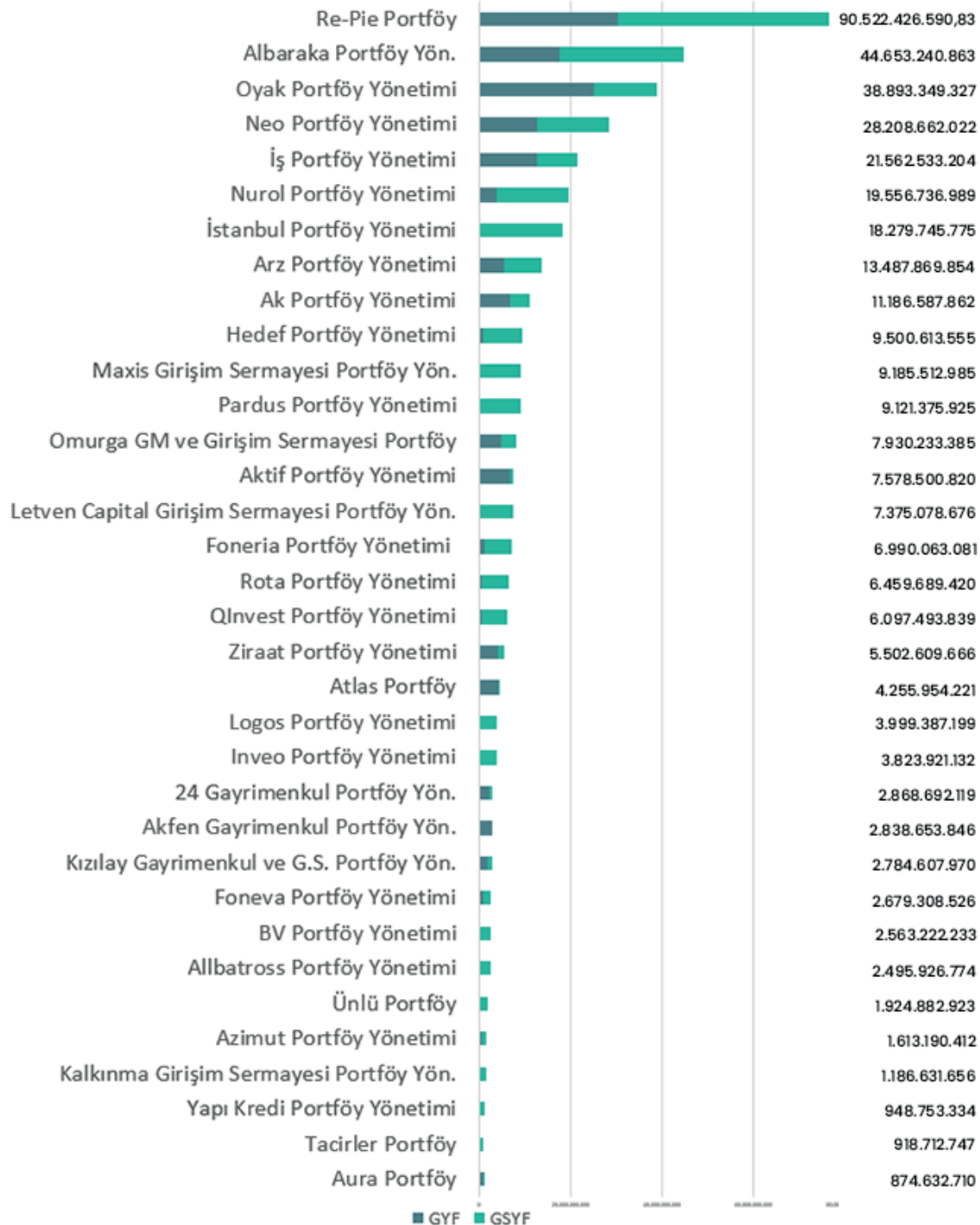
Hem portföy büyüklüğü hem de ihraç ettiği GSYF ve GYF sayısı bakımından RePie Portföy, 2024 sonu itibarıyla alternatif yatırım sektöründe yaklaşık yüzde 22 payla pazar lideri konumunu sürdürdü.

2024 4. Çeyrek Alternatif Yatırım Fonları Büyüklüğü

Tüm veriler 31.12.2024 tarihli Rasyonet datasıdır.

Portföy Yönetim Şirketlerinin Yönettiği Alternatif Yatırım Fonları Dağılımları

Tüm veriler 31.12.2024 tarihli Rasyonet datasıdır.

31 Aralık 2024 itibarıyla,
GSYF büyüklüğü bir önceki çeyreğe
göre **% 25** artarak **240,7 milyar TL**
seviyesine ulaştı.

Portföy Yönetim Şirketlerinin Yönettiği Girişim Sermayesi Yatırım Fonları Dağılımları

Portföy Yönetimi	Yatırım Fonları Dağılımları (TL)
Re-Pie Portföy	49.409.189.132,98
Albaraka Portföy Yön.	27.238.643.228,73
İstanbul Portföy Yönetimi	18.279.745.775,16
Nuro1 Portföy Yönetimi	15.661.817.845,36
Neo Portföy Yönetimi	15.512.178.597,95
Oyak Portföy Yönetimi	15.765.375.476,16
Maxis Girişim Sermayesi Portföy Yön.	9.185.512.985,38
Pardus Portföy Yönetimi	9.121.375.924,84
İş Portföy Yönetimi	8.834.395.868,09
Hedef Portföy Yönetimi	8.452.473.334,04
Arz Portföy Yönetimi	8.031.164.098,28
Letven Capital Girişim Sermayesi Portföy Yön.	7.375.078.676,21
Rota Portföy Yönetimi	5.932.931.104,62
Foneria Portföy Yönetimi	5.666.039.017,09
QInvest Portföy Yönetimi	5.525.274.849,95
Ak Portföy Yönetimi	4.479.677.812,04
Logos Portföy Yönetimi	3.999.387.199,32
Inveo Portföy Yönetimi	3.518.391.464,98
Omurga GM ve Girişim Sermayesi Portföy	3.020.844.600,51
BV Portföy Yönetimi	2.563.222.232,55
Allbatross Portföy Yönetimi	2.451.699.234,45
Foneva Portföy Yönetimi	1.887.442.399,76
Ünlü Portföy	1.738.980.729,46
Kalkınma Girişim Sermayesi Portföy Yön.	1.442.150.768,56
Ziraat Portföy Yönetimi	1.212.140.561,64
Azımut Portföy Yönetimi	1.190.391.565,83
Yapı Kredi Portföy Yönetimi	1.186.631.656,37
Tacirler Portföy	948.753.334,03
Kızılay Gayrimenkul ve G.S. Portföy Yön.	925.750.306,96
Aktif Portföy Yönetimi	889.282.744,78
Kuveyt Türk Portföy	741.628.495,86
24 Gayrimenkul Portföy Yön.	716.287.300,90
Fiba Portföy	685.089.043,22
Deniz Portföy Yönetimi	591.932.298,10
QNB Portföy Yönetimi	527.709.437,71
Tera Portföy Yönetimi	439.842.184,33
Atlas Portföy	241.126.378,47
Maqasid Portföy Yönetimi	228.304.999,84
Global MD Portföy Yönetimi	185.453.260,27
FT Gayrimenkul ve Girişim Sermayesi Portföy Yön.	58.553.135,40
Aura Portföy	38.135.925,99
Oragon Gayrimenkul Portföy Yönetimi	35.567.399,84
İntegral Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi	23.942.897,06
Piramit Portföy Yönetimi	21.258.015,59
İSRA GM ve Girişim Sermayesi Portföy Yön.	251.354,58
Wam Gayrimenkul ve Girişim Sermayesi Portföy Yön.	215.501,70

Tüm veriler 31.12.2024 tarihli Rasyonet datasıdır.

31 Aralık 2024 itibarıyla,
GYF büyüklüğü bir önceki çeyreğe
göre yaklaşık **% 43** artarak **148,2 milyar TL**
seviyesine ulaştı.

Portföy Yönetim Şirketlerinin Yönettiği Gayrimenkul Yatırım Fonları Dağılımları

Portföy Yönetimi	Yatırım Fonları Dağılımları (Milyar TL)
Re-Pie Portföy	33.463.416.035,41
Oyak Portföy Yönetimi	25.127.973.850,79
Albaraka Portföy Yön.	17.414.597.634,38
İş Portföy Yönetimi	12.728.137.335,98
Neo Portföy Yönetimi	12.696.483.424,51
Ak Portföy Yönetimi	6.706.910.050,18
Aktif Portföy Yönetimi	6.689.218.075,53
Arz Portföy Yönetimi	5.456.705.756,01
Omurga GM ve Girişim Sermayesi Portföy	4.909.388.784,44
Ziraat Portföy Yönetimi	4.290.469.104,17
Atlas Portföy	4.014.827.842,41
Nurol Portföy Yönetimi	3.894.919.143,81
Akfen Gayrimenkul Portföy Yön.	2.838.653.846,11
24 Gayrimenkul Portföy Yön.	2.152.404.818,22
Kızılay Gayrimenkul ve G.S. Portföy Yön.	1.858.857.663,20
Foneria Portföy Yönetimi	1.324.024.064,00
Hedef Portföy Yönetimi	1.048.140.220,64
Aura Portföy	880.576.820,69
Foneva Portföy Yönetimi	791.866.126,34
QInvest Portföy Yönetimi	572.218.988,56
Rota Portföy Yönetimi	526.758.315,76
Tera Portföy Yönetimi	434.790.525,71
Azimet Portföy Yönetimi	422.798.846,36
FT Gayrimenkul ve Girişim Sermayesi Portföy Yön.	390.088.751,28
Inveo Portföy Yönetimi	305.529.666,83
Oragon Gayrimenkul Portföy Yönetimi	226.757.348,93
Ünlü Portföy	185.902.193,12
Allbatross Portföy Yönetimi	44.227.539,08
Argeus Gayrimenkul Portföy Yönetimi	24.091.807,33
Maqasid Portföy Yönetimi	20.971.230,52
Deniz Portföy Yönetimi	4.017.014,38
Wam Gayrimenkul ve Girişim Sermayesi Portföy Yön.	221.590,02

Tüm veriler 31.12.2024 tarihli Rasyonet datasıdır.

FON TRENDLERİ 2024 - 4.ÇEYREK

Pay Piyasasında Yerli Fonların Alım Satım İşlem Hacmi

Tarih	Metrik	Alım	Satım
01/01/2024-31/12/2024	İşlem Hacmi	2.246.502.265.929	2.105.071.774.844
	İşlem Hacmi Toplam	33.777.827.345.660	33.777.827.345.660
	Oran	6,65%	6,23%
01/10/2024-31/12/2024	İşlem Hacmi	604.971.183.286	575.751.824.008
	İşlem Hacmi Toplam	7.263.096.666.505	7.263.096.666.505
	Oran	8,33%	7,93%

Yaş Grubu Bazında Yatırımcı Sayıları ve Portföy Değerleri (31.12.2024)

Kıymet Tipi	Yaş Aralığı	Portföy Değeri	Yatırımcı Sayısı
BORÇLANMA ARAÇLARI ŞEMSİYE FONU	0-19	100.281.373	9.995
BORÇLANMA ARAÇLARI ŞEMSİYE FONU	20-29	1.291.051.130	62.769
BORÇLANMA ARAÇLARI ŞEMSİYE FONU	30-39	5.432.109.849	148.680
BORÇLANMA ARAÇLARI ŞEMSİYE FONU	40-49	14.313.782.785	243.364
BORÇLANMA ARAÇLARI ŞEMSİYE FONU	50-59	19.104.920.861	243.364
BORÇLANMA ARAÇLARI ŞEMSİYE FONU	60-69	15.046.955.417	196.665
BORÇLANMA ARAÇLARI ŞEMSİYE FONU	70+	17.532.409.877	160.601
DEĞİŞKEN ŞEMSİYE FONU	0-19	99.532.696	8.607
DEĞİŞKEN ŞEMSİYE FONU	20-29	1.271.670.212	56.910
DEĞİŞKEN ŞEMSİYE FONU	30-39	4.048.744.187	78.707
DEĞİŞKEN ŞEMSİYE FONU	40-49	8.657.238.479	84.968
DEĞİŞKEN ŞEMSİYE FONU	50-59	9.717.436.890	57.245
DEĞİŞKEN ŞEMSİYE FONU	60-69	9.530.388.858	29.944
DEĞİŞKEN ŞEMSİYE FONU	70+	8.748.153.361	18.573
FON SEPETİ ŞEMSİYE FONU	0-19	1.192.896.275	91.736
FON SEPETİ ŞEMSİYE FONU	20-29	1.337.930.451	72.642
FON SEPETİ ŞEMSİYE FONU	30-39	4.239.932.244	62.802
FON SEPETİ ŞEMSİYE FONU	40-49	10.499.045.958	73.258
FON SEPETİ ŞEMSİYE FONU	50-59	13.597.234.701	50.405
FON SEPETİ ŞEMSİYE FONU	60-69	11.230.273.777	24.137
FON SEPETİ ŞEMSİYE FONU	70+	11.776.219.795	13.314
GAYRİMENKUL YATIRIM FONU	0-19	108.124.272	9
GAYRİMENKUL YATIRIM FONU	20-29	4.073.164.869	131
GAYRİMENKUL YATIRIM FONU	30-39	6.544.876.521	544
GAYRİMENKUL YATIRIM FONU	40-49	14.935.557.832	798
GAYRİMENKUL YATIRIM FONU	50-59	19.599.823.722	481

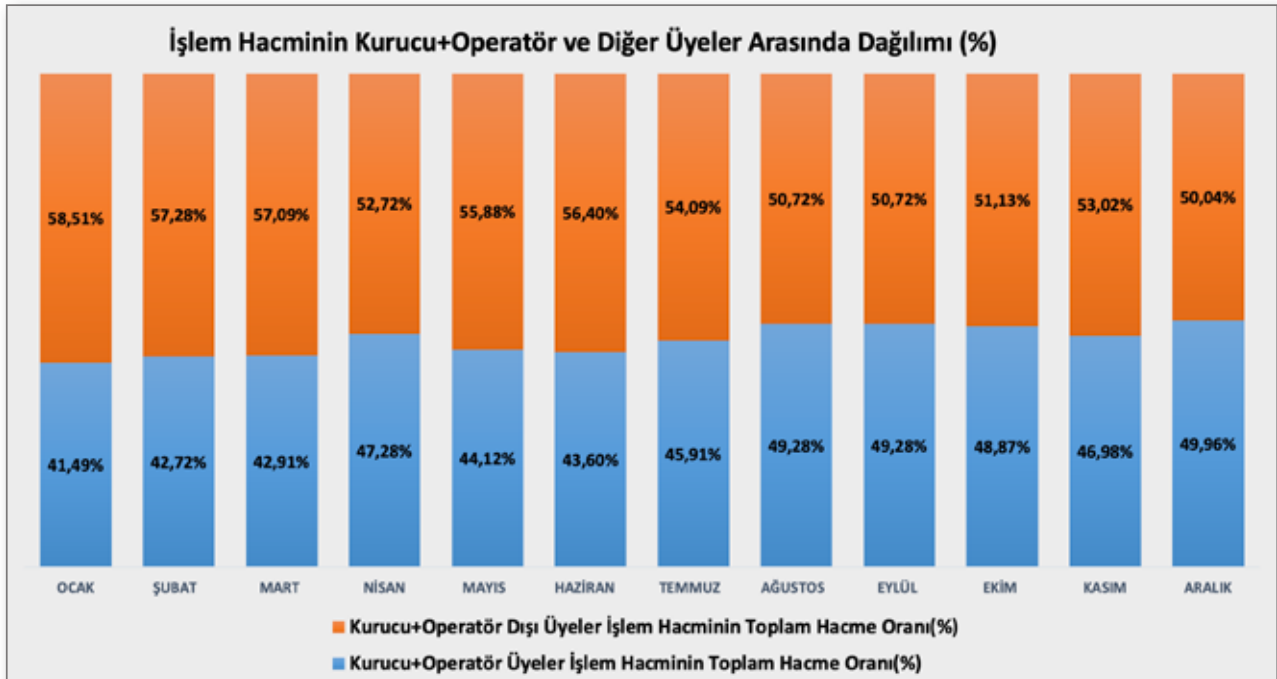
Kıymet Tipi	Yaş Aralığı	Portföy Değeri	Yatırımcı Sayısı
GAYRİMENKUL YATIRIM FONU	60-69	9.980.558.532	181
GAYRİMENKUL YATIRIM FONU	70+	6.046.178.737	96
GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU	0-19	11.344.450	11
GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU	20-29	3.476.006.406	258
GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU	30-39	11.853.335.480	910
GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU	40-49	40.245.645.297	1.341
GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU	50-59	27.399.863.801	965
GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU	60-69	12.057.524.609	303
GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU	70+	2.039.678.466	86
HİSSE SENEDİ ŞEMSİYE FONU	0-19	429.315.135	22.562
HİSSE SENEDİ ŞEMSİYE FONU	20-29	5.518.441.686	153.422
HİSSE SENEDİ ŞEMSİYE FONU	30-39	18.043.554.505	208.287
HİSSE SENEDİ ŞEMSİYE FONU	40-49	36.007.173.566	207.793
HİSSE SENEDİ ŞEMSİYE FONU	50-59	36.556.221.498	120.388
HİSSE SENEDİ ŞEMSİYE FONU	60-69	22.557.953.401	51.975
HİSSE SENEDİ ŞEMSİYE FONU	70+	15.714.271.143	23.775
KARMA ŞEMSİYE FON	0-19	15.135.282	2.806
KARMA ŞEMSİYE FON	20-29	168.126.013	21.183
KARMA ŞEMSİYE FON	30-39	652.840.977	43.873
KARMA ŞEMSİYE FON	40-49	1.162.186.872	54.414
KARMA ŞEMSİYE FON	50-59	1.055.345.795	42.169
KARMA ŞEMSİYE FON	60-69	736.154.889	21.818
KARMA ŞEMSİYE FON	70+	665.691.044	7.889
KATILIM ŞEMSİYE FONU	0-19	269.145.186	9.150
KATILIM ŞEMSİYE FONU	20-29	4.508.125.792	70.581
KATILIM ŞEMSİYE FONU	30-39	16.713.170.982	135.030
KATILIM ŞEMSİYE FONU	40-49	48.242.020.651	149.937
KATILIM ŞEMSİYE FONU	50-59	24.307.681.999	111.487
KATILIM ŞEMSİYE FONU	60-69	11.413.208.271	80.365
KATILIM ŞEMSİYE FONU	70+	5.069.604.349	42.909
KIYMETLİ MADENLER ŞEMSİYE FONU	0-19	135.682.130	9.074
KIYMETLİ MADENLER ŞEMSİYE FONU	20-29	1.824.309.322	62.589
KIYMETLİ MADENLER ŞEMSİYE FONU	30-39	6.159.292.577	94.356
KIYMETLİ MADENLER ŞEMSİYE FONU	40-49	15.168.044.466	124.899
KIYMETLİ MADENLER ŞEMSİYE FONU	50-59	18.593.737.334	94.482
KIYMETLİ MADENLER ŞEMSİYE FONU	60-69	13.144.620.609	58.254
KIYMETLİ MADENLER ŞEMSİYE FONU	70+	10.943.754.536	32.015
KORUMALI ŞEMSİYE FON	40-49	1.266	1
PARA PİYASASI ŞEMSİYE FONU	0-19	2.068.685.760	30.923
PARA PİYASASI ŞEMSİYE FONU	20-29	28.351.482.325	265.801
PARA PİYASASI ŞEMSİYE FONU	30-39	105.715.289.219	560.814
PARA PİYASASI ŞEMSİYE FONU	40-49	229.067.397.170	745.454
PARA PİYASASI ŞEMSİYE FONU	50-59	237.453.303.326	634.650
PARA PİYASASI ŞEMSİYE FONU	60-69	152.090.930.895	459.789
PARA PİYASASI ŞEMSİYE FONU	70+	78.878.668.855	283.985
SERBEST ŞEMSİYE FON	0-19	2.164.390.034	3.460
SERBEST ŞEMSİYE FON	20-29	24.163.945.743	19.551
SERBEST ŞEMSİYE FON	30-39	91.399.432.570	44.219
SERBEST ŞEMSİYE FON	40-49	287.358.406.643	84.523
SERBEST ŞEMSİYE FON	50-59	355.491.380.634	85.387
SERBEST ŞEMSİYE FON	60-69	353.954.753.688	64.993
SERBEST ŞEMSİYE FON	70+	276.303.607.274	43.200

Fon Sayıları, Fon Bakiye/Tutar Bilgileri (Ekim-Aralık 2024)

YIL/AY	Kıymet Tipi Açıklaması	Dönem Başı Fon Sayısı	Dönem Başı Fon Bakiye	Dönem Başı Fon Tutar	Fon Bakiye Değişim	Fon Tutar Değişim	Dönem Sonu Fon Sayısı	Dönem Sonu Fon Bakiye	Dönem Sonu Fon Tutar
202410	B TİPİ FON SEPETİ FONU	0	0	0	0	0	0	0	0
202410	BORÇLANMA ARAÇLARI ŞEMSİYE FONU	73	303.990.533.151	86.854.348.371	(741.124.167)	500.598.579	74	303.249.408.984	89.534.490.208
202410	HİSSE SENEDİ ŞEMSİYE FONU	128	176.844.233.794	183.215.123.654	(1.055.951.323)	(5.215.141.007)	129	175.788.282.471	167.019.714.061
202410	KIYMETLİ MADENLER ŞEMSİYE FONU	18	135.846.326.501	80.052.141.968	8.023.760.535	4.328.515.882	18	143.870.087.036	87.762.127.382
202410	FON SEPETİ ŞEMSİYE FONU	77	47.955.434.243	70.266.753.344	(1.380.951.162)	(2.751.943.465)	78	46.574.483.081	67.025.183.918
202410	PARA PİYASASI ŞEMSİYE FONU	57	2.459.835.368.165	889.542.598.243	296.099.645.000	95.625.417.185	60	2.755.935.013.165	1.025.103.333.088
202410	KATILIM ŞEMSİYE FONU	56	103.261.513.076	126.359.819.770	11.077.552.923	2.959.021.419	57	114.339.065.999	134.292.905.931
202410	DEĞİŞKEN ŞEMSİYE FONU	133	94.586.624.406	56.887.255.582	(7.817.541.329)	(3.149.654.950)	137	86.769.083.077	52.405.957.237
202410	SERBEST ŞEMSİYE FON	1.010	918.104.433.183	2.014.180.705.931	(17.547.740)	48.856.465.148	1.019	918.086.885.443	2.066.540.817.376
202410	GARANTİLİ ŞEMSİYE FON	0	0	0	0	0	0	0	0
202410	KORUMALI ŞEMSİYE FON	4	3.497.700	0	0	0	4	3.497.700	0
202410	KARMA ŞEMSİYE FON	9	1.053.743.838	4.756.533.479	(11.836.050)	(82.713.040)	9	1.041.907.788	4.648.889.675
202410	YABANCI YATIRIM FONU	9	37.818	45.141.903	0	0	9	37.818	45.018.891
202410	GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU	304	50.817.272.036	189.791.954.380	531.489.533	1.234.156.788	315	51.348.761.569	191.862.934.147
202410	GAYRİMENKUL YATIRIM FONU	176	16.691.376.631	104.489.271.351	157.888.124	141.554.879	176	16.849.264.755	105.073.795.442
202411	B TİPİ FON SEPETİ FONU	0	0	0	0	0	0	0	0
202411	BORÇLANMA ARAÇLARI ŞEMSİYE FONU	74	303.249.408.984	89.534.490.208	15.151.923.261	3.569.337.035	74	318.401.332.245	96.501.545.464
202411	HİSSE SENEDİ ŞEMSİYE FONU	129	175.788.282.471	167.019.714.061	1.261.743.249	(2.976.947.854)	130	177.050.025.720	178.028.420.787
202411	KIYMETLİ MADENLER ŞEMSİYE FONU	18	143.870.087.036	87.762.127.382	(3.995.054.261)	(2.559.115.291)	18	139.875.032.775	82.858.314.533
202411	FON SEPETİ ŞEMSİYE FONU	78	46.574.483.081	67.025.183.918	(3.166.561.907)	(2.727.750.778)	78	43.407.921.174	66.524.830.688
202411	PARA PİYASASI ŞEMSİYE FONU	60	2.755.935.013.165	1.025.103.333.088	500.767.920.123	131.479.902.750	61	3.256.702.933.288	1.202.530.696.396
202411	KATILIM ŞEMSİYE FONU	57	114.339.065.999	134.292.905.931	20.490.447.619	8.455.604.787	57	134.829.513.618	143.965.084.579
202411	DEĞİŞKEN ŞEMSİYE FONU	137	86.769.083.077	52.405.957.237	(2.848.924.966)	(1.448.373.089)	136	83.920.158.111	54.147.176.227
202411	SERBEST ŞEMSİYE FON	1.019	918.086.885.443	2.066.540.817.376	(400.877.916.735)	9.836.817.935	1.020	517.208.968.708	2.130.047.222.205
202411	GARANTİLİ ŞEMSİYE FON	0	0	0	0	0	0	0	0
202411	KORUMALI ŞEMSİYE FON	4	3.497.700	0	0	0	4	3.497.700	0
202411	KARMA ŞEMSİYE FON	9	1.041.907.788	4.648.889.675	55.750.073	143.896.149	9	1.097.657.861	5.039.712.564
202411	YABANCI YATIRIM FONU	9	37.818	45.018.891	0	0	9	37.818	45.258.103
202411	GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU	315	51.348.761.569	191.862.934.147	1.534.896.242	3.852.845.739	321	52.883.657.811	200.437.654.084
202411	GAYRİMENKUL YATIRIM FONU	176	16.849.264.755	105.073.795.442	2.672.354.893	340.591.232	177	19.521.619.648	106.577.036.733
202412	B TİPİ FON SEPETİ FONU	0	0	0	0	0	0	0	0
202412	BORÇLANMA ARAÇLARI ŞEMSİYE FONU	74	318.401.332.245	96.501.545.464	30.104.683.663	6.709.620.779	74	348.506.015.908	106.146.066.479
202412	HİSSE SENEDİ ŞEMSİYE FONU	132	177.068.105.252	178.059.039.555	(1.864.586.199)	1.172.897.148	137	175.203.519.054	184.417.291.300
202412	KIYMETLİ MADENLER ŞEMSİYE FONU	18	139.875.032.775	82.858.314.533	(5.645.808.585)	(3.194.420.600)	18	134.229.224.190	78.109.209.702
202412	FON SEPETİ ŞEMSİYE FONU	78	43.407.921.174	66.524.830.688	(2.200.213.918)	(1.298.594.672)	78	41.207.707.256	65.645.162.142
202412	PARA PİYASASI ŞEMSİYE FONU	61	3.256.702.933.288	1.202.530.696.396	126.682.190.294	2.705.278.715	62	3.383.385.123.582	1.256.247.741.513
202412	KATILIM ŞEMSİYE FONU	57	134.829.513.618	143.965.084.579	(1.583.449.230)	(3.764.897.033)	57	133.246.064.388	143.324.089.105
202412	DEĞİŞKEN ŞEMSİYE FONU	136	83.920.158.111	54.147.176.227	(2.002.187)	462.376.358	138	83.918.155.924	56.075.121.719
202412	SERBEST ŞEMSİYE FON	1.018	517.190.889.176	2.130.016.603.438	12.880.874.181	42.773.116.118	1.029	530.071.763.358	2.229.417.878.872
202412	GARANTİLİ ŞEMSİYE FON	0	0	0	0	0	0	0	0
202412	KORUMALI ŞEMSİYE FON	4	3.497.700	0	0	0	4	3.497.700	0
202412	KARMA ŞEMSİYE FON	9	1.097.657.861	5.039.712.564	10.762.389	(3.848.547)	9	1.108.420.250	5.096.511.100
202412	YABANCI YATIRIM FONU	9	37.818	45.258.103	0	0	9	37.818	46.003.575
202412	GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU	321	52.883.657.811	200.437.654.084	11.157.810.179	14.215.027.342	346	64.041.467.990	242.969.205.635
202412	GAYRİMENKUL YATIRIM FONU	177	19.521.619.648	106.577.036.733	32.910.780.898	26.489.515.338	181	52.432.400.546	152.845.356.883

Kurucu Operatör Üye Dağılımı *

Kurucu+Operatör ve Diğer Üyelerin İşlem Hacim ve Oranları					
2024	Kurucu+Operatör Üyeler İşlem Hacmi (TL)	Kurucu+Operatör Dışı Üyeler İşlem Hacmi (TL)	Toplam İşlem Hacmi (TL)	Kurucu+Operatör Üyeler İşlem Hacminin Toplam Hacme Oranı(%)	Kurucu+Operatör Dışı Üyeler İşlem Hacminin Toplam Hacme Oranı(%)
OCAK	118.567.828.416,83	167.198.635.728,65	285.766.464.145,49	41,49%	58,51%
ŞUBAT	154.516.262.604,60	207.215.361.199,74	361.731.623.804,35	42,72%	57,28%
MART	206.191.764.585,37	274.350.775.018,57	480.542.539.603,94	42,91%	57,09%
NİSAN	206.257.074.501,28	229.979.802.629,96	436.236.877.131,23	47,28%	52,72%
MAYIS	228.217.224.913,84	289.048.971.076,94	517.266.195.990,78	44,12%	55,88%
HAZİRAN	160.123.058.316,07	207.114.861.757,18	367.237.920.073,25	43,60%	56,40%
TEMMUZ	208.635.810.976,33	245.811.352.971,00	454.447.163.947,33	45,91%	54,09%
AĞUSTOS	260.293.755.412,50	267.902.086.593,17	528.195.842.005,66	49,28%	50,72%
EYLÜL	290.629.978.821,90	299.173.999.460,36	589.803.978.282,26	49,28%	50,72%
EKİM	267.581.073.335,85	279.917.932.364,95	547.499.005.700,80	48,87%	51,13%
KASIM	262.423.410.221,71	296.149.896.809,90	558.573.307.031,61	46,98%	53,02%
ARALIK	322.648.052.113,33	323.105.724.192,19	645.753.776.305,52	49,96%	50,04%
TOPLAM	2.686.085.294.219,61	3.086.969.399.802,61	5.773.054.694.022,21	46,53%	53,47%

* Veriler Takas İstanbul TEFAŞ Ekibi tarafından sağlanmıştır.

YATIRIM VE EMEKLİLİK FONLARINDA 2024

Fonlarda Büyüme

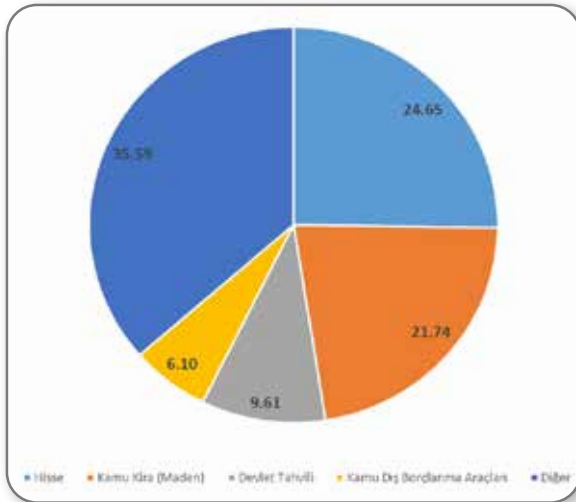
	Aralık 23 İlk Portföy Değer	Aralık 24 Son Portföy Değer	Değişim (%)	Aralık 23 İlk Pazar Payı	Aralık 24 Son Pazar Payı	
Yatırım Fonları ve Alternatif Fonlar	Borçlanma Araçları	66.442.473.464,90	111.248.406.655,53	67,44	2,62	1,90
	Fon Sepeti Fonları	41.698.838.054,82	65.666.050.063,38	57,48	1,64	1,12
	Hisse Senedi	82.831.592.705,05	164.976.328.850,51	99,17	3,26	2,82
	Karma & Değişken Fonlar	44.131.802.117,83	61.531.632.805,62	39,43	1,74	1,05
	Katılım Fonları	49.173.039.414,09	157.476.385.380,50	220,25	1,94	2,69
	Kıymetli Madenler	36.138.352.194,57	77.897.095.318,82	115,55	1,42	1,33
	Para Piyasası	148.017.468.091,17	1.257.008.517.891,73	749,23	5,83	21,46
	Şemsiye Fonlar	38.675.919,05	0,00	-100,00	0,00	-
	Borsa Yatırım Fonları	63.656.141.899,03	106.831.887.105,52	67,83	2,51	1,82
	Serbest Fonlar	1.050.536.101.014,63	2.221.968.059.254,88	111,51	41,38	37,94
	Gayrimenkul Yatırım Fonları	78.829.275.491,14	158.992.027.502,02	101,69	3,10	2,71
Girişim Sermayesi Yatırım Fonları	124.979.859.220,96	242.479.643.599,15	94,01	4,92	4,14	
	1.786.473.619.587,24	4.626.076.034.427,66	158,95	70,36	79,00	
Emeklilik Fonları	Borçlanma Araçları Fonları	108.209.868.601,77	114.731.437.603,09	6,03	4,26	1,96
	Fon Sepeti Fonları	16.002.139.373,85	30.578.908.224,89	91,09	0,63	0,52
	Hisse Senedi Fonları	88.519.744.518,74	183.622.975.227,49	107,44	3,49	3,14
	Karma ve Esnek Fon	211.429.566.775,58	316.173.892.519,09	49,54	8,33	5,40
	Katılım Fonları	22.621.737.446,65	33.417.636.060,56	47,72	0,89	0,57
	Kıymetli Madenler Fonları	233.942.823.709,55	389.685.571.444,59	66,57	9,21	6,65
	Para Piyasası Fonları	21.703.342.776,25	80.011.486.105,93	268,66	0,85	1,37
	OKS-Başlangıç Fonları	2.527.542.915,66	3.921.943.055,74	55,17	0,10	0,07
	OKS-Değişken Fonlar	4.362.458.600,26	9.074.683.285,38	108,02	0,17	0,15
	OKS-Katılım Fonları	29.521.213.693,53	47.174.817.346,67	59,80	1,16	0,81
	OKS-Standart Fonlar	13.708.622.043,90	21.630.979.542,01	57,79	0,54	0,37
		752.549.060.455,74	1.230.024.330.415,44	63,45	29,64	21,00
PİYASA	2.539.022.680.042,98	5.856.100.364.843,10	130,64			

Genel Değişim (31.12.2024)

	İlk Tarih 31/12/2023	Son Tarih 31/12/2024	Değişim (%)
Emeklilik Fonları	752.549.060.455,74	1.230.024.330.415,44	63,45
Yatırım Fonları	468.472.241.961,48	1.895.804.416.966,09	304,68
Borsa Yatırım Fonları	63.656.141.899,03	106.831.887.105,52	67,83
Serbest Fonlar	1.050.536.101.014,63	2.221.968.059.254,88	111,51
Gayrimenkul Yatırım Fonları	78.829.275.491,14	158.992.027.502,02	101,69
Girişim Sermayesi Yatırım Fonları	124.979.859.220,96	242.479.643.599,15	94,01
Alternatif Fonlar	1.254.345.235.726,73	2.623.439.730.356,05	109,15

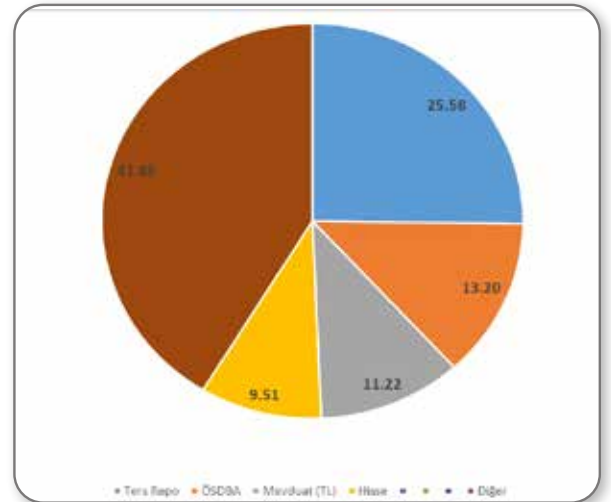
Emeklilik Fonları Varlık Dağılımı

Varlık Dağılımları (%)	31.12.2024
Hisse	24,65
Kamu Kira (Maden)	21,74
Devlet Tahvili	9,61
Kamu Dış Borçlanma Araçları	6,10
Ters Repo	4,42
Kıymetli Maden	4,20
BYF (Maden)	3,64
YF Katılma Payı	2,85
BYF Katılma Payı	2,76
Kamu Borç. (Maden)	2,56
Yabancı Hisse Senedi	2,55
Mevduat (TL)	2,10
Kamu Kira (TL)	1,53
GSYF Katılma Payı	1,29
Özel Sektör Borçlanma Araçları	1,26
Finansman Bonosu	1,09
VİOP Teminat	0,97
ÖSDBA	0,85
BYF (Yabancı)	0,82
Borsa Para Piyasası	0,67
Katılma Hesabı (TL)	0,41
GYF Katılma Payı	0,41
Diğer	0,27
Kamu Kira (Döviz)	0,26
Kamu İç Borç. (Döviz)	0,23
Özel Kira Sertifikaları	0,18
Kamu Borç. (Yabancı)	0,14
Mevduat (Döviz)	0,08
ÖSBA (Yabancı)	0,08
VDMK	0,07
Katılma Hesabı (Altın)	0,06
Katılma Hesabı (Döviz)	0,03
Özel Sek. Yurtdışı Kira	0,03
Kamu Yurtdışı Kira	0,01
Mevduat (Altın)	0,00
Hazine Bonosu	0,00
Gayri Menkul Sertifika	0,00
Repo	-0,20

Yatırım Fonları Varlık Dağılımı

Varlık Dağılımları (%)	31.12.2024
Ters Repo	25,58
ÖSDBA	13,20
Mevduat (TL)	11,22
Hisse	9,51
Kamu Dış Borçlanma Araçları	4,19
YF Katılma Payı	3,84
Katılma Hesabı (Döviz)	2,96
Katılma Hesabı (TL)	2,56
Devlet Tahvili	2,53
Kamu Kira (Maden)	2,29
Mevduat (Döviz)	2,11
Diğer	2,04
Kıymetli Maden	1,62
Özel Sektör Borçlanma Araçları	1,26
Yabancı Hisse Senedi	1,24
Finansman Bonosu	1,16
Borsa Para Piyasası	1,08
Özel Kira Sertifikaları	1,04
Kamu Borç. (Yabancı)	0,83
Gayri Menkul Sertifika	0,76
Kamu İç Borç. (Döviz)	0,66
BYF (Yabancı)	0,54
VİOP Teminat	0,49
GSYF Katılma Payı	0,41
Kamu Yurtdışı Kira	0,30
Kamu Kira (Döviz)	0,29
ÖSBA (Yabancı)	0,27
GYF Katılma Payı	0,26
BYF (Maden)	0,21
Kamu Borç. (Maden)	0,19
BYF Katılma Payı	0,13
Özel Sek. Yurtdışı Kira	0,11
VDMK	0,10
Kamu Kira (TL)	0,04
Hazine Bonosu	0,00
Katılma Hesabı (Altın)	0,00
Mevduat (Altın)	0,00
Repo	-0,80

Tür Bazında Büyüklük ve Değişim

		31.12.23 İlk Fon Sayı	31.12.24 Son Fon Sayı	İlk Portföy Değer	Son Portföy Değer	Değişim(%)	İlk Pazar Payı	Son Pazar Payı	
Yatırım ve Alternatif Fonlar	Borçlanma Araçları Fonları	Diğer Borçlanma Araçları	16	18	2.310.123.221,33	9.777.086.930,00	323,23	0,09	0,17
		Dış Borçlanma (Eurobond) Araçları	10	10	19.604.888.664,68	16.347.524.568,08	-16,62	0,77	0,28
		Kamu Borçlanma Araçları Fonları	2	3	9.325.317.206,04	18.763.501.916,87	101,21	0,37	0,32
		Kısa Vadeli Borçlanma Araçları Fonları	23	23	29.556.279.944,69	56.777.944.979,02	92,10	1,16	0,97
		Orta Vadeli Borçlanma Araçları Fonları	5	3	1.076.366.197,69	685.012.249,59	-36,36	0,04	0,01
		Uzun Vadeli Borçlanma Araçları Fonları	1	2	240.203.521,03	1.499.198.513,14	524,14	0,01	0,03
		Yabancı Borçlanma Araçları Fonları	3	3	1.286.524.214,70	875.574.310,05	-31,94	0,05	0,01
		Özel Sektör Borçlanma Araçları Fonları	11	13	3.042.770.494,74	6.522.563.188,78	114,36	0,12	0,11
		71	75	66.442.473.464,90	111.248.406.655,53	67,44	2,62	1,90	
	Fon Sepeti Fonları	Diğer Fon Sepeti Fonları	48	58	28.250.055.276,59	49.340.429.457,36	74,66	1,11	0,84
		Emtia Yabancı Fon Sepeti Fonları	12	12	8.157.292.648,92	12.025.599.147,92	47,42	0,32	0,21
		Hisse Senedi Fon Sepeti Fonları	6	6	378.940.530,12	471.854.278,22	24,52	0,01	0,01
		Yabancı Fon Sepeti	5	4	4.912.549.599,19	3.828.167.179,88	-22,07	0,19	0,07
		71	80	41.698.838.054,82	65.666.050.063,38	57,48	1,64	1,12	
	Hisse Senedi Fonları	Endeks Hisse Senedi Fonları	16	18	10.405.520.046,82	27.349.512.743,01	162,84	0,41	0,47
		Hisse Senedi Fonları	70	91	52.873.758.033,43	106.488.793.159,00	101,40	2,08	1,82
		Yabancı Hisse Senedi Fonları	9	10	19.552.314.624,80	31.138.022.948,50	59,25	0,77	0,53
		95	119	82.831.592.705,05	164.976.328.850,51	99,17	3,26	2,82	
	Karma & Değişken Fonlar	Değişken Fonlar	112	139	39.267.789.864,60	57.568.187.695,87	46,60	1,55	0,98
Karma Fonlar		9	8	4.864.012.253,23	3.963.445.109,75	-18,51	0,19	0,07	
	121	147	44.131.802.117,83	61.531.632.805,62	39,43	1,74	1,05		
Katılım Fonları	Altın Katılım Fonları	8	13	15.120.821.008,60	54.213.253.616,89	258,53	0,60	0,93	
	Diğer Katılım Fonları	14	19	3.894.644.013,70	5.518.523.481,55	41,70	0,15	0,09	
	Hisse Katılım Fonları	13	14	5.322.673.987,91	12.467.857.309,49	134,24	0,21	0,21	
	Kira Sertifikası Fonları	23	27	24.834.900.403,88	85.276.750.972,57	243,37	0,98	1,46	
	58	73	49.173.039.414,09	157.476.385.380,50	220,25	1,94	2,69		
Kıymetli Madenler Fonları	Altın Fonları	15	16	36.084.843.886,44	76.951.830.461,72	113,25	1,42	1,31	
	Kıymetli Madenler Fonları	1	1	53.508.308,13	945.264.857,10	1666,58	0,00	0,02	
	16	17	36.138.352.194,57	77.897.095.318,82	115,55	1,42	1,33		
Para Piyasası Fonları		45	59	148.017.468.091,17	1.257.008.517.891,73	749,23	5,83	21,46	
Şemsiye Fonlar	Koruma Amaçlı Şemsiye Fonlar	2	0	38.675.919,05	0,00	-100,00	0,00	0,00	
	Garantili Şemsiye Fonlar	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	2	0	38.675.919,05	0,00	-100,00	0,00	0,00		
Borsa Yatırım Fonları	Borsa Yatırım Fonu - Döviz	1	1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Borsa Yatırım Fonu - Hisse Endeks	16	17	31.956.835.685,55	30.394.384.978,64	-4,89	1,26	0,52	
	Borsa Yatırım Fonu - Kıymetli Maden	3	4	31.699.306.213,48	76.437.502.126,88	141,13	1,25	1,31	
	Borsa Yatırım Fonu - Tahvil Endeks	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	20	22	63.656.141.899,03	106.831.887.105,52	67,83	2,51	1,82		
Serbest Fonlar	Serbest Fon - Döviz	164	185	406.192.134.139,86	1.096.927.436.976,69	170,05	16,00	18,73	
	Serbest Fon - TL	730	844	644.343.966.874,77	1.125.040.622.278,19	74,60	25,38	19,21	
	894	1.029	1.050.536.101.014,63	2.221.968.059.254,88	111,51	41,38	37,94		
Gayrimenkul Yatırım Fonları		144	181	78.829.275.491,14	158.992.027.502,02	101,69	3,10	2,71	
Girişim Sermayesi Yatırım Fonları		264	349	124.979.859.220,96	242.479.643.599,15	94,01	4,92	4,14	
Emeklilik Fonları	Borçlanma Araçları	48	47	108.209.868.601,77	114.731.437.603,09	6,03	4,26	1,96	
	Fon Sepeti Fonları	14	15	16.002.139.373,85	30.578.908.224,89	91,09	0,63	0,52	
	Hisse Senedi	34	34	88.519.744.518,74	183.622.975.227,49	107,44	3,49	3,14	
	Karma & Esnek Fonlar	109	110	211.429.566.775,58	316.173.892.519,09	49,54	8,33	5,40	
	Kıymetli Madenler	15	14	233.942.823.709,55	389.685.571.444,59	66,57	9,21	6,65	
	Para Piyasası	13	13	21.703.342.776,25	80.011.486.105,93	268,66	0,85	1,37	
	Katılım Fonları	31	35	22.621.737.446,65	33.417.636.060,56	47,72	0,89	0,57	
	Başlangıç Fonları	10	10	2.527.542.915,66	3.921.943.055,74	55,17	0,10	0,07	
	Değişken Fonlar	40	40	4.362.458.600,26	9.074.683.285,38	108,02	0,17	0,15	
	Katılım Fonları	52	52	29.521.213.693,53	47.174.817.346,67	59,80	1,16	0,81	
	Standart Fonlar	10	10	13.708.622.043,90	21.630.979.542,01	57,79	0,54	0,37	
		PIYASA	2.177	2.531	2.539.022.680.043	5.856.100.364.843	130,64	100,00	100,00

YATIRIM VE EMEKLİLİK FONLARINDA 2024 4.ÇEYREK

Fonlarda Büyüme

	Eylül 24 İlk Portföy Değer	Aralık 24 Son Portföy Değer	Değişim (%)	Eylül 24 İlk Pazar Payı	Aralık 24 Son Pazar Payı	
Yatırım Fonları ve Alternatif Fonlar	Borçlanma Araçları	87.023.436.916,61	111.248.406.655,53	27,84	1,73	1,90
	Fon Sepeti Fonları	70.454.319.061,28	65.666.050.063,38	-6,80	1,40	1,12
	Hisse Senedi	161.062.060.572,96	164.837.196.272,32	2,34	3,20	2,81
	Karma & Değişken Fonlar	61.692.320.850,31	61.531.632.805,62	-0,26	1,23	1,05
	Katılım Fonları	138.772.548.920,25	157.615.517.958,69	13,58	2,76	2,69
	Kıymetli Madenler	79.934.304.044,18	77.897.095.318,82	-2,55	1,59	1,33
	Para Piyasası	890.501.865.225,96	1.257.008.517.891,73	41,16	17,69	21,46
	Şemsiye Fonlar	0,00	0,00	-	-	-
	Borsa Yatırım Fonları	93.562.517.585,54	106.831.887.105,52	14,18	1,86	1,82
	Serbest Fonlar	2.022.586.883.193,46	2.221.968.059.254,88	9,86	40,19	37,94
	Gayrimenkul Yatırım Fonları	106.180.028.008,70	158.991.949.606,77	49,74	2,11	2,71
Girişim Sermayesi Yatırım Fonları	185.351.998.537,37	242.479.721.494,40	30,82	3,68	4,14	
	3.897.122.282.916,62	4.626.076.034.427,66	18,70	77,44	79,00	
Emeklilik Fonları	Borçlanma Araçları Fonları	115.103.135.000,70	114.731.437.603,09	-0,32	2,29	1,96
	Fon Sepeti Fonları	28.124.066.248,25	30.578.908.224,89	8,73	0,56	0,52
	Hisse Senedi Fonları	161.709.188.632,25	183.622.975.227,49	13,55	3,21	3,14
	Karma ve Esnek Fon	298.510.857.878,64	316.173.892.519,09	5,92	5,93	5,40
	Katılım Fonları	30.421.712.713,22	33.417.636.060,56	9,85	0,60	0,57
	Kıymetli Madenler Fonları	381.530.290.180,48	389.685.571.444,59	2,14	7,58	6,65
	Para Piyasası Fonları	47.144.684.777,06	80.011.486.105,93	69,71	0,94	1,37
	OKS-Başlangıç Fonları	3.527.534.896,04	3.921.943.055,74	11,18	0,07	0,07
	OKS-Değişken Fonlar	8.363.085.789,84	9.074.683.285,38	8,51	0,17	0,15
	OKS-Katılım Fonları	41.835.852.518,61	47.174.817.346,67	12,76	0,83	0,81
	OKS-Standart Fonlar	19.182.566.539,03	21.630.979.542,01	12,76	0,38	0,37
		1.135.452.975.174,12	1.230.024.330.415,44	8,33	22,56	21,00
PIYASA	5.032.575.258.090,74	5.856.100.364.843,10	16,36			

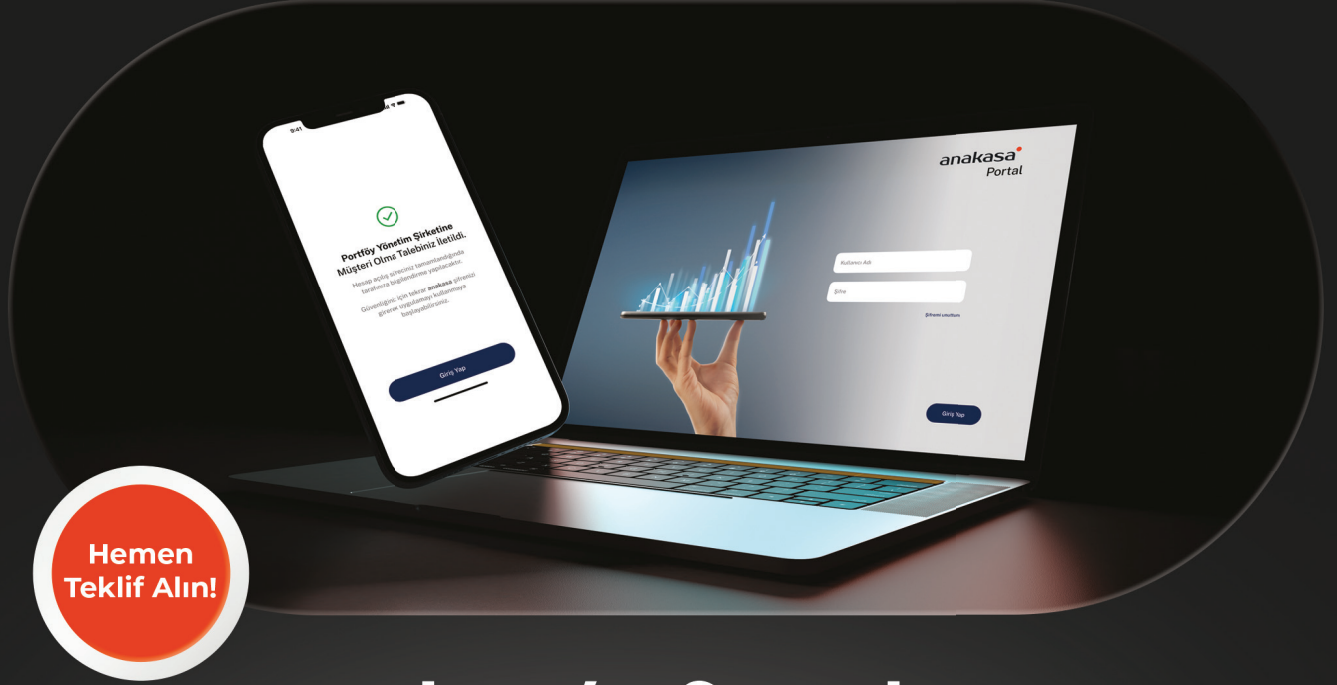
Genel Değişim (30.09.2024)

	İlk Tarih 30/09/2024	Son Tarih 31/12/2024	Değişim (%)
Emeklilik Fonları	1.135.452.975.174,12	1.230.024.330.415,44	8,33
Yatırım	1.489.440.855.591,55	1.895.804.416.966,09	27,28
Borsa Yatırım Fonları	93.562.517.585,54	106.831.887.105,52	14,18
Serbest Fonlar	2.022.586.883.193,46	2.221.968.059.254,88	9,86
Gayrimenkul Yatırım Fonları	106.180.028.008,70	158.991.949.606,77	49,74
Girişim Sermayesi Yatırım Fonları	185.351.998.537,37	242.479.721.494,40	30,82
Alternatif Fonlar	2.314.118.909.739,53	2.623.439.730.356,05	13,37

Tür Bazında Büyüklük ve Değişim

		30.09.24 İlk Fon Sayı	31.12.24 Son Fon Sayı	İlk Portföy Değer	Son Portföy Değer	Değişim(%)	İlk Pazar Payı	Son Pazar Payı
Borçlanma Araçları Fonları	Diğer Borçlanma Araçları	19	20	4.039.428.560,37	9.835.589.283,09	143,49	0,08	0,17
	Dış Borçlanma (Eurobond) Araçları	10	10	18.315.457.533,86	16.347.524.568,08	-10,74	0,36	0,28
	Kamu Borçlanma Araçları Fonları	2	3	11.837.329.477,11	18.763.501.916,87	58,51	0,24	0,32
	Kısa Vadeli Borçlanma Araçları Fonları	23	23	45.598.902.096,25	56.777.944.979,02	24,52	0,91	0,97
	Orta Vadeli Borçlanma Araçları Fonları	2	2	378.110.177,17	659.253.514,65	74,35	0,01	0,01
	Uzun Vadeli Borçlanma Araçları Fonları	2	2	1.003.589.022,18	1.499.198.513,14	49,38	0,02	0,03
	Yabancı Borçlanma Araçları Fonları	3	3	1.035.815.901,32	875.574.310,05	-15,47	0,02	0,01
Özel Sektör Borçlanma Araçları Fonları	12	12	4.814.804.148,35	6.489.819.570,63	34,79	0,10	0,11	
	73	75	87.023.436.916,61	111.248.406.655,53	27,84	1,73	1,90	
Fon Sepeti Fonları	Diğer Fon Sepeti Fonları	57	58	53.971.246.851,70	49.340.429.457,36	-8,58	1,07	0,84
	Emtia Yabancı Fon Sepeti Fonları	12	12	12.404.996.836,75	12.025.599.147,92	-3,06	0,25	0,21
	Hisse Senedi Fon Sepeti Fonları	6	6	558.937.738,81	471.854.278,22	-15,58	0,01	0,01
	Yabancı Fon Sepeti	4	4	3.519.137.634,02	3.828.167.179,88	8,78	0,07	0,07
	79	80	70.454.319.061,28	65.666.050.063,38	-6,80	1,40	1,12	
Hisse Senedi Fonları	Endeks Hisse Senedi Fonları	19	21	26.609.928.767,45	27.969.786.442,72	5,11	0,53	0,48
	Hisse Senedi Fonları	77	85	104.276.589.376,81	105.729.386.881,10	1,39	2,07	1,81
	Yabancı Hisse Senedi Fonları	10	10	30.175.542.428,70	31.138.022.948,50	3,19	0,60	0,53
	106	116	161.062.060.572,96	164.837.196.272,32	2,34	3,20	2,81	
Karma & Değişken Fonlar	Değişken Fonlar	131	139	56.949.320.760,75	57.568.187.695,87	1,09	1,13	0,98
	Karma Fonlar	9	8	4.743.000.089,56	3.963.445.109,75	-16,44	0,09	0,07
	140	147	61.692.320.850,31	61.531.632.805,62	-0,26	1,23	1,05	
Katılım Fonları	Altın Katılım Fonları	13	13	45.715.215.125,25	54.213.253.616,89	18,59	0,91	0,93
	Diğer Katılım Fonları	18	18	4.855.014.488,38	5.276.390.621,70	8,68	0,10	0,09
	Hisse Katılım Fonları	18	18	11.077.707.081,08	12.849.122.747,53	15,99	0,22	0,22
	Kira Sertifikası Fonları	26	27	77.124.612.225,54	85.276.750.972,57	10,57	1,53	1,46
	75	76	138.772.548.920,25	157.615.517.958,69	13,58	2,76	2,69	
Kıymetli Madenler Fonları	Altın Fonları	16	16	78.523.595.162,84	76.951.830.461,72	-2,00	1,56	1,31
	Kıymetli Madenler Fonları	1	1	1.410.708.881,34	945.264.857,10	-32,99	0,03	0,02
	17	17	79.934.304.044,18	77.897.095.318,82	-2,55	1,59	1,33	
Para Piyasası Fonları		54	59	890.501.865.225,96	1.257.008.517.891,73	41,16	17,69	21,46
Şemsiye Fonlar	Koruma Amaçlı Şemsiye Fonlar	0	0	0,00	0,00		0,00	0,00
	Garantili Şemsiye Fonlar	0	0	0,00	0,00		0,00	0,00
	0	0	0,00	0,00		0,00	0,00	
Borsa Yatırım Fonları	Borsa Yatırım Fonu - Döviz	1	1	0,00	0,00		0,00	0,00
	Borsa Yatırım Fonu - Hisse Endeks	17	17	25.880.133.440,20	30.394.384.978,64	17,44	0,51	0,52
	Borsa Yatırım Fonu - Kıymetli Maden	4	4	67.682.384.145,34	76.437.502.126,88	12,94	1,34	1,31
	Borsa Yatırım Fonu - Tahvil Endeks	0	0	0,00	0,00		0,00	0,00
	22	22	93.562.517.585,54	106.831.887.105,52	14,18	1,86	1,82	
Serbest Fonlar	Serbest Fon - Döviz	184	185	1.021.699.253.374,98	1.096.927.436.976,69	7,36	20,30	18,73
	Serbest Fon - TL	834	844	1.000.887.629.818,48	1.125.040.622.278,19	12,40	19,89	19,21
	1.018	1.029	2.022.586.883.193,46	2.221.968.059.254,88	9,86	40,19	37,94	
Gayrimenkul Yatırım Fonları		175	180	106.180.028.008,70	158.991.949.606,77	49,74	2,11	2,71
Girişim Sermayesi Yatırım Fonları		307	350	185.351.998.537,37	242.479.721.494,40	30,82	3,68	4,14
Emeklilik Fonları	Borçlanma Araçları	47	47	115.103.135.000,70	114.731.437.603,09	-0,32	2,29	1,96
	Fon Sepeti Fonları	15	15	28.124.066.248,25	30.578.908.224,89	8,73	0,56	0,52
	Hisse Senedi	34	34	161.709.188.632,25	183.622.975.227,49	13,55	3,21	3,14
	Karma & Esnek Fonlar	110	110	298.510.857.878,64	316.173.892.519,09	5,92	5,93	5,40
	Kıymetli Madenler	15	14	381.530.290.180,48	389.685.571.444,59	2,14	7,58	6,65
	Para Piyasası	13	13	47.144.684.777,06	80.011.486.105,93	69,71	0,94	1,37
	Katılım Fonları	35	35	30.421.712.713,22	33.417.636.060,56	9,85	0,60	0,57
	Başlangıç Fonları	10	10	3.527.534.896,04	3.921.943.055,74	11,18	0,07	0,07
	Değişken Fonlar	40	40	8.363.085.789,84	9.074.683.285,38	8,51	0,17	0,15
	Katılım Fonları	52	52	41.835.852.518,61	47.174.817.346,67	12,76	0,83	0,81
	Standart Fonlar	10	10	19.182.566.539,03	21.630.979.542,01	12,76	0,38	0,37
		PIYASA	2.447	2.531	5.032.575.258.091	5.856.100.364.843	16,36	100,00

misyon. / **anakasa**

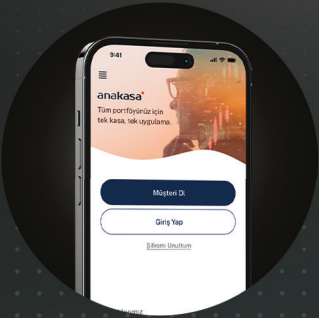

**Hemen
Teklif Alın!**

anakasa'yı Seçenler Portföy Yönetiminde 1000 Adım Önde!

Ailemiz Hızla Büyüyor!

Portföy Yönetim Şirketleri şimdiden **anakasa**'da yerini aldı.
Siz de katılın, rekabette fark yaratın.

**Uzaktan Müşteri
Kazanımıyla Günde
1000+ Hesap Açılışı**

**Yapay Zeka Destekli
100+ Otomatize
Operasyonel Süreç**

**Kurumunuza Özel
Hız ve Memnuniyet Odaklı
İletişim Merkezi**

Paranızı anında değerlendiren,
hızla nakde çevrilen fon:

BGP

Alt limit olmadan ve
Türkiye'deki tüm bankalardan.

BGP

Ak Portföy Üçüncü
Para Piyasası (TL) Fonu

akportfoy.com.tr

AKPortföy | **25Yıl**

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumumuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Bu sebeple yatırım yapmadan önce ilgili fon izahnamesinin incelenmesi gerekmektedir.